

**Wes-Kaapse
Regering**

Onderwys

Jaarverslag 2013/2014
Onderwysdepartement

Inhoud

Deel A: Algemene Inligting

1.	ALGEMENE INLIGTING VAN DEPARTEMENT	1
2.	LYS VAN AFKORTINGS/AKRONOMIE	2
3.	VOORWOORD DEUR DIE MINISTER	3
4.	VERSLAG VAN DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE	5
5.	VERKLARING VAN VERANTWOORDELIKHEID EN BEVESTIGING VAN DIE AKKURAAKTHEID VAN DIE JAARVERSLAG	13
6.	STRATEGIESE OORSIG.....	14
6.1	Visie.....	14
6.2	Missie	14
6.3	Waardes	14
7.	WETGEWENDE EN ANDER MANDATE	14
8.	ORGANISATORIESE STRUKTUUR	15
9.	ENTITEITE WAT AAN DIE MINISTER/LUR RAPPOORTEER	15

Deel B: Prestasie-inligting

1.	VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL: VOORAFBEPAAKDE DOELWITTE	17
2.	OORSIG VAN DEPARTEMENTELE PRESTASIE	17
2.1	Diensleweringomgewing	17
2.2	Diensleweringverbeteringsplan	19
2.3	Organisatoriese omgewing	27
2.4	Belangrike beleidsontwikkeling en wetgewende veranderings	30
3.	STRATEGIESE UITKOMSGEORIËNTEERDE DOELWITTE.....	35
4.	PRESTASIE-INLIGTING PER PROGRAM	37
4.1	Program 1: Administrasie	37
4.2	Program 2: Openbare Gewone Skoolonderwys	47
4.3	Program 3: Subsidies vir Onafhanklike Skole.....	66
4.4	Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys	71
4.5	Program 5: Verdere Onderwys en Opleiding.....	81
4.6	Program 6: Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes	85
4.7	Program 7: Vroeëkindontwikkeling.....	91
4.8	Program 8: Infrastruktuurontwikkeling	95
4.9	Program 9: Hulp- en verwante Dienste	100

5	OORDRAGBETALINGS.....	110
	5.1. Oordragbetalings aan openbare entiteite	110
	5.2. Oordragbetalings aan alle organisasies buiten openbare entiteite.....	110
6.	VOORWAARDELIKE TOELAES.....	112
	6.1. Voorwaardelike toelaes en geormerkte fondse betaal	112
	6.2. Voorwaardelike toelaes en geormerkte fondse ontvang	112
7.	DONATEURSFONDSE	118
	7.1. Donateursfondse ontvang.....	118
8.	KAPITALE BELEGGING	119
	8.1. Kapitale belegging, instandhouding en batebestuursplan	119

DEEL C: BEHEER

1.	INLEIDING	124
2.	RISIKOBESTUUR.....	126
3.	BEDROG EN KORRUPSIE	127
4.	MINIMALISERING VAN BELANGEBOTSING	128
5.	GEDRAGSKODE	128
6.	GESONDHEID, VEILIGHEID EN OMGEWINGSKWESSIES.....	128
7.	PORTEFEULJEKOMITEES	128
8.	SKOOR-BESLUIE.....	128
9.	VORIGE WYSIGINGS AAN OUDITVERSLAE.....	138
10.	INTERNE KONTROLE-EENHEID.....	139
11.	INTERNE OUDIT EN OUDITKOMITEES	140
12.	VERSLAG VAN DIE OUDITKOMITEE	141

DEEL D: MENSLIKE HULPBRONBESTUUR

1.	INLEIDING.....	144
2.	OORSIG VAN MENSLIKE HULPBRONNE	144
3.	OORSIG VAN MENSLIKE HULPBRONSTATISTIEK	147

DEEL E: FINANSIËLE INLIGTING

1.	VERSLAG VAN OUDITEUR-GENERAAL.....	182
2.	JAARLIKSE FINANSIËLE STATE	188

BYLAES

1.	BYLAE A: AKSIEPLAN TOT 2014 EN AANWYSERS VAN LEWERINGSOOREENKOMS.....	240
2.	BYALE B: OPSOMMING VAN NASIONAAL-BEPAALDE PROGRAM- PRESTASIEMAATSTAWWE	242
3.	BYLAE C: PROGRAMPRESTASIE-AANWYSERS – TEGNIESE AANWYSERS.....	249

Deel A
Algemene Inligting

1. Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD) Algemene Inligting

Die Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD) is verantwoordelik vir openbare skoolonderwys in die provinsie, vanaf Graad R tot 12. Die WKOD is in agt onderwysdistrikte werksaam en het 'n hoofkantoor in Kaapstad.

Ligging	Posadres	Telefoon	Faks
WKOD-hoofkantoor	Privaat sak 9114, Kaapstad 8000	021 467 2000	021 467 2996
Metro-Sentraal	Privaat sak X4, Athlone 7760	021 514 6700	021 659 4413
Metro-Oos	Privaat sak X23, Kuilsrivier 7579	021 900 7000	021 903 9484
Metro-Noord	Privaat sak X45, Parow 7500	021 938 3000	021 938 3180
Metro-Suid	Privaat sak X2, Mitchells Plain 7785	021 370 2000	021 372 1856
Kaapse Wynland	Privaat sak 3102, Worcester 6849	023 347 6000	023 342 4138
Eden en Sentraal Karoo	Privaat sak X6510, George 6530	044 803 8300	044 873 2253
Overberg	Privaat sak X08, Caledon 7230	028 214 7408	028 214 7400
Weskus	Privaat sak X3026, Paarl 7620	021 860 1200	021 860 1231

WKOD-inbelsentrums:

Navrae oor personeel en finansies: 0861 923 322; Veilige Skole: 0800 45 46 47

Webwerf: WKOD-aanlyn <http://wced.school.za>

E-poslys: WKODnuus <http://list.pgwc.gov.za/mailman/listinfo/wcednews>.

Twitter (mikro-webjoernaal)

WKODnuus <http://twitter.com/wcednews> (vir twiete oor onderwysverwante nuus); WKODleer <http://twitter.com/wcedlearn> (vir onderwysverwante twiete)

Tumblr (webjoernaal)

WKOD/Nuus/Tuisblad <http://wcednewshome.tumblr.com/>; WKODnuus <http://wcednews.tumblr.com/>

Posterous (webjoernaal)

WKODnuus <http://posterous.com/wcednews>

2. Lys van afkortings/akronieme

AOO: Algemene Onderwys en Opleiding	NEPA: Wet op Nasionale Onderwysbeleid
ASIDI: Versnelde Skoolinfrastruktuur-ontwikkeling-inisiatief	NK(B): Nasionale Kurrikulum (Beroepsgerig)
BOOV: Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes	NKV: Nasionale Kurrikulumverklaring
DBO: Departement van Basiese Onderwys	NKR: Nasionale Kwalifikasieraamwerk
DHOO: Departement van Hoër Onderwys en Opleiding	NSS: Nasionale Senior Sertifikaat
DOBIS: Distriksonderwysbestuurinligtingstelsel	NSVP: Nasionale Skoolvoedingsprogram
DVP: Distrikverbeteringsplan	OBIS: Onderwysbestuurinligtingstelsel
EAT: Eerste Addisionele Taal	OIT: Onderwysinfrastruktuurtoekenning
GHS: Algemene Huishoudelike Opname	PFMA: Wet op Openbare Finansiële Bestuur
GIS: Geografiese Inligtingstelsel	PILIR: Beleid en prosedure oor Ongeskiktheidsverlof en Aftrede weens Swak Gesondheid
GOS: Gevorderde Onderwysertifikaat	PPA: Programprestasie-aanwyser
Gr: Graad	PPM: Programprestasiemaatstaf
HOI: Hoër Onderwysinstelling	SAKO: Suid-Afrikaanse Kwalifikasie-owerheid
HSE: Heelskoolevaluering	SASA: Suid-Afrikaanse Skolewet
HT: Huistaal	SBL: Skoolbeheerliggaam
IBB: Institusionele Bestuur en Beheer	SBS: Skoolbestuursplan
IKT: Inligting-en-Kommunikasietegnologie	SETA: Onderwys-en-opleidingsektorowerheid
JNA: Jaarlikse Nasionale Assessering	SOBIS: Sentrale Onderwysbestuur-inligtingstelsel
JSO: Jaarlikse Skoolopname	SVM: Skoolverbeteringsmonitering
KABV: Kurrikulum- en Assesserings-beleidsverklaring	SVP: Skoolverbeteringsplan
KOLI: Kaapse Onderwys- en Leierskap-instituut	UOWP: Uitgebreide Openbare Werkeprogram
LOOM: Leer-en-onderrig-ondersteuningsmateriaal	U-AMP: Gebruiker-Batebestuursplan
LSOB: Leerders met Spesiale Onderwysbehoefte	VKO: Vroeëkindontwikkeling
MTUR: Mediumtermyn Uitgaweraamwerk	VOO: Verdere Onderwys en Opleiding
	VRL: Verteenwoordigende Raad van Leerders
	WKOD: Wes-Kaap Onderwysdepartement

3. VOORWOORD DEUR DIE MINISTER

Donald Grant

Dit was oor die afgelope vyf jaar my voorreg om saam met die Wes-Kaap Onderwysdepartement te werk om onderwysuitkomst in hierdie provinsie te verbeter. Ek is trots op wat ons, tesame, bereik het.

Ons het in hierdie tydperk aansienlik gevorder met die bereiking van ons drie strategiese doelwitte, naamlik:

- verbetering in taal en wiskunde in laerskole
- verbetering in die getal en gehalte van geslaagdes in die Nasionale Senior Sertifikaat
- vermindering in die getal onderpresterende skole

Werk aan hierdie drie doelwitte het tot 'n bevredigende toename in die retensiekoers by skole gelei.

Gegewe die vordering op hierdie gebiede, kan ek onomwonde verklaar dat die stelsel in 'n beter toestand is as wat dit vyf jaar gelede was. Dit is as gevolg van 'n spanpoging deur amptenare van die WKOD, SBL'e, ouers en opvoeders asook vennootskappe met ander provinsiale departemente en onderwysagentskappe.

Terwyl die Wes-Kaap nog heelwat moet doen om al die doelwitte in die strategiese plan te bereik, kan ons tot dusver beduidende vordering sien.

Ons het in 2010/2011 die fundamente gelê wat nodig is om hierdie plan te voltooi en in 2011/2012 en 2012/2013 het ons op hierdie fundamente gebou, spesifiek gerig op die lewering van bystand aan ons behoeftige skole en die grondslagfase.

In 2013/2014 het ons hierdie fundamente versterk en verdere stabiliteit in die stelsel verseker.

Van die hoogtepunte van die 2013/2014-jaar sluit die bekendstelling van die e-Werwingstelsel in, wat onderwysers in staat stel om hulle CV's aanlyn vas te lê en te stoor en om vir vakante onderwysposte aansoek te doen. Meer as 20 000 opvoeders het verlede jaar op die stelsel geregistreer.

Ons is veral trots op die verskeie inisiatiewe wat ons geneem het om meer behoeftige leerders en skole te ondersteun. Van die hoogtepunte het die bekendstelling van 'n ontbyt vir leerders ingesluit, buiten die middagete wat hulle elke dag ontvang; 'n toename in die befondsing aan meer as 300 fooibetalende skole wat minder goeie gemeenskappe bedien; die betaling van R42 miljoen in vergoeding om skole te help om 'n paar van die uitdagings wat hulle as gevolg van die niebetaling van skoolgeld ervaar, te verlig.

Twee honderd en sestig (216) fooibetalende skole wat behoeftige gemeenskappe bedien, het gekies om in die 2014-skooljaar geen-fooi-skole te word nadat hierdie geleentheid aan hulle gegun is.

In die 2013/2014-boekjaar is Skoolhulpbronbeamptes ook aangestel ten einde veiliger skoolomgewings te bou en die konstruksie en/of beplanning van 15 nuwe skole en 33 vervangingskole het plaasgevind. 108 instandhoudingsprojekte is ook in skole voltooi.

Wat ons vandag het, is 'n rypwordende provinsiale onderwysstelsel wat positief gereageer het op 'n aantal verbeterings aan die stelsel.

Ons beplan om in die 2014/2015-boekjaar hierdie strategieë te verdiep en versterk om groter stabiliteit in die stelsel te verseker, sodat ons uitvoering kan gee aan ons verbintenis om die lewens van daardie allerbelangrike mense – die leerders – te verbeter. Waar veranderende omstandighede en kontekste dit vereis, sal ons hierdie strategieë herdefinieer en hervorm.

Die fokus op gehalte en retensie sal positief tot ekonomiese groei en 'n afname in werkloosheid bydra.

Ons sien uit daarna om onderwys 'beter tesame' te maak en onderwysuitkomste en die stelsel in die jare vorentoe te verbeter.

Donald Grant
Minister van die Onderwysdepartement
2013/14

4. VERSLAG VAN DIE REKENPLIGTIGE BEAMPTTE

Oorsig van die werksaamhede van die departement:

PA Vinjevold
Superintendent-
Generaal

Akademiese prestasie

Die WKOD monitor akademiese prestasie op interne en eksterne assessering. Wat interne assessering betref, word die assesseringstake deur Departementshoofde en Vakadviseurs nagegaan. Daarbenewens word teikens gestel vir die getal leerders wat alle grade in taal en wiskunde slaag. Eksterne assessering word vir Graad 1-6 en 9 in die vorm van die Jaarlikse Nasionale Assessering opgestel. Die WKOD administreer onafhanklik opgestelde Graad 3-, 6- en 9-toetse in taal en wiskunde en die DBO stel die Graad 12- Nasionale Senior Sertifikaat op.

Daar was 'n geleidelike verbetering in die getal en gehalte van geslaagdes in die Nasionale Senior Sertifikaat. Nadat die hernasiening- en aanvullende uitslae ingereken is, het 'n verdere 651 leerders die NSS geslaag, wat die slaagkoers van die aanvanklike 85.1% na 86.5% verhoog.

Desgelyks was daar 'n verbeterde slaagsyfer in ander grade, veral in Graad 10 en 11.

Die eksterne toetsprogram vir taal en wiskunde het ons ingrypings vir skole ingelig, insluitend die formele opleidingsprogramme vir onderwysers.

Ondersteuning

Inligting oor die ondersteuning vir die groeiende leerderbevolking, met inbegrip van diegene wat in die stelsel bly én diegene wat vir die eerste keer inskryf, word in die res van die verslag uiteengesit. Dit sluit in die beplanning en voorsiening van infrastruktuur, handboeke en werkboeke, voedsel, vervoer, die toenemende getal geen-fooi-skole en die program vir skoolgeldvrystelling.

Stelsels en aanspreeklikheid

Ons het op die bladsye in hierdie verslag wat elke Program bekendstel, inligting ingesluit oor die voorsiening in 2009/10 vergeleke met die syfers vir 2013/14. Die syfers moet in oënskou geneem word teenoor die gefokusde pogings wat oor hierdie tydperk aangewend is om doeltreffendheid te verbeter.

Van belang is die personeelkoste wat verminder is deur kontrakposte te verminder; die aantal oortollige personeel te verminder; ondoeltreffende roosters by skole te behandel en die hantering van die gevalle van diegene wat op uitgebreide tydperke van verlof is. Die gebruik van aanlyn-bestellingstelsels, grootmaataankope en aanlyn-werwing het omkeertye verbeter en met monitering en nasporing gehelp. Data-ontleding en -bestuur het ons die insigte gegee om beter besluite te neem oor bykans elke element in die onderwysstelsel. In 'n stelsel wat deur sterker aanspreeklikheid gekenmerk word, het ons daarop gekonsentreer om vir die kwesbaarste kinders voorsiening te maak.

Oorsig van die finansiële resultate van die departement

Departementele ontvangste

Departementele ontvangste	2013/2014			2012/2013		
	Beraam	Werklike bedrag ingevorder	(Oor-)/Onderinvordering Uitgawes	Beraam	Werklike bedrag ingevorder	(Oor-)/Onderinvordering Uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Verkoop van goedere en dienste buiten kapitale bates	11,906	11,959	(53)	10,974	13,172	(2,198)
Boetes, strafgeld en verbeurings	228	774	(546)	228	761	(553)
Rente, dividende en huur vir grond	1,998	1,818	180	1,998	3,530	(1,532)
Finansiële transaksies in bates en laste	26,698	19,003	7,695	11,333	24,418	(13,085)
Totaal	40,830	33,554	7,276	24,533	41,881	(17,348)

Eie inkomste wat deur die departement gegenereer is, beloop 0,3 % van die totale begroting. Die departement se belangrikste bronne van eie inkomste is –

- Invordering van skuld aan die departement verskuldig.
- Kommissie op versekering en loonbeslagorder-aftrekkings.
- Fooie gehef vir eksamenverwante dienste, bv. die hernasiening van vraestelle, versoeke om afskrifte van senior en ander sertifikate. Hierdie tariewe word deur die (nasionale) Departement van Basiese Onderwys bepaal.
- Reprografiese dienste aan ander provinsiale departemente.

Alle tariewe word in 'n tariefregister gelys en word in elektroniese formaat geberg. Tariewe word jaarliks hersien om vir inflasie voorsiening te maak. Die onderinvordering op departementele ontvangbare rekeninge vir 2013/14 is R7 miljoen en word hoofsaaklik toegeskryf aan die feit dat minder skuld afgeskryf is as wat verwag is, wat ontvangbare inkomste sou beïnvloed. Alle skulde word afgeskryf ingevolge die departement se beleid oor skuldafskrywing en dit behels 'n getal stappe, insluitend pogings om debiteure op te spoor.

Programuitgawes

Naam van program	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
1. Administrasie	579,744	571,149	8,595	546,911	536,988	9,923
2. Openbare gewone skoolonderwys	11,381,365	11,362,779	18,586	10,467,295	10,450,520	16,775
3. Subsidies vir onafhanklike skole	84,648	84,648	-	72,321	72,321	-
4. Openbare spesiale skoolonderwys	910,338	910,338	-	824,291	820,101	4,190
5. Verdere onderwys en opleiding	353,097	353,078	19	597,589	597,523	66
6. Basiese onderwys en opleiding vir volwassenes	37,898	37,898	-	36,920	36,920	-
7. Vroeëkind-ontwikkeling	465,637	465,535	102	383,894	383,894	-
8. Infrastruktuur-ontwikkeling	1,192,946	1,054,312	138,634	790,987	750,672	40,315
9. Hulp- en verwante dienste	663,112	662,459	653	640,035	639,171	864
Totaal	15,668,785	15,502,196	166,589	14,360,243	14,288,110	72,133

Die departement het 98.94 persent van die aangesuiwerde begroting vir 2013/14 bestee. Onderbesteding het R166.589 miljoen of 1.06 persent van die aangesuiwerde begroting beloop, wat goed binne die nasionale norm van 2 persent is.

Redes vir onderbesteding is soos volg:

- *R8.593 miljoen vir die billike aandeel.* Die bedrag van R6.1 miljoen is verbind vir die toedraaimasjien wat deur die Direkoraat: Eksamenadministrasie verkry is. As gevolg van die tydvertraging in die vervaardigingsproses oorse, kon die masjien nie teen 31 Maart 2014 vervaardig en geïnstalleer word nie. Die oorblywende saldo van R2.819 miljoen onderbesteding vir die Program: Administrasie is as gevolg van doeltreffendheidsmaatreëls wat vir die departement ingestel is.
- *R10.181 miljoen vir die toelae vir die herkapitalisering van tegniese sekondêre skole.* Dit was as gevolg van vertraging in die oprigting van meganiese en siviele tegnologie-werkwinkels by twee tegniese hoërskole, asook vertraging in die aflewering van IKT-hardeware en meganiese, elektriese en siviele tegnologie-gereedskapstelle by tegniese sekondêre skole. Die bedrag van R9.706 miljoen is verbind vir die IKT-hardeware en meganiese, elektriese en siviele tegnologie-gereedskapstelle. Die uitstaande bedrag van R0.475 miljoen moet aan Nasionale Tesourie teruggegee word.

- R138.635 miljoen vir die toelae vir onderwysinfrastruktuur (OIT). Die onderbesteding is as gevolg van oponthoude met die inisiatief vir versnelde skoolinfrastruktuurontwikkeling (ASIDI) se kapitale infrastruktuurprojekte by openbare gewone skole. Die volle bedrag van R138.635 miljoen is verbind vir uitgawes wat nie teen 31 Maart 2014 betaal is nie.
- R0.653 miljoen vir die toelae vir MIV/Vigs (lewensvaardighede-onderwys). Die volle bedrag van R0.653 miljoen is verbind vir dienste wat gedurende 2013/14 deur verskaffers/kontrakteurs gelewer is, maar fakture is nie betyds vir betaling ingedien nie en kon nie teen 31 Maart 2014 betaal word nie.
- R6.775 miljoen vir die toelae vir die nasionale skoolvoedingsprogram. 'n Loodsprojek vir melk moes vroeg in die 2013/14-boekjaar plaasgevind het. Die plan was om een keer 'n week 'n sakkie melk aan leerders te gee. Vanweë vertraging met die verskaffing van verpakkingsmateriaal, is hierdie inisiatief uitgestel en het eers in November 2013 plaasgevind. Die volle bedrag is onverbonde en moet aan Nasionale Tesourie teruggegee word.
- R1.498 miljoen vir die toelae vir Dinaledi-skole. Tenders is in April 2014 toegeken en die volle bedrag is onverbond en moet aan Nasionale Tesourie teruggegee word.
- R0.234 vir die UOWP-aansporingstoelae aan provinsies vir die sosiale sektor. Minder eise is van VOO-kolleges ontvang vir die kapasiteitsbou van datavasleggers en noodhulpopleiding van VKO-praktisyn-assistente. Die bedrag is onverbonde en moet aan Nasionale Tesourie teruggegee word.
- R0.020 miljoen vir die toelae vir verdere onderwys en opleiding. Die bedrag is onverbonde en moet aan Nasionale Tesourie teruggegee word.

Daar moet kennis geneem word dat, buiten die onverbonde fondse wat aan Nasionale Tesourie teruggee is, die onbestede fondse alles ten opsigte van verbonde projekte is en 'n versoek om heruitreiking van die fondse is by Provinsiale Tesourie ingedien. Daar was dus 'n minimale impak op programme of dienslewering.

Viremente/heruitreiking

Provinsiale Tesourie het die volgende viremente tussen hoofverdelings in die begrotingspos goedgekeur:

- Verskuiwing van R12 024 000 van program 1 na program 4 vir die implementering van die beroepspesifieke bedeling (OSD) vir onderwysterapeute, -beraders en -sielkundiges by OLSO-skole.
- Verskuiwing van R8 925 000 van program 1 na program 7 vir finansiële ondersteuning aan Graad R kwintiel 4- en 5-skole by openbare gewone skole wat met ingang van Januarie 2014 die geen-fooi-status ontvang het.
- Verskuiwing van R11 303 000 van program 1 na program 8 vir die opgradering van skoolsale en sportterreine by openbare skole.

- Verskuiwing van R1 399 000 van program 1 na program 9 vir GG- daaglikse tariewe weens die herklassifikasie van die standaardtabel van rekeninge (STR).
- Verskuiwing van R24 196 000 van program 2 na program 8 vir die instandhouding van infrastruktuur, opgradering van skoolsale en sportterreine en die opgradering van klaskamers by openbare skole.
- Verskuiwing van R284 000 van program 3 na program 8 vir die instandhouding van infrastruktuur, opgradering van skoolsale en sportterreine en die opgradering van klaskamers by openbare skole.
- Verskuiwing van R9 755 000 van program 4 na program 8 vir infrastruktuur, opgradering van skoolsale en sportterreine en die opgradering van klaskamers by openbare skole.
- Verskuiwing van R14 000 van program 6 na program 8 vir die instandhouding van infrastruktuur by openbare skole.

Die volgende heruitreiking is versoek:

- R6.1 miljoen van die billike aandeel is versoek vir die toedraaimasjien wat deur die Direkoraat: Eksamenadministrasie verkry is. As gevolg van die tydvertraging in die vervaardigingsproses oorse, kon die masjien nie teen 31 Maart 2014 vervaardig en geïnstalleer word nie.
- R9.706 miljoen van die toelae vir die herkapitalisering van tegniese sekondêre skole is versoek vir die IKT-hardeware en meganiese, elektriese en siviele tegnologie-gereedskapstelle en vir die oprigting van die meganiese en siviele tegnologie-werkwinkels by twee tegniese hoërskole.
- R138.635 miljoen van die toelae vir onderwysinfrastruktuur (OIT) is versoek vir die uitgawes wat nie teen 31 Maart 2014 vir ASIDI- kapitale infrastruktuurprojekte by openbare gewone skole betaal is nie.
- R0.653 miljoen van die MIV/Vigs-toelae (Lewensvaardighede-onderwys) is versoek vir fakture vir dienste gelewer wat nie betyds vir betaling teen 31 Maart 2014 deur verskaffers/kontraakteurs ingedien is nie.

'n Beskrywing van die redes vir ongemagtigde, vrugtelose en verkwiste uitgawes en die bedrae betrokke, asook stappe wat gedoen is om 'n herhaling daarvan te verhoed.

Die departement het nie gedurende die oorsigtydperk enige ongemagtigde uitgawes aangegaan nie. Ten einde onreëlmatige uitgawes te bekamp, het die departement voorsieningskanaalbestuur-kampvegters per direktoraat geïdentifiseer. Hulle is in alle aspekte van VKB opgelei. VKB-template is opgestel om die nodige prosesse en prosedures te struktureer en beheer. Die interne kontrole-eenheid voer 'n post-oudit uit om gevalle van onreëlmatige uitgawes te verminder. Die eenheid gee terugvoering aan VKB-kampvegters en hul direktorate oor die koers van potensiële onreëlmatige uitgawes. Hierdie stappe het tot 'n vermindering in onreëlmatige uitgawes gelei.

Toekomstige planne van die departement

Die voorgestelde nasionale Aksieplan tot 2019 vir onderwys verklaar dat, ten einde fokus in die onderwysstelsel te bevorder, vyf van die 27 doelwitte as prioriteitsdoelwitte geïdentifiseer is. Dit behels Graad R, onderwyserontwikkeling, leer materiaal, skoolbestuur en ondersteuning by distrikskantore. Die sal vorm gee aan die WKOD se toekomstige planne.

Die drie doelwitte van die WKOD (verbeterde taal en wiskunde in laerskole; verbetering in die aantal en gehalte van geslaagdes in die Nasionale Senior Sertifikaat; vermindering in die aantal onderpresterende laerskole) sal behou word, met die klem daarop om ook voort te gaan om leerder-retensiekoerse te verbeter.

Die klem op pro-behoefdiges sal voortduur, met aandag wat ook geskenk word aan die veiligheid en welstand van leerders sodat hulle in alle opsigte van die beste onderwys moontlik verseker kan wees.

Die behoeftes in onderwyserontwikkeling sal aandag geniet en die beste omgewing vir onderrig en leer sal voorsien en bestuur word.

Publieke-Private Vennootskappe

Die departement het nie enige sodanige reëling gedurende die oorsigtydperk aangeaan nie.

Gestaakte aktiwiteite / aktiwiteite wat gestaak gaan word

Geen.

Nuwe of voorgestelde aktiwiteite

Geen.

Voorsieningskanaalbestuur

Ongevraagde bieë in die oorsigjaar aanvaar

Geen.

VKB-prosesse en -stelsels

Die WKOD maak staat op die Rekenpligtige Beampte se stelsel, standaard bedryfsprosedures en die beleid oor onreëlmatige uitgawes wat deur die WKOD uitgereik is.

Uitdagings wat in VKB ervaar is en hoe dit opgelos is

Die departement het 'n strategiese beplanningssessie gehou om die hoofaktiwiteite te prioritiseer. Dit het die departement in staat gestel om 'n vyf-jaar verkrygingsplan op te stel. Vooruitbeplanning is belangrik vir goedere en dienste wat verkry moet word. Die regulatoriese en prosedurele aspekte benodig volgehoue aandag.

Geskenke en donasies wat in goedere van nieverwante partye ontvang is

Geen.

Vrystellings en afwykings van Nasionale Tesourie ontvang

Geen.

Gebeure na die verslagdoeningsdatum

Geen gebeure het tussen 31 Maart 2014 en die datum van goedkeuring van die finansiële state op 31 Mei 2014 plaasgevind wat die aanpassing van die finansiële state vereis het nie.

Ander

Infrastruktuuraangeleenthede: Magqwaka-saak

Die Magqwaka-saak val binne die bestek van die Departement van Vervoer en Openbare Werke (DTPW) as implementeringsagent (IA). Daar was egter gesamentlike pogings deur die DTPW en die WKOD om die saak op te los. DTPW het die saak na die Kantoor van die Staatsprokureur vir advies verwys. Volgens die DTPW is geen reaksie teen 31 Maart 2014 van die Staatsprokureur ontvang nie.

Aktiwiteite t.o.v. agentskappe/skoolhoofde

Die departement was by die volgende aktiwiteite t.o.v. agentskappe/prinsipale betrokke:

- Met die Departement van Vervoer en Openbare Werke (DTPW) vir infrastruktuur- verwante aktiwiteite, waar die DTPW die implementeringsagent vir die WKOD was.
- Met die Departement van Basiese Onderwys (DBO) vir die inisiatief oor versnelde skoolinfrastruktuurontwikkeling (ASIDI) vir die bou van skole en klaskamers, waar die departement as agent vir die DBO optree.
- Met die Departement van Basiese Onderwys (DBO) vir die jaarlikse nasionale assessering (JNA) vir die administrasie van die JNA's namens die DBO, waar die departement as agent vir die DBO optree.

Geen fooie is ontvang of betaal vir die agentskap-/prinsipaaldienste wat gelewer is nie, bo en behalwe die befondsing wat vir die uitvoering van die ooreengekome take voorsien word.

Erkennings

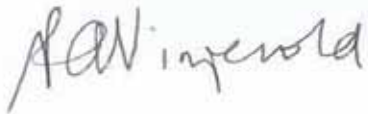
Ons erken met dankbaarheid die werk van pligsgetroue onderwysers asook die leierskap en ondersteuning wat deur alle belanghebbendes en rolspelers voorsien word om te verseker dat ons werksaamhede tot ons leerders en die verbetering van hul lewenskanse verbind is.

Slotsom

Die oorsigjaar is gekenmerk deur 'n hernude fokus op die verbetering van leernutkomste, soos aangedui in die skoolverbetering- en distriksverbeteringsplanne. Dienslewering is versterk deur die aanstelling van sleutelpersoneel en verskeie verbeterings in bestuur. Die vrystelling van skoolgelde wat aan skole toegestaan is, is 'n belangrike ontwikkeling. Die WKOD sien uit na volgehoue doeltreffendhede en 'n stabiele onderwysstelsel.

Goedkeuring en aftekening

As die Rekenpligtige Beampte het ek die finansiële jaarstate wat onder aparte omslag aangebied word, goedgekeur.

PA Vinjevoold
Rekenpligtige Beampte
Onderwysdepartement
31 Mei 2014

5. VERKLARING VAN VERANTWOORDELIKHEID EN BEVESTIGING VAN DIE AKKURAATHEID VAN DIE JAARVERSLAG

Na die beste van my kennis en wete, bevestig ek die volgende:

Alle inligting en bedrae wat in die jaarverslag bekendgemaak word, is konsekwent.

Die jaarverslag is volledig, akkuraat en vry van enige weglatings.

Die jaarverslag is opgestel in ooreenstemming met die riglyne vir die jaarverslag, soos uitgereik deur Nasionale Tesourie.

Die finansiële jaarstate (Deel E) is in ooreenstemming met die gemodifiseerde kontant-standaard en die betrokke raamwerke en riglyne voorberei wat deur Nasionale Tesourie uitgereik is.

Die Rekenpligtige Beampte is verantwoordelik vir die voorbereiding van die finansiële jaarstate en vir die menings wat in hierdie inligting gegee word.

Die Rekenpligtige Beampte is verantwoordelik vir die daarstelling en implementering van 'n stelsel van interne kontrole wat ontwerp is om redelike versekering oor die integriteit en betroubaarheid van die prestasie-inligting, die menslike hulpbronne-inligting en die finansiële jaarstate te verskaf.

Die eksterne ouditeure is verantwoordelik om 'n onafhanklike mening oor die finansiële jaarstate te gee.

Volgens my mening is die jaarverslag 'n redelike weerspieëling van die bedrywighede, die prestasie-inligting, die menslike hulpbronne-inligting en die finansiële sake van die departement vir die boekjaar geëindig 31 Maart 2014.

Die uwe

Rekenpligtige Beampte
PA Vinjevoel
31 Mei 2014

6. STRATEGIESE OORSIG

6.1 Visie

Om geleentheid vir almal deur verbeterde onderwysuitkomst te skep.

Daar word hieraan uiting gegee deur drie oorkoepelende doelwitte:

1. Verbeterde taal en wiskunde in laerskole
2. Hoër getal en gehalte van geslaagdes in die Nasionale Senior Sertifikaat
3. Vermindering in die getal onderpresterende skole

6.2 Missie

Om gehalte-onderwys aan alle leerders in die provinsie deur die volgende te verskaf:

- Oorhoofse beplanning vir, en bestuur van, die onderwysstelsel
- Onderwys in openbare gewone skole
- Ondersteuning aan onafhanklike skole
- Onderwys in openbare spesiale skole
- Verdere onderwys en opleiding (VOO) by openbare VOO-kolleges
- Onderwys en opleiding vir volwassenes (OOV) in gemeenskapsleersentrums
- Vroeëkindontwikkeling (VKO) in Graad R
- Opleidingsgeleentheid vir onderwysers en nie-onderwysers
- 'n Geteikende voedselprogram en ander maatreëls vir armoedeverligting en veiligheid
- Steun aan onderwysers deur die voorsiening van basiese diensvoorwaardes, aansporings en 'n werknemerwelsynsprogram

6.3 Waardes

- Die allergrootste belang van die leerder
- Die waardes van die Suid-Afrikaanse Grondwet en Handves van Regte
- Uitnemendheid deur die voorsiening en ondersteuning van 'n toegeruste, positiewe en florerende onderwyskorps wat professioneel en toegewyd is
- Aanspreeklikheid en deursigtigheid
- Integriteit en uitnemendheid in administratiewe en steunfunksies

7. WETGEWENDE EN ANDER MANDATE

Die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 (Wet 108 van 1996)

Die Grondwet van die Wes-Kaap Provinsie, 1998 (Wet 1 van 1998)

Die Wes-Kaapse Wet op Provinsiale Skoolonderwys, 1997 (Wet 12 van 1997)

Die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), 1996 (Wet 84 van 1996)

Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid (NEPA), 1996 (Wet 27 van 1996)

Die Wet op Verdere Onderwys- en Opleidingskolleges, 1998 (Wet 16 van 2006)

Die Wet op die Gehalteversekering van Algemene en Verdere Onderwys en Opleiding, 2001 (Wet 58 van 2001)

Die Wet op die Indiensneming van Opvoeders, 1998 (Wet 76 van 1998)

Die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (Wet 1 van 1999)

Die Wet op die Jaarlikse Verdeling van Inkomste, 2012 (Wet 5 van 2012)

Die Staatsdienswet, 1994 (Proklamasie 103 van 1994)

Die Wet op die Suid-Afrikaanse Kwalifikasie-owerheid, 1995 (Wet 58 van 1995)

Die Wet op die Suid-Afrikaanse Raad vir Opvoeders, 2000 (Wet 31 van 2000)

Die Wet op Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes, 2000 (Wet 52 van 2000)

8. ORGANISATORIESE STRUKTUUR

Sien keersy.

9. ENTITEITE WAT AAN DIE MINISTER/LUR RAPPOORTEER

Nie van toepassing nie.

Penny Vinjevold
Head
Education

Marcia Harker
Deputy Director
General
Education Planning

Brian Schreuder
Deputy Director
General
Curriculum and
Assessment
Management

John Lyners
Deputy Director
General
Institution
Development and
Coordination

Leon Ely
Deputy Director
General
Finance

Sindi Mafanga-Kibi
Chief Director
Business Intelligence
Management

Archie Lewis
Chief Director
Physical Resources

Tina Singh
Chief Director
Assessment and
Examinations

Vacant
Chief Director
Curriculum
Development

Clifton Frolick
Chief Director
Districts

Sigamoney Naicker
Chief Director
Inclusive Education
& Special Programmes

Eugene Meyer
Chief Director
Financial Management

Ivan Carolus
Chief Director
People Management
Practices

Andile Siyengo
Director
Research

Lesline McGlenatendolf
Director
Infrastructure Planning
and Management

Zodwa Modimakwane
Director
Assessment
Management

Genevieve Koopman
Director
Curriculum GET
(including e-Learning)

Eddie Kirsten
Director
Cape Teaching and
Leadership Institute

Sanette Nowers
Director
Metropole Central
Education District

Berenice Daniels
Director
Specialised
Education

Erna Veldman
Director
Management
Accounting

Matthys Cronjé
Director
Strategic People
Management

Lynne Coleridge-Zils
Director
Policy Coordination

Paul Swart
Director
Institutional Resource
Support (including
Library Services)

André Clausen
Director
Examinations
Administration

Phumla Satyo
Director
Curriculum FET
(including e-Learning)

Glen van Harte
Director
Metropole South
Education District

Johan Kitshoff
Director
Financial
Accounting

Norman Daniels
Director
Service Benefits

Sanjith Hansraj
Director
Knowledge and
Information
Management

Paul Swart
Director
Institutional Resource
Support (including
Library Services)

André Clausen
Director
Examinations
Administration

Phumla Satyo
Director
Curriculum FET
(including e-Learning)

Melvyn Caroline
Director
Metropole East
Education District

Ryana de Bruyn
Director
Supply Chain
Management

Alan John Meyer
Director
Recruitment and
Selection

Alan John Meyer
Director
Recruitment and
Selection

Karen Bydell
Director
Quality Assurance

Heinie Brand
Director
Metropole North
Education District

Norman Daniels
Director
Service Benefits

Salie Faker
Director
Employee Relations

Paddy Attwell
Director
Communication

Anne Schlebusch
Director
Business Strategy
& Stakeholder
Management

Washiela Salie
Director
Internal
Control

Juan Benjamin
Director
Cape Winelands
Education District

Ryana de Bruyn
Director
Supply Chain
Management

Alan John Meyer
Director
Recruitment and
Selection

Alan John Meyer
Director
Recruitment and
Selection

Bertram Loriston
Director
Overberg
Education District

Ryana de Bruyn
Director
Supply Chain
Management

Alan John Meyer
Director
Recruitment and
Selection

Alan John Meyer
Director
Recruitment and
Selection

Florence Rhoxo
Director
Eden and Central
Karoo Education
District

Ryana de Bruyn
Director
Supply Chain
Management

Alan John Meyer
Director
Recruitment and
Selection

Alan John Meyer
Director
Recruitment and
Selection

Jannie Beukes
Director
West Coast
Education District

Ryana de Bruyn
Director
Supply Chain
Management

Alan John Meyer
Director
Recruitment and
Selection

Alan John Meyer
Director
Recruitment and
Selection

Mr Makhzandile Ndzuzo
Director: Institutional
Management and
Governance Planning
(incl. Safe Schools)

Deel B
Prestasie-inligting

1. VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL: VOORAFBEPAALE DOELWITTE

Die OGSA voer tans sekere ouditprosedures op die prestasie-inligting uit om redelike versekering in die vorm van 'n ouditbevinding te gee. Die ouditbevinding oor die prestasie teen voorafbepaalde doelwitte is by die verslag aan bestuur ingesluit, met wesenlike bevindinge wat onder die Voorafbepaalde Doelwitte-opskrif in die verslag oor ander regs- en regulatoriese vereistes van die ouditeur se verslag aangegee word.

Verwys na bladsy 184 van die verslag van die Ouditeur-Generaal, gepubliseer as Deel E: Finansiële inligting.

2. OORSIG VAN DEPARTEMENTELE PRESTASIE

2.1 Diensleweringomgewing

Die Suid-Afrikaanse onderwyssektorplan is in die *Aksieplan 2014 vir Skoolonderwys tot 2025* vervat. Die plan bestaan uit 27 doelwitte. Die eerste 13 handel oor leeruitkomste en die ander 14 doelwitte handel oor hoe hierdie leeruitkomste bereik kan word.

Die aanspreeklikheidstelsel eie aan hierdie plan is gekoppel aan die Suid-Afrikaanse onderwys-**doelwitte**, die **aanwysers** daarvoor, en aan die **teikens** en **mylpale** daarvan. Die getal doelwitte is beperk; die aanwysers is meetbaar. Die teikens moet "haalbaar" wees en moet daarop gemik wees om onderwysuitkomste toenemend te verbeter. Dit word per provinsie verdeel en moet nie as 'n plafon beskou word nie. Terwyl nasionale teikens oor die langtermyn gestel is, tot en met 2025, fokus mylpale oor die algemeen op gewenste prestasie oor die korttermyn (tot vyf jaar in die toekoms). Mylpale is vir doelwitte 1 – 13 gestel, maar is nie vir doelwitte 14 tot 27 gestel nie, wat handel oor hoe die leeruitkomste bereik moet word.

Die leweringsooreenkoms is 'n onderhandelde handves wat in 2010 voltooi en onder andere deur die President, die Minister van Basiese Onderwys en die provinsiale LUR'e onderteken is. Die 27 doelwitte word hieronder gelys. Die **vyf prioriteitsdoelwitte** van die leweringsooreenkoms vir die tydperk tot en met 2014 verskyn **in vetdruk**.

Die doelwitte vir **leeruitkomste** is:

- 1** ► Verhoog die getal leerders in Graad 3 wat teen die einde van die jaar die minimum bevoegdheids in taal en gesyferdheid vir Graad 3 bemeester het.
- 2** ► Verhoog die getal leerders in Graad 6 wat teen die einde van die jaar die minimum bevoegdheids in taal en wiskunde vir Graad 6 bemeester het.
- 3** ► Verhoog die getal leerders in Graad 9 wat teen die einde van die jaar die minimum bevoegdheids in taal en wiskunde vir Graad 9 bemeester het.
- 4** ► Verhoog die getal Graad 12-leerders wat in aanmerking kom vir 'n Baccalaureus-program op universiteit.
- 5** ► Verhoog die getal Graad 12-leerders wat *wiskunde* slaag.

Die doelwitte vir **leeruitkomste** (vervolg):

- 6 ► Verhoog die getal Graad 12-leerders wat *natuurwetenskap* slaag.
- 7 ► Verbeter die gemiddelde prestasie van *Graad 6*-leerders in *tale*.
- 8 ► Verbeter die gemiddelde prestasie van *Graad 6*-leerders in *wiskunde*.
- 9 ► Verbeter die gemiddelde prestasie in *wiskunde* van *Graad 8*-leerders.
- 10 ► Verseker dat alle kinders by 'n skool ingeskryf is tot ten minste die jaar waarin hulle 15 word.
- 11 ► **Verbeter die toegang van kinders tot gehalte-vroeëkindontwikkeling (VKO) onder Graad 1.**
- 12 ► Verbeter die graadvordering van leerders vanaf Graad 1 tot 9.
- 13 ► Verbeter die toegang van jeugdiges tot verdere onderwys en opleiding na Graad 9.

Die doelwitte vir **hoe** die leeruitkomste bereik sal word, is:

- 14 ► Lok in elke jaar 'n nuwe groep jong, gemotiveerde en toepaslik opgeleide onderwysers na die onderwysberoep.
- 15 ► Verseker dat die beskikbaarheid en benutting van onderwysers van so 'n aard is dat uitermatig groot klasse vermy word.
- 16 ► **Verbeter die professionalisme, onderrigvaardighede, vakkennis en rekenaargeletterdheid van onderwysers dwarsdeur hulle loopbaan.**
- 17 ► Streef na 'n onderwyskorps wat gesond is en 'n sin van werksbevrediging geniet.
- 18 ► Verseker dat leerders al die onderwerpe en vaardighede dek wat hulle in hulle huidige skooljaar behoort te dek.
- 19 ► **Verseker dat elke leerder toegang het tot die minimum stel handboeke en werkboeke wat ingevolge nasionale beleid benodig word.**
- 20 ► Bevorder leerders se toegang tot 'n wye reeks media, insluitende rekenaars, wat hulle opvoeding verryk.
- 21 ► **Verseker dat die basiese jaarlikse bestuursprosesse in alle skole in die land plaasvind op 'n manier wat tot 'n funksionele skoolomgewing bydra.**
- 22 ► Verbeter ouers en die gemeenskap se deelname aan die beheer van skole, deels deur toegang tot belangrike inligting via die e-Onderwysstrategie.
- 23 ► Verseker dat alle skole befonds word op ten minste die minimum per-leerder-vlak wat nasionaal bepaal word en dat fondse deursigtig en doeltreffend aangewend word.
- 24 ► Verseker dat die fisiese infrastruktuur en omgewing van elke skool leerders inspireer om skool toe te kom om te leer en vir onderwysers om te onderrig.
- 25 ► Gebruik skole as 'n voertuig vir die bevordering van toegang tot 'n reeks openbare dienste onder leerders, soos byvoorbeeld gesondheid, armoedeverligting, psigososiale ondersteuning, sport en kultuur.
- 26 ► Verhoog die getal skole wat die inklusiewe onderwysbeleid doeltreffend implementeer en toegang het tot sentrums wat deskundige dienste bied.
- 27 ► **Verbeter die gereeldheid en gehalte van die monitering en steundienste wat deur distrikskantore aan skole voorsien word, deels deur beter benutting van e-Onderwys.**

Die WKOD se prestasie in die aanwysers wat aan die nasionale doelwitte gekoppel is, word in Bylae A (bladsy 240) verskaf.

Die WKOD is verantwoordelik vir *Provinsiale Strategiese Doelwit 2: Verbetering van Onderwysuitkomst*, wat in November 2009 gepubliseer is. Alhoewel dit die nasionale plan voorafgegaan het, bevat dit baie van die aanwysers in daardie dokument. Die provinsiale plan verklaar dat die *Wes-Kaapse Regering die lewenskans van al sy kinders deur die voorsiening van gehalte-onderwys sal verbeter. Vir hierdie doel sal alle kinders vir so lank as moontlik op skool bly en optimale uitslae behaal. In die besonder, sal die fokus in die tydperk 2010 tot 2019 op die verbetering van die lees-, skryf- en rekenvermoëns van leerders wees. Die tydperk 2010 tot 2014 sal die grondslag vir hierdie verbeterings lê. Die provinsie se kinders sal in die tydperk 2014 – 2019 die vrugte pluk van 'n stelsel wat ontwerp en bestuur is om die gestelde teikens te bereik.*

Die Jaarlikse Prestasieplan vir 2013/14 het vyf belangrike fokusareas geïdentifiseer. Die eerste vier was dié wat op nasionale vlak geïdentifiseer is: i) Tekste, insluitende die nasionale werkboeke; ii) Kurrikulum-versterkende maatreëls ter ondersteuning van die Kurrikulum- en Assesseringsbeleidsverklaring (KABV); iii) Jaarlikse Nasionale Assesering; iv) Infrastruktuur; en v) Stelsels en ondersteuning vir verbeterde leeruitkomst. Verslag oor tekste, kurrikulum en die JNA word onder program 2 gelewer. Vordering met infrastruktuur word in program 8 aangegee en ook onder punt 8.1 (bladsy 96) "Kapitale belegging, instandhouding en batebestuursplan". Stelsels en ondersteuning word onder program 1 en program 2 bespreek.

2013/14 was 'n stabiele arbeidstydperk. Dit het die WKOD in staat gestel om op sy belangrikste werk – die verbetering van onderwysuitkomst – te fokus. Menslike en finansiële hulpbronne en alle ingrypings is toegespits op die skole wat ondersteuning die meeste nodig gehad het.

Geweld, misdaad en sosio-ekonomiese toestande stel volgehoue eise aan skole, skool-onderwys en die WKOD.

Daar was in Januarie 2014 'n paar gebiede wat onverwagte druk op akkommodasie vir leerders ervaar het. Amptenare is die taak opgelê om leerders te help om plekke in skole te vind. 'n Nuwe stelsel word beplan om leerders wat vir plekke soek, in staat te stel om navraag met 'n unieke registrasienommer te doen om te verseker dat daar duidelikheid is oor die werklike getal leerders wat nie op skool is nie sodat die proses verfyn en bespoedig kan word. Die feit dat dit die reg van die skool is om kapasiteit te bepaal en 'n beleid vir inskrywing te definieer, stel 'n uitdaging in hierdie verband.

Die toename in die vraag na plekke in skole word in die bespreking onder program 2 uitgelig.

2.2 Diensleweringverbeteringsplan

Die departement het 'n diensleweringverbeteringsplan voltooi. Onderstaande tabelle toon die diensleweringplan en prestasie tot hede aan.

Hoofdienste en standaarde

Hoofdienste	Begunstigdes	Huidige/werklike diensstandaard	Ideale diensstandaard	Werklike prestasie
Verskaf 'n telekommunikasiediens by WKOD-hoofkantoor	Leerders Opvoeders Amptenare by hoofkantoor Lede van die publiek	a) Skakelbordoperateurs beantwoord en verwys tans 211 432 inkomende en eksterne oproepe op 'n jaarlikse basis b) Tans word 60 762 oproepe jaarliks nie deur amptenare beantwoord nie c) 1% van oproepe gaan tans jaarliks verlore d) Telekommunikasie-ondersteuningskantoor bestuur tans die behoeftes van 1 060 amptenare by hoofkantoor, wat oor twee geboue versprei is	a) Skakelbordoperateurs beantwoord en verwys jaarliks 211 432 inkomende en eksterne oproepe b) Bestuur die vermindering van onbeantwoorde oproepe deur amptenare na 57 724 jaarliks c) Behou 1% van verlore oproepe jaarliks d) Telekommunikasie-ondersteuningskantoor bestuur die behoeftes van 1 060 amptenare by hoofkantoor, wat oor twee geboue versprei is *Let wel: Getal amptenare by hoofkantoor kan wissel na gelang van nuwe aanstellings en amptenare wat die WKOD verlaat.	a-d) Inligting oor werklike prestasie is onbeskikbaar weens verlore inligting aangesien die buffer wat die inligting berg, vol was. Die WKOD is tans besig om 'n nuwe PABX-stelsel te verkry
Voorsien eerste lyn van ondersteuning aan slagoffers van mishandeling, geweld en skoolmisdaad by WKOD-instellings	<ul style="list-style-type: none"> • 900 000+ leerders • 31 000+ opvoeders • 7 000+ staatsdiens-amptenare • Leerders van 1500+ skole en 203 onafhanklike skole. • Lede van Skoolbeheerliggame (SBL'e) • Lede van die gemeenskap, insluitend ouers 	a) 19% van die totale oproepe ontvang, gaan verlore b) Die inbelsentrum hanteer tans 12 267 gevalle c) 2 355 gevalle benodig opvolg en ondersteuning	a) Verminder die koers van verlore oproepe na 14% b) 80% van oproepe word met die eerste oproep afgehandel c) 12% van oproepe word vir opvolg na Veilige Skole-koördineerders verwys d) 8% van oproepe word vir verdere berading verwys	a) Die Kuber-inbelstelsel is nog nie opgegradeer nie. b) Die Veilige Skole-inbelsentrum het 14 854 oproepe ontvang (70% met eerste oproep afgehandel). c) 3 433 oproepe (23%) het verdere bystand en ondersteuning benodig. 612 van hierdie oproepe was misdaderverwante insidente, terwyl 1 055 oproepe met verslae oor diefstal en vandalisme te make was. d) 394 gevalle van mishandeling is aangemeld – waarvan 52 met afknouery verband gehou het en 228 oproepe het berading en sielkundige ondersteuning benodig. 'n Verdere 524 oproepe was navrae oor SBL'e.

Batho Pele-reëlings met begunstigdes (toegang tot raadgewing, ens.)

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasies
<p>Verskaf 'n telekommunikasiediens by WKOD-hoofkantoor</p> <p>Konsultasie:</p> <p>a) Die jaarlikse kliëntetevredenheidsopname is 'n bron van konsultasie aangesien kliënte geteiken word</p> <p>b) Die Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente word gebruik om die vlakke van huidige dienslewering te verbeter</p> <p>c) Terugvoer aan Direkoraat Kommunikasie deur die "Kontak WKOD-vorm" op die WKOD se webwerf</p> <p>d) Alle oproepers (kliënte) word by die WKOD se hoofkantoor verwelkom, met waardigheid behandel en gevra hoe die konsultante hulle tot diens kan wees</p> <p>e) Skakelbordbestuurder hanteer klagtes</p> <p>Toegang:</p> <p>a) WKOD-hoofkantoor in Kaapstad</p> <p>b) Bedryfsure van die inbelsentrum: 07:30 – 16:00. (Vir middagete gesluit van 12:30 tot 13:00.)</p> <p>Hoflikheid:</p> <p>a) Alle oproepers (kliënte) word by die WKOD se hoofkantoor verwelkom, met waardigheid behandel en gevra hoe die amptenare hulle tot diens kan wees</p> <p>b) Oproepers meld onbeantwoorde lyne en oorlading by skakelbordoperateurs aan</p> <p>c) Die Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente wat in die WKOD se Diensleweringshandves verskyn, is 'n meganisme om oor amptenare se optrede te kla</p> <p>d) Terugvoer aan Direkoraat Kommunikasie deur die "Kontak WKOD-vorm" op die WKOD se webwerf</p> <p>e) Klagtes word na die Skakelbordbestuurder verwys</p>	<p>Konsultasie:</p> <p>a) Die jaarlikse kliëntetevredenheidsopname is 'n bron van konsultasie aangesien kliënte geteiken word</p> <p>b) Die Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente word gebruik om die vlakke van huidige dienslewering te verbeter</p> <p>c) Terugvoer aan Direkoraat Kommunikasie deur die "Kontak WKOD-vorm" op die WKOD se webwerf</p> <p>d) Alle oproepers (kliënte) word by die WKOD se hoofkantoor verwelkom, met waardigheid behandel en gevra hoe die konsultante hulle tot diens kan wees</p> <p>e) Skakelbordbestuurder hanteer klagtes</p> <p>Toegang:</p> <p>a) WKOD-hoofkantoor in Kaapstad</p> <p>b) Bedryfsure van die inbelsentrum: 07:30 – 16:00. (Vir middagete gesluit van 12:30 tot 13:00.)</p> <p>Hoflikheid:</p> <p>a) Alle oproepers (kliënte) word by die WKOD se hoofkantoor verwelkom, met waardigheid behandel en gevra hoe die amptenare hulle tot diens kan wees</p> <p>b) Oproepers meld onbeantwoorde lyne en oorlading by skakelbordoperateurs aan. Operateurs teken die klagtes aan om die verslae oor telefoonbestuur in te lig</p> <p>c) Die Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente wat in die WKOD se Diensleweringshandves verskyn, is 'n meganisme om oor amptenare se optrede te kla</p> <p>d) Die bestaan van die Theta Nathi-diens sal aan kliënte uitgesaai word terwyl hulle wag om na die onderskeie amptenare deurgesit te word</p> <p>e) Terugvoer aan Direkoraat Kommunikasie deur die "Kontak WKOD-vorm" op die WKOD se webwerf</p> <p>f) Klagtes word na die Skakelbordbestuurder verwys</p>	<p>Konsultasie:</p> <p>a) Aansienlike verbeterings in vorige jaar se kliëntetevredenheidsopnames is aangeteken</p> <p>b) Die aanlyn terugvoerstelsel, wat die Theta Nathi-stelsel vervang het, het geen spesifieke klagtes oor telefoonbestuur vir die verslagtydperk aangemeld nie</p> <p>c) Klagtes wat intern in die WKOD geregistreer word, word inderminne bestuur</p> <p>d) Alle oproepers (kliënte) word by die WKOD se hoofkantoor verwelkom, met waardigheid behandel en gevra hoe die konsultante hulle tot diens kan wees</p> <p>e) Geen klagtes is ontvang nie</p> <p>Toegang:</p> <p>a) WKOD-hoofkantoor in Kaapstad</p> <p>b) Bedryfsure van die inbelsentrum: 07:30 – 16:00. (Vir middagete gesluit van 12:30 tot 13:00.)</p> <p>Hoflikheid:</p> <p>a) Alle oproepers (kliënte) word by die WKOD se hoofkantoor verwelkom, met waardigheid behandel en gevra hoe die amptenare hulle tot diens kan wees</p> <p>b) Ontvang met tussenposes klagtes oor oorlading van Goue Akker-gebruikers. Primêre Koers Skakeling-lyne (PRI's) is verkry om aandag aan hierdie probleem te skenk</p> <p>c) Die aanlyn terugvoerstelsel, wat die Theta Nathi-stelsel vervang het, het geen spesifieke klagtes oor telefoonbestuur vir die verslagtydperk aangemeld nie</p> <p>d) Slegs een klagte is in Februarie 2014 ontvang en is onmiddellik deur skakelbordpersoneel hanteer. Die saak is suksesvol opgelos</p> <p>e) Slegs een klagte is in Februarie 2014 ontvang en is deur skakelbordpersoneel hanteer</p> <p>f) Geen klagtes is ontvang nie</p>

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasies
<p>Oopheid en deursigtigheid:</p> <p>a) Op die WKOD-webwerf</p> <p>b) Kliëntekontaksentrums het ideëbusse vir kliënte se kommentaar</p> <p>c) Die jaarlikse kliëntetevredenheidsopname evalueer die persepsie van WKOD-dienste en bied 'n geleentheid vir kritiek, voorstelle vir verbetering en klagtes</p> <p>Waarde vir geld:</p> <p>a) Oproepers wat navraag doen oor korporatiewe dienste (menslike hulpbronne en finansiële bestuur) word deur die skakelbord na die WKOD se inbelsentrum vir toegewyde aandag verwys</p> <p>b) Toegewyde lyne vir WKOD Veilige Skole en Eksamens (gedurende piektye) word ter inligting met kliënte gedeel</p> <p>c) 4 toegewyde operateurs bestuur die oproepe na hoofkantoorgeboue</p> <p>d) Ondersteunende toestelle word gebruik vir personeel wat uitdagings met gesigsgestremdheid ervaar Beleid vir telekommunikasiebestuursdienste en -steun verskyn op die WKOD-webwerf</p>	<p>Oopheid en deursigtigheid:</p> <p>a) Op die WKOD-webwerf</p> <p>b) Kliëntekontaksentrums het ideëbusse vir kliënte se kommentaar</p> <p>c) Insette wat in die ideëbusse ontvang word, word gemonitor, verslag oor gelewer en praktiese insette word by die WKOD se beleid oor telekommunikasiebestuur ingesluit</p> <p>d) Die jaarlikse kliëntetevredenheidsopname evalueer die persepsie van WKOD-dienste en bied 'n geleentheid vir kritiek, voorstelle vir verbetering en klagtes</p> <p>Waarde vir geld:</p> <p>a) Oproepers wat navraag doen oor korporatiewe dienste (menslike hulpbronne en finansiële bestuur) word deur die skakelbord na die WKOD se inbelsentrum vir toegewyde aandag verwys</p> <p>b) Toegewyde lyne vir WKOD Veilige Skole en Eksamens (gedurende piektye) word ter inligting met kliënte gedeel</p> <p>c) 4 toegewyde operateurs bestuur die oproepe na hoofkantoorgeboue</p> <p>d) Ondersteunende toestelle word gebruik vir personeel wat uitdagings met gesigsgestremdheid ervaar Beleid vir telekommunikasiebestuursdienste en -steun verskyn op die WKOD-webwerf</p>	<p>Oopheid en deursigtigheid:</p> <p>a) Geen voorstelle oor die Kliëntekontaksentrums is gedurende die verslagtydperk via die WKOD-webwerf ontvang nie</p> <p>b) Geen voorstelle oor die Kliëntekontaksentrums is gedurende die verslagtydperk via die WKOD-ideëbusse ontvang nie</p> <p>c) Aansienlike verbeterings in vorige jaar se kliëntetevredenheidsopnames is aangeteken</p> <p>d) Aansienlike verbeterings in vorige jaar se kliëntetevredenheidsopnames is aangeteken</p> <p>Waarde vir geld:</p> <p>a) Skakelbordoperateurs ontvang daaglikse oproepe vir die inbelsentrum</p> <p>b) Toegewyde lyne vir WKOD Veilige Skole en Eksamens (gedurende piektye) word ter inligting met kliënte gedeel</p> <p>c) 4 toegewyde operateurs bestuur die oproepe na hoofkantoorgeboue</p> <p>d) Ondersteunende toestelle word gebruik vir personeel wat uitdagings met gesigsgestremdheid ervaar Beleid vir telekommunikasiebestuursdienste en -steun verskyn op die WKOD-webwerf</p>
<p>Voorsien eerste lyn van ondersteuning aan slagoffers van mishandeling, geweld en skoolmisdaad by WKOD-instellings</p> <p>Konsultasie:</p> <p>a) Telefoonkonsultasies</p>	<p>Konsultasie:</p> <p>a) Hou besprekings met die diensverskaffer wat deur die WKOD gekontrakteer is om die stelsel op te gradeer om te verseker dat hulle die aanlyn peiling van dienste kan hanteer</p>	<p>Konsultasie:</p> <p>a) Die Kuber-inbelstelsel is nog nie opgegradeer nie. 'n Nuwe Veilige Skole-bestuurstelsel is egter ontwikkel wat die skep van verwysingsnommers en die aantekening van die oproeper se inligting terwyl hy/sy nog aanlyn is, bespoedig</p>

Huidige/werklike reëlins	Gewenste reëlins	Werklike prestasies
<p>b) Distrikte konsulteer met veilige skole-kuster</p> <p>c) Regstreekse konsultasie met navraers (oproepers) vind plaas terwyl oproepe aangeteken en gevalle verwys word</p> <p>d) Die jaarlikse kliëntetevredenheidsopname is 'n bron van konsultasie aangesien kliënte geteiken word</p> <p>e) Die Distrik-webwerf terugvoerfasiliteit</p> <p>f) Die Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente Insette word gebruik om huidige diensleweringvlakke te verbeter</p> <p>Toegang:</p> <p>a) 2^e verdieping, Grand Central-gebou (via telefoon/professionele inbelsentrum)</p> <p>b) Tolvrye lyn: Veilige Skole: 0800 45 46 47</p> <p>c) Bedryfsure van die inbelsentrum: 07:30 – 16:00. Na-uurse aantekening van navrae</p> <p>Hoflikheid:</p> <p>a) Bestuurder Onderwysveiligheid</p> <p>b) Terugvoer aan Direktoraat Kommunikasie deur die "Kontak WKOD-vorm" op die WKOD se webwerf</p> <p>c) Alle oproepers (kliënte) word by die WKOD se hoofkantoor verwelkom, met waardigheid behandel en gevra hoe die konsultante hulle tot diens kan wees</p> <p>d) Die gepubliseerde Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente word vir regstelling gebruik indien standarde nie nagekom word nie</p> <p>e) Distrik-webwerf terugvoerfasiliteit</p>	<p>b) Telefoonkonsultasies</p> <p>c) Distrikte konsulteer met veilige skole-kusters</p> <p>d) Regstreekse konsultasie met navraers (oproepers) vind plaas terwyl oproepe aangeteken en gevalle verwys word</p> <p>e) Die jaarlikse kliëntetevredenheidsopname is 'n bron van konsultasie omdat kliënte geteiken word</p> <p>f) Die Distrik-webwerf terugvoerfasiliteit</p> <p>g) Die Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente Insette word gebruik om huidige diensleweringvlakke te verbeter</p> <p>Toegang:</p> <p>a) 2^e verdieping, Grand Central-gebou (via telefoon/professionele inbelsentrum)</p> <p>b) Tolvrye lyn: Veilige Skole: 0800 45 46 47</p> <p>c) Bedryfsure van die inbelsentrum: 07:30 – 16:00. Na-uurse aantekening van navrae</p> <p>Hoflikheid:</p> <p>a) Bestuurder Onderwysveiligheid</p> <p>b) Terugvoer aan Direktoraat Kommunikasie deur die "Kontak WKOD-vorm" op die WKOD se webwerf</p> <p>c) Alle oproepers (kliënte) word by die WKOD se hoofkantoor verwelkom, met waardigheid behandel en gevra hoe die konsultante hulle tot diens kan wees</p> <p>d) Die gepubliseerde Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente word vir regstelling gebruik indien standarde nie nagekom word nie</p> <p>e) Distrik-webwerf terugvoerfasiliteit</p>	<p>b) 'n Opnamevorm is saamgestel om persepsies oor diens aan te teken. Dit sal afgeteken word vir implementering in die 2014/2015-boekjaar met die stelsel se opgradering</p> <p>c) 'n Opnamevorm is saamgestel om persepsies oor diens met die hand aan te teken. Dit sal vir implementering in die 2014/2015-boekjaar afgeteken word tot en met afhandeling van die stelsel se opgradering</p> <p>d) Regstreekse konsultasie met navraers (oproepers) vind plaas terwyl oproepe aangeteken en gevalle verwys word</p> <p>e) Aansienlike verbeterings teenoor vorige jaar se kliëntetevredenheidsopnames is aangeteken</p> <p>f) Die aanlyn terugvoerstelsel, wat die Theta Nathi-stelsel vervang het, het geen spesifieke klagtes oor telefoonbestuur vir die verslagtydperk aangemeld nie</p> <p>g) Die aanlyn terugvoerstelsel, wat die Theta Nathi-stelsel vervang het, het geen spesifieke klagtes oor telefoonbestuur vir die tydperk aangemeld nie</p> <p>Toegang:</p> <p>a) 2^e verdieping, Grand Central-gebou (via telefoon/professionele inbelsentrum)</p> <p>b) Tolvrye Veilige Skole-lyn: 0800 45 46 47</p> <p>c) Bedryfsure van die inbelsentrum: 07:30 – 16:00. Na-uurse opnames van navrae word op die volgende werksdag opgevolg</p> <p>Hoflikheid:</p> <p>a) Bestuurder Onderwysveiligheid hanteer alle navrae en toon hoflikheid</p> <p>b) Die aanlyn terugvoerstelsel, wat die Theta Nathi-stelsel vervang het, het geen spesifieke klagtes oor telefoonbestuur vir die verslagtydperk aangemeld nie</p> <p>c) Alle oproepers (kliënte) word by die WKOD se hoofkantoor verwelkom, met waardigheid behandel en gevra hoe hulle gehelp kan word</p> <p>d) Die aanlyn terugvoerstelsel, wat die Theta Nathi-stelsel vervang het, het geen spesifieke klagtes oor telefoonbestuur vir die tydperk aangemeld nie</p> <p>e) Indien en wanneer klagtes geregistreer is, is sodanige klagtes op geskeduleerde vergaderings bespreek om deur distrikskoördineerders en veldwerkers reggestel te word.</p>

Huidige/werklike reëlings	Gewenste reëlings	Werklike prestasies
<p>Oopheid en deursigtigheid:</p> <p>a) Op die WKOD-webwerf; en die kliëntekontaksentrums het ideëbusse vir kliënte-insette</p> <p>b) Die jaarlikse kliëntetevredenheidsopname evalueer die persepsie van WKOD-dienste en bied 'n geleentheid vir kritiek, voorstelle vir verbetering en klagtes</p> <p>c) Veilige Skole-koördineerders op distriksvlak sluit die dienste van die Veilige Skole-inbelsentrum in</p> <p>d) Telefoonbemarking</p> <p>Waarde vir geld:</p> <p>a) Terwyl die getal personeel by die inbelsentrum klein is en die getal oproepe wat geregistreer word, minimaal is, word die werklike waarde-toevoegende werk d.m.v. van vennootskap met veldwerkers en sielkundiges in die veld gedoen</p> <p>b) Veiligheidsveldwerkers volg leerders op wat stokkiesdraai en assesses leerderprobleme</p> <p>c) Bied mentorskap en afrigting aan leerders wat 'n risiko loop en verseker dat hulle toegang kry tot dienste wat hulle nodig het.</p> <p>d) Fasilitering van die Veilige Skole-jeugklubs as deel van die vakansieprogram</p>	<p>Oopheid en deursigtigheid:</p> <p>a) Op die WKOD-webwerf; en die kliëntekontaksentrums het ideëbusse vir kliënte-insette</p> <p>b) Die jaarlikse kliëntetevredenheidsopname evalueer die persepsie van WKOD-dienste en bied 'n geleentheid vir kritiek, voorstelle vir verbetering en klagtes</p> <p>c) Veilige Skole-koördineerders op distriksvlak sluit die dienste van die Veilige Skole-inbelsentrum in</p> <p>d) Telefoonbemarking</p> <p>Waarde vir geld:</p> <p>a) Terwyl die getal personeel by die inbelsentrum klein is en die getal oproepe wat geregistreer word, minimaal is, word die werklike waarde-toevoegende werk d.m.v. van vennootskap met veldwerkers en sielkundiges in die veld gedoen</p> <p>b) Veiligheidsveldwerkers volg leerders op wat stokkiesdraai en assesses leerderprobleme</p> <p>c) Bied mentorskap en afrigting aan leerders wat 'n risiko loop en verseker dat hulle toegang kry tot dienste wat hulle nodig het.</p> <p>d) Fasilitering van die Veilige Skole-jeugklubs as deel van die vakansieprogram</p>	<p>Oopheid en deursigtigheid:</p> <p>a) Die aanlyn terugvoerstelsel, wat die Theta Nathi-stelsel vervang het, het geen spesifieke klagtes oor telefoonbestuur vir die verslagtydperk aangemeld nie. Ideëbusse is nie gebruik nie</p> <p>b) Aansienlike verbeterings in vorige jaar se kliëntetevredenheidsopnames is aangeteken</p> <p>c) Veilige Skole-koördineerders op distriksvlak sluit die dienste van die Veilige Skole-inbelsentrum in</p> <p>d) Die Veilige Skole Distrikskoördineerders en die Veilige Skole-veldwerkers by die distrikte lewer die dienste van die Veilige Skole-inbelsentrum. Posbeskrywings is gewysig om hierdie faktor van inklusiwiteit te weerspieël</p> <p>Waarde vir geld:</p> <p>a) Die Veilige Skole-inbelsentrum het 14 854 oproepe hanteer.</p> <p>b) Die Veilige Skole-veldwerkers volg leerders op wat stokkiesdraai, assesses leerderprobleme en fasiliteer die herintegrasië van leerders in die skool deur samewerking met toepaslike rolspelers soos die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling</p> <p>c) Die Veilige Skole-veldwerkers mentor en onderrig leerders wat 'n risiko loop om te verseker leerders toegang kry tot die dienste wat hulle benodig</p> <p>d) Die Veilige Skole-inbelsentrum het 314 insidente van stokkiesdraai aangeteken, waarvan 285 na die distrik vir ingryping deur die Veilige Skole-veldwerker verwys is</p> <p>Die 20 Veiligheidsveldwerkers in diens het die Veilige Skole-jeugklubs as deel van die vakansieprogram gefasiliteer</p> <p>78 jeugklubs is ingestel</p> <p>101 lokale vir vakansieprogramme het vir 13 968 leerders voorsiening gemaak</p>

Inligtingshulpmiddel oor dienslewering

Huidige/werklike inligtingshulpmiddels	Gewenste inligtingshulpmiddels	Werklike prestasies
<p>Verskaf 'n telekommunikasiediens by WKOD-hoofkantoor</p> <p>a) Kommunikasie met alle interne kliënte en kliënte wat aan skole gekoppel is, vind d.m.v. amptelike korrespondensie (omsendbriewe/minute) plaas, wat op die webwerf vir algemene kliënte se toegang verskyn</p> <p>b) Briefhoofde, insluitend die Diensleweringshandves, is by alle onderwysterreine en steunkantore beskikbaar</p> <p>c) E-pos</p> <p>d) Wes-Kaap Onderwysdepartement se webwerf</p> <p>e) Skakelbordbestuurder</p>	<p>a) Kommunikasie met alle interne kliënte en kliënte wat aan skole gekoppel is, vind d.m.v. amptelike korrespondensie (omsendbriewe/minute) plaas, wat op die webwerf vir algemene kliënte se toegang verskyn</p> <p>b) Briefhoofde, insluitend die Diensleweringshandves, is by alle onderwysterreine en steunkantore beskikbaar</p> <p>c) E-pos</p> <p>d) Wes-Kaap Onderwysdepartement se webwerf</p> <p>e) Skakelbordbestuurder</p>	<p>a) Kommunikasie met alle interne kliënte en kliënte wat aan skole gekoppel is, vind d.m.v. amptelike korrespondensie (omsendbriewe/minute) plaas, wat op die webwerf vir algemene kliënte se toegang verskyn</p> <p>b) Briefhoofde, insluitend die Diensleweringshandves, is by alle onderwysterreine en steunkantore beskikbaar</p> <p>c) E-pos</p> <p>d) Wes-Kaap Onderwysdepartement se webwerf</p> <p>e) Geen behoefte het ontstaan om met kliënte te kommunikeer nie</p>
<p>Voorsien eerste lyn van ondersteuning aan slagoffers van mishandeling, geweld en skoolmisdaad by WKOD-instellings</p> <p>a) Veilige Skole-klustervergaderings</p> <p>b) Versprei brosjures by byeenkomste</p> <p>c) Inligtingstafels by byeenkomste</p> <p>d) Distrik-webwerfterugvoerfasiliteit</p> <p>e) Die Veilige Skole-inbelsentrum se nommer verskyn op alle amptelike WKOD-briefhoofde, insluitend die Diensleweringshandves, toeganklik by alle onderwysterreine en steunkantore</p> <p>f) Bemerkingsmateriaal word jaarliks versprei om die deel van inligting te verbeter en om die unieke diensaanbiedings te adverteer</p>	<p>a) Veilige Skole-klustervergaderings</p> <p>b) Versprei brosjures by byeenkomste</p> <p>c) Inligtingstafels by byeenkomste</p> <p>d) Distrik-webwerfterugvoerfasiliteit</p> <p>e) Die Veilige Skole-inbelsentrum se nommer verskyn op alle amptelike WKOD-briefhoofde, insluitend die Diensleweringshandves, toeganklik by alle onderwysterreine en steunkantore</p> <p>f) Bemerkingsmateriaal word jaarliks versprei om die deel van inligting te verbeter en om die unieke diensaanbiedings te adverteer</p>	<p>a) Die Veilige Skole-inbelsentrum voorsien die distrik van statistiek oor alle insidente, wat hulle help met die beplanning van ontwikkelings- en ingrypingsprogramme</p> <p>b) Geskeduleerde vergaderings is met Distrikskoördineerders en Veldwerkers gehou</p> <p>c) Die Veilige Skole-inbelsentrum se nommer word op alle amptelike briefhoofde en skryfbehoeftes gedruk</p> <p>d) Brosjures by gebeure met inligtingstafels versprei</p> <p>e) Die Veilige Skole-inbelsentrum se nommer verskyn op alle amptelike WKOD-briefhoofde, insluitend die Diensleweringshandves, toeganklik by alle onderwysterreine en steunkantore</p> <p>f) Die Veilige Skole-inbelsentrum se nommer verskyn op alle amptelike briefhoofde en skryfbehoeftes. Die nommer verskyn ook op metaalopspoorders asook op inligtingsborde oor beroepsgeondheid- en veiligheid en ander tekens (wat onwettige middels en gevaarlike wapens verbied) by alle skole</p>

Meganisme vir klagtes

Huidige/werklike meganisme vir klagtes	Gewenste meganisme vir klagtes	Werklike prestasies
Verskaf 'n telekommunikasiediens by WKOD-hoofkantoor		
a) Die Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente wat in die WKOD se Diensleweringshandves verskyn, is 'n meganisme om regstelling te verseker waar standaarde nie nagekom is nie	a) Die Theta Nathi-statistiek is gemonitor, verslag oor gelewer en strategieë is geïmplementeer om die status quo aan te spreek en verbeter	a) Die aanlyn terugvoer, wat die Theta Nathi-stelsel vervang het, het geen spesifieke eksterne klagtes oor telefoonbestuur vir die verslagtydperk aangemeld nie
b) Klagtes word na die Skakelbordbestuurder verwys	b) Die Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente word vir regstelling gebruik indien standaarde nie nagekom word nie	b) 306 interne klagtes is ontvang en suksesvol hanteer
c) Terugvoerfasiliteit op die webwerf	c) Klagtes word na die Skakelbordbestuurder verwys	c) Die aanlyn terugvoer, wat die Theta Nathi-stelsel vervang het, het geen spesifieke eksterne klagtes oor telefoonbestuur vir die verslagtydperk aangemeld nie
	d) Terugvoerfasiliteit op die webwerf	d) Die aanlyn terugvoer, wat die Theta Nathi-stelsel vervang het, het geen spesifieke eksterne klagtes oor telefoonbestuur vir die verslagtydperk aangemeld nie
Voorsien eerste lyn van ondersteuning aan slagoffers van mishandeling, geweld en skoolmisdaad by WKOD-instellings		
a) Bestuurder Onderwysveiligheid monitor klagtes en neem toepaslike aksie	a) Bestuurder Onderwysveiligheid monitor klagtes en neem toepaslike aksie	a) Die Bestuurder Onderwysveiligheid neem toepaslike stappe wanneer klagtes ontvang word; dit sluit in bemiddeling met die geaffekteerde persoon/ persone en/of ingryping/regstellende stappe vir die Veilige Skole-sentrumkonsultant d.m.v. indiensopleiding. Die Veilige Skole-inbelsentrum het 14 854 oproepe bestuur, wat insidente oor diefstal en vandalisme, misdaad en geweld, bende-bedrywighede, misbruik en navrae oor skoolbeheerliggame ingesluit het
b) Bestuurder Inbelsentrum beskikbaar om klagtes te hanteer	b) Bestuurder Inbelsentrum beskikbaar om klagtes te hanteer	b-d) Die aanlyn terugvoerstelsel (het die Theta Nathi-stelsel vervang) het geen spesifieke klagtes oor telefoonbestuur vir die verslagtydperk aangemeld nie.
c) Terugvoerfasiliteit op die webwerf	c) Terugvoerfasiliteit op die webwerf	
d) Die Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente word vir regstelling gebruik indien standaarde nie nagekom word nie	d) Die Theta Nathi-meganisme vir klagtes en komplimente word vir regstelling gebruik indien standaarde nie nagekom word nie	

2.3 Organisasoriese omgewing

Die WKOD bestaan uit die provinsiale ministerie van onderwys, die provinsiale hoofkantoor, distrikskantore en onderwysinstellings, insluitende gewone en spesiale openbare skole en VKO-terreine. Die VOO-kolleges en gemeenskapsleersentrums vir volwassenes word in hierdie jaarverslag aangedui, maar volgens onderstaande wetgewing is die bestuur van hierdie instellings in 'n oorgangsfase in afwagting op die finalisering van alle besonderhede oor die oorplasing na die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding.

Daar is vier takke, elkeen met 'n Adjunkdirekteur-Generaal aan die hoof. Die takke is Onderwysbeplanning; Kurrikulum- en Assesseringsbestuur; Institusionele Ontwikkeling en Koördinasie en Finansies. Die Hoofdirektoraat vir Mensebestuur rapporteer ook direk aan die Departementshoof, asook die Direkorate vir Interne Kontrole, Kommunikasie en Sakestrategie en Belanghebbendebestuur.

Veranderinge in die oorsigjaar

Die Hoofdirektoraat vir Menslike Hulpbronne is in die afgelope jaar hersaamgestel en herbenoem as "Mensebestuurspraktyke". Daar is vier direkorate vir Mensebestuur. Die direktoraat "Diensvoordele" sien om na die behoeftes van al agt distrikskantore. Die ander drie direkorate is "Strategiese Mensebestuur", "Werwing en Keuring" en "Werknemer-verhoudinge". Diensvoordele vir SBD-lede en hoofkantoorpersoneel word nou deur die kantoor van die Hoofdirekteur bestuur.

Die Direkteur: Bestuursrekeningkunde is in 2013/14 bevorder na die pos van Hoofdirekteur vir Finansiële Bestuur en is verantwoordelik vir toesighouding oor twee direkorate, nl. Finansiële Rekeningkundige en Bestuursrekeningkunde. Nuwe direkteure is in die oorsigjaar in hierdie twee direkorate aangestel. Hulle het die vakatures gevul wat deur bovermelde bevordering veroorsaak is en omdat die Interne Kontrole-eenheid as 'n volle direktoraat ingestel is.

'n Nuwe Hoofdirekteur vir Distrikte is aangestel. Die Direktoraat vir Institusionele Bestuur en Bestuursbeplanning (IBB) is by hierdie Hoofdirektoraat geïnkorporeer, benewens die agt distrikskantore. 'n Nuwe Distriksdirekteur is in die Distrik Kaapse Wynland aangestel.

Die herstrukturering wat tot die inkorporering van die Direktoraat IBB by die distrikte gelei het, het ook die stigting van 'n Hoofdirektoraat vir Inklusiewe Onderwys en Spesiale Programme tot gevolg gehad. Die Hoofdirekteur Kurrikulum is na daardie nuwe pos oorgeplaas. As gevolg van die vakature wat deur daardie oorplasing veroorsaak is, was die enigste SBD-vakature aan die einde van Maart 2014 die pos van Hoofdirekteur vir Kurrikulumontwikkeling en Onderwyseropleiding.

Die stappe hierbo uiteengesit kon die vermoë van die WKOD om dienste doeltreffend te lewer, soos volg verfyn: Mensebestuur sal meer doeltreffend wees deur 'n herverspreiding van werklas en deur meer aandag aan die betrokke afdelings te gee. Die inkorporering van die IBB-direktoraat by die Hoofdirektoraat vir Distrikte sal help met die belyning van dienste. Die instelling van die Direktoraat Interne Kontrole sorg vir 'n nuwe vlak van verantwoordelikheid en doeltreffendheid in die departement.

Die Departement poog om 'n reaktiewe en doeltreffende organisatoriese kultuur te skep en sy besigheidsprosesse en -stelsels te verbeter. Die hoofkantoor en agt distrikskantore van die WKOD is gestruktureer en ontwerp om 'n snel-reagerende diens en ondersteuning aan skole en onderwysers te voorsien.

Wat die organisasie betref, beoog die departement om die volgende te voorsien:

- amptenare te hê wat omgee en wat ingelig en georganiseer is om skole, onderwysers en leerders te ondersteun
- onderwysers te hê wat teenwoordig en voorbereid is en tekste gebruik
- befondsing te verskaf wat aangewend word om sukses te maksimeer en geteikende armoedeverligting te verseker
- voldoende en veilige skole te verseker
- 'n bevorderlike omgewing vir vennote in onderwys te voorsien om tot gehalte-onderwys by te dra: onderwysvakbonde, skoolbeheerliggame, die privaat sektor, nieregterings-organisasies, onafhanklike skole, hoër onderwysinstellings en kolleges.

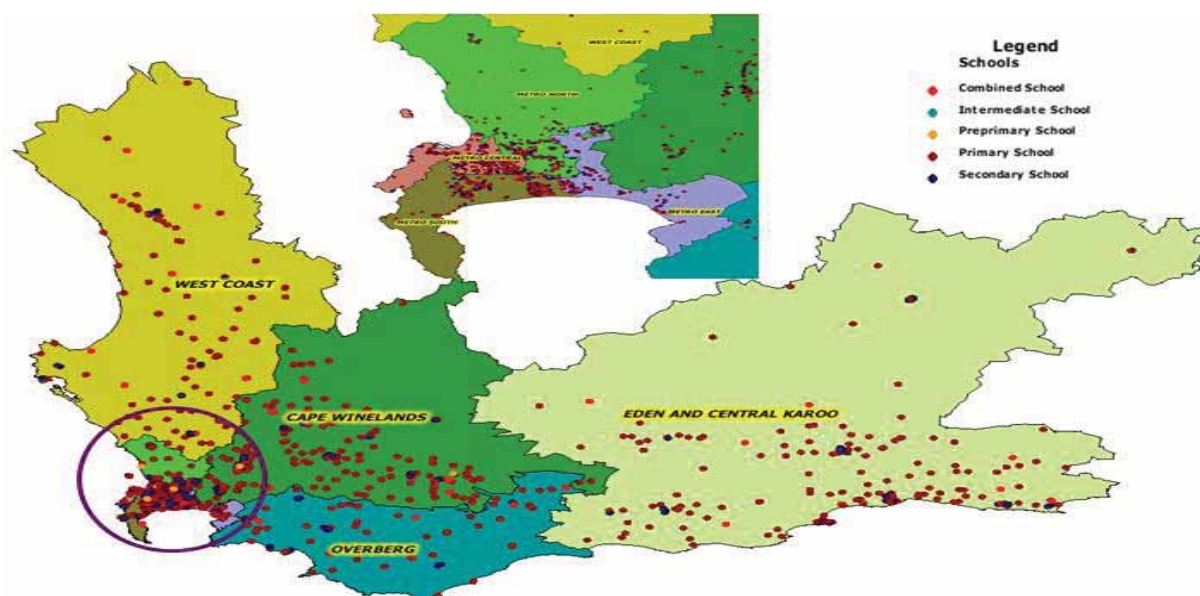
WKOD-aktiwiteite – omvang en skaal

Leerders	
Leerders in openbare gewone skole Graad 1 – 12 inklusief	948 595
Leerders in Graad R in openbare gewone skole	59 565
Leerders in Graad R in onafhanklike skole	15 533
Leerders by spesiale behoefte-skole	19 876
Leerders in onafhanklike skole	47 600
Studente in VOO-kolleges (koptelling)	71 594
Volwasse leerders	33 595
Totaal	1 196 358
Opvoeders	
Opvoeders	31 640
Staatsdienspersoneel (goedgekeurde diensstaat)	9 118
Totaal	40 758
Instellings	
Openbare gewone skole	1 457
Skole vir leerders met spesiale behoeftes	71
Instellings vir verdere onderwys en opleiding	6
Gemeenskapsleersentrums vir volwassenes	308
Distrikskantore	8

Huidige instellings (alle openbare gewone skole) (31 Maart 2014)

Bron 2013: Jaarlikse opname vir skole voor-Graad R tot matriek); PERSAL: 2014

Die agt onderwysdistrikte is in 49 kringe verdeel, wat regstreekse ondersteuning aan skole bied. Die kringspanne is spanne multifunksionele spanne met kurrikulumadviseurs; professionele persone wat spesiale onderwysdienste lewer (sielkundiges, maatskaplike werkers, leer-ondersteuningsadviseurs) en institusionele bestuur en bestuurders van korporatiewe beheer. Kringspanbestuurders lei hierdie ondersteuningspanne.

Distrik ¹		1	2	3	4	5	6	7	8	Totaal
Kaapse Wynland	Skole	39	35	33	38	30	30	32	36	273
	Leerdere	24 335	24 416	21 273	12 416	13 806	21 482	9 552	9 610	136 890
Eden en Sentraal Karoo	Skole	31	32	24	32	36	38	29		222
	Leerdere	8 620	22 768	22 857	19 094	12 143	14 275	13 970		113 727
Metro-Sentraal	Skole	33	44	36	35	30	33			211
	Leerdere	20 793	21 465	20 629	21 934	20 128	21 984			126 933
Metro-Oos	Skole	24	23	25	22	22	26			142
	Leerdere	23 667	25 965	23 482	21 334	20 768	29 245			144 461
Metro-Noord	Skole	28	28	30	27	33	31	31		208
	Leerdere	25 234	19 682	33 045	24 632	21 543	19 504	32 477		176 117
Metro-Suid	Skole	34	34	28	16	17	30	30		189
	Leerdere	26 051	20 916	16 873	11 794	18 311	31 704	29 131		154 780
Overberg	Skole	28	29	25						82
	Leerdere	10 044	18 737	10 017						38 798
Weskus	Skole	25	25	23	27	31				131
	Leerdere	13 976	9 259	16 294	7 551	9 809				56 889
Groototaal	Skole	242	250	224	197	199	188	122	36	1 458
	Leerdere	152 720	163 208	164 470	118 755	116 508	138 194	85 130	9 610	948 595

¹ Syfers is van die Jaarlikse Skoolopname van 2013 afkomstig

2.4 Belangrike beleidsontwikkeling en wetgewende veranderings

a. Skole

Die *Wysigingswet op Basiese Onderwyswette, 2011 (Wet 15 van 2011)* is op 19 September 2011 uitgevaardig. Die doel van die Wet is onder andere om aspekte van die daarstelling van die Departement van Basiese Onderwys en verwante aangeleenthede te akkommodeer; die Wet op Nasionale Onderwysbeleid (NEPA) en die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA), die Wet op die Indiensneming van Opvoeders, 1998 (Wet 76 van 1998), die Wet op die Suid-Afrikaanse Raad vir Opvoeders, 2000 (Wet 31 van 2000) en die Wet op die Gehalteversekering van Algemene en Verdere Onderwys en Opleiding, 2001 (Wet 58 van 2001) te wysig. Die Wet maak ook voorsiening vir die verskeie soorte openbare skole vir leerders met spesiale opvoedkundige behoeftes, die addisionele funksies van skoolhoofde en die opleiding van beheerliggame deur erkende beheerliggaamverenigings.

Die Minister van Basiese Onderwys het op 29 November 2013 in Staatskoerant Nr. 37081 die Regulasies ten opsigte van Minimum Eenvormige Norme en Standaard vir Openbare Skoolinfrastruktuur voorgeskryf. Hierdie Regulasies is ingevolge artikel 5A(1)(a) van die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet 84 van 1996) uitgevaardig. Die regulasies het ten doel om onder andere die minimum eenvormige norme en standaard vir openbare skoolinfrastruktuur te stel; nakoming van die minimum eenvormige norme en standaard in die ontwerp en konstruksie van nuwe skole te verseker, insluitend opknappings en verbeterings by bestaande skole; en vir tydsraamwerke waarvolgens die agterstande in skoolinfrastruktuur uitgewis moet word.

Die Departement van Basiese Onderwys het die *Nasionale Norme en Standaard vir Skoolbefondsing* met ingang 1 April 2011 gewysig. Die wysigings behels die voorsiening van operasionele fondse aan geen-fooie skole en vergoeding vir vrystelling van skoolfooie vir fooibetalende skole (paragraaf 170A). 'n Latere wysiging maak voorsiening vir die Graad 3 en Graad 6 Jaarlikse Nasionale Assesserings in openbare skole wat gebruik sal word om leerder-prestasie te meet in daardie onafhanklike skole wat vir 'n subsidie in aanmerking kom.

Die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12* is in die *Kurrikulum-en-Assesseringsbeleidsverklaring (KABV)* verfyn en herverpak. Die KABV spesifiseer in een dokument vir elke vak die onderrigtyd, inhoud, vaardighede, leer-en- onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM) wat benodig word en die gewigte en voorskrifte vir assessering. Die KABV is in 2012 in die Grondslagfase en Graad 10, in 2013 in die Intermediêre Fase en Graad 11 en in 2014 in die Senior Fase en Graad 12 geïmplementeer.

Die nasionale beleid ten aansien van die vorderings- en bevorderingsvereistes van die Nasionale Kurrikulumverklaring (NKV) Graad R-12, die Nasionale Protokol vir Assessering Graad R-12 en die regulasies met betrekking tot die NKV is geïmplementeer om die KABV aan te vul.

Verdere wysigings aan die *Kinderwet, 2005 (Wet 38 van 2005)* het op 1 April 2010 in werking getree. Kragtens artikel 196(3) van die Kinderwet het nywerheidskole en verbeteringskole, wat die verantwoordelikheid van die provinsiale Departement van Onderwys was, binne twee jaar na die aanvang van die tersaaklike hoofstuk in die Wet die verantwoordelikheid van die

provinsiale Departement van Maatskaplike Ontwikkeling geword. Na aanleiding van die beslissing van die Konstitusionele Hof in die saak tussen *The Teddy Bear Clinic for Abused Children* en 'n *Ander v Minister van Justisie en Grondwetlike Ontwikkeling en 'n Ander*, SK 12/13, onder andere, is die Wysigingswetsontwerp op Geregtelike Aangeleenthede (Wet 42 van 2014) in Staatskoerant Nr. 37254 gedateer 22 Januarie 2014 gepubliseer. Hierdie Wet wysig onder andere die Kinderwet, 2005, die Wet op Kinderberegting, 2008, die Wysigingswet op Strafberegting (Seksuele Misdrif en Verwante Aangeleenthede) 2007, insluitend aspekte van die Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting, 2000. Hierdie wysigings is veral van toepassing op onderwys, aangesien dit aandag skenk aan, onder andere, gedeeltes van wetgewing wat volgens die Konstitusionele Hof onregverdigbaar inbreuk maak op kinders se grondwetlike regte, die Nasionale Register vir Seksoortreders en die skraping van rekords en die tydperk wat toegelaat word om toegang tot inligting ingevolge die Wet op die Openbare Toegang tot Inligting (PAIA) te kry. Verder wysig dit die Wysigingswet op Strafberegting, 2007 om persone onder die ouderdom van 18 jaar by die toepassing van die Wet uit te sluit.

Nuwe provinsiale wetgewende ingrypings

Artikel 63(1) van die Wes-Kaapse Wet op Provinsiale Skoolonderwys, 1997 (Wet 12 van 1997) magtig die Provinsiale Minister om regulasies in te stel wat nie strydig met enige wet is nie en, waar van toepassing, onderhewig is aan enige nasionale norme en standaarde wat in artikel 146(2) van die Grondwet beoog word. Die volgende regulasies is vervolgens in die tersaaklike tydperk voorberei:

- 1) Die regulasies oor die verklaring van persoonlike belange van lede van beheerliggame in die verkryging van goedere en dienste vir openbare skole, 2013. Hierdie regulasies is in die Provinsiale Buitengewone Koerant Nr. 797 gedateer 18 November 2013 uitgevaardig en gepubliseer en het aan die begin van die 2014- akademiese jaar in werking getree. Die regulasies is d.m.v. Omsendbrief Nr. 0052/2013 aan skole versprei en beoog om 'n protokol vir beheerliggaam- en komiteelede te vestig om persoonlike belange te verklaar wanneer aangeleenthede rakende die verkryging van goedere en dienste vir openbare skole behandel word en sodoende enige belangebotsings tussen 'n lid en 'n skool uit te skakel.
- 2) Die konsepregulasies met betrekking tot die toelating van leerders tot openbare skole vir leerders met spesiale onderwysbehoefte is ingevolge artikel 63(1), gelees met artikel 20A(2), op 18 Oktober 2013 vir openbare kommentaar in Buitengewone Provinsiale Koerant Nr. 7187 gepubliseer. Kommentaar wat ontvang is, word vir die finalisering van die Regulasies oorweeg. Hierdie konsepregulasies poeg om die proses van assessering, ondersteuning en toelating vir leerders tot openbare skole vir leerders met spesiale onderwysbehoefte uiteen te sit.
- 3) Die regulasies oor die pligte van skoolbywoningsbeamptes is op 2 Desember 2013 in Buitengewone Provinsiale Staatskoerant Nr. 7205 gepubliseer en op 17 Januarie 2014 d.m.v. Omsendbrief Nr. 0002/2014 na skole gestuur. Hierdie regulasies maak voorsiening vir die pligte van skoolbywoningsbeamptes; lys die geldige redes vir afwesigheid van die skool en verduidelik 'n skriftelike kennisgewing aan ouers ten opsigte van bywoning vir leerders van verpligte skoolgaande ouderdom.

- 4) Die konsepregulasies met betrekking tot die verteenwoordigende raad van leerders sal bevoegdheid aan die Provinsiale Minister verleen om die funksies en prosedures vir die instelling en verkiesing van verteenwoordigende rade van leerders te bepaal. Dit maak ook voorsiening vir die rolle en funksies van onderwyserskakelbeampes en die pligte verbonde aan daardie beampes as verkiesingsbeampes vir die verkiesing van verteenwoordigende rade van leerders. Hierdie regulasies sal ook vir openbare kommentaar in die Buitengewone Provinsiale Koerant gepubliseer word. Die konsepregulasies word tans deur die Direkoraat: Wetgewing in die Kantoor van die Premier nagegaan, waarna dit in Mei 2014 vir kommentaar in die Provinsiale Koerant gepubliseer sal word.
- 5) Die konsepregulasies met betrekking tot die Departementshoof se uitreiking van prestasie-aanwysers wat bindend op openbare skole is, beoog om aanwysers vir openbare skole uiteen te sit ten einde die akademiese prestasie van die openbare skool te monitor en evalueer sodat die departement die betrokke openbare skole kan bystaan, adviseer en ondersteun om beter te presteer. Hierdie regulasies word tans aan regsmening onderwerp en sal vir openbare kommentaar gepubliseer word.
- 6) Die regulasies rakende die dissiplinerings, skorsing en verbanning van Leerders by openbare skole in die Wes-Kaap is ingevolge artikel 63(1)(cE) in die Buitengewone Provinsiale Staatskoerant Nr. 6932 uitgevaardig en het op 1 April 2012 in werking getree. Skole word versoek om hul gedragkode by hierdie regulasies aan te pas en om die substantiewe en prosedurele standaarde te volg wat in die regulasies t.o.v. aangeleenthede oor leerders se wangedrag bepaal word. Hierdie regulasies sal in die 2014/15-boekjaar hersien word vir verdere belyning met gedragskodes vir openbare skole.
- 7) Die regulasies rakende visitasie en assessering van openbare en gesubsidieerde onafhanklike skole is kragtens artikel 63(1)(cG) in Buitengewone Provinsiale Staatskoerant Nr. 6976 gedateer 29 Junie 2012 uitgevaardig. Hierdie regulasies maak voorsiening vir die evaluering van prestasie en monitering van nakoming ingevolge Nasionale en Provinsiale Norme en Standaarde en is in omsendbrief 0026/2012 aan skole bekendgestel.
- 8) Die regulasies met betrekking tot die minimum onderrigure per skoolweek en skooldag in openbare skole in die Wes-Kaap is ingevolge artikel 63(1)(cC) in die Buitengewone Provinsiale Koerant Nr. 7065 gedateer 28 November 2012 uitgevaardig en in Omsendbrief Nr. 0044/2012 aan skole bekendgestel. Hierdie regulasies maak voorsiening vir die minimum onderrigure per vak per fase, algemene beginsels wat toegepas moet word wanneer die minimum skoolure per week en per skooldag bereken word, individuele ondersteuningsplanne; en gesteerde datums van implementering.

Die departement het ook die volgende riglyne vir openbare skole voorberei:

- 1) Riglyne oor speelgrondveiligheid by openbare skole is deur die Minister verantwoordelik vir Onderwys in die Wes-Kaap goedgekeur en in Omsendbrief Nr. 10/2014 na skole gestuur, vir implementering in Julie 2014. Die riglyne maak voorsiening vir die rolle en verantwoordelikhede van personeel met betrekking tot die veiligheid van leerders op die

speelgrond, die oppervlaktes van speelgronde, giftige en andersins ongeskikte plante, asook leiding met betrekking tot die keuse van speelgrondtoerusting. Dit sluit bylaes in wat handel oor basiese omgewingsopnames, voorsorgmaatreëls met die aankoop of installering van speelgrondtoerusting en die inspeksie en instandhouding van toerusting.

- 2) Die Riglyne oor Sosiale Netwerke word tans gefinaliseer vir goedkeuring deur die Departementshoof en Provinsiale Minister. Hierdie riglyne sal die gebruik van sosiale netwerke op die internet deur opvoeders en leerders reguleer as 'n hulpmiddel om kurrikulumlewering te ondersteun en leer te bevorder, voorsiening maak vir parameters vir die interaksie tussen 'n leerder en opvoeder by die skool en om verder advies te lewer oor die gevare wat die gebruik van sosiale media vir leerders inhou.

b. VOO-kolleges en Onderwys en Opleiding vir Volwassenes

Die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding (DHOO) is in Mei 2009 ingestel met die oogmerk om uiteindelik vir hoër onderwysinstellings verantwoordelik te wees, met inbegrip van VOO-kolleges, SETA's en onderwys en opleidingsentrums vir volwassenes. Die DHOO en provinsiale onderwysdepartemente het 'n protokol van ooreenkoms oor die oorgang en tussentydse beheer en bestuur van die kolleges onderteken, en die DHOO het provinsies uitgenooi om provinsiale tegniese taakspanne saam te stel om die oordrag van funksies ten opsigte van VOO-kolleges as 'n nasionale bevoegdheid te bestuur en advies daaroor te lewer.

Die Wysigingswetsontwerp op Hoër Onderwys-en-Opleidingswette, 2010 (Wet 25 van 2010) is op 7 Desember 2010 in Staatskoerant Nr. 33853 gepubliseer. Dit wysig die Wet op VOO-kolleges, 2006 (Wet 16 van 2006) en die Wet op Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes, 2000 (Wet 52 van 2000) ten einde voorsiening te maak vir die indiensneming van opvoeders by openbare sentrums, salarisse en ander diensvoorwaardes, die diensstaat van opvoeders, magte van werkgewers, aanstellings en die vulling van poste, die oorplasing van opvoeders, sekondering, aftrede, ontslag, ongeskiktheid en wangedrag en die verrigting van ander werk deur opvoeders. Dit maak ook onder andere voorsiening vir oorgangsreëlings ten opsigte van openbare sentrums; die bepaling van nasionale onderwysbeleid vir openbare sentrums, vir voorskriftelike beginsels van nasionale onderwysbeleid, konsultasie oor beleid en wetgewing, die publikasie van nasionale onderwysbeleid en die monitering en evaluering van die onderwys en opleiding van volwassenes, insluitend gehalteversekering met betrekking tot die kwalifikasies wat deur openbare en private sentrums aangebied word.

Die Wysigingswetsontwerp op Verdere Onderwys- en Opleidingskolleges, 2012 (Wet 3 van 2012) het op 3 Mei 2012 in werking getree en wysig die Wet op VOO-kolleges van 2006 (Wet 16 van 2006). Die Minister van Hoër Onderwys en Opleiding het in Staatskennisgewing Nr. 367, gepubliseer in Staatskoerant Nr. 35336 gedateer 11 Mei 2012, bepaal dat sommige van die bepalings van die Wysigingswet op Verdere Onderwys en Opleiding, 2012 (Wet 3 van 2012) in werking sal tree vanaf die datum van ondertekening deur die president (11 Mei 2012 as die datum van kennisgewing deur die minister), buiten artikels 11, 12, 13, 14, 28(3) en 32(b).

Artikel 14 handel oor finansies gekoppel aan die verspreiding van die Voorwaardelike Toelae, en artikel 11, 12, 13, 28(3) en 32(b) handel die oordrag van personeel vanaf Provinsiale Onderwysdepartemente na die DHOO, behoudens die voorwaardes van artikel 197 van die Wet op Arbeidsverhoudinge, 1995 (Wet 55 van 1995). Hierdie prosesse moet eers voltooi word voordat die tersaaklike artikels in werking kan tree op die datum wat deur die minister bepaal word en deur 'n verdere kennisgewing wat in die Staatskoerante gepubliseer moet word. Die Minister van Hoër Onderwys en Opleiding het egter op 26 Maart 2014 'n kennisgewing uitgereik (Kennisgewing Nr. 209) in Staatskoerant Nr. 37470, waarin aangekondig word dat artikel 13, 28(3) en 32(b) ten opsigte van personeel op 1 April 2014 in werking sal tree, terwyl artikels wat met veral bestuurspersoneel verband hou, artikel 14, 11 en 12 op 1 April 2012 in werking getree het.

Die *Norme en Standaarde vir die Befondsing van VOO-kolleges* is vanaf 1 April 2010 geïmplementeer. Die norme en standaard is gegrond op die koste van die lewering van die Nasionale Sertifikaat: Beroepsgerigte programme. Die befondsingsformule het drie komponente naamlik *personeel*; *kapitaal* en *niepersoneel/niekapitaal*. Die befondsing van VOO-kolleges vind in die vorm van 'n voorwaardelike toelae plaas en word maandeliks oorgeplaas.

Die regulasies rakende die minimumvereistes vir die samestelling van 'n beheerliggaam van 'n openbare BOOV-sentrum is kragtens artikel 8(7) van die Wet op Onderwys en Opleiding vir Volwassenes, 2000 (Wet 52 van 2000) in Buitengewone Provinsiale Staatskoerant Nr. 6952 gedateer 23 Februarie 2012 uitgevaardig. Dit maak onder andere voorsiening vir die samestelling, vergaderings, verkiesing en ontbinding van 'n beheerliggaam van 'n openbare BOOV-sentrum.

c. Uitdagings wat deur beleidsaangeleenthede gestel is

Skole:

Die regulasies met betrekking tot minimum eenvormige norme en standaard (November 2013) het 'n impak op die beplanning vir toekomstige geboue. Die potensiële impak hiervan op die bestaande geboue en groottes van skole sal 'n tydjie neem om te bepaal.

VOO-kolleges en OOV:

Die langdurigheid van die volle oorpasing van die kolleges het 'n redelike las op die betrokke personeel geplaas. Terselfdertyd is die voortgesette verhouding in die belang van provinsiale vaardighedsontwikkeling verwelkom.

In die geval van OOV, het die beraadslaging oor die kwalifikasie self tot onvoorspelbare inskrywings-patrone en 'n **sekere mate van onsekerheid** in hierdie sektor gelei. Die WKOD verwelkom die aanduidings van vordering in hierdie verband.

3. STRATEGIESE UITKOMSGEORIËNTEERDE DOELWITTE²

Strategiese Uitkomsgeoriënteerde Doelwit 1	Verbeterde taal en wiskunde in laerskole
Doelwitverklaring	Prestasie in taal en wiskunde moet verbeter sodat leerders teen 2014 soos volg volgens ouderdomsnorme verbeter ³ : Graad 3: taal: 40% van leerders en wiskunde: 60% van leerders. Graad 6: taal: 40% van leerders en wiskunde: 50% van leerders. Graad 9: taal: 55% van leerders en wiskunde: 20% van leerders. Uitslae sal deur middel van jaarlikse toetsing gemonitor word en ingrypings sal dienooreenkomstig aangepas word.
Strategiese Uitkomsgeoriënteerde Doelwit 2	Hoër getal en gehalte van geslaagdes in die Nasionale Senior Sertifikaat
Doelwitverklaring	Om die getal leerders wat die NSS slaag deur die voorsiening van handboeke, opleiding, bestuur en ondersteuning van onderwysers te verbeter. Die teikens vir 2014 is 43 000 leerders wat die NSS slaag en 17 500 wat met toegang tot B-grad-studies slaag; 11 000 leerders wat Wiskunde slaag en 8 000 wat Natuurwetenskap slaag.
Strategiese Uitkomsgeoriënteerde Doelwit 3	Vermindering in getal onderpresterende skole
Doelwitverklaring	Afname in onderprestasie in die Nasionale Senior Sertifikaat in hoërskole: dat geen skole 'n slaagsyfer van <60% teen 2014 het nie. Afname in onderprestasie in ander grade, soos gemeet deur die Jaarlikse Nasionale Assessering vir Graad 1 – 6 en 9 en die WKOD-toetse vir Graad 3, 6 en 9.

Vordering met teikens in strategiese plan

Die WKOD het vordering gemaak met die bereiking van die doelwitte wat in die strategiese plan gestel is. Aanpassings aan die doelwitte is uiteengesit, soos in die toepaslike Jaarlikse Prestasieplan vereis.

Doelwit 1: Verbeterde taal en wiskunde in laerskole

Die tabel hieronder toon 'n klaarblyklike afname in die uitslae aan. Die standaard van die taaltoetse is na twee jaar aangepas om die toetse meer uitdagend te maak. Daar was in 2009 nog nie 'n basislyntelling vir Graad 9 nie en die aanvanklike teikens is dus aangepas nadat die basislyntelling beskikbaar geword het.

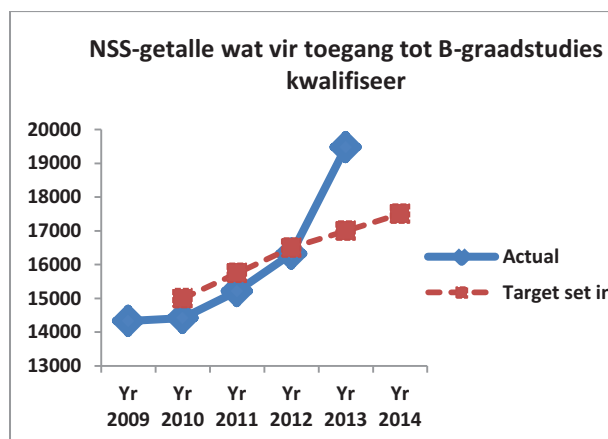
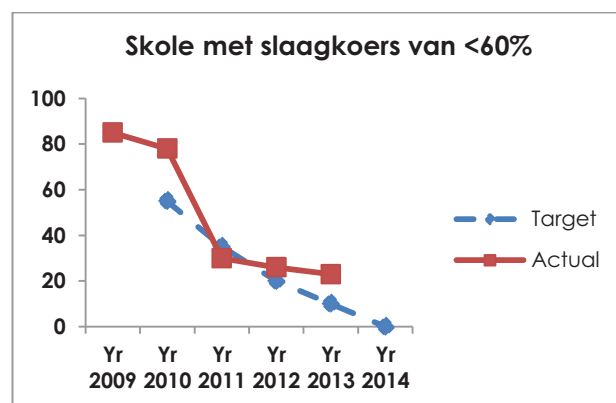
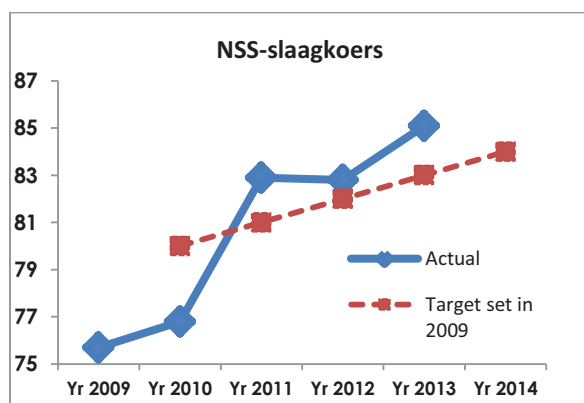
² Die teikens is in die Jaarlikse Prestasieplan vir 2013/14 bygewerk. Die oorspronklike teikens het vir hierdie verslag behoue gebly.

³ Die slaagpunt is 50%. Die teikens moet gelees word as "Vir Graad 3 moet 40% van leerders Taal met 50% slaag en 60% moet Wiskunde met 50% slaag" ens.

		Jr 2010	Jr 2011	Jr 2012	Jr 2013	Teiken
Graad 3	Wiskunde-teiken	40	45	50	55	Nie aangepas nie
	Wiskunde werklik	48.3	47.2	51.5	55	
	Taal-teiken	55	60	33	40	Aangepas nadat toets verander het
	Taal werklik	54.9	30.4	38.9	37	
Graad 6	Wiskunde-teiken	15	20	25	30	Nie aangepas nie
	Wiskunde werklik	24.4	23.4	26.4	28	
	Taal-teiken	45	50	35	37	Aangepas nadat toets verander het
	Taal werklik	52.3	31.5	36.9	30	
Graad 9	Wiskunde-teiken	40	42	12	15	Aangepas na loodsing
	Wiskunde werklik	9.4	10.4	13.9	14	
	Taal-teiken	45	50	45	50	Aangepas na loodsing
	Taal werklik	51.8	44.2	48.2	48	

Doelwitte 2 en 3: “Verbeterde getal en gehalte van geslaagdes in die Nasionale Senior Sertifikaat” en “Vermindering in die getal onderpresterende skole”

Die teikens vir Doelwitte 2 en 3 wat oorspronklik vir Graad 12 se algehele prestasie vir die vyf-jaar tydperk (2009 – 2014) gestel is, word hieronder saam met die werklike syfers aangedui.

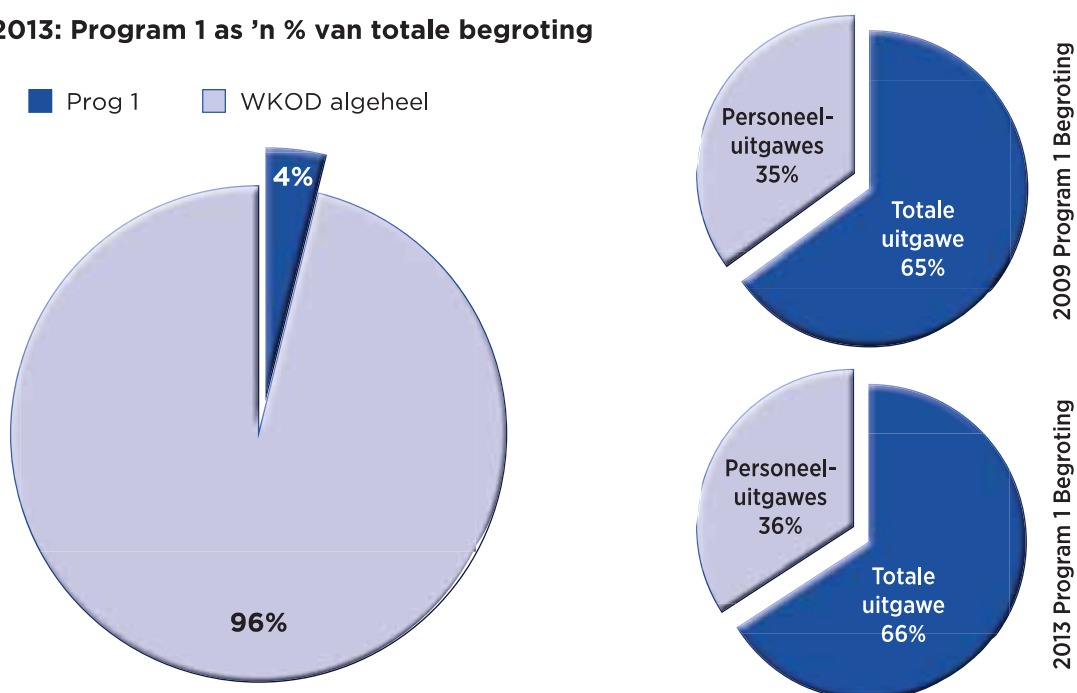

4. PRESTASIE INLIGTING PER PROGRAM

Program 1: Administrasie

2009 en 2013: Program 1 as 'n % van totale begroting

2009 Personeel-uitgawes as 'n % van die totale Program-begroting	2013 Personeel-uitgawes as 'n % van die totale Program-begroting	2009 Pr 1 Gemiddelde personeel-uitgawes per werknemer (R'000)	2013 Pr 1 Gemiddelde personeel-uitgawes per werknemer (R'000)	2009 Pr 1 Getal werknemers	2013 Pr 1 Getal werknemers
2.15	1.92	231	339.38	989	878

4.1 Program 1: Administrasie

Doelwit

Om oorkoepelende bestuur van en steun aan die onderwysstelsel te voorsien ingevolge die Wet op Nasionale Onderwysbeleid, die Suid-Afrikaanse Skolewet, die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en ander toepaslike beleide.

Die Administrasieprogram bestaan uit die volgende subprogramme⁴

Subprogram 1.1: Kantoor van die LUR

om voorsiening te maak vir die funksionering van die kantoor van die Lid van die Uitvoerende Raad (LUR) vir Onderwys

Subprogram 1.2: Korporatiewe Dienste

om aan die onderwysstelsel bestuursdienste te voorsien wat nie spesifiek op onderwys gerig is nie om beperkte voorsiening vir akkommodasiebehoefte te maak en dit in stand te hou

Subprogram 1.3: Onderwysbestuur

om onderwysbestuursdienste vir die onderwysstelsel te voorsien

Subprogram 1.4: Menslike Hulpbronontwikkeling

om menslike hulpbronontwikkeling vir kantoorgebaseerde personeel te verskaf

Subprogram 1.5: Onderwysbestuursinligtingstelsel (OBIS)

om onderwysbestuursinligting ingevolge die Nasionale Onderwysinligtingsbeleid beskikbaar te stel

Strategiese doelwitte

Strategiese doelwit 1.1	Om menslike en finansiële hulpbronne aan te wend in daardie distrikte en skole wat histories onderbelegging ervaar het en om oorhoofse finansiële en MH-bestuur te verseker.
Strategiese doelwit 1.2	Om die reaktiwiteit en doeltreffendheid van die WKOD te verbeter deur te fokus op die verbetering van die departement se sakeprosesse en stelsels.
Strategiese doelwit 1.3	Om geteikende bestuursopleiding vir amptenare, lede van skoolbestuurspanne en skoolbeheerliggame te voorsien.

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Finansieel

Die WKOD het 98,9% van die goedgekeurde aansuiweringsbegroting vir 2013/14 bestee.

Fondse is aangewend om die doelwitte van Aksieplan 2014 en die drie doelwitte van die WKOD te bereik. 73,8% van die begroting is toegeken vir die vergoeding van werknemers (Kvl) en meer as R1.6 miljard vir die agt voorwaardelike toelaes en ander noodsaaklike verpligtinge. Die WKOD is verbind tot oordeelkundige besteding ten einde fondse te verskuif om in die nodigste behoeftes te voorsien.

⁴ Die subprogramme vorm deel van die nasionale sektor se templaet en is kategorieë wat deur Tesourie befonds word. Die fondse in Program 1 dek koste wat met die administrasie van die stelsel verband hou.

Besparings is in die Kvl aangeteken, hoofsaaklik te danke aan doeltreffendheidsmaatreëls wat geïmplementeer is, byvoorbeeld die vermindering in die getal tydelike en aflospersoneel. Hierdie Kvl-besparings is grotendeels aan die verbetering van skoolinfrastruktuur toegeken (meer as R45m). Voortgesette omsigtige finansiële bestuur het die WKOD in staat gestel om R30m ter syde te stel om skole met skuld vir munisipale dienste te help.

Kostebesparingsmaatreëls het die grootmaat-bestelling van KABV-handboeke vir Graad 7 tot 9 en Graad 12 ingesluit. Daarbenewens het die doeltreffendheidsmaatreëls die grootmaat-aankope van lesers vir Graad 1-3 in 2013/14 moontlik gemaak, wat vir verkryging in die 2014/15-boekjaar geskeduleer was.

Die WKOD is deur die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika erken as die "mees verbeterde departement van die Wes-Kaap".

Menslike Hulpbronne

Die bestuur van die WKOD se diensstaat is van kritieke belang vir die opvoedkundige sukses van skole. Die WKOD het 85 bykomende poste vir die 2014 akademiese jaar toegeken. Die WKOD streef voortdurend om die leerder-opvoeder-verhouding in die grondslagfase te verbeter. Aangesien die WKOD 'n beleid aanvaar het om te verseker dat meer onderwysers permanent is, is die stelsel oor die algemeen meer stabiel. Die WKOD het 'n gemiddelde leerder-tot-onderwyser-verhouding van 1:36 in laerskole en 1:34 in hoërskole gehandhaaf.

As gevolg van 'n ontwerpte ontplooiingsplan, is daar minder oortollige onderwysers. Optimale plasing van oortollige onderwysers is uiters belangrik om te verseker dat hulle vaardighede ten beste benut word en dat leerders ten beste daarby baat. As fondse bestee word aan salarisse van oortollige onderwysers, het dit 'n uitwerking op die aanstelling van onderwysers wat elders benodig word. Die WKOD het gedurende die tydperk 1 April 2013 tot 31 Desember 2013 die getal oortollige opvoeders met 113 verminder. 'n Verdere 16 oortollige opvoeders is in die eerste kwartaal van 2014 geplaas.

Die WKOD bestuur die Beleid oor Ongeskiktheidsverlof en Aftrede weens Swak Gesondheid (PILIR). Daar moet verseker word dat verlof met betaling slegs toegestaan word aan diene wat daarop geregtig is en dat daar geen onnodige vertraging is met die evaluering van hulle geregtigheid of oorbetalings vir diene wat nie op verlof geregtig is nie.

Gedurende die tydperk 1 April 2013 tot 31 Desember 2013, is 384 uit 671 Funza Lushaka-beurshouers suksesvol in permanente, aflos- of tydelike poste geplaas.

Spesiale aandag is in 2013 aan die advertering en vulling van skoolhoof- en onderhoofposte geskenk. Hierdie poste is in elk van die vakaturelyste en in spesiale vakaturelyste geadverteer en geprioritiseer om die spoedige verwerking van aansoeke te verseker. Hierdie stap het die tydperke van opvoeders in waarnemende poste en die gebruik van tydelike personeel verminder en tot stabiliteit in skole bygedra. Aanstellingskriteria en keuringsprosesse vir skoolhoofde is ook versterk.

Die data in onderstaande tabel oor die aanstelling van nuwe skoolhoofde is vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014 en sluit aanstellings by alle openbare skole in.

Nuwe skoolhoofde per jaar							
Distrikte	Skoolhoof- poste 2013	2009	2010	2011	2012	2013/4	Totaal
Kaapse Wynland	287	13	22	20	10	19	84
Eden en Sentraal Karoo	227	14	13	12	9	27	75
Metro-Sentraal	234	12	30	14	6	24	86
Metro-Oos	153	9	21	6	10	12	58
Metro-Noord	220	15	16	10	16	14	71
Metro-Suid	202	14	18	8	8	5	53
Overberg	85	3	9	5	4	9	30
Weskus	134	8	13	11	5	15	52
Totaal	1 542	88	142	86	68	125	509

Inligting en kommunikasie

Die Sentrale Onderwysbestuursinligtingstelsel (SOBIS)

Die SOBIS is in 2013/14 verder ontwikkel om die benutting daarvan te bevorder. Dit is ontwikkel om 'n toenemende aantal outomatiese sakeprosesse te ondersteun en word ook doeltreffend vir die nasporing van leerderregistrasie aangewend. Die SOBIS het dus 'n groter rol in die ondersteuning, leiding en versterking van strategiese besluitneming gespeel. Soos in die verlede, het SOBIS regstreekse ondersteuning aan eksamen- en assesseringsadministrasie en registrasieprosesse verskaf, asook data vir die berekening van diensstate en om aanlyn-opnames by gewone en spesiale skole uit te voer. Die gereelde nasporing van leerder-inskrywings by skole was nuttig vir alle beplanningsprosesse.

SOBIS is in 2013 weer deur skole vir die bestelling van handboeke (KABV en werkboeke) gebruik. Hierdie geoutomatiseerde proses het gelei tot doeltreffendheid ten opsigte van tyd, arbeid en koste, aanlyn-monitering van vordering moontlik gemaak en verslagdoening gefasiliteer. Die geoutomatiseerde aansoeke om terugbetaling van skoolgeldvrystellings aan skole is verfyn, wat tot meer deursigtigheid en beter beheer en verslaggewing gelei het. Aanlyn-kennisgewing van norme en standaarde, diensstaattoekennings en assesseringsuitslae het ook kommunikasie met skole verbeter en hulle met beplanning gehelp. 'n Kwartaallike moniteringsinstrument is deur distriksamptenare gebruik om vordering by skole met betrekking tot sekere kommerwekkende aangeleenthede deur EduInfoSearch na te spoor. 'n Fasiliteit om die skole se verbeteringsplanne vir 2013 op te laai, is ook op SOBIS beskikbaar gestel.

Die Distrikbestuursinligtingstelsel (DBIS) is operasioneel in al agt distrikskantore. Distriksamptenare het voortgegaan om die stelsel te gebruik om verslae vir skoolingrypings te beplan, vas te lê en hersien.

Die WKOD het in 2013 die aanwending van 'n geoutomatiseerde e-werwingstelsel geloods. Die aanlyn-aansoekstelsel: E-werwing vir Opvoeders: "Die werwing van die beste" is in 2012 geloods. Alle vakatures is in 2012 op die aanlyn-stelsel geadverteer. 24 600 gebruikers het tot hede op die stelsel geregistreer en 14 985 gebruikers het hul profiel op die stelsel voltooi.

Kommunikasie

Die media het meer as 4 300 verslae in verskillende formate (gedrukte media, radio, televisie en aanlyn) oor onderwys in die Wes-Kaap gepubliseer, wat 'n aanduiding is van die media se belangstelling in die werk van die WKOD.

Die WKOD het gedurende die jaar veldtogte onderneem om ouers en leerders aan te moedig om aktief aan die verbetering van leerderuitkomstedeel te neem en om die departement se pogings te ondersteun om toegang tot gehalte-onderwys te verbeter.

Dit was: i) Die Inskrywing 2014-veldtog om ouers te oortuig om hulle kinders vroeg in te skryf as hulle laerskool of hoërskool begin, of as hulle van skool verander. ii) 'n Terug Skool Toe-veldtog het ouers ingelig oor die WKOD se prioriteite vir 2014 en wat ouers kan doen om hul kinders se opvoeding te ondersteun. iii) 'n Geletterdheid en Gesyferdheid 2014-veldtog het aan ouers verduidelik wat hulle by die huis kan doen om te help om hul kinders se vaardighede in lees, skryf en wiskunde te ontwikkel. Die WKOD het meer as 110 000 Graad 1-ouergidse as deel van die Geletterdheid en Gesyferdheid-veldtog versprei.

Media wat in die veldtogte gebruik is, het radio, advertensieborde en plakkate, inligtingsblaaië in gemeenskapskoerante en advertensies op taxi's ingesluit.

Die WKOD het 'n wye reeks publikasies in 2013/14 uitgegee, insluitende "Wenke vir Sukses" – riglyne vir Graad 10 tot 12; bylaes vir Matriek-hersiening is aan elke NSS-kandidaat versprei; bylaes vir Graad 10-ondersteuning oor vrae wat gereeld gevra word en sleutelkonsepte; 'n burgerlike verslag oor vordering tot hede; die WKOD-koerant, Education Update; 'n riglyn vir Graad 1-ouers; en 'n tweeweeklikse nuusbriëf vir personeel, WCED@work.

Die getal besoeke aan die WKOD-webwerf het steeds gegroei. Die maandelikse gemiddelde het gedurende die jaar die 100 000-merk oorskry (109 312). Die webwerf het in 2013/14 'n totaal van 1 311 752 besoeke ontvang, 'n styging van 1 179 074 in 2012/13. 14% van skole het die webwerf as "uitstekend" beoordeel volgens die Kliëntetevredenheidsopname van 2013. 98% het die webwerf as bevredigend of goed beoordeel.

Die WKOD het aanlyn-ondersteuning vir matrikulante bekendgestel, met skakels na lesse van die WKOD se Telematika-program op YouTube. Die departement het aan die begin van die matriekeksamen-tydperk in Oktober 2013 die video's opgelaa. Die 171 video's het 25 637 kykers vanaf Augustus tot die einde van die eksamentydperk gelok. Sedertdien het die WKOD 'n totaal van 324 video's opgelaa, wat Geografie, Wiskunde, Fisiese Wetenskap en Lewenswetenskap dek.

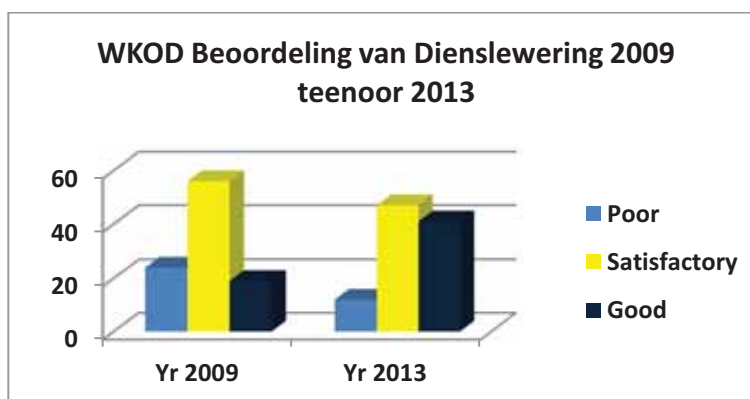
WKOD se Kliëntediensbedryf 'n inloopsentrum, 'n besoekersentrum en 'n inbelsentrum. Die inloopsentrum het 'n gemiddeld van 1 827 besoekers per maand ontvang, terwyl die besoekersentrum sowat 1 375 besoekers per maand ontvang het. Die inbelsentrum het 'n gemiddeld van 8 346 oproepe per maand hanteer. Die WKOD het in 2013 die opknapping van die inloopsentrum voltooi en het 'n nuwe kontaksentrum spesifiek vir eksamens en assesserings ingerig, hoofsaaklik om kandidate met NSS-navrae te help.

Die kliëntetevredenheidsopname is vir die vyfde jaar in 2013 uitgevoer. Die steekproef was die finale stel skole wat oor die tydperk in die provinsie beoordeel is. Met ander woorde, elke skool is die geleentheid gegun om op een of ander stadium tussen 2009 en 2013 die dienslewering van die WKOD te beoordeel. Elke jaar, insluitend 2013, het vyf opvoeders per skool, op verskillende posvlakke en wat skoolhoofde insluit, die vraelyste voltooi.

Respondente per postitel 2013		
Posbenaming	Totaal	%
Skoolhoof	259	24%
Onderhoof	124	12%
Departementshoof	197	19%
Senior Opvoeder	110	10%
Opvoeder	317	30%
Ander	54	5%
TOTAAL	1 061	100%

Respondente per jare ervaring		
Ervaring Kategorie	Personeel	%
Minder as 5 jaar	86	8%
5 - 10 jaar	108	10%
11 - 19 jaar	195	18%
20 - 30 jaar	407	38%
Meer as 30 jaar	265	25%
Groottotaal	1 061	100%

Die graderings toon oor die algemeen 'n verbetering in die waargenome diensleweringvlakke sedert die eerste opname uitgevoer is.

Aanspreeklikheid

Alle amptenare word deur middel van posbeskrywings en prestasie-ooreenkomste aanspreeklik gehou. Amptenare by hoofkantoor word vir tydige en deskundige ondersteuning aan distrikte verantwoordelik gehou. Skole en distrikte word vir ondersteuning aan skole en die prestasie van leerders aanspreeklik gehou. Die belangrikste fokusareas in 2013 was bywoning deur onderwysers en leerders en die optimale benutting van die skooldag.

Alle skole het in Februarie 2013 en weer in 2014 aanlyn-skoolverbeteringsplanne (SVP'e) met teikens vir drie jaar voltooi – vir akademiese prestasie; bestuursdoeltreffendheid (leerder- en onderwyserafwesigheid en akademiese beplanning); hulpbronne en instandhouding. Die aanwysers stem ooreen met die nasionale teikens in Aksieplan 2014 (sien bylae). Die waarde van die aanlyn-verbeteringsplan is dat alle skole daarop fokus om belangrike ingrypings vir verbetering te dryf. Die SVP vorm ook deel van die aanspreeklikheidstelsel, aangesien die ondertekenaars van die plan die skoolhoof, die SBL en die WKOD insluit. Die plan sluit aksieplanne in om stappe te identifiseer wat elke skool sal instel om die gestelde teikens in hulle SVP'e te bereik.

Die WKOD het in 2012 kwartaallikse Skoolverbeteringsmonitering (SVM) bekendgestel, wat aan die Skoolverbeteringsplanne gekoppel is. Die SVM vir 2013/14 het die gebruik van handboeke en werkboeke en die sleutelaspekte van hulpbronvoorsiening en skoolfunksionaliteit nagespoor. Aangesien die verslae aanlyn vasgelê is, kon die data vir spoedige ondersteuning ontgin en gebruik word. Die data het in die besonder die WKOD in staat gestel om op hoogte van die aflewering van werkboeke en handboeke te bly.

Aanspreeklikheid is uitgebrei met die oorsigtelike rol wat deur Provinsiale en Nasionale Tesourie vervul word ten opsigte van die verpligte elemente van die beplanning- en verslagdoening-siklusse wat finansiële én niefinansiële aangeleenthede dek. Verslagdoening vind op 'n maandelikse (bv. finansiële), kwartaallikse of jaarlikse grondslag plaas. Alle afdelings van die WKOD het ooreenstemmende afdelings in die Departement van Basiese Onderwys of die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding, waardeur verslagdoening, prestasie-ontleding en vooruitskattings op 'n volgehoue grondslag gekanaliseer word. Die Departement van die Premier speel 'n oorsigtelike rol in belangrike WKOD-projekte, wat deur die provinsiale paneelbord nagespoor word. Voorts word beheer deur interne én eksterne ouditprosesse op kontroles uitgeoefen, wat daartoe bydra dat funksionaliteit en omsigtige bestuur verseker word.

Materiële aanspreeklikheid berus in die formele verhouding tussen die WKOD en Umalisi, die nasionale gehalteversekeringsliggaam vir leeruitkomste. Die verhouding is gegrond op die interne moderering van assesseringsprosesse en die voorsiening van 'n aanvaarbare eksamenproses.

Net soos alle staatsdepartemente landwyd, het die WKOD aan 'n moniteringsinnovasie van die Presidensie deelgeneem, naamlik die assesseringshulpmiddel vir bestuursprestasie (MPAT) wat vier gebiede van korporatiewe beheer monitor: strategiese beplanning, menslike hulpbronne, korporatiewe beheer en aanspreeklikheid en finansiële bestuur. Die oefening was 'n waardevolle een en die WKOD het verbetering getoon tussen die eerste en die tweede oefening in hierdie verband, met 'n paar 5/5 tellings. Die resultate van die 2013/14-siklus word in April 2014 verwag.

Heelskoolevaluering verskaf steeds waardevolle insigte, nie slegs oor die ondersteuningsbehoefte van individuele skole nie, maar ook oor sistemiese kwessies. Die evaluering, oor drie of vyf dae na gelang van die grootte van die skool, is gebaseer op die nege gebiede vir evaluering wat in die HSE-beleid gespesifiseer is: Basiese funksionaliteit; Leierskap, bestuur en kommunikasie; Beheer en verhoudinge; Gehalte van onderrig en leer en opvoederontwikkeling; Kurrikulumlewering en hulpbronne; Leerderprestasie; Skoolveiligheid, sekuriteit en dissipline; Skoolinfrastruktuur; en Ouers en die gemeenskap. Differensiering in die lengte van besoeke het daarvoor gesorg dat bykomende skole besoek kon word. Skole word volgens die HSE-gradering gekodeer. Die bevindinge word in tendensverslae bekendgestel, benewens die uitgebreide verslae wat aan die betrokke skole voorsien word.

'n Onderwysraad om die Minister verantwoordelik vir Onderwys in die Wes-Kaap oor opvoedkundige aangeleenthede te adviseer, aangestel ingevolge die regulasies rakende die Onderwysraad vir die Wes-Kaap, het vier keer vergader en advies aan die provinsiale minister en die WKOD gelewer ten opsigte van aangeleenthede rakende onderwys, insluitende wette en regulasies.

Strategiese doelwitte

Program 1					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
►PPM101: Getal openbare skole wat SASAMS gebruik om data aan die nasionale leerderospoorstelsel te voorsien	1 458	1 459	1 459		
►PPM102: Getal openbare skole wat elektronies (per e-pos) bereik kan word	1 458	1 459	1 459		
►PPM103: Persentasie lopende onderwys-uitgawes wat aan niepersoneelitems bestee word	21.76%	25.51%	21.52%	- 3.99%	Die teiken is nie bereik nie weens vergoeding wat 'n groot gedeelte van die begroting geabsorbeer het, wat grotendeels as gevolg van 'n groter as verwagte aansuiwering in die verbetering in diensvoorwaardes was. 'n Ander bydraende faktor was die herklassifikasie van funksies binne die begroting.

Prestasie-aanwysers

Program 1					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
PPA 1.1 Verseker finansiële bestuur	Ongekwalfiseerde audit	Ongekwalfiseerde audit			
PPA 1.2 Afwykings ten opsigte van tenders bo R500 000	12	6	16	-10	Die afwykings is deur beleid toegelaat en was nodig in die lig van die behoefte om gespesialiseerde kurrikulumhulpbronvoorsiening en fisiese hulpbronbehoefes te ondersteun.

Strategie om gebiede van onderprestasie op te los

Die volgende is die belangrikste strategieë van die WKOD om onderprestasie aan te spreek:

- Posvoorsiening wat verseker dat onderwysers geplaas word by die skole wat aan die vereistes van daardie skole voldoen.
- Aanstelling van skoolhoofde (aandag aan die verbetering van keuringskriteria en die opleiding van SBL'e in hierdie verband; opleidingsgeleenthede vir aspirant-skoolhoofde)
- Aandag aan die aanstelling en ondersteuning van departementshoofde en onderhoofde by skole
- Opleiding van onderwysers en amptenare, soos nodig
- Skoolverbeteringsplanne en skoolverbeteringsmonitering
- Gebruik van aanlyn-prosesse om alle voorsiening te stroomlyn en bespoedig
- Gelyke befondsing vir die ondersteuning van skole in kwintiel 1 tot 3
- Skooldvystellingsprosesse vir skole in kwintiel 4 en 5
- Bystand aan skole ten opsigte van munisipale skuld
- Interne kontrole-eenheid om terugvoering oor nienakoming aan bestuur te gee
- Hersien sakeprosesse, soos nodig
- Verseker volgehoue verbetering in die toepassing van verkrygingsprosedures
- Kwartaallikse bywerking van alle bateregisters

Veranderinge aan beplande teikens

Geen

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes wat in Program 1 aangegaan is, het tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD bygedra:

- WKOD Strategiese Plan, kwartaallikse verslae oor organisatoriese en skoolprestasie en die jaarverslag van die WKOD
- Samestelling van finansiële beplannings- en verslagdoeningsdokumente, insluitende die Skattings van Provinsiale Inkomste en Uitgawes (SPIU), maandelikse in-jaar moniteringsverslae (IJM) en die tussentydse en finansiële jaarstate
- Verkryging van bates, goedere en dienste en kontrakbestuur
- Instandhouding van die WKOD-bateregister
- Betaling van verskaffers binne 30 dae
- Bestuur van die diensstaat van die WKOD, werwing van onderwysers en staatsamptenare, personeelontwikkeling en prestasiebestuur, werknemerwelstand en arbeidsverhoudinge
- Instandhouding en verdere ontwikkeling van die Sentrale Onderwysbestuursinligtingstelsel

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike Uitgawes	(Oor-)/Onder-besteding	Finale begroting	Werklike Uitgawes	(Oor-)/Onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
1.1 Kantoor van die LUR	6,117	6,117	-	6,340	6,340	-
1.2 Korporatiewe Dienste	238,351	238,351	-	235,798	235,798	-
1.3 Onderwysbestuur	285,673	277,078	8,595	273,618	263,695	9,923
1.4 Menslike Hulpbronontwikkeling	20,699	20,699	-	9,016	9,016	-
1.5 Onderwysbestuur-Inligtingstelsel (OBIS)	28,904	28,904	-	22,139	22,139	-
Totaal	579,744	571,149	8,595	546,911	536,988	9,923

Program 2: Openbareskoolonderwys

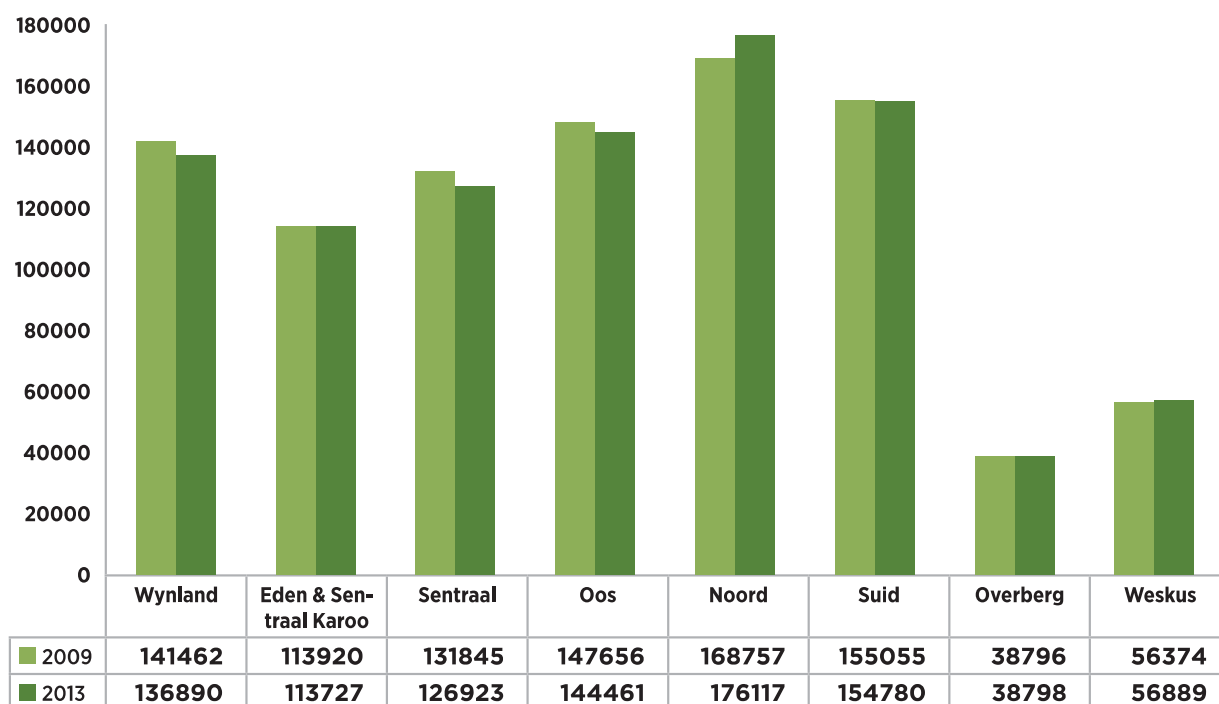
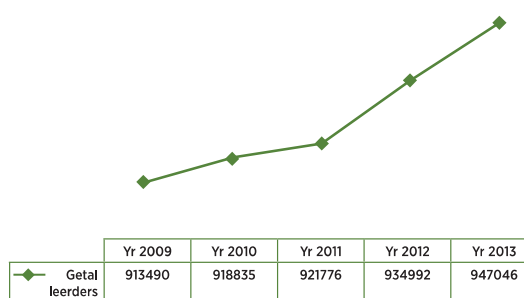

2009 Pr 2 Personeel-uitgawes as 'n % van die totaal	2013 Pr 2 Personeel-uitgawes as 'n % van die totaal
67.38	62.12
2009 Pr 2 Gemiddelde personeeluitgawes per werknemer (R'000)	2013 Pr 2 Gemiddelde personeeluitgawes per werknemer (R'000)
200.39	279.58
2009 Pr 2 Getal werknemers	2013 Pr 2 Getal werknemers
35 696	34 440

42% van die algehele begroting is in Program 2 gesetel

334 287 leerders is daagliks in 2009 gevoed en 438 883 in 2013

Inskrywings Graad 1 - 12

4.2 Program 2: Openbare Skoolonderwys

Doelwit

Om openbare gewone onderwys van Graad 1 tot 12 te voorsien, ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 en die Wes-Kaapse Wet op Provinsiale Skoolonderwys, 1997, soos gewysig.

Die Gewone Skoolonderwysprogram bestaan uit die volgende subprogramme⁵

Subprogram 2.1: Openbare Laerskole

om spesifieke openbare gewone laerskole met die hulpbronne toe te rus wat vir Graad 1 tot 7 benodig word

Subprogram 2.2: Openbare Sekondêre Skole

om spesifieke openbare gewone sekondêre skole met die hulpbronne toe te rus wat vir Graad 8 tot 12 benodig word

Subprogram 2.3: Professionele Dienste

om opvoeders en leerders by openbare gewone skole van departementeel-bestuurde ondersteuningsdienste te voorsien

Subprogram 2.4: Menslike Hulpbronontwikkeling

om voorsiening te maak vir die professionele en ander ontwikkeling van opvoeders en nie-opvoeders in openbare gewone skole

Subprogram 2.5: Voorwaardelike Toelaes

- om deur die nasionale skoolvoedingsprogram (NSVP) aan geïdentifiseerde behoeftige en honger leerders in openbare gewone skole van die minimum voedsel te voorsien wat hulle nodig sal hê om effektief op skool te leer
- om tegniese skole te herkapitaliseer
- om ondersteuning aan Dinaledi-skole te verskaf

Strategiese doelwitte

Program 2: Strategiese doelwitte	
Strategiese doelwit 2.1:	Om te verseker dat onderwysers deur middel van voortdurende professionele ontwikkeling toegerus is om te onderrig
Strategiese doelwit 2.2:	Om te verseker dat uitkomst in geletterdheid en gesyferdheid verbeter deur die maksimum hulpbronne (menslike én finansiële) vir die eerste drie jaar van skoolonderwys aan te wend
Strategiese doelwit 2.3:	Om die uitstekende bestuur van skole te verseker
Strategiese doelwit 2.4:	Om te verseker dat elke klaskamer teksryk is
Strategiese doelwit 2.5:	Om geteikende maatreëls vir voeding, armoedeverligting en veiligheid te voorsien
Strategiese doelwit 2.6:	Om te verseker dat skole by demografiese tendense inpas

⁵ Die subprogramme vorm deel van die nasionale sektor se templaats en is kategorieë wat deur Tesourie befonds word. Die fondse in program 2 is toegeken om die hoofbegroting van die WKOD te dek en sluit onderwysers se salarisse, infrastruktuur en verkrygingskoste en die skoolvoedingsprogram in.

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Inskrywing

Die grootste enkele faktor wat alle beplanning en voorsiening in die onderwys beïnvloed, is die inskrywing van leerders. Die WKOD het toenemend algemene huishoudelike opname-data en ander tendensontledings gebruik om met vooruitskattings te help. Doeltreffende onderrig en leer hang af van 'n geskikte onderwyser-leerder-verhouding, fasiliteite en handboeke wat in plek is in gebiede waar die grootste behoefte bestaan. Die toename in inskrywings in onlangse jare het tot aansienlike druk op akkommodasie en personeelvoorsiening in sekere gebiede gelei. Terselfdertyd word kwynende getalle in ander dele van die provinsie ervaar.

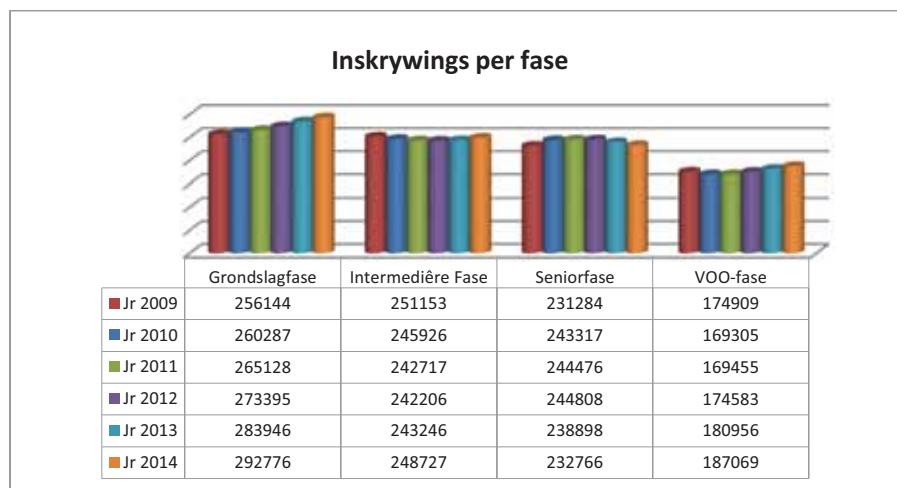
Jaar	Gr 1	Gr 2	Gr 3	Gr 4	Gr 5	Gr 6	Gr 7	Gr 8	Gr 9	Gr 10	Gr 11	Gr 12	Totaal
2002	86 969	77 026	64 134	83 022	93 188	86 786	80 865	75 601	80 450	69 752	51 618	40 468	889 879
2003	86 916	82 454	75 931	66 033	82 383	92 341	84 514	81 154	73 200	81 739	51 746	39 644	898 055
2004 ⁶	104 105	82 130	81 489	76 781	66 060	82 574	89 614	85 053	78 964	80 756	54 199	39 451	921 176
2005	93 515	94 231	80 695	80 809	74 984	66 141	81 953	88 778	82 169	81 577	56 657	39 303	920 812
2006	87 650	85 972	89 828	80 443	77 811	73 106	65 347	78 926	80 595	83 529	57 536	40 198	900 941
2007	92 818	82 562	83 914	89 973	78 674	78 021	72 733	66 406	80 697	86 495	61 938	42 624	916 855
2008	91 853	83 267	79 454	85 891	87 116	78 290	76 146	71 410	72 914	79 133	63 819	43 470	912 763
2009	93 601	82 158	80 385	83 150	82 382	85 621	76 262	75 227	79 795	68 405	60 812	45 692	913 490
2010	98 086	83 046	79 155	84 234	80 290	81 402	82 777	75 426	85 114	70 630	53 799	44 876	918 835
2011	100 423	85 216	79 489	83 490	80 205	79 022	78 207	81 312	84 957	73 470	56 995	38 990	921 776
2012	103 444	88 536	81 415	83 922	79 900	78 384	76 432	77 561	90 815	72 714	58 758	43 111	934 992
2013	104 678	93 506	85 762	85 599	79 210	78 437	76 238	75 528	87 132	78 812	56 109	46 035	947 046

Databron: 2013: Jaarlikse Opname vir Skole (Openbare Gewone Skole buiten LSOB-eenheid se leerders).

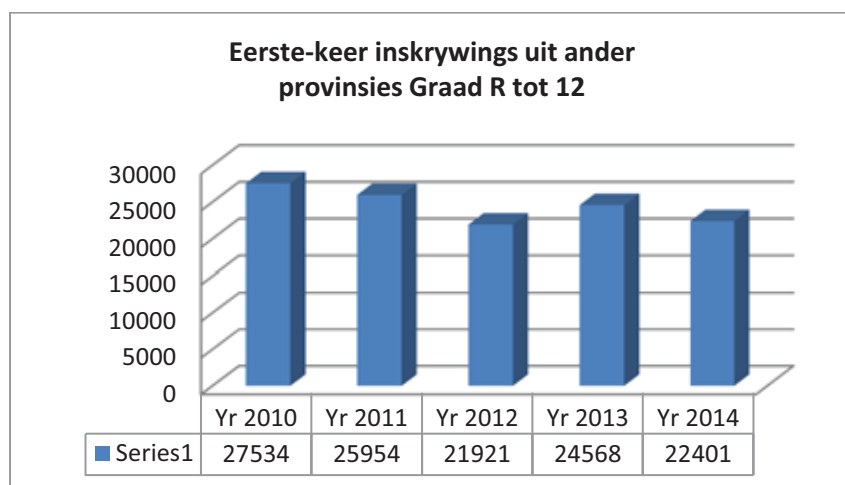
Die tabel hierbo toon 'n algehele toename van 57 167 leerders oor die 12-jaar siklus. Dit illustreer 'n beduidende groei in die inskrywing in Graad 1 en die impak van verbeterde retensie tussen Graad 10 en 12.

⁶ Inskrywingspatrone word beïnvloed deur die verandering wat in 2002 op nasionale vlak aangebring is met die beleid oor die toelatingsouderdom vir Graad 1, wat skole verplig het om slegs leerders toe te laat wat in die eerste skooljaar sewe word. Gevolglik was die Graad 1-inname laer as in vorige jare. Toe die ouderdomsvereiste in 2004 weer verander het, was daar weereens 'n toename in inskrywings. Dit word in hierdie tabel aangetoon.

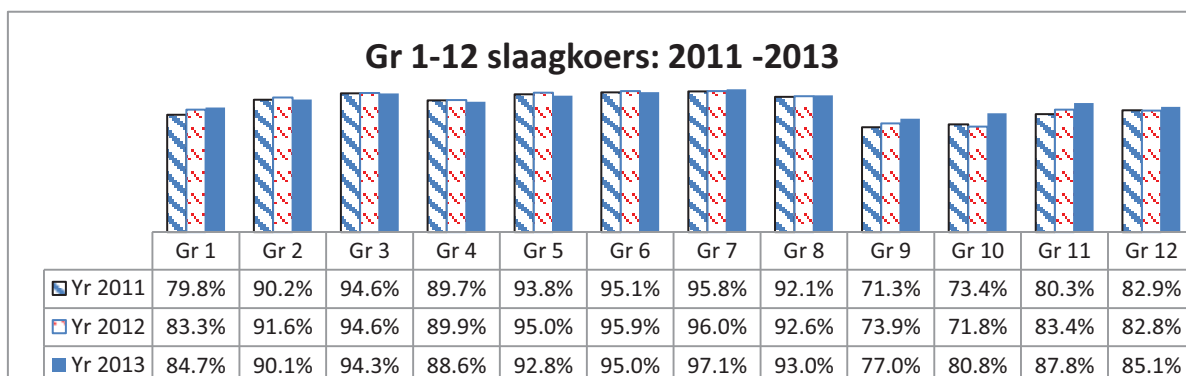
Syfers van die kitsopname van 2014 illustreer die groei in die stelsel "per fase". Teen die tyd van die opname was nie al die Graad 8-inskrywings op die stelsel vasgelê nie.

In-migrasie na die provinsie bly steeds 'n belangrike bydraer tot inskrywingsyfers en veroorsaak druk op akkommodasie in ontwikkelende gebiede.

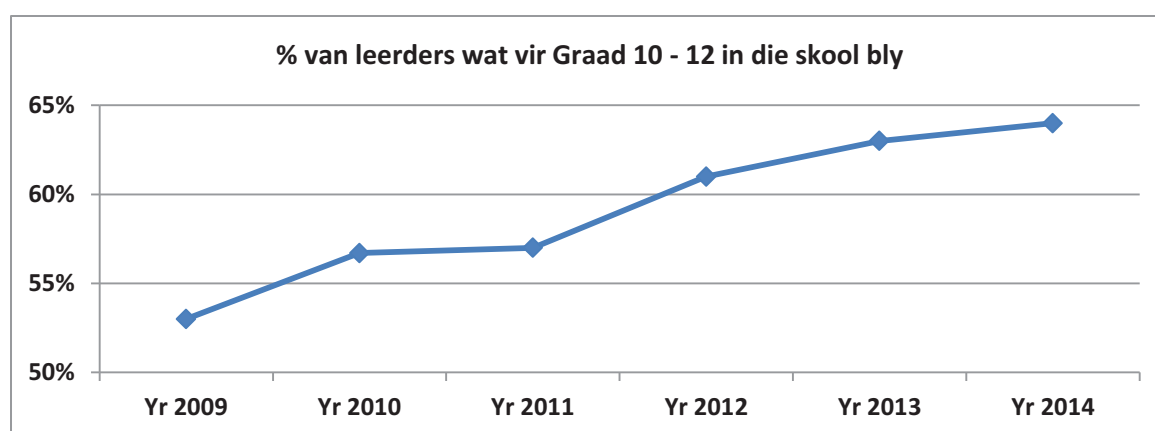

Die getalle in Graad 1 en 9 is 'n aanduiding dat 'n aantal leerders hierdie grade herhaal. Hierdie aangeleenthede ontvang aandag en daar is spesiale ingrypings om die druipeyfer te verminder. Die grafiek en tabel hieronder som die onlangse vordering in hierdie verband aan.

	Jr 2011	Jr 2012	Jr 2013
Algehele slaagkoers [Gr 1-11]	86.9%	88.1%	89.1%
Graad 1-slaagkoers	79.80%	83.30%	84.7%
Graad 1-slaagsyfer	79 190	85 143	87 607
Graad 9-slaagkoers	71.1%	73.9%	77.0%
Graad 9-slaagsyfer	54 310	61 542	60 866
Graad 10-slaagkoers	73.4%	71.9%	80.8%
Graad 10-slaagsyfer	49 883	48 026	58 915
Graad 11-slaagkoers	80.3%	83.4%	87.8%
Graad 11-slaagsyfer	42 685	46 058	46 599
Inskrywings Gr 10 - Gr 12	169 455	174 583	180 385

Die inskrywings vir Graad 11 en 12 toon tekens van beter retensie. Die historiese afname in getalle in Graad 11 en 12 word behandel deur meer aandag te skenk aan vakkeuses aan die einde van Graad 9, beter advies oor loopbaankeuses en -opsies te lewer en die akademiese ondersteuning op hoërskoolvlak te versterk. Skole en distrikte het spesifieke teikens gestel om die getalle wat in elke skool slaag en die volgende jaar terugkeer, te vermeerder. Die grafiek hieronder illustreer die impak van hierdie strategie.

Toetsuitslae

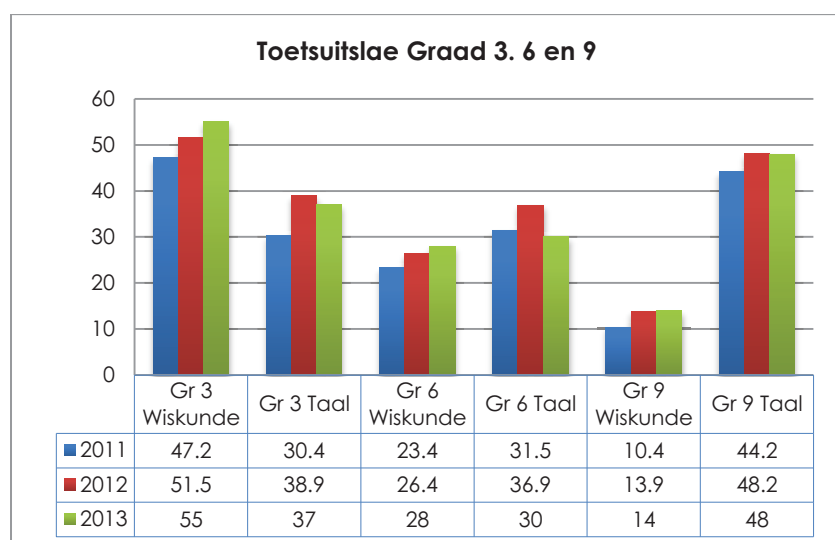
Primêre skoolonderwys: Graad 3, 6 en 9 Taal en Wiskunde in die Wes-Kaap

Die WKOD het vanaf 2002 tot 2009 in afwisselende jare taal- en wiskundetoetse vir Graad 3- en 6-leerders geadminestrer om vordering te monitor en probleme te diagnoseer. Die WKOD het in 2010 vir die eerste keer alle leerders in Graad 3 en 6 getoets om die stand van leer in taal en wiskunde in elke skool in die provinsie te bepaal. Graad 9-leerders is in dieselfde jaar, 2010, vir die eerste keer getoets. Die Graad 9-toetse was 'n steekproef om 'n basislyn in taal en wiskunde te bepaal. Die WKOD het in 2011 die vlak van uitdaging in die toetse verhoog, veral in die taaltoetse, ten einde 'n nuwe minimum standaard vir die provinsie te stel. In die besonder is langer en meer komplekse tekste by die taaltoetse ingesluit.

In 2013 het meer as 70 000 leerders die toetse in graad 3, 6 en 9 afgelê. 'n Puntetelling van 50% is nodig om te slaag. Die uitslae word hieronder verskaf.

WKOD Graad 3, 6 & 9 sistemiese uitslae 2013 – Openbare gewone skole						
	Graad 3		Graad 6		Graad 9	
	Wiskunde	Taal	Wiskunde	Taal	Wiskunde	Taal
Geskryf	81 883	81 888	73 908	73 900	79 699	74 534
Geslaag	45 036	30 299	20 916	21 800	10 682	35 627
Slaag %	55	37	28	30	14	48
Gemiddelde puntetelling	51	43	39	39	29	51

Die toetsuitslae toon matige maar bestendige verbeterings in die wiskundepunte sedert 2012. Die daling in die slaagkoers van tale in Graad 3 en 6 sal ontleed word en ingrypings by spesifieke skole inlig.

Die uitslae van die 2013-toetse is in Januarie 2014 aan skole voorsien en dit is aangewend om die skoolverbeteringsplanne en teikens vir 2014 in te lig.

Nasionale Senior Sertifikaat

2013 was die sesde jaar van die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS)-eksamen. Baie ondersteuning is voorsien aan Wes-Kaapse skole wat Graad 12 aanbied. Die Wes-Kaap het 'n slaagkoers van 85.1% behaal. In 2013 was daar 3 566 meer kandidate wat geslaag het as in 2012 en 3 158 meer wat geslaag het met uitslae wat vir hulle toegang tot studies vir 'n B-graad verseker. 12 216 leerders het wiskunde met 'n slaagkoers van 73.3% geslaag. Vir natuurwetenskap was die 2013-slaagkoers 72.6%, 'n verbetering op die 2012 syfer van 70.9%. Die getal leerders wat natuurwetenskap geslaag het, was 8 333.

WKOD vergelykende NSS-uitslae 2009 – 2013										
Jaar	Geskryf	Geslaag	% Geslaag	Toegang tot B-graad	% Toegang tot B-graad	Wiskunde geslaag	Slaag-koers in Wiskunde	Natuurw. geslaag	Slaag-koers in Natuurw.	Skole met slaag-koers <60%
2009	44 931	34 017	75.7	14 324	31.9	12 467	64.9	7 064	52.9	85
2010	45 783	35 139	76.8	14 414	31.5	11 571	66	7 524	59.6	78
2011	39 988	33 146	82.9	15 215	38.1	9 820	68.7	7 137	65.3	30
2012	44 700	36 992	82.8	16 319	36.5	11 311	73.5	7 995	70.9	26
2013	47 636	40 558	85.1	19 477	40.9	12 216	73.3	8 333	72.6	23

Jaarlikse Nasionale Assessering

Skole het in 2013 assesseringsriglyne ontvang, asook een stel voorbeelde van vrae per graad en vak ten einde leerders vir die JNA voor te berei. Die voorbeelde is ook op die WKOD se webwerf geplaas.

Die 2013 Jaarlikse Nasionale Assessering is deur 615 326 leerders in Graad 1 – 6 en Graad 9 geskryf. 1 455 openbare gewone skole, 77 onafhanklike en 19 spesiale behoefte-skole in die Wes-Kaap het aan hierdie nasionale assessering deelgeneem. Antwoorde is deur die skole se onderwysers nagesien en daarna is eksemplare van drie antwoordeboeke per vak en per klas vir Graad 3, 6 en 9 van elke skool weer nagesien deur onderwysers by 'n sentrale lokaal in elke distrik as die provinsiale modereringsoefening.

Die DBO het 'n eksterne evalueringsagentskap aangestel om 'n steekproef van Graad 3, 6 en 9 antwoordeboeke by 244 geselekteerde skole van die WKOD te modereer. 25 antwoordeboeke van leerders per Graad 3, 6 en 9 is vir die steekproef gebruik en vir eksterne nasiening en moderering ingedien. Die modereringsoefening het 'n hoë graad van korrelasie getoon tussen die modereringspunte en dié wat deur onderwysers toegeken is. Dit is 'n gerusstelling dat 'n geskikte standaard in skole toegepas is.

Die 2013-uitslae word in onderstaande tabel aangedui:

	WKOD 2013 Taal	Nasionaal 2013 Huistaal	WKOD 2013 Wiskunde	Nasionaal 2013 Wiskunde
Graad 1	65	60	61	60
Graad 2	62	57	62	59
Graad 3	49	42	58	49
Graad 4	54	49	42	37
Graad 5	56	46	40	33
Graad 6	63	64	47	38
Graad 9	50	50	17	13

Professionele Ontwikkeling

Volgehoue, professionele onderwyserontwikkeling in die WKOD bly 'n sleutelfokus. Opleiding vir die Kurrikulum- en Assesseringsbeleidsverklaring (KABV) het vir die laaste keer in 2013 plaasgevind, wat 'n nuwe tydperk van konsolidasie in die stelsel ingelui het ná 'n tydperk van drie jaar van opleiding en die opeenvolgende gefaseerde implementering oor grade en die implementering in Graad 7-9 en 12 in 2014.

Onderwysers

KABV

Die *Nasionale Kurrikulumverklaring* is in die KABV verfyn en herverpak. Die KABV spesifiseer vir elke vak die onderrigtyd, inhoud, vaardighede, leer-en-onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM) en die gewigte en voorskrifte vir assessering. Die KABV het die voordeel dat alle vereistes in een dokument vervat is. Die belangrikste veranderinge wat volgens die KABV moet plaasvind, is dat daar minder administratiewe las vir onderwysers, duideliker spesifikasies van vakinhoud en sterker onderrig- en assesseringsmetodes moet wees.

Die WKOD het in 2013 onderwysers in Graad 7-9 opgelei vir die bekendstelling van die KABV in 2014. Dit het die vorm van 'n volle dag se oriëntering vir elk van die agt vakke aangeneem. Ongeveer 9 000 onderwysers het ten minste een van die vier dae bygewoon. Op die vyfde dag het 1 816 skoolhoofde/onderhoofde oriëntering vir die bestuur van KABV-implementering bygewoon. Meer as 2 700 onderwysers van Graad 12 het ook KABV-opleiding in die skoolvakansie bygewoon.

Alle opleiding van onderwysers word aangevul deur 'n program van klaskamer-gebaseerde ondersteuning.

Taal en Wiskunde

Die WKOD het in 2009 'n 8-jaar opleiding- en ondersteuningsplan geloods om die ontwikkeling van taal en wiskunde te ondersteun. Hierdie program, wat deur deskundige diensverskaffers vir onderwysers in Graad 1 – 6 aangebied word, is soos volg:

Jaar 1 (2009): eerste 250 skole	Groep 1 (125 skole) <i>Gesyferdheid</i> -opleiding in Junie-vakansie Groep 2 (125 skole) <i>Geletterdheid</i> -opleiding in Junie-vakansie Skoolgebaseerde ondersteuning (250 skole) Lesers en LOOM (250 skole)
Jaar 2 (2010): eerste 250 skole in 'n tweede jaar van opleiding	Groep 1 (125 skole) <i>Geletterdheid</i> -opleiding in Junie-vakansie Groep 2 (125 skole) <i>Gesyferdheid</i> -opleiding in Junie-vakansie Skoolgebaseerde ondersteuning (250 skole) Lesers en LOOM (250 skole)
Jaar 3 (2011): tweede 250 skole – dit was in werklikheid 258 skole	Groep 3 (129 skole) <i>Gesyferdheid</i> -opleiding in Junie-vakansie Groep 4 (129 skole) <i>Geletterdheid</i> -opleiding in Junie-vakansie Skoolgebaseerde ondersteuning (258 skole) Lesers en LOOM (258 skole)
Jaar 4 (2012): tweede 258 skole in 'n tweede jaar	Groep 3 (129 skole) <i>Geletterdheid</i> -opleiding in Junie-vakansie Groep 4 (129 skole) <i>Gesyferdheid</i> -opleiding in Junie-vakansie

van opleiding	Skoolgebaseerde ondersteuning (258 skole) Lesers en LOOM (258 skole)
Jaar 5 (2013): derde 250 skole	Groep 5 (125 skole) Taal-opleiding in Junie-vakansie Groep 6 (125 skole) Wiskunde-opleiding in Junie-vakansie
Jaar 6 (2014): derde 250 skole	Groep 5 (125 skole) Wiskunde-opleiding in Junie-vakansie Groep 6 (125 skole) Taal-opleiding in Junie-vakansie
Hierdie patroon word tot 2016 <i>herhaal</i> sodat alle laerskole binne 'n tydperk van 8 jaar opgelei en ondersteun word met leesreekse en -materiaal.	

Die taal- en wiskundeprogram het in 2013 aan 250 laerskole intensiewe opleiding en terrein-gebaseerde ondersteuning vir onderwysers van Graad 1-6 voorsien.

Indiensopleiding en ontwikkeling is ook deur die Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut aangebied. 37 opleidingskursusse is aan onderwysers in die grondslagfase, intermediêre fase, senior fase, VOO-band en aan lede van die skoolbestuurspan gebied. Opleiding in Skoolbestuur en Leierskapontwikkeling (SBLO) het die opleiding van bestuurders in Institusionele Bestuur en Beheer ingesluit. 1 491 begunstigdes het gedurende hierdie boekjaar een- of twee-week kursusse bygewoon. Daar was in die boekjaar altesaam 2 482 begunstigdes van KOLI-kursusse of seminare.

Skoolhoofde

Die fokus in 2014 was op die ontwikkeling en ondersteuning van skoolbestuurders wat onervare was, ekstra mentorskap nodig gehad het of wat gretig was om verdere professionele ontwikkeling te ondergaan. Kursusse vir skoolbestuurders, gefokus op onderwerpe soos: rolle en verantwoordelikhede van onderhoofde, rolle en verantwoordelikhede van departements-hoofde, aspirant-skoolhoofde, aspirant-skoolleiers, induksie van pas aangestelde skoolhoofde, opleiding van skoolbestuurspanne en vroue in en na bestuurs- en leierskapposisies.

Werkplekvaardigheidsplan

Die ekwivalent van 1% van die WKOD se betaalstaat word aangewend om die vaardighede en bevoegdheid van alle WKOD-werknemers te verbeter. Die vaardigheidsvlakke van onderwysers en staatsdiensamptenare word dus bykomend deur verskeie ontwikkelings-ingrypings deur die werkplekvaardigheidsprogram (WVP) behandel.

Geakkrediteerde kwalifikasies

Geteikende formele kursusse in die vorm van die Gevorderde Onderwysertifikaat (GOS) wat op skoolleierskap fokus, is by hoër opvoedkundige instellings aangebied. Hierdie kursusse word deur die WKOD befonds in 'n poging om die gehalte van leierskap en bestuur en skole te verbeter. Daar was in 2013/14 'n totaal van 360 begunstigdes.

Ten einde die getal gekwalifiseerde wiskunde- en wetenskaponderwysers te verhoog, het die WKOD 96 voordiens-beurse soos volg gedurende 2013/14 aan potensiele onderwysers toegeken: Grondslagfase: 68; Intermediêre fase: 2; VOO: 15; Baccalaureus van Wetenskap: 11.

Ondersteuning verskaf

Finansieel

Die *Norme-en-Standaarde*-toekennings vir skole word gewees sodat skole in die meer behoeftige gemeenskappe meer fondse toegeken word.

Die “per-leerder” bedrae wat aan openbare skole in Nasionale Kwintiel 1, 2 en 3 betaal is, is vanaf 2013/14 gelykgemaak; met ander woorde, NK 2- en -3 skole ontvang nou dieselfde befondsing as NK 1-skole.

Nasionale teikentoeëennings			
	2012/13	2013/14	2014/15
Kwintiel 1	R960	R1 010	R1,059
Kwintiel 2	R880	R1 010	R1,059
Kwintiel 3	R880	R1 010	R1,059
Kwintiel 4*	R481	R 550	R 831
Kwintiel 5*	R213	R 239	R 317
* <i>Gemiddelde koste vir alle skole</i>			

Die koste van die gelykmaking van hierdie *per-leerder* bedrae in Nasionale Kwintiel 2-3, sal R26 miljoen in 2014/15 beloop.

Een van die mees beduidende ontwikkelings vir 2014 is die uitbreiding van die *geen-fooi*-skoolprogram. 216 skole, met 172 541 leerders, wat in Kwintiel 4 en 5 is, het 'n uitnodiging aanvaar om *geen-fooi*-skole te word. Die aanbod is uitgebrei na daardie skole wat minder as R400 per jaar skoolgeld vra.

Status van skoolgeld	Totale getal skole
Geen skoolgeld	887
Skoolgeld word gevra	570
Groottotaal	1 457

Skole wat skoolgeld vra kan om vergoeding vir vrystelling aansoek doen in gevalle waar ouers nie in staat is om skoolgeld te betaal nie. Skole is in 2012 deur die WKOD met R31 miljoen vergoed vir die vrystelling van skoolgeld wat aan ouers toegeken is. R42 miljoen is in 2013 betaal om 90 506 leerders in 700 skole te ondersteun.

Tekste, insluitend werkboeke

Die nasionale Departement van Basiese Onderwys het in 2013 soos volg werkboeke verskaf:

Werkboeke verskaf	Graad
Huistaal (HT), Engels Eerste Addisionele Taal (EAT), Wiskunde en Lewensvaardighede	Grondslagfase (Graad R – 3)
Wiskunde, Huistaal en Engels Eerste Addisionele Taal	Intermediêre Fase (Graad 4 – 6)
Wiskunde	Senior Fase (Graad 7 – 9)

Die gebruik van die werkboeke is deur amptenare van die WKOD ondersteun en gemonitor.

Die WKOD beoog om 'n KABV-aangepaste handboek per leerder per vak te voorsien om gehalte-onderrig en leer te ondersteun. Toegewese fondse is dus hiervoor opsy gesit, benewens die norme-en-standaardfondse wat jaarliks toegeken word.

Die WKOD het in 2013/14 'n bedrag van R257 miljoen in handboeke, onderwyser-riglyne en kernlesers belê om die implementering van KABV in die senior fase (Gr 7 tot 9) en Graad 12 te ondersteun. Die WKOD het aan elke leerder in Graad 7 tot 9 'n handboek gegee vir elkeen van die nege vakke wat aangebied word en sewe handboeke vir elke Graad 12-leerder.

Daarbenewens is skole tydens November 2013 die geleentheid gebied om handboeke vir Graad 1-3 te bestel (Huistaal, Eerste Addisionele Taal, Wiskunde en Lewensoriëntering) en Natuurwetenskappe en Tegnologie vir Graad 4-6, wat teen 17 Januarie 2014 afgelewer is.

Die WKOD se riglyne vir norme en standaarde stel voor dat 50% van die totale hulpbrontoekenning aangewend moet word vir die aankope van LOOM, waarvan 10% vir biblioteekmateriaal bestem moet wees. Die riglyne stipuleer verder dat elke leerder 'n handboek vir elke vak moet hê en dat die voorraad van skoolbiblioteekmateriaal jaarliks aangevul moet word totdat die totale getal items die minimum internasionale standard van 10 items per leerder reflekteer.

'n Raamwerk vir handboekbestuur en -behoud is in November 2013 bekendgestel om te verseker dat leerders hulle handboeke aan die einde van die akademiese jaar inhandig sodat die handboeke jaarliks hergebruik kan word. Die WKOD het in Februarie 2014 die Departement van Basiese Onderwys voorsien van volledige statistiek oor die behoud van handboeke.

Infrastruktuur

Die infrastruktuurplan het die volgende gebiede vir ontwikkeling geïdentifiseer:

- Aanwending van onderbenutte klaskamers in bestaande skole
- Bou van nuwe klaskamers by bestaande skole om oorbevolking te verlig
- Bou van nuwe skole, insluitende spesiale skole, om druk op akkommodasie te verlig
- Vervanging van bestaande skole of klaskamers wat met on gepaste materiaal gebou is
- Instandhouding en herstelwerk
- Voorsiening van Graad R-klaskamers
- Optimalisering van die gebruik van koshuise

Daarbenewens bly die voorsiening en benutting van mobiele klaskamers noodsaaklik om akkommodasie vir dringende en ongeskeduleerde behoeftes te verskaf.

Ten spyte van die bouprogram hierbo uiteengesit, plaas die voortgesette groei in leerdergetalle druk op die stelsel. Ongeveer 50 000 leerders reis daagliks skool toe en terug as die naaste skool meer as 5 kilometers ver is en bystand benodig word. Stappe is in 2013/14 geneem om roetes na te gaan en verbeter en om ander doeltreffendhede in te stel.

Wiskunde en Fisika

Die Strategie vir Wiskunde en Fisiese Wetenskappe, wat in 2011 geïnisieer is, is in 2013 uitgebrei en versterk en word tans hersien. Die strategie het vyf aandrywers: Skole (insluitend herkeuring van skole vir die nasionale Dinaledi-program, opstel van "aansporing"-skole en kategorisering van alle skole ingevolge hulle vakinskrywings om gefokusde ingrypings en genuanseerde distrik-ondersteuning moontlik te maak; *Ondersteuning en Ontwikkeling van Onderwysers* (sluit onderwyseropleiding en -ondersteuning, in-klas monitering en die werwing en ontplooiing van onderwysers in); *Hulpbronne en Ondersteuning* (sluit alle hulpbronne bv. toerusting, LOOM, IKT en e-leermateriaal en ondersteuning in); *Leerders* (sluit leerder-ondersteuning in, bv. telematika-programme, olimpiades, voorbeeld-eksamenvraestelle, wenke, ekstra lesse, eksterne blootstelling aan wiskunde en wetenskap) en *Monitering, Evaluering en Voorspraak*.

Hoërskoolprogram

Die Hoërskoolprogram poog om die getal leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat slaag, te verhoog en die getal onderpresterende skole te verlaag. Die Hoërskoolprogram bestaan uit 'n gedifferensieerde benadering tot alle hoërskole in die provinsie. Daar was lae-intensiteit ondersteuning vir daardie skole waar meer as 90% van die leerders in die vorige jaar geslaag het; medium-intensiteit ondersteuning en 'n vak-spesifieke fokus vir skole wat 'n slaagkoers van 60% - 89% behaal het; en 'n hoë-intensiteit en heelskool-fokus vir die skole waar minder as 60% van die leerders geslaag het.

Die WKOD het in Januarie 2013 die Nasionale Senior Sertifikaat-uitslae vir elke skool per vak en per vraestel ontleed. Skool- en vak-spesifieke planne, met teikens, is op grond van hierdie ontledings gestel. Teikens per skool en per distrik is gestel vir slaagsyfers en vir die getal leerders wat toegang tot B-graadstudies behaal. Spesifieke ondersteuning word aan leerders met 'n hoë risiko voorsien.

Distrikte het in 2013 'n algemene templaar vir die Distrikverbeteringsplanne gebruik, met 'n fokus op die verlaging van die druipeyfer in Graad 1, 9, 11 en 12 ('n voortsetting van die fokus wat in 2012 begin is). Skole wat sleg gevaar het in vakke met baie inskrywings, is vir vak-spesifieke ondersteuning geïdentifiseer.

'n Tutoriale program, waar vaardige onderwysers gebruik word, word van binne en buite die WKOD aangebied. Telematika-lesse is in 2013 na 147 skole uitgesaai en intensiewe ondersteuning is deur kurrikulumadviseurs verskaf aan daardie skole wat onder die provinsiale gemiddelde vir hoë-inskrywing vakke presteer het. 'n Boek met studiewenke en 'n pak eksamenvraestelle is aan elke Graad 12-leerder voorsien. Die program dek alle grade by hoërskole en fokus op 'n stel bykomende kriteria wat meer as die Graad 12-slaagkoers behels. 'n Begroting word vir elke distrik vir die ondersteuningsprogram toegeken.

Ondersteuning en erkenning aan onderwysers

Die WKOD het voortgegaan met sy uitdruklike voorneme om onderwysers aktief te ondersteun op gebiede wat deur onderwysers self geïdentifiseer is. Die oogmerk was om die druk op onderwysers te verlig, wat administratiewe werk asook die bywoning van werkwinkels en vergaderings betref. Beplanningskalenders met belangrike datums, onder andere die begin en einde van eksamens en ander administratiewe spertye, is weer in 2013 aan skole gestuur om hulle te help met vooruitbeplanning vir 2014. Na afloop van 'n keuringsproses is provinsiale toekennings vir toponderwysers gemaak. Hierdie toekennings gee erkenning vir prestasie en innovasie. Drie Wes-Kaapse onderwysers het erkenning ontvang in die Nasionale

Onderwys-toekennings van 2013 – een as 'n nasionale wenner en twee as tweede naasweners.

Skoolbeheerliggame

Daar was in 2012 'n deelname van 100% en afhandeling van SBL-verkiesings deur alle WKOD-skole. 'n Induksieprogram is in 2013 vir alle SBL-lede aangebied. Opleiding in finansiële bestuur en die keuring en werwing van bevoegde personeel op alle vlakke is aangebied. Aandag is geskenk aan die verskeidenheid rolle en verantwoordelikhede van lede van die SBL. Dit sluit in die ondersteuning van skoolhoofde die verbetering van skoolprestasie te beplan en teikens daarvoor te stel en om dissipline en die veiligheid van leerders en personeel te behandel. Skoolhoofde word ingevolge artikel 16A (1)(c)(ii) van die SA Skolewet vereis om verbeteringsplanne op SBL-vergaderings voor te lê. SBL-voorsitters asook skoolhoofde het hierdie planne afgeteken. 'n Ondersteuningshulpmiddel vir skoolbeheerliggame is aan alle skole gestuur om SBL'e met selfevaluering by te staan.

Die hersiening van die institusionele bestuur- en korporatiewe beheerfunksie in distrikte volgens die bepalinge van die Suid-Afrikaanse Skolewet het die behoefte aan gefokusde koördinerende funksie aan die lig gebring. Distrikte is deur hoofkantoor bygestaan met aangeleenthede oor SBL-opleiding, veranderinge in SBL-lidmaatskap en met betrekking tot die ontwikkeling van lede van die verteenwoordigende raad van leerders en van onderwyser-skakelbeamptes. 81 geïdentifiseerde skole het opleiding in finansiële bestuur ontvang. Distrikse gebaseerde IBB-bestuurders het met voorsitters van SBL'e byeengekom om die omvang te bepaal van hoe SBL'e hulle skole in lyn met artikel 20 en 21 van die SASA ondersteun. Hierdie betrokkenheid is voortdurend en sal voorbereiding vir die SBL-verkiesings in skole in 2015 insluit.

Voeding

Die Nasionale Skoolvoedingsprogram het op 'n daaglikse basis vir 438 883 (431 998 in 2013) leerders van voedsame maaltye by 1 027 (1 021 in 2013) geteikende laerskole, spesiale skole en sekondêre skole voorsien. Werkwinkels is vir vrywillige voedselhanteerders gehou oor voedsel- en gasveiligheid en -higiëne, maaltydvoorbereiding en die grootte van porsies. Onderwysers, ouers en kinders het kursusse in voedselproduksie deurloop. Ontbyt word nou tussen 07:30 en 08:00 bedien, buiten die hoofmaal wat teen nie later nie as 12:30 bedien word.

Veilige skole

Die Veilige Skole-program het 'n drieledige strategie (i) Misdaadbeheer deur die belangrikste meganismes vir sekuriteit te voorsien; (ii) Programme om verandering in gedrag en gesindheid te ondersteun; en (iii) Programme vir heelskoolbenadering en die bou van netwerke met toepaslike agentskappe om te help om veilige skoolomgewings te skep.

Die WKOD bedryf 'n Veilige Skole-inbelsentrum. Dit verskaf kostelose, vertroulike telekommunikasie aan leerders, ouers en opvoeders wat hulp, leiding of inligting oor onderwys- verwante aangeleenthede benodig. Oproepers word aangemoedig om die tolvrye lyn 0800 45 46 47 te skakel vir noodgevalle/krisis, bendegeweld, trauma, skoolmisdaad, mishandeling en algemene navrae.

Oproepers ontvang telefoniese inligting in gevalle van krisis en in gevalle van nie-krisisgevalle word hulle, waar nodig, na die beradingsagentskappe van die Wes-Kaap Onderwysdepartement, nieregeringsagentskappe en gemeenskapsgebaseerde organisasies verwys. Die Veilige Skole-inbelsentrum het in die 2013-kalenderjaar 14 060 oproepe ontvang. 3 434 van die oproepe het verdere opvolg en ondersteuning benodig.

Die inbelsentrum samel ook data regoor die provinsie in en ontleed die data. Die statistieke word gebruik vir voorkoming, ingryping en reaktiewe strategieë, waar nodig.

Bykomend tot die Veilige Skole-inbelsentrum en ondersteuning van 'n meganisme vir sekuriteit, het die WKOD opvoedkundige programme aangebied om positiewe aktiwiteite soos sport, kuns, drama en inligting oor toekomstige loopbane aan te moedig. Die programme het gefokus op veranderinge in gedrag en ingesteldheid; kreatiewe en konstruktiewe benaderings tot konflikbestuur en bemiddelingsopleiding. Veiligheidsveldwerkers is in diens geneem om skole met veiligheidskomitees en veiligheidsplanne te ondersteun; ondersteunings- en/of voorkomende programme te vestig; en om as positiewe rolmodelle en mentors op te tree.

Veiligheidsveldwerkers volg leerders op wat stökkiesdraai en assessee leerderprobleme. Hulle bied mentorskap en afrigting aan leerders wat 'n risiko loop en verseker dat hulle toegang kry tot dienste wat hulle nodig het. Veiligheidsveldwerkers het die Veilige Skole-jeugklubs as deel van die vakansieprogram gefasiliteer. Hierdie projek poog om positiewe houdings en gedrag te versterk deur leerders wat 'n risiko loop aan te moedig om toepaslike opvoedkundige strukture by te woon en vaardighede te ontwikkel om gemeenskapsprojekte te implementeer.

48 bykomende skole het in 2013/14 belangrike meganismes vir sekuriteit ontvang (gemotoriseerde hekke; voetgangermoniteringhekke; alarmstelsels gekoppel aan gewapende reaksie; doringdraad en maasdraad; diefwering) en het gebaat by die opleiding van eweknie-bemiddelaars. Heininge by hoë-risiko-skole is herstel en vakansiesekuriteit is voorsien, waar nodig. Opleiding in beroepsgesondheid en -veiligheid en rampbestuur is aangebied, asook opleiding in die beleid oor dwelmtoetsing en dwelmtoetsing. Goedgekeurde dwelmtoetstoestelle is in hoë-risiko gevalle verskaf, tesame met deursoeking en beslaglegging en die voorsiening van hand-metaalverklidders by 50 ekstra geselekteerde skole. Misdadvoorkoming in die distrik, misdadbeheer en spesifieke projekplanne (middelmisbruik, jeugontwikkeling, konflikbestuur, veiligheidsbestuur) en vennootskappe met ander staatsdepartemente en NRO's is ook in plek.

Die WKOD het in 2012, in vennootskap met die Stad Kaapstad en die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling en Departement van Gemeenskapsveiligheid, kragte saamgespan om die gemeenskap van Manenberg te ondersteun ná 'n versoek deur onderwysers en ouers vir bykomende veiligheid as gevolg van 'n tydperk van toenemende bendegeweld in die gebied. Die WKOD het fondse aan die Stad toegewys om te help met die ontplooiing van metropolisiebeamptes in Manenberg sodat sigbare polisiëring en 'n groter sin van veiligheid aan ouers en onderwysers voorsien kon word. Die ontplooiing het voortgeduur en het bygedra om die situasie te stabiliseer. Daarbenewens het die skole nuwe, versterkte omheinings geïnstalleer om veiligheid te bied.

As deel van die benadering van die Wes-Kaapse Regering om anti-sosiale gedrag te voorkom en alternatiewe geleenthede aan die jeug te bied, het die Departement van Kultuursake en Sport (DCAS) MOD-sentra (massadeelname, toegang tot geleenthede en ontwikkeling) by 181 skole oor die agt onderwysdistrikte ingestel. 98 van hierdie sentrums is by laerskole in bedryf. Die programme word na skool aangebied en bied aan leerders die geleentheid om aan sport en ander verrykingsaktiwiteite deel te neem. Beide die Veilige Skole- en Skoolverrykingsprogram van die WKOD is verbind aan die MOD-sentra.

Strategiese doelwitte

Program 2					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPM201: Getal leerders by openbare gewone skole ingeskryf	936 534	940 000	948 595	8 595	'n Groter getal leerders het ingeskryf as wat verwag is. Dit het diegene ingesluit wat terugkeer om 'n graad te herhaal, asook diegene wat vir die eerste keer in die Wes-Kaap registreer.
► PPM202: Getal opvoeders in diens by openbare gewone skole	28 636	28 800	28 265	-535	800 kantoorgebaseerde opvoeders is onder Program 9 herklassifiseer, wat die teiken op 28 800 te staan bring. Die totaal sluit oortollige opvoeders in. Die totaal wissel voortdurend aangesien opvoeders die stelsel verlaat, verlof neem of in ander poste aangestel word.
► PPM203: Getal nie-opvoedkundige personeel in diens by openbare gewone skole	6 556	6 900	6 007	-893	Nie alle vakatures is gevul nie. Vakante poste vir ondersteunende personeel in die kategorie van toesig-houer is geadverteer en sal gevul word.
► PPM204: Getal leerders in openbare gewone skole wat by die "geen-fooi-skool"-beleid baat.	370 617	371 122	554 523	183 401	As gevolg van 'n beleidsbesluit, het 216 skole in Kwintiel 4 en 5 'n uitnodiging aanvaar om geen-fooi-skole te word. Die aanbod is uitgebrei na skole wat minder as R400 per jaar skoolgeld vra.
► PPM205: Getal leerders wat baat by die Nasionale Skoolvoedingsprogram (NSVP)	431 998	427 526	438 883	11 357	Bykomende geskikte leerders in geskikte skole ingeskryf.
PPM 206: Getal leerders wat baat by leerdervervoer	50 521	50 000	50 209	209	Bykomende leerders moes na hul naaste skool vervoer word.

Program 2					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPM 207: Getal leerders met spesiale onderwys-behoefte wat by openbare gewone skole ingeskryf is	6 204	7 600	6 319	1 281	Die teiken is gestel voordat die oefening voltooi is om die betroubaarheid van data in hierdie verband te verbeter. Dit is 'n voortdurende proses.
► PPM208: Getal voltdiensskole ⁷	10	8	8		
► PPM209: Getal skole wat ten minste een keer 'n kwartaal deur 'n kringbestuurder besoek word	1 524	1 533	1 530	-3	Die getal skole het oor die betrokke tydperk gewissel. Twee hospitaalskole is nie in die oorsigjaar besoek nie. Vyf ander skole is in een van die kwartale deur ander amptenare besoek, maar nie noodwendig deur 'n IBB-bestuurder nie, gegewe vakatures in die distrik en gevalle waar die skole nie intensiewe ondersteuning benodig het nie.

Prestasie-aanwysers

Program 2					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
PPA 2.1 Persentasie van leerders in die skoolstelsel behou vanaf Graad 10 – 12	61%	62%	63%	1%	Die ingrypingsprogram in skole het voordele opgelewer.
PPA 2.2 Getal addisionele skole wat beveilig is met alarms wat gekoppel is aan gewapende reaksie, diefwering, en klipskerms op vensters	50	50	48	-2	Die werk by twee skole is na die volgende jaar oorgedra as gevolg van die veranderinge in een skool se sakeplan en omdat fakture van die ander skool nie betyds ingedien is nie.
PPA 2.3. Getal beurse aan verdienstelike studente toegeken vir vier jaar formele studie aan Hoër Onderwysinstellings	168	200	96	-104	'n Beleidsbesluit is geneem om die beursprogram vir nuwe studente op te kort, gegewe die nasionale Funza Lushaka-program.

• ⁷ Dit verwys na die getal skole wat in die gegewe jaar gestig sal word

Program 2					
Programprestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
PPA 2.4 Afwesigheid van opvoeders in openbare gewone skole as 'n % uitgedruk	3%	4%	3%	1%	Teiken oorskry. Die fokus op bywoning werp steeds vrugte af.
PPA 2.5 Afwesigheid van leerders in openbare gewone skole as 'n % uitgedruk	5.61%	7%	5.96%	1.1%	Teiken oorskry. Die fokus op bywoning werp steeds vrugte af.
PPA 2.6 Getal onderwysers in Graad R-12 wat formele kurrikulumopleidingsprogramme by die Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut bywoon	954	1 470	1262	-208	Die posisies vir opleiding is nie almal deur onderwysers opgeneem nie.
PPA 2.7 Getal lede van skoolbestuurspanne wat by die Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut opgelei is	724	750	1133	383	Bykomende ingrypings is gedurende die jaar as gevolg van behoeftes geakkommodeer.

Strategie om gebiede van onderprestasie op te los

- Gaan voort met Hoërskoolprogram
- Gaan voort met provinsiale strategie om taal en wiskunde te verbeter
- Monitor die gebruik van handboeke in die klas
- Onderneem geteikende opleiding van opvoeders
- Gaan voort met die hersiene strategie vir wiskunde en wetenskap
- Ondersteun die finansiële bestuur van skole
- Aanstelling van skool- korporatiewe beamptes
- Fokus op Skool- en Distriksverbeteringsplanne met 'n bepaalde klem op slaagkoerse in Graad 1, 9 en 11.

Veranderinge aan beplande teikens

Geen.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes wat in Program 2 aangegaan is, het tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD bygedra:

- Toename in die getal onderwysposte vir 2014 na 31 031
- Verskaffing van handboeke, onderwysersgidse en kernlesers om die implementering van KABV in die senior fase (Gr 7-9) en Graad 12 en grondslagfase te ondersteun (Graad 1 – Verskaffing van norme- en standaard-toekennings aan openbare gewone skole
- Verskaffing van voedsame maaltye aan leerders in nood
- Uitbreiding van die program vir geen-fooi-skole
- Handhawing van die program vir vergoeding vir skoolgeldvrystelling
- Handhawing van die Veilige Skole-program

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike Uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
2.1 Openbare laerskole	6,597,359	6,597,359	-	6,188,654	6,188,654	-
2.2 Openbare sekondêre skole	4,400,697	4,400,697	-	3,914,964	3,914,964	-
2.3 Menslike Hulpbron-ontwikkeling	86,695	86,695	-	88,468	87,634	834
2.4 Voorwaardelike toelaes	296,614	278,028	18,586	275,209	259,268	15,941
Totaal	11,381,365	11,362,779	18,586	10,467,295	10,450,520	16,775

Program 3: Subsidies vir onafhanklike skole

Begrotingstoekenning		
	2009	2013
Program 3	R48 406 000	R81 078 000

Leerdergetalle			
Onafhanklike skole			
2009	17 928	2013	18 502

4.3 Program 3: Subsidies vir Onafhanklike Skole

Doelwit

Om onafhanklike skole ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 te ondersteun.

Die Program vir Subsidies vir Onafhanklike Skole bestaan uit die volgende subprogramme:

Subprogram 3.1: Primêre Fase

om onafhanklike skole in Graad 1 tot 7 te ondersteun

Subprogram 3.2: Sekondêre Fase

om onafhanklike skole in Graad 8 tot 12 te ondersteun

Strategiese doelwit

Strategiese doelwit 3.1	Om ingevolge tersaaklike wetgewing ondersteuning aan onafhanklike skole te bied om gehalte-onderwys vir leerders in hierdie skole te verseker
--------------------------------	---

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Inskrywing

Die 203 geregistreerde onafhanklike skole in die Wes-Kaap het die Jaarlikse Skoolopname in 2012 en in 2013 voltooi. Deelname aan SOBIS is een van die vereistes vir registrasie van onafhanklike skole in die provinsie.

Daar was 11 387 laerskool- en 7 115 hoërskoolleerders in gesubsidieerde onafhanklike skole in 2013/14 geregistreer, 'n algehele toename van 720 leerders.

Toetsuitslae

'n Groeiende aantal onafhanklike skole het in 2013 aan die WKOD se diagnostiese toetse deelgeneem. Daar word verwag dat meer in die toekoms sal deelneem. Ingevolge regulasie 8(b) van die regulasies rakende die registrasie van en subsidies aan onafhanklike skole (preprimêre skole uitgesluit) sal 'n onafhanklike skool aan die Jaarlikse Nasionale Assessering en/of die WKOD- sistemiese toetse moet deelneem en goed daarin presteer om vir 'n subsidie te kwalifiseer.

Deelname aan en prestasie in die WKOD se sistemiese toetse word in onderstaande tabelle aangetoon.

WKOD sistemiese Graad 3, 6 & 9 uitslae by onafhanklike skole: 2013									
Graad	Geletterdheid/Taal								
	Skole			Leerders			Slaagsyfer (koers in hakies)		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Graad 3	54	68	75	1 721	2 001	2 072	1 241 (72%)	1 335 (66.7%)	1 365 (65.9%)
Graad 6	47	63	62	1 435	1 714	1 763	1 161 (81%)	1 347 (78.6%)	1 319 (74.8%)
Graad 9	32	47	46	1 331	2 028	1 876	1 161 (87%)	1 771 (87.3%)	1 649 (87.9%)
Graad	Gesyerfheid/Wiskunde								
	Skole			Leerders			Slaagsyfer (koers in hakies)		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Graad 3	54	68	75	1 722	2 002	2 072	1 386 (80%)	1 482 (74%)	1 585 (76.5%)
Graad 6	47	63	62	1 433	1 714	1 764	1 017 (71%)	1 111 (64.8%)	1 175 (66.6%)
Graad 9	32	47	46	1 327	2 024	1 878	617 (46%)	914 (45.2%)	843 (44.9%)

Die uitslae van onafhanklike skole in die Nasionale Senior Sertifikaat in 2013 was soos volg:

Wes-Kaapse NSS-uitslae vir onafhanklike skole: 2013				
Geskryf	Getal geslaag	Persentasie geslaag	Getal met B-graad toelating	% met B-graad toelating
2405	2 232	92.81%	1 573	65.41%

Onderwyserontwikkeling

Onderwysers in onafhanklike skole het verskeie kurrikulumwerk-winkels bygewoon wat deur die WKOD-distrikskantore gereël is. Onderwysers van onafhanklike skole is ook in KABV opgelei.

Ondersteuning verskaf

Besoeke is in die loop van 2013/14 by 134 onafhanklike skole afgelê om administratiewe, kurrikulum- en institusionele bestuursondersteuning te voorsien.

Daarbenewens, as 'n jaarlikse oefening vir hierdie doel, het 'n span van 26 amptenare van die WKOD in Maart 2014 besoek by 130 skole afgelê en voldoende nakoming ten opsigte van die volgende bevestig:

- Nakoming van opnames – jaarlikse skoolopname en kitsopname
- Umalusi-akkreditasie
- Finansiële nakoming – subsidie en beskikbaarheid van ouditverslae
- Voldoendheid en gepastheid van klaskamers
- Aanbieding van die kurrikulum
- Voldoendheid en toepaslikheid van leer- en onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM)
- SACE-registrasie
- Personeelomset
- Prestasiebestuurstelsels
- Personeelontwikkelingsprogram
- Die Graad 3, 6 en 9 2012 WKOD- sistemiese toetsuitslae

Die hoofvorm van ondersteuning wat aan onafhanklike skole gebied word, is in die vorm van subsidies. Subsidies aan onafhanklike skole is betaalbaar op 'n vlak van 60%, 40%, 25%, 15% of 0% van die beraamde provinsiale per kapita besteding vir leerders (PAEPL) by openbare gewone skole. Die PAEPL vir 2013/14 was R10 758 (laerskole) en R12 669 (sekondêre skole) onderskeidelik. Die WKOD het subsidies aan 101 skole betaal, wat vyf nuwe skole ingesluit het. Betalings is betyds en kragtens tersaaklike wetgewing gemaak.

Die WKOD het alle gesubsidieerde, onafhanklike skole aangemoedig om dit te oorweeg om hul gesubsidieerde bedrae te bestee aan LOOM (60%); munisipale verpligtinge (20%) en operasionele behoeftes (20%).

Die WKOD het ook klagtes van die publiek en/of ouers oor onder andere swak akademiese prestasie, swak bestuur, skoolgeld en die bedryf van ongeregisteerde skole ondersoek. 'n Vergadering met skoolhoofde en eienaars van alle gesubsidieerde, onafhanklike skole in Februarie 2014 het aandag geskenk aan onderprestasie asook bewerings van onregmatige praktyke. Daar is van onderpresterende skole vereis om verbeteringsplanne met teikens in te dien.

Tydens 'n vergadering in Maart 2014 met die DBO en Umalusi, is die koppeling van die registrasie- en akkreditasieproses van onafhanklike skole bespreek. Hierdie vergadering is ook bygewoon deur strukture wat die meerderheid van onafhanklike skole in Suid-Afrika verteenwoordig.

Strategiese doelwitte

Program 3					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPM301: Getal gesubsidieerde leerders in onafhanklike skole	17 782	19 300	18 502	-798	Die 2013-syfer is hoër as die 2012-syfer, maar die getalle het nie na die voorspelde syfer gestyg nie. Inskrywing by onafhanklike skole is 'n saak van oerlike besluit en nie iets waaroor die WKOD bestuursbeheer het nie.

Strategie om gebiede van onderprestasie op te los

- Voorsien toegewyde en toenemende ondersteuning aan die skole wat minder as die NSS- provinsiale gemiddelde vir onafhanklike skole behaal het
- Ondersteun alle nuwe onafhanklike skole
- Monitor alle navrae of klagtes oor die implementering van regulasies as 'n saak van dringendheid.

Veranderinge aan beplande teikens

Geen.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes wat in Program 3 aangegaan is, het tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD bygedra:

- Uitbreiding en verbetering van die subsidies wat aan onafhanklike skole voorsien word

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onder-besteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
3.1 Primêre fase	47,329	47,329	-	35,406	35,406	-
3.2 Sekondêre fase	37,319	37,319	-	36,915	36,915	-
Totaal	84,648	84,648	-	72,321	72,321	834

Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys

Leerdergetalle	
2009	17 866
2013	19 876

5% van die begroting is aan hierdie program toegeken

2009 Pr 4 Personeeluitgawes as 'n % van totaal	2013 Pr 4 Personeeluitgawes as 'n % van totaal	2009 Pr 4 Gemiddelde personeeluitgawes per werknemer (R'000)	2013 Pr 4 Gemiddelde personeeluitgawes per werknemer (R'000)	2009 Pr 4 Getal werknemers	2013 Pr 4 Getal werknemers
4.56	4.91	177.45	263.56	2 730	2 875

4.4 Program 4: Openbare Spesiale Skoolonderwys

Doel:

Om verpligte openbare onderwys in spesiale skole te voorsien ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 en Witskrif 6 oor Spesiale Behoefte-onderwys: Die Bou van 'n Inklusiewe Onderwys-en-Opleidingstelsel.

Die Openbare Spesiale Skoolonderwys-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Subprogram 4.1: Skole

om spesifieke openbare spesiale skole van hulpbronne te voorsien

Subprogram 4.2: Professionele Dienste

om opvoeders en leerders by openbare spesiale skole van departementeel-bestuurde ondersteuningsdienste te voorsien

Subprogram 4.3: Menslike Hulpbronontwikkeling

om voorsiening te maak vir die professionele en ander ontwikkeling van opvoeders en staatsdienspersoneel in openbare spesiale skole

Subprogram 4.4: Voorwaardelike Toelaes

om infrastruktuur by openbare spesiale skole te voorsien

Strategiese doelwit

Strategiese doelwit 4.1:	Om suksesvolle akademiese en sosiale deelname van alle leerders in die kultuur en kurrikulum van onderwysinstellings te maksimaliseer, en om hindernisse vir leer te minimaliseer (Onderwyswitskrif 6)
---------------------------------	--

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Inskrywing

Die departement het 74 spesiale skole gedurende 2013 gehad, wat 19 876 leerders met spesiale behoeftes akkommodeer. Drie skole wat as spesiale skole geklassifiseer is, is in November as gewone skole geherklassifiseer, naamlik die Akademie van Wiskunde en Wetenskap; die Sportskool en COSAT.

Toetsuitslae van spesiale skole

In 2013 was daar 244 kandidate van tien spesiale skole wat die Nasionale Senior Sertifikaat afgelê het, met 'n algehele slaagkoers van 89.34%. 45.41% van diegene wat geslaag het, het vir toelating tot B-graadstudies gekwalifiseer.

Onderwyserontwikkeling

Beleids- en riglyndokumente ten opsigte van Spesiale Behoeftes en Inklusiewe Onderwys is in 2013 aan alle spesiale skole voorsien, asook aan distriksgebaseerde Gespesialiseerde Ondersteuningspersoneel vir Leerders en Opvoeders.

Opleiding vir onderwysers in gewone skole om verskeie spesiale behoeftes/hindernisse tot leer/leeragterstande te identifiseer en behandel, is deur die personeel van Gespesialiseerde Ondersteuningsdienste aangebied. Dit het opleiding vir onderwysers in taal- en wiskunde-voorkomende ingrypings, bv. vir Graad R- en Graad 1-leerders, ingesluit. Gespesialiseerde ingrypings is geïdentifiseer en opleidingskursusse is ontwikkel of uitbestee, bv. leesherstel, traumaberading en die voorkoming van selfmoord.

Ondersteuning aangebied

Die jaar 2013 is deur die DBO as die Jaar van Inklusie aangewys. Die Wes-Kaapse kontinuum van ondersteuning verskaf lae ondersteuning in gewone/hoofstroomskole, matige ondersteuning in voldiens-/inklusiewe skole en hoë ondersteuning in spesiale skole. Aandag is geskenk aan die verdere uitbreiding van inklusiewe onderwys en die vestiging van steunstrukture wat beter toegang tot onderwys verseker vir leerders met hindernisse tot leer deur middel van 'n verskeidenheid opsies in openbare spesiale skole en openbare gewone skole.

Die fokus was in 2013/14 op maatreëls wat ingestel moet word vir die uitbreiding en versterking van Inklusiewe Onderwys in komende jare. Die klem was op die volgehoue implementering van die omvattende nuwe tien-punt WKOD-plan vir die *versterking van gespesialiseerde onderwysondersteuning*, goedgekeur in 2011.

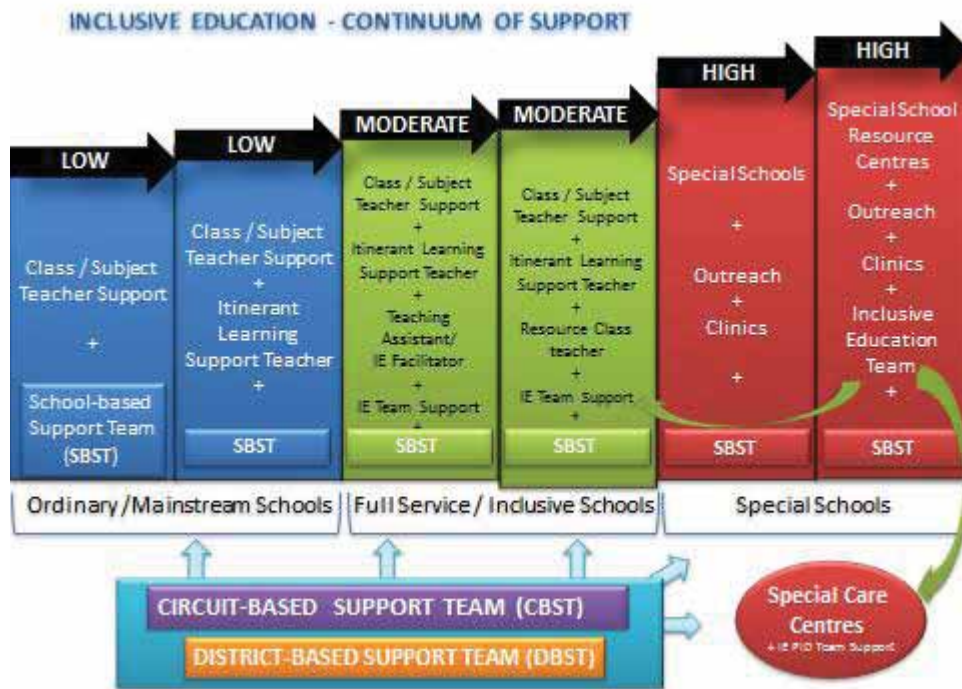
Die WKOD het in 2013/14 hierdie plan geïmplementeer d.m.v.

- (1) distriksgebaseerde en kringgebaseerde ondersteuningspanne, wat sielkundiges, maatskaplike werkers, spesiale skool- en leerondersteuningadviseurs insluit.
- (2) versterking van 24 spesiale skole om hulpbronsentrums te word.
- (3) ondersteuning van OLSO-eenhede/hulpbronklasse by 108 openbare gewone skole.
- (4) die omskakeling van 40 openbare gewone skole in voldiens-/inklusiewe skole.
- (5) die ontwikkeling van skoolgebaseerde ondersteuningspanne.

Ondersteuning aan spesiale skole

Onderwys Witskrif 6: Die bou van 'n Inklusiewe Onderwys- en Opleidingstelsel verg die kwalitatiewe verbetering van spesiale skole vir die leerders wat hulle bedien en die gefaseerde omskakeling na spesiale skool-hulpbronsentrums wat ondersteuning aan naburige skole bied en by distriksgebaseerde ondersteuningspanne geïntegreer word.

'n Grafiese verteenwoordiging hieronder illustreer die Wes-Kaapse kontinuum vir ondersteuning:

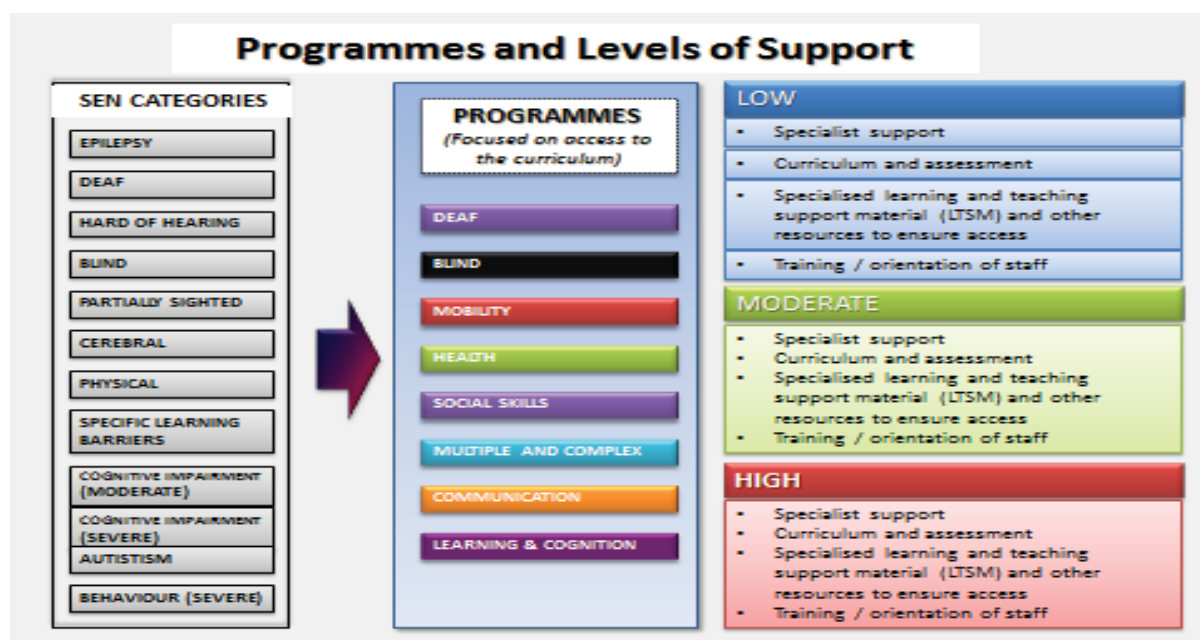

Profiele van alle spesiale skole is in 2013/14 ontwikkel om te bepaal watter ondersteuning en hulpbronne benodig word. Data is uit die Nasionale Oudit van Spesiale Skole geneem en is deur WKOD-data aangevul. Begrotings is toegeken om agterstande volgens geïdentifiseerde behoeftes te dek.

Die WKOD het in 2013 'n templaar vir 'n gestandaardiseerde waggly ontwerp wat aan alle spesiale skole verskaf is. 'n Databasis is ontwikkel om inligting van alle verwysings per distrik, per kring, per skool en per amptenaar vas te lê en hierdie verwysingspatrone word ontleed om op voorkomende ingrypings en die geskikte plasing van leerders te fokus.

6 144 aansoeke vir plasing in spesiale skole is in 2013 verwerk. Spesiale sorg word gedra met die evaluering van aansoeke om te verseker dat slegs leerlinge met hoë-ondersteuningsbehoefte in spesiale skole geplaas word. Vergaderings vir sifting is gereeld gehou en jaarlikse hersiening oor die plasing van leerders sal gedoen word om te bepaal of enige leerders in hoofstroom-skole geplaas moet word.

Alle aansoeke aan spesiale skole sal in die toekoms die Vlakke van Ondersteuning-dokument moet insluit, wat gegrond is op die hersiene Sifting, Identifisering, Assessering en Ondersteuning (SIAS). Die tabel hieronder illustreer die SIAS-paradigma om behoeftes by die program aan te pas.

Ondersteuning vir en deur spesiale skool-hulpbronsentrums

Daar is 24 spesiale skole wat inkrementeel in spesiale skool-hulpbronsentrums omgeskakel word. Algemene inklusiewe opvoedkunde-uitreikspanne is by 16 van die spesiale skool-hulpbronsentrums gebaseer en spesialispanne by vyf van die spesiale skool-hulpbronsentrums. Drie bykomende spesiale skole het personeel beskikbaar gestel om uitreikwerk te doen.

Spesiale skole wat nie uitreikspanne het nie, het omliggende skole ondersteun deur werkwinkels, klinieke by die skool, ens. aan te bied. Mary Kihn Skool vir Dowes het byvoorbeeld 'n weeklikse middag-kliniek aangebied vir omliggende skole se leerders met gehoor-gestremdheid.

Ondersteuning vir ernstig en diep intellektueel gestremde kinders

Vier spanne het in 2013 op 'n rondreisende basis ondersteuning aan 46 geregistreerde spesialesorgsentrumme vir kinders met ernstige en diep intellektuele gestremdheid aangebied. 'n Protokol vir ondersteuning is ontwikkel d.m.v. samewerking tussen die Departemente van Onderwys, Gesondheid, Maatskaplike Ontwikkeling, Vervoer en Openbare Werke, asook Tesourie. Die ondersteuning behels die ontwikkeling van stimulasieprogramme en hulpbronsmateriaal; aanbieding van werkwinkels vir sentrumbestuurders, versorgers en ouers oor gestremdhede en tegnieke om die fisiese, opvoedkundige en psigososiale behoeftes van die kinders te behandel, asook assesserings en verwysing van leerders wat onvanpas geplaas is en na spesiale skole verwys moet word.

Ondersteuning aan voldiens-/inklusiewe skole

Een van die sleutelstrategieë in die ontwikkeling van 'n enkele, inklusiewe onderwysstelsel, waarvolgens alle leerders toegang tot ondersteuning het, is die gefaseerde omskakeling van openbare gewone skole in elke distrik/kring/kluster na voldiens-/inklusiewe skole. Die eerste groep voldiensskole sal as voorbeelde van goeie praktyk dien en die pad baan vir skole/instellings om uiteindelik inklusiewe instellings te word.

Veertig gewone skole is vir inkrementele omskakeling na voldiens-/inklusiewe skole geïdentifiseer. Distrikte is van 'n kontrolelys voorsien vir die identifisering van skole wat geskik vir omskakeling is en aansoek is by hoofkantoor om die registrasie van hierdie skole gedoen. Menslike hulpbronontwikkeling van personeel by hierdie skole sal in 2014/2015 begin.

Daar is ook 108 skole in die provinsie wat "eenheidsklasse" het, wat bykomende gespesialiseerde ondersteuning aanbied. Hierdie eenheidsklasse word inkrementeel omgeskakel in "hulpbronklasse" wat ondersteuning bied aan leerders met die behoefte vir 'n matige vlak van ondersteuning, maar is ook 'n hulpbron vir alle onderwysers wat raad benodig en leerders in die skool wat leerhindernisse ervaar.

Meer leerders met lae- tot matige-intensiteit behoeftes word ondersteun in openbare gewone en voldiens-/inklusiewe skole waar hulle behoeftes in opvoedkundige ondersteuning op hierdie vlak aandag kan geniet. Addisionele ondersteuning word verskaf deur gespesialiseerde personeel in ondersteuningsdienste, wat skoolsielkundiges, maatskaplike werkers en leerondersteuningsadviseurs insluit, asook deur inklusiewe onderwys-uitreikspanne wat by aangewese spesiale skole/hulpbronsentrums geleë is.

Ondersteuning vir skole vir blindes en dowes

'n Spesiale fokus is in 2013/14 op skole vir blindes en dowes geplaas. Pionier en Athlone Skool vir Blindes het tegnologie vir toegang tot Braille-leer- en onderrigondersteuningsmateriaal ontvang. Die nuwe toerusting sluit e-Braille- draagbare rekenaars in wat leerders onder andere kan gebruik om handboeke elektronies in braille te lees. Leerders kan ook na die teks via rekenaargegenereerde spraak luister en die internet deursoek. Die WKOD het elektroniese weergawes van onderrig- en leermateriaal beskikbaar gemaak, insluitend handboeke om die implementering van die Kurrikulum-en-Assesseringsbeleids-verklaring (KABV) te ondersteun.

Alternatiewe en Aanvullende Kommunikasietoestelle (AAC) is ondersoek vir leerders wat ondersteunende toestelle vir toegang tot die kurrikulum benodig. Distriksterapeute het geskikte spesiale skole geïdentifiseer waar 'n eenheid met AAC-toestelle ingerig kan word. Hierdie sentrums sal die identifisering van die beste toestel vir 'n leerder se behoeftes vergemaklik.

Die WKOD het in Oktober 2013 'n drie-jaar loodsprojek voltooi vir die bekendstelling van Suid-Afrikaanse Gebaretaal (SAGT) as 'n vak. De la Bat Spesiale Skool-hulpbronsentrum het hierdie provinsiale Suid-Afrikaanse Gebaretaal-projek bestuur. Die kennis wat opgedoen is, is gedeel met die ander skole vir dowes in die provinsie wat SAGT as die Taal van Onderrig en Leer (TvOL) gebruik. Bevindings is ook gestuur na die nasionale DBO SAGT-projek wat in 2013 begin het. Die leer- en onderrigondersteuningsmateriaal wat vir die projek ontwikkel is, word nou by alle skole vir dowes in die provinsie met SAGT as TvOL gebruik. Die WKOD is besig om in 2014 SAGT in die grondslagfase en Graad 8 te loods ter voorbereiding vir 'n nasionale uitrol in 2015.

Sektorondersteuningsgroepe

Tweejaarlikse spesiale skool-sektorvergaderings is in 2013/14 gehou vir die verskillende groeperings van gestremdheid ten einde koördinerende, standaardisering, die deel van beste praktyk en jongste ontwikkelings op die betrokke gebied van spesiale behoeftes te bespreek. Twaalf spesiale skool-sektorvergaderings is in die jaar gehou, twee elk vir die sektor blindes,

dowes, outismespektrum-versteuring, neurologiese gestremdheid, ernstige intellektuele gestremdheid en skole van vaardighede.

VOO-voorsiening vir leerders met serebrale en fisiese gestremdheid

Drie skole is geëvalueer vir hulle geskiktheid om VOO-klasse in te stel om aan vraag te voldoen. Eros is as die mees geskikte skool geïdentifiseer en voorbereidings is getref vir die skool om Graad 10-leerders vanaf 2014 te akkommodeer.

Ondersteuning aan skole van vaardighede

Amptenare en personeel van skole van vaardighede het 'n gestandaardiseerde, geakkrediteerde kurrikulum vir skole van vaardighede ontwikkel. Amptenare en geselekteerde onderwysers is genooi om deel van 'n nasionale taakspan te wees om die nasionale skole van vaardighede-kurrikula vir akkreditasie by Umalusi te ontwikkel. Die kurrikula vir 21 tegniese vaardighede is afgehandel en die opleiding van onderwysers het plaasgevind.

Ondersteuning deur heelskoolevaluering

Heelskoolevaluering is gedurende 2013/14 by ses spesiale skole uitgevoer. Benewens die kriteria wat in gewone skole geëvalueer word, is die werk van die deskundige ondersteuningsdienste ook geëvalueer. Algemene én spesiale-behoefte-spesifieke aanbevelings is gemaak. Dit is deur amptenare opgevolg en skoolverbeteringsplanne is gewysig, soos voorgestel. Goeie praktyke wat by skole geïdentifiseer is, is ook versprei.

Ondersteuning d.m.v. interdepartementele en intersektorale vennootskappe

Interdepartementele vennootskappe sluit samewerking met die Departement van Gesondheid in rakende die Geïntegreerde Skoolgesondheidsprogram, gesondheidsbevordering en verbetering van die nasionale skoolvoedingsprogram se spyskaarte in, asook samewerking met die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling oor gestremde kinders en jeug wat nie skool bywoon nie.

Die Departement van Gesondheid en Onderwysdepartement het ook saamgewerk om die Geïntegreerde Skoolgesondheidsprogram te implementeer. Die dienspakket sluit versorging en ondersteuning vir onderrig en leer/aktiwiteite oor gesondheidsbevordering, die toets en assessering van leerders, bestuur van gesondheidskwale en voorkoming van siektes in.

Die WKOD het ook die Departement Gesondheid bygestaan met die Menslike Papillomavirus-inentingsprogram, wat 'n inenting teen servikale kanker is. Die MPV-inentingsprogram is gerig op jong meisies in Graad 4, wat 9 jaar of ouer is, in alle openbare skole. Inentings in 2014 het gedurende Maart en April plaasgevind. 'n Tweede dosis op ses maande sal gedurende September en Oktober 2014 toegedien word. Die inentings is deur skoolgesondheids-verpleegsters toegedien en verpleegsters by spesiale skole verleen hulp by daardie skole. Toestemmingsvorme en inligtingsblaaië oor MPV-inenting is voor die inentings by skole versprei.

Alle distrikte is in die Geïntegreerde Skoolgesondheidsprogram opgelei, wat sielkundiges, terapeute en onderwysers in staat stel om gesondheidsverwante hindernisse tot leer te identifiseer en inligting daarvoor in te win en om ingrypingsprogramme op te stel om die

hindernisse te behandel. Statistieke van leerders wat getoets is, is van die Departement Gesondheid ontvang. Die WKOD doen opvolgwerk oor verwysings.

'n Intersektorale koördineringskomitee is saam met ander staatsdepartemente en belanghebbendes ingestel ingevolge die nasionale Sorg en Ondersteuning vir Onderrig en Leer-raamwerk (CSTL). CSTL is 'n Suid-Afrikaanse Ontwikkelingsgemeenskap-inisiatief met die doel om alle kinders se reg tot onderwys te verwesenlik deur skole as inklusiewe sentrums van leer, versorging en ondersteuning te ontwikkel. CSTL is 'n omvattende, gekoördineerde, multisektorale reaksie om hindernisse tot leer en onderrig aan te pak. Dit is nie 'n nuwe program nie, maar bied 'n oorkoepelende raamwerk vir bestaande ondersteuningsprogramme. Fase 1 van die provinsiale CSTL-opleiding van amptenare het in 2013/14 plaasgevind en die fase 2-opleiding van skole sal in 2014/15 plaasvind.

Gereelde vergaderings is met die Departement Gesondheid se Wes-Kaapse Rehabilitasiesentrum gehou om te help met die plasing van leerders wat na ongelukke, ens. uit die hospitaal ontslaan is. Besprekings oor gevalle is met sielkundiges, terapeute en dokters gereël om die beste opvoedkunde-opsie vir hierdie leerders vas te stel.

Daar was ook samewerking met die Departement Gesondheid se personeel oor geestesgesondheid. 'n Vraelys is saamgestel om die status van Graad 8-leerders se geestesgesondheid vas te stel. Hierdie instrument kan gebruik word wanneer die toetsproses van die Geïntegreerde Skoolgesondheidsprogram (ISHP) vir Graad 8-leerders geïmplementeer word. Die fokus van die ISHP is tans op die toetsing van Graad 1-leerders. Soos die Departement van Gesondheid bykomende personeel aanstel, sal Graad 4 en 8 as deel van die inkrementele uitrol van die Geïntegreerde Skoolgesondheidsprogram ingefaseer word. 'n Instrument word ook ontwikkel om jonger leerders se geestesgesondheid te toets.

Die WKOD word op die provinsie se Komitee oor Oordraagbare Siektes verteenwoordig om die Departement Gesondheid in te lig oor enige aanmeldbare gevalle van oordraagbare siektes in skole en om inligting vir skole en distrikte in te win oor hoe om hierdie gevalle te hanteer. Vergaderings word twee keer 'n jaar gehou, asook tydens 'n spesifieke noodgeval. Gevalle van tuberkulose, hepatitis A en bakteriële meningitis is in 2013/14 by die Departement Gesondheid aangemeld.

Strategiese doelwitte

Program 4					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werk-likke prestasie vir	Kommentaar oor afwykings
► PPM401: Getal leerders in openbare spesiale skole ingeskryf	19 884	19 470	19 876	406	Die teiken is oorskry. Die teiken is gestel voordat die finale jaarlikse Skoolopname vir spesiale behoefte-skole afgehandel is en het die inskrywings onderskat wat 'n gevolg was van die uitbreiding van die skole van vaardighede en die nuwe fasiliteite vir diegene op die outismespektrum.

Program 4					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werk-likke prestasie vir	Kommentaar oor afwykings
► PPM402: Getal opvoeders in diens by openbare spesiale skole	1 860	1 800	1 872	72	Die totaal van 1 872 sluit 95 onderwysposte in Jeugsorgsentrums in waar die leerders vanaf 1 April 2013 na die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling oorgeplaas is. Nie alle poste is gevul nie.
► PPM403: Getal professionele nie-opvoedkundige personeel in diens by openbare spesiale skole	971	997	1 003	6	Die syfer 1 003 oorskry die teiken vanweë die feit dat daar 85 staatsdienspersoneel is wat as oortollig verklaar is by Jeugsorgsentrums waar die leerders vanaf 1 April 2013 na die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling oorgeplaas is. Nie alle poste is gevul nie.

Strategie om gebiede van onderprestasie op te los

- Sistematiese hantering van die plasingbehoefte van leerders met spesiale onderwysbehoefte
- Verseker dat onderwysers in hoofstroomskole maksimaal toegerus is om die leerbehoefte van alle leerders te hanteer
- Opleiding met 'n fokus op:
 - Spesiale Skool-personeel in die verskeie kategorieë van gestremdheid
 - Skole van Vaardighede-personeel met betrekking tot die hersiene kurrikulum
 - Personeel by voldiens-/inklusiewe skole met betrekking tot die identifisering en hantering van hindernisse tot leer
 - Personeel by Spesiale Skool-hulpbronsentrusse met betrekking tot hulle uitgebreide rol
 - Distriksgebaseerde gespesialiseerde ondersteuningspersoneel, insluitend sielkundiges, maatskaplike werkers, adviseurs oor leerondersteuning, mediese personeel en terapeute met betrekking tot hulle rol in ondersteuning oor die Inklusiewe Onderwys-kontinuum
 - Skoolgebaseerde onderwysers in Leerondersteuning met betrekking tot hulle deskundige rol in die verbetering van taal en wiskunde
 - Skoolgebaseerde ondersteuningspanne met betrekking tot hulle rol in die proses van sifting, identifisering, assessering en ondersteuning (SIAS)

Veranderinge aan beplande teikens

Geen.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes wat in Program 4 aangegaan is, het tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD bygedra:

- Voorsiening van poste vir onderwysers en staatsdienspersoneel in openbare spesiale skole
- Uitbreiding en toerusting van spesiale skool-hulpbronsentrums/-klasse
- Verskaffing van subsidies vir spesiale skole
- Bevordering van inklusiewe onderwys met die instelling van voldiensskole

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onder-besteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
4.1 Skole	910,287	910,287	-	824,291	820,101	4,190
4.2 Menslike Hulpbronontwikkeling	51	51	-	-	-	-
4.3 Voorwaardelike toelaag	-	-	-	-	-	-
Totaal	910,338	910,338	-	824,291	820,101	4,190

Program 5: Verdere Onderwys en Opleiding

Leerdergetalle	
2009	29 887
2013	71 594

2009 Pr 5 Personeeluit- gawes as 'n % van totaal	2013 Pr 5 Personeeluit- gawes as 'n % van totaal	2009 Pr 5 Gemiddelde personeeluitgawes per werknemer (R'000)	2013 Pr 5 Gemiddelde personeeluitgawes per werknemer (R'000)	2009 Pr 5 Getal werk- nemers	2013 Pr 5 Getal werk- nemers
2	1.86	202.35	308.18	1 051	937

4.5 Program 5: Verdere Onderwys en Opleiding

Doel:

Om VOO by openbare VOO-kolleges te voorsien kragtens die Wet op Verdere Onderwys- en Opleidingskolleges (2006)

Die VOO-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Subprogram 5.1: Openbare Instellings

om spesifieke openbare VOO-kolleges van hulpbronne te voorsien

Subprogram 5.2: Professionele Dienste

om dosente en studente by openbare OOV-kolleges van departementeel-bestuurde ondersteuningsdienste te voorsien

Subprogram 5.3: Menslike Hulpbronontwikkeling

om voorsiening te maak vir die professionele en ander ontwikkeling van bestuur, dosente en ondersteuningspersoneel by openbare VOO-kolleges

Subprogram 5.4: Voorwaardelike Toelae

om voorsiening te maak vir herkapitalisering in openbare VOO-kolleges (tot en met 2008/09 gebruik)

Strategiese doelwit

Strategiese doelwit 5.1	Om te verseker dat institusionele en programbeplanning in lyn is om relevante, reagerende programme te lewer wat in die behoeftes van plaaslike besighede, industrie, gemeenskappe en studente sal voorsien, en om 'n magtigende omgewing te skep waarin hoë-gehalte, geïntegreerde teoretiese/praktiese programlewering deur institusionele beheer en bestuur, asook operasionele ondersteuning, gehandhaaf word.
--------------------------------	--

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Inskrywing

In 2013 het Wes-Kaapse kolleges 16 812 NS(B) en 39 782 Verslag 191-studente ingeskryf. In dieselfde tydperk is ongeveer 15 000 studente vir beroepsprogramme ingeskryf. Die DHOO het nog nie die syfers van die finale Jaarlikse Opname-verslag vrygestel nie, maar kolleges het ongeveer 71 594 studente gedurende die 2013- akademiese jaar ingeskryf. Dit sluit 'n toename van 412 NK(B)-studente bo die teiken van 16 500 in wat deur die WKOD gestel is. Hierdie syfers toon 'n groei van 43% van 2012 tot 2013 en moet beskou word in die lig van die 51% groei wat reeds van 2011 tot 2012 aangegee is. Hierdie toename in inskrywings ondersteun die DHOO se teiken om die beroepsgerigte en verdere onderwys- en opleidingsektor uit te brei. Van die 71 594 studente, was 56 594 in staatsbefondsde programme, wat 80% van die totale program-koste verteenwoordig.

Kolleges het 40 000 studente in die eerste kwartaal van 2014 ingeskryf. Kolleges beplan om in 2014 'n totaal van 69 700 studente in te skryf, maar die vraag na beroepsgerigte programlewering kan getalle bo hierdie syfer tot gevolg hê.

Die hoë groei in studentegetalle het 'n impak op kollege-infrastruktuur. Die meeste kampusse het hul maksimum kapasiteit bereik en sal nie studentegetalle sonder die uitbreiding van infrastruktuur kan verhoog nie.

Kollege-inskrywing vanaf 15 Februarie 2014	
Boland	6 836
Kaapstad	8 784
Valsbaai	4 976
Northlink	10 707
Suid-Kaap	3 276
Weskus	5 424
Totaal	40 003

Ontwikkeling van dosente

Die WKOD het voortgegaan met ondersteuning vir die implementering van die kurrikulum deur middel van die kapasiteitsbou van dosente en ondersteuning in die klaskamer. Die klem was op die gehalte van interne assesseringsinstrumente, met die gevolg dat die meerderheid van NK(B)- interne assesseringsinstrumente gestandaardiseer en geverifieer is vir voldoening aan nasionale standaarde. Die kapasiteit van dosente is verhoog as gevolg van die prosesse wat in hierdie oefeninge van gehalteversekering gebruik word, asook die tegnologie wat vir aanbidding voorsien is, byvoorbeeld slimborde.

180 lektore is in werkplekke geplaas om voortgesette professionele ontwikkeling te ondergaan.

Dosente in Wiskunde en Wiskundige Geletterdheid is oor spesifieke aspekte van hulle kurrikula, onderrigmetodologie en klaskamerbestuur opgelei. In die afwesigheid van eindeksamen-uitslae, kan daar nog nie bepaal word of die uitslae in Wiskunde en Wiskundige Geletterdheid verbeter het nie. Afwesigheid het 'n besliste impak op Wiskunde-uitslae in die besonder, aangesien die vak vereis dat studente hul opdragte gereeld moet voltooi.

Op hierdie stadium kan 'n ontleding van eksamenuitslae nie voorsien word nie, gegewe die feit dat die DHOO nog nie die uitslae aan provinsiale departemente vrygestel het nie.

Ondersteuning verskaf

Finansiële ondersteuning is aan studente verskaf deur die DHOO se VOO-kollegebeursskema. 17 264 "slegs onderrig" en 15 806 "omvattende" beurse is in 2013 aan NK(B)- en Verslag 191-studente toegeken.

Die toename in studentgetalle het druk op kollege-infrastruktuur geplaas. Die WKOD het R52,130,000 vir infrastruktuurontwikkeling toegeken om in die gebrek aan klaskamerruimte asook broodnodige opgraderings en uitbreiding by al ses kolleges te voorsien.

Die Wysigingswet op VOO-kolleges (Wet 3 van 2012) is in Mei 2012 afgekondig, wat die oorgang van VOO-kolleges van 'n provinsiale na 'n nasionale bevoegdheid wettig. Aangesien nie al die wetgewing in plek was om 'n volledige oordrag te laat plaasvind nie, is protokol-ooreenkomste aangegaan vir die sekondering van provinsiale personeel om kolleges te aanhou ondersteun.

Die Wes-Kaapse provinsiale eenheid het voortgegaan om kolleges se beheer- en bestuurstrukture te ondersteun d.m.v. die koördinerende van strategiese en operasionele beplanning en die fasilitering van nuwe aanstellings tot die kollegeeraad ná die afskaffing van kollegerade op 31 Desember 2013.

Die eenheid het ook lewering van die kurrikulum en interne assessering ondersteun en alle eksterne eksamens is gemonitor. Die WKOD en DHOO het kolleges se prestasie ten opsigte van inskrywings, finansiële bestuur en die gehalteversekering van assesserings gemonitor en daarvoor verslag gelewer. Sien die afdeling oor "ontwikkeling van lektore" hierbo.

Die DHOO het vanaf die 2013/14-boekjaar die funksie oorgeneem om subsidies regstreeks na kolleges oor te dra, terwyl die WKOD namens die kolleges PERSAL bestuur het. PERSAL-bestuur het die betaling van salarisse en lone asook maatskaplike voordele aan werknemers ingesluit. Ter nakoming van DHOO-instruksies, is maandelikse en kwartaallikse finansiële verslae by die DHOO ingedien, terwyl volledige PERSAL-verslae vir die rekonsiliasie van personeeluitgawes by kolleges ingedien is.

WKOD-ondersteuning vir die bou van verhoudings tussen VOO-kolleges, SETA's en industrie is opgeskerp, met die gevolg dat 3 000 studente in industrie vir werkplekblootstelling en 11 343 as deel van hul kwalifikasie geplaas is.

Die WKOD het kolleges ondersteun met VRS-opleiding asook vertrek-ondersteuning aan studente om hulle vir die werkomgewing voor te berei. Die vertrek-ondersteuning het die skryf van CV's, ontwikkeling van sagte vaardighede, werkgewer-opedae, ens. ingesluit. Die VRS-opleiding het op die versterking van leierskapvaardighede in VRS-strukture gefokus.

Aangeleenthede m.b.t. oorgang

Die verskuiwing van die VOO-kollege-funksie het nie soos beplan in die 2013/14-boekjaar plaasgevind nie. Die nuwe datum vir die volledige funksie-verskuiwing is 1 April 2015 vir VOO en OOV. Die voorheen ingestelde oorgang- operasionele strukture is deur 'n HEDCOM Funksie-verskuiwing Subkomitee vervang.

Die provinsiale oorgangstaakspan het gedurende 2013/14 vyf vergaderings gehou en gepaardgaande verslae is opgestel ter voorbereiding vir nasionale vergaderings. Die verslae en aanbevelings het hoofsaaklik op die oordrag van personeel gefokus, met die gevolg dat die senior bestuurspersoneel van kolleges na die DHOO oorgeplaas is, terwyl personeel van die provinsiale VOO-eenheid gesekondeer is en op 1 April 2015 oorgeplaas sal word.

Kollektiewe ooreenkomste vir die oorplasing van kolleges se lektore en ondersteuningspersoneel is in Februarie 2013 onderteken en die oorplasing is tans aan die gang.

Prestasie-aanwysers

Program 5					
Programprestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPA 5.1: Getal studente wat vir NS(B)-kursusse by VOO-kolleges ingeskryf is	15 150	16 400	16 812	412	Kolleges het hul teikens as gevolg van vraag oorskry
► PPA 5.2: Getal VOO-kollege NS(B)-studente wat volledige kursusse suksesvol voltooi het	4 603	7 380	9 400	2 020	Dit is 'n skatting aangesien die finale uitslae slegs vrygestel word ná die uitslae van die aanvullende eksamens bekend is.

Strategie om gebiede van onderprestasie op te los

Die DHOO het begin met 'n proses om nasionale beleide oor studentebywoning en -prestasie te versterk. Sodra dit in werking tree, behoort die bywoningskoers van studente te verbeter, wat tot 'n verbetering in akademiese prestasie sal lei. Op provinsiale vlak sal ondersteuning vir die kurrikulum toeneem deur die huidige programfokusgroepe/gemeenskappe te versterk om te verseker dat kundigheid en beste praktyke tussen dosente gedeel word. Verdere klem sal op die versterking van kolleges se vermoë om akademiese ondersteuning aan studente te bied, geplaas word.

Veranderinge aan beplande teikens

Geen.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes wat in Program 5 aangegaan is, het tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD bygedra:

- Befondsing van die personeelkoste van Verdere Onderwys- en Opleidingskolleges.

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
5.1 Openbare instellings	353,097	353 078	19	597,589	597,523	66
Totaal	353,097	353 078	19	597,589	597,523	66

Program 6: Onderwys en Opleiding vir Volwassenes

2009 Pr 6 Gemiddelde personeeluitgawes per werknemer (R'000)	2013 Pr 6 Gemiddelde personeeluitgawes per werknemer (R'000)	2009 Pr 6 Getal werknemers	2013 Pr 6 Getal werknemers
157.42	120.38	11	8

Begrotingstoekenning vir Onderwys en Opleiding vir Volwassenes		
	2009	2013
Program 6	R27 887 000	R37 896 000

VOO-Leedergetalle			
VOO			
2009	38 053	2013	33 595

Getalle, begroting en personeelvoorsiening is deur veranderinge in die sektor beïnvloed. Dit behoort opgelos te word wanneer die toekomstige reëlings duidelik is.

4.6 Program 6: Onderwys en Opleiding vir Volwassenes

Doel:

Om OOV kragtens die Wet op Basiese Onderwys en Opleiding van Volwassenes te voorsien.

Die BOOV-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Subprogram 6.1: Subsidies vir openbare volwassene-leersentrums
 om spesifieke openbare OOV-terreine met subsidies te ondersteun

Subprogram 6.2: Subsidies vir private volwassene-leersentrums
 om spesifieke private OOV-terreine met subsidies te ondersteun

Subprogram 6.3: Professionele dienste
 om opvoeders en leerders by OOV-sentrums van departementeel-bestuurde ondersteuningsdienste te voorsien

Subprogram 6.4: Menslike hulpbronontwikkeling
 om voorsiening te maak vir die professionele en ander ontwikkeling van bestuur, opvoeders en ondersteuningspersoneel by OOV-sentrums.

Strategiese doelwit

Strategiese doelwit 6.1	Om steun te bied aan openbare OOV-sentrumbestuur en beheerstrukture deur beleidsontwikkeling en strategiese ingrypings wat doeltreffende onderwys in leersentrums vir volwassenes fasiliteer; om opvoeders en studente by OOV-terreine van departementeel-bestuurde dienste vir kurrikulum-ondersteuning te voorsien; en om voorsiening te maak vir die professionele ontwikkeling van onderwysers en nie-onderwysers
--------------------------------	---

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Inskrywing

In 2013/14 was 33 595 leerders by 308 terreine, waarvan 120 hoofsentra was. 20 301 was BOOV Vlak 1-4 leerders, 12 099 was VOO-leerders en 1 195 het kort vaardigheidsprogramme gedoen.

Verspreiding van leerders volgens vlak/graad – Jaar 2013									
Onderwys-distrik	Vlak 1	Vlak 2	Vlak 3	Vlak 4	GR 10	GR 11	GR 12	Ander	Totaal
Kaapse Wynland	853	706	609	1 865	12	0	1 652	280	5 977
Eden en Sentraal Karoo	606	381	466	1 088	0	0	495	72	3 108
Metro-Sentraal	422	250	310	1 005	28	93	3 604	114	5 826
Metro-Oos	150	122	189	1,983	0	0	85	208	2 737
Metro-Noord	282	352	447	1,921	0	0	2,131	54	5 187
Metro-Suid	277	240	315	1,410	0	0	3,114	70	5 426
Overberg	281	311	295	897	0	0	659	253	2 696
Weskus	476	209	282	1301	0	0	226	144	2 638
Totaal	3 347	2 571	2 913	11 470	40	93	11 966	1 195	33 595

BRON: JAARLIKSE OPNAME 2013

Bykomende geakkrediteerde vaardigheidsprogramme is aan 459 leerders gebied, in samewerking met die VOO-kolleges van Boland, Northlink en Kaapstad.

Die WKOD het in 2013 voortgegaan om onderwysprogramme vir volwassenes aan werknemers van provinsiale en nasionale staatsdepartemente aan te bied. Memorandums van Ooreenkoms is in April 2013 met die departemente van Gesondheid en Maatskaplike Ontwikkeling en Matzikama Munisipaliteit onderteken. 531 vennootskap-leerders het 18 sentrums bygewoon. Die MVO met die Departement Gesondheid is bygewerk, terwyl Bredasdorp GLS 'n MVO met Floraland en SANPARKS onderteken het om BOOV-dienste aan werknemers te voorsien. 'n MVO word met die Departement van Vervoer en Openbare Werke en Landelike Ontwikkeling beplan.

Die *Kha Ri Gude* Massa Geletterdheid-veldtog is in April 2008 van stapel gestuur om 4.7 miljoen Suid-Afrikaners in staat te stel om teen 2012 in een van die elf amptelike tale geletterd en syfervaardig te word. In 2013 het 15 521 Wes-Kaapse studente aan die program deelgeneem, bygestaan deur 900 tutors en vyf provinsiale koördineerders. Leerders word geleer om in lyn met (B)OOV-vlak 1 eenheidstandaarde in hul moedertaal te lees en skryf. Leerders moet twintig assesseringsaktiwiteite (10 vir geletterdheid en 10 vir gesyferdheid) in hul Leerderassessering Portefeuljies (LAPS) voltooi. Die LAPS word deur SAQA gemodereer en geverifieer.

'n Jeugfokusprojek het in 2013 voortgegaan in reaksie op die leerbehoefte van leerders in openbare skole wat Graad 9 vir die tweede, derde of vierde keer herhaal en wat drie of meer jaar ouer as die ouderdomsnorme vir Graad 9 is. 'n Program is ontwikkel en befonds om 'n paar van die leerders in beroepsgerigte kursusse by VOO-kolleges en OOV-sentrums te plaas om 'n oorbruggingsprogram te voltooi wat tot 'n sertifikaat in Algemene Onderwys en Opleiding: NKR vlak 1 sal lei. 449 leerders is in VOO-kolleges geplaas. 33 leerders word deur MerSETA (R3.7 miljoen) befonds vir 'n vakmanskapprogram en 20 leerders word deur die Veselverwerking- en vervaardiging SETA (FP&M Seta) befonds vir 'n sertifikaat in klere-vervaardiging. 130 leerders is sedert Junie 2012 by OOV-sentrums as deel van die projek geplaas. Die begroting vir hierdie groep leerders was R28 miljoen (2013/2014).

Toetsuitslae

Daar was in 2013 'n toename in die getal studente wat geregistreer het om die BOOV vlak 4-eksamen te skryf. 'n Totaal van 4 781 kandidate het vir een of meer leerareas geregistreer, vergeleke met 3 987 kandidate in 2012. Die getal leerarea-inskrywings het ook toegeneem. Daar was in 2013 'n totaal van 19 600 leerarea-inskrywings, vergeleke met 16 987 in 2012, 14 149 in 2011 en 9 551 in 2010.

Die Wes-Kaap het baie meer leerarea-geslaagdes in 2013 behaal. Die tabel hieronder toon die vordering sedert 2011.

	2011	2012	2013
Getal Leerarea-geslaagdes	6 762	7 677	8 518

Volwasse leerders het goeie uitslae behaal in die twee nuwe leerareas, Inligting-en-kommunikasietegnologie (86.64%) en Vroeëkindontwikkeling (92.03%).

Onderwyserontwikkeling

Distriksgereedheid-besoeke is in 2013 afgelê om VOO-sentrums by te staan met hulle voorbereiding en gereedheid vir 2014. Alle Sentrumbestuurders en Terreinkoördineerder is van 'n lys sleutelprestasie-areas voorsien. Dit vorm deel van hulle kontrak met die WKOD.

Dit is uiters belangrik om toepaslik gekwalifiseerde personeel na die sektor te lok, met mededingende salarisse. Die aanstelling van OOV-personeel is afhanklik van arbeids-wetgewing wat uitgevaardig word en daar is ophoude in hierdie proses. Die implementering van die Norme- en Standaardebefondsing vir Leersentrums vir Volwassenes sal verseker dat sentrums beter toegerus is om 'n meer professionele diens aan hul gemeenskappe te lewer.

Ondersteuning verskaf

Twee provinsiale Forums vir Sentrumbestuurders is in 2013 gehou. Die instelling en werksaamhede van hierdie struktuur word gelei deur die regulerende raamwerk wat in April 2012 goedgekeur is.

Norme-en-standaardebefondsing vir 92 hoofsentrums ten bedrae van R32.6m is in November 2013 afgehandel. Norme-en-standaardebefondsing maak voorsiening vir 51 voltydse kontrakposte; 27 sentrumbestuurders en 24 terreinkoördineerders.

Om geteikende ondersteuning aan distriksamptenare te verseker, is hersienings elke kwartaal met alle distrikte gehou.

Prestasie-aanwysers

Program 6					
Programprestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPA 6.1. Getal leerders in openbare BOOV-sentrums ingeskryf	32 688	21 000	33 595	12 595	Aangesien die bestaande kurrikulum en kwalifikasie nie, soos verwag, vervang is nie, het hoër getalle ingeskryf as wat voorspel is.
► PPA 6.2. Getal opvoeders in diens by openbare BOOV-sentrums	1 379	1 400	904	-496	Inskrywing vir kursusse was tot minder sentrums beperk en groter klasse het beteken dat minder opvoeders nodig was.

Strategie om gebiede van onderprestasie op te los

- Bied ondersteuning met die bestaande kurrikulum tot tyd en wyl die voorgenome veranderinge in werking tree
- Voorsien leiding en bystand aan voornemende studente

Veranderinge aan beplande teikens

Geen.

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes wat in Program 6 aangegaan is, het tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD bygedra:

- Voorsien onderwysposte vir instellings van onderwys en opleiding vir volwassenes
- Verskaf subsidies vir instellings van onderwys en opleiding vir volwassenes

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
6.1 Openbare sentrums	5,006	5,006	-	7,106	7,106	-
6.2 Subsidies aan private sentrums	32,892	32,892	-	29,814	29,814	-
6.3 Professionele dienste	-	-	-	-	-	-
6.4 Menslike Hulpbronontwikkeling	-	-	-	-	-	-
Totaal	37,898	37,898	-	36,920	36,920	-

Program 7: Vroeëkindontwikkeling

Begrotingstoekenning vir Vroeëkindontwikkeling		
	2009	2013
Program 7	R271, 961 m	R456, 576 m

- Die begroting wat aan VKO toegeken is, het sedert 2009 verdubbel.
- 550 skole is van VLO-stelle voorsien (binne-murse en buitemurse toerusting)
- Meer as 300 Graad R-klaskamers is opgerig
- 150 modelterreine is ontwikkel

Graad R-inskrywings 2009 – 2013		
	2009	2013
Algeheel (openbare en onafhanklike terreine)	68 997	76 100
Ingeskryf in openbare gewone skole	46 100	59 565

4.7 Program 7: Vroeëkindontwikkeling

Doel:

Om ingevolge Witskrif 5 Vroeëkindontwikkeling (VKO) op die Graad R-vlak aan te bied.

Die VKO-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Subprogram 7.1: Graad R in openbare skole

om spesifieke openbare gewone skole van hulpbronne te voorsien wat vir Graad R nodig is en meer skole aan te spoor om, waar ruimte dit toelaat, Graad R-klasse in te stel

Subprogram 7.2: Graad R in gemeenskapskole

om bepaalde gemeenskapsentrums [VKO onafhanklike skole] op die Graad R-vlak te ondersteun

Subprogram 7.3: Professionele dienste

Om opleiding en die betaling van stipendiums aan voor-Graad R-praktisyns te bied

Subprogram 7.4: Menslike Hulpbronontwikkeling

om departementele dienste te voorsien vir die professionele en ander ontwikkeling van opvoeders en nie-opvoeders by VKO-terreine.

Subprogram 7.5: Voorwaardelike toelae

om vir die infrastruktuur vir VKO voorsiening te maak

Strategiese doelwit

Strategiese doelwit 7.1	Om aan spesifieke openbare gewone skole en geïdentifiseerde onafhanklike skole hulpbronne te voorsien wat vir Graad R nodig is, en om toestande daar te stel wat meer skole sal aanspoor om Graad R-klasse in bestaande beskikbare klaskamers of nuwe Graad R-klaskamers te vestig. Om die Vlak 1, 4 en 5 opleiding van VKO-praktisyns te koördineer.
--------------------------------	--

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Inskrywing

Die Graad R-leerderdata wat in die jaarlikse opname vir openbare en VKO onafhanklike skole opgeteken is, dui 'n aansienlike toename in inskrywings vir Graad R-leerders aan. Die algehele inskrywing in Graad R word op meer as 76 000 aangegee (kitsopname van 2014), wat 'n aansienlike toename op 2012 is. Dit word toegeskryf aan die veldtogte om ouers in te lig oor die langtermynvoordele van Graad R vir hulle kinders en aan beter, geverifieerde data.

Toetsuitslae

Die Wes-Kaap Onderwysdepartement het vir die derde opeenvolgende jaar die assessering van alle Graad R-leerders by geselekteerde skole onderneem. 11 582 Graad R-leerders wat geïdentifiseer is om 'n risiko te loop, is tussen September en Oktober 2013 deur opgeleide WKOD-amptenare geassesseer. Die aspekte waarin leerders die swakste presteer het, was visuele en ouditiewe persepsie. Die opname het ook bevind dat die vlak van woordeskat

laag is. Die behoeftes wat deur hierdie oefening aan die lig gebring is, was 'n bevestiging van die WKOD se besluit om voort te gaan met die versterking van elke aspek van die Graad R-programme om te verseker dat dit van die vereiste gehalte is. 3 566 leerders herhaal Graad R in 2014 om hulle fondasies van leer te versterk.

Onderwyserontwikkeling

Die Graad R-KABV-opleiding het in 2011/12 begin met ongeveer 3 000 Graad R-praktisyns en onderwysers en Departementshoofde wat saam met personeel van NRO's, HOI's en VOO-kolleges opleiding ontvang het. 'n Verdere 1 600 onderwysers het teen die einde van 2013/14 opleiding ontvang en bykomende opleiding is aan VOO-kollege VKO-fasiliteerders gebied.

5 152 VKO-praktisyns was gedurende die oorsigjaar op VKO-Vlak 1, 4 of 5 leerlingskap-programme wat by Wes-Kaapse VOO-kolleges aangebied is.

394 werklose persone was begunstigdes van 'n program vir VKO-praktisyn-assistente en 22 bykomende persone is as administratiewe ondersteuningspersoneel gekontrakteer. Die 12-maande Vlak 1-opleidingsprogram is deur die VOO-kolleges voorsien. Die WKOD het die ontwikkeling van geakkrediteerde Vlak 1-leermateriaal verseker.

In ooreenstemming met die voorskrifte in die ministeriële bepaling vir die Uitgebreide Openbare Werkeprogram (UOWP), is die minimum toelaag wat aan alle VKO-praktisyns betaal word, in November 2013 van R1 348 na R1 428 verhoog. Alle VKO-praktisyns wat tans op leerlingskapprogramme is, is deur die verhoogde toelaag bevoordeel. Hierdie verhoging het 'n positiewe invloed op die bywoning van rekrute in die opleidingsklasse gehad.

Elke kollege het die dienste van 'n erkende diensverskaffer verkry om noodhulpopleiding aan 5 848 VKO-praktisyns en -assistente te bied. Alle deelnemers aan die opleiding het 'n opleidingshandleiding en 'n noodhulpkissie vir hulle bewaarskool ontvang.

Ondersteuning verskaf

Die Graad R-leerderssubsidietoekenning aan 942 openbare en 396 onafhanklike skole is in 2013 verhoog om dit in lyn te bring met die vereistes van die Nasionale Norme en Standaard vir Graad R-befondsing. Befondsing het soos volg toegeneem:

Kwintiel	Per leerder daaglik 2011	Per leerder daaglik 2013	Nuwe bedrag per leerder per jaar
1	R18	R20	R4,000
2	R17	R19	R3,800
3	R14	R18	R3,600
4	R12	R17	R3,400
5	R10	R16	R3,200

Die subsidietoekenning sal weer in die 2014/2015-boekjaar hersien word. Subsidie-eisvorms word kwartaalliks by Hoofkantoor ingedien en word geverifieer voordat oordragbetalings aan skole gemaak word. 52 393 Graad R-leerders by openbare skole en 13 957 Graad R-leerders by VKO- onafhanklike skole is in 2013/14 gesubsidieer.

'n Finansiële bestuurshandleiding vir Graad R is saamgestel om skoolbestuurspanne te ondersteun met die effektiewe en doeltreffende benutting van subsidietoekenning. Skoolhoofde en genomineerde SBL-lede van 1 261 openbare en VKO- onafhanklike skole het die inligtingsvergaderings bygewoon wat deur die distrik se IBB VKO-bestuurders gereël is.

Hoofkantoor- en distriksamptenare het die benutting van subsidies by 100 openbare en VKO- onafhanklike skole in 2013 gemonitor en hierdie monitering sal in die volgende boekjaar voortgesit word.

Elf nuwe Graad R-klaskamers is verskaf en 150 skole het befondsing vir meubels en 'n basiese VKO-hulpbronstel vir hierdie nuwe en bykomende klasse ontvang. Die Graad R-praktisyns in hierdie skole is in die doeltreffende gebruik van die toerusting opgelei. Sommige van die items in die VKO-stelle sluit geletterdheid- en gesyferdheidspeletjies en legkaarte, houtblokke, boustelle, fiksie en niefiksie-boeke, musiekinstrumente en speelgoed met wiele in.

Strategiese doelwitte:

Program 7					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPM701: Getal leerders in Graad R by openbare skole ingeskryf	60 158	61 000	59 565	-1 435	Die getalle is gegrond op oerlike keuse en dié wat in die omgewing van 'n skool met 'n openbare Graad R-fasiliteit woon. Ouers verkies in sommige gevalle 'n onafhanklike skool. Dit is bekend dat getalle vir Graad R jaar op jaar wissel.
► PPM702: Getal openbare skole wat Graad R aanbied	963	922	939	17	Die teiken is oorskry as gevolg van 'n uitbreiding in voorsiening.
► PPM 703: Getal Graad R-praktisyns wat per kwartaal by openbare gewone skole in diens is	NvT	NvT	NvT	NvT	

Prestasie-aanwysers

Program 7						
Programprestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings	
▶ PPA 7.1 Getal bykomende VKO-stelle aan openbare gewone skole	130	100	130	30	Die teiken is oorskry as gevolg van 'n besluit om meer openbare skole te ondersteun.	
▶ PPA 7.2 Getal bykomende VKO-stelle aan onafhanklike skole	20	50	20	-30	Die teiken is nie behaal nie as gevolg van 'n besluit om meer openbare skole te ondersteun.	

Strategie om gebiede van onderprestasie op te los

- Fokus op verbeterde opleiding van onderwysers
- Konsentreer op ondersteuningsprogramme vir Graad R-leerders wat 'n risiko loop
- Verseker dat skole voor die aanvang van die Graad R- akademiese jaar in besit van alle LOOM is
- Monitor die doeltreffende aanwending van Graad R-subsidies by openbare gewone skole en VKO- onafhanklike skole wat Graad R aanbied
- Ondersteun verbeterde gehalte

Veranderinge aan beplande teikens

Geen

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes wat in Program 7 aangegaan is, het tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD bygedra:

- Voorsien onderwysposte vir Graad R in openbare skole
- Uitbreiding en verbetering van subsidies vir Graad R in openbare skole en onafhanklike instellings om universele inskrywing te verseker

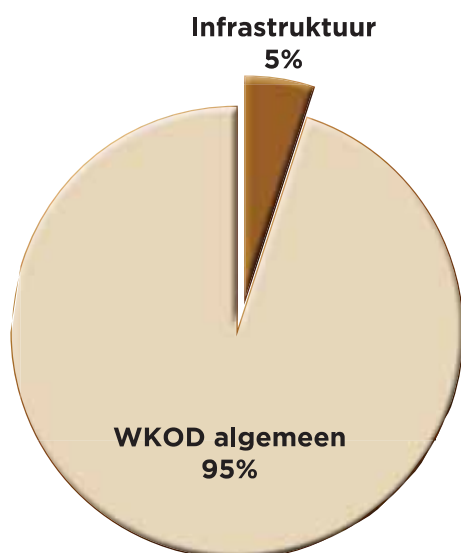
Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onder-besteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
7.1 Graad R in openbare skole	298,673	298,673	-	222,465	222,465	-
7.2 Graad R in gemeenskapsentrums	53,760	53,760	-	43,194	43,194	-
7.3 Voor-Graad R-opleiding	105,153	105,153	-	101,250	101,250	-
7.4 Menslike Hulpbronontwikkeling	-	-	-	-	-	-
7.5 Voorwaardelike toelaes	8,051	7,949	102	16,985	16,985	-
Totaal	465,637	465,535	102	383,894	383,894	-

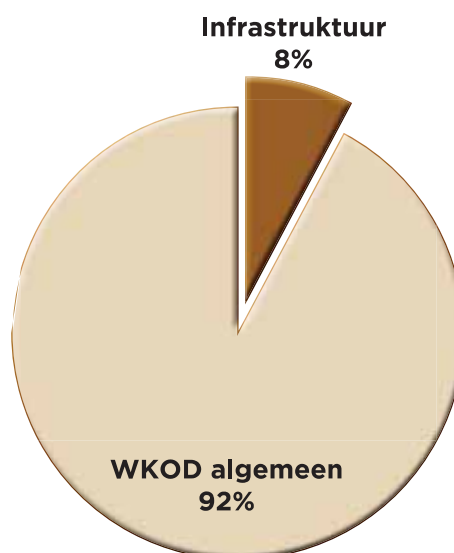
Program 8: Infrastruktuurontwikkeling

2010 Infrastruktuur as 'n % van die algehele begroting

2013 Infrastruktuur as 'n % van die algehele begroting

2009 - 2013 Infrastruktuur			
Nuwe skole	29	Vervangingskole	21
Klaskamers	1 604	Spesialiskamers	614
Graad R-klaskamers	307		

4.8 Program 8: Infrastruktuurontwikkeling

Doel: Om infrastruktuurfasiliteite vir die administrasie en skole te voorsien en in stand te hou.

Subprogramme

Subprogram 8.1: Administrasie

Sluit goedere en dienste in wat vir infrastruktuurontwikkeling en die instandhouding van kantoorgeboue benodig word

Subprogram 8.2: Openbare Gewone Skole

Sluit goedere en dienste in wat vir infrastruktuurontwikkeling en die instandhouding van openbare gewone skole benodig word

Subprogram 8.3: Spesiale skole

Sluit goedere en dienste in wat vir infrastruktuurontwikkeling en die instandhouding van spesiale skole benodig word

Subprogram 8.4: Vroeëkindontwikkeling

Sluit goedere en dienste in wat vir infrastruktuurontwikkeling en die instandhouding van openbare gewone skole benodig word

Strategiese doelwit

Strategiese doelwit 8.1	Om geprioritiseerde, kostedoeltreffende en effektiewe instandhouding van infrastruktuur te verseker en dat skole gebou word om by die belangrikste demografiese tendense te pas
Doelwit-verklaring	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ontwikkel 'n betroubare, omvattende databasis van die vereistes vir instandhouding van skoolinfrastruktuur. 2. Prioritiseer ingrypings op grond van ingeligte en objektiewe kriteria en akkurate inligtingstelsels. 3. Wat tekorte in befondsing en 'n verouderde infrastruktuur betref, pas 'n benadering van 'n hiërargie van behoeftes soos volg toe: Herstelwerk aan dakke, strukturele herstelwerk aan geboue, watertoevoer, kragtoevoer, riool- en ablusiegeriewe, slote en gewelplate, plafonne, grensheinings, verfwerk. 4. Verrig noodinstandhouding in die geval van natuurrampe, strukturele probleme en vandalisme. 5. Ondersteun skole in daaglikse instandhouding (instandhouding van gronde, skoonmaak, opknappings, herstelwerk en/of vervanging van gedeeltes van skoolgeboue) deur middel van Norme-en-Standaarde-toekennings aan skole. 6. Lewer 'n infrastruktuurbeplanning- en -implementeringsdiens wat verseker dat besluite om skole te bou, op te knap, te sluit of uit te brei op grond van geldige bewyse geneem word en dat leerders geakkommodeer word. 7. Bestuur die bouprogram ter insluiting van die voorsiening van nuwe skole, vervanging van ongepaste strukture, opknapping van klaskamers en voorsiening van nuwe klaskamers en mobiele klaskamers om oor die korttermyn in vraag te voorsien.

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Besonderhede word onder punt 6.8 verskaf. "Kapitale belegging, instandhouding en batebestuursplan". 'n Opsomming word hieronder verskaf.

Bouprojekte gedurende 2013/14 voltooi

Nuwe skole

- Geen nuwe skole is in 2013/14 oorhandig nie;
- Geen mobiele skole is vir ingebruikneming in 2013/14 voltooi nie.

Vervangingskole (vervanging van skole wat met ongepaste materiaal gebou is)

- Die volgende vervangingskole is in 2013/14 voltooi: Formosa Laerskool, Pacaltsdorp Laerskool, St. Thomas Laerskool, Kathleen Murray Laerskool, Rusthof Laerskool, Fairview Laerskool en Plantation Road Laerskool
- Een opgradering en projek is by Bloekombos Laerskool voltooi.

Bykomende klaskamers

- Uitbreidingsklaskamers: 7 klaskamers is by bestaande skole aangebou om vir toenemende inskrywing voorsiening te maak
- Graad R-klaskamers: 11 klaskamers is in 2013/14 voltooi.
- Mobiele eenhede verskaf: 175 klaskamers.

Die infrastruktuur wat vir lewering in 2013/14 geskeduleer was, word hieronder uiteengesit, saam met die werklike getalle wat gelewer is.

Kategorie	Geteiken	Werklike getal
Nuwe skole	4	0
Vervangingskole	7	7
Graad R-klaskamers	65	11
Opgradering en aanbouing	Geen teikens gestel nie	1
Uitbreidingsklaskamers		7
Mobiele klaskamers		175

Strategiese doelwitte

Program 8					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPM801: Getal openbare gewone skole wat van watertoevoer voorsien moet word	0	0	0	0	Geen
► PPM802: Getal openbare gewone skole wat van kragtoevoer voorsien moet word	0	0	0	0	Geen
► PPM803: Getal openbare gewone skole wat van sanitasiegeriewe voorsien moet word	0	0	0	0	Geen
► PPM804: Getal klaskamers wat in openbare gewone skole gebou moet word (insluitend die ASIDI-program)	293	613	265	-348	13 skoolprojekte (ongeveer 364 klaskamers) is in 2013/14 gekanselleer as gevolg van kontrakteurs se nieprestasie en likwidasië. Dit het ophoude van meer as 6 maande veroorsaak om tyd toe te laat dat kontrakte weer geadverteer word en nuwe kontrakteurs aangestel word.
► PPM805: Getal spesialis-kamers wat in openbare gewone skole gebou moet word (alle kamers buiten klaskamers – o.a. laboratoriums, voorraadkamers, siekeboeg, kombuis, ens.), insluitend die ASIDI-program	95	165	62	-103	13 skoolprojekte (ongeveer 103 spesialis-kamers) is in 2013/14 gekanselleer as gevolg van kontrakteurs se nieprestasie en likwidasië. Dit het ophoude van meer as 6 maande veroorsaak om tyd toe te laat dat kontrakte weer geadverteer word en nuwe kontrakteurs aangestel word.

Prestasie-aanwysers

Program 8					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPA 8.1. Getal infrastruktuurprojekte voltooi	93	143 ⁸	108	-35	Van die 35 onvoltooide projekte, sal 27 projekte in die eerste kwartaal van 2014/15 voltooi word. Drie projekte is weer geadverteer en drie projekte is heeltemal gekanselleer.

⁸ Die totale getal projekte vir 2013/14 wat vir die Gebruikerbetelebestuursplan goedgekeur is, was 141 projekte en nie 143 nie.

Strategie om gebiede van onderprestasië op te los

- Stort meer fondse in instandhouding
- Gefokusde benadering tot instandhouding deur verskeidenheid van vennootskap-opsies, bv. gepaste befondsing
- Behandel prosesse aangaande die onverkrygbaarheid van terreine deur middel van samewerking tussen die WKOD, die Departement van Vervoer en Openbare Werke (DTPW) en plaaslike regeringsektor
- Fasiliteer die oplossing van soneringsaansoeke en verwante aangeleenthede deur sterker kommunikasie tussen die WKOD, DTPA (eiendomsbestuur) en die Departement van Omgewingsake en Ontwikkelingsbeplanning (DEADP).

Veranderinge aan beplande teikens

Geen

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes wat in Program 8 aangegaan is, het tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD bygedra:

- Uitbreiding, verbetering en instandhouding van infrastruktuur by openbare gewone skole, spesiale skole en Graad R in openbare gewone skole.

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onder-besteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
8.1 Administrasie	9,190	9,190	-	846	846	-
8.2 Openbare gewone skole	1,161,856	1,023,222	138,634	738,001	697,686	40,315
8.3 Openbare spesiale skole	6,978	6,978	-	14,683	14,683	-
8.4 Vroeëkindontwikkeling	14,922	14,922	-	37,457	37,457	-
Totaal	1,192,946	1,054,312	138,634	790,987	750,672	40,315

Program 9: Hulpdienste en verwante dienste

	Getalle wat in 2009 skryf	Getalle wat in skryf 2013
Nasionale Senior Sertifikaat	44 931	47 636
Nasionale Senior Sertifikaat Aanvullend	6 690 (Februarie 2010)	6 960 (Februarie 2014)
BOOV Vlak 1 – 4 (Junie + November) – Algeheel	1 901 (getal wat een of meer leerareas in Junie en November gekombineerd geskryf het)	5 885 (getal wat een of meer leerareas in Junie en November gekombineerd geskryf het)
Senior Sertifikaat (Junie)	12 646	13 099
Jaarlikse Nasionale Assesseringstoets (JNA)	551 801 (2012)	572 593

4.9 Program 9: Hulpdienste en verwante dienste

Doel:

Om die onderwysinstellings as 'n geheel van ondersteuning te voorsien.

Die Hulp- en verwante dienste-program bestaan uit die volgende subprogramme:

Subprogram 9.1: Betalings aan SETA

om ingevolge die Wet op Vaardigheidsontwikkeling menslike hulpbronontwikkeling aan werknemers te voorsien

Subprogram 9.2: Voorwaardelike toelae-projekte

om vir projekte voorsiening te maak soos deur die Departement van Basiese Onderwys gespesifiseer, wat op meer as een program van toepassing is en uit voorwaardelike toelae befonds word

Subprogram 9.3: Eksterne eksamens

om vir departementeel-bestuurde eksamendienste voorsiening te maak

Strategiese doelwit

Strategiese doelwit 9.1	Om toegang tot alle eksterne eksamens te voorsien; die geloofwaardigheid van die eksamen- en assesseringsprosesse te verseker; te verseker dat alle skole eksamens en skoolgebaseerde assesserings doeltreffend bestuur; en om leer te ondersteun
--------------------------------	---

Strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasie

Eksamens

Die WKOD het in 2013 vyf belangrike eksamens in ooreenstemming met die toepaslike beleide en regulasies geadministreer. Hierdie eksamens is:

- i. Nasionale Senior Sertifikaat-eksamens (Oktober/November)
- ii. Nasionale Senior Sertifikaat Aanvullende eksamens (Februarie/Maart van elke jaar)
- iii. Senior Sertifikaat-eksamens (Mei/Junie van elke jaar tot en met 2017)
- iv. BOOV Vlak 1-4 eksamens (Mei/Junie)
- v. BOOV Vlak 1-4 eksamens (Oktober/November)

Daarbenewens is die Jaarlikse Nasionale Assesserings in Graad 1-6 en 9 geskryf. Hierdie vraestelle word deur die Departement van Basiese Onderwys opgestel en aan provinsies vir administrasie verskaf. Die doel van die assesserings is om die nasionale fokus op die verbetering van die lees-, skryf- en wiskundige vaardighede van leerders in Graad 1-6 en Graad 9 te ondersteun.

Eksamen	Getal geregistreer	Getal wat geskryf het	Getal sentrums
Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen (Oktober/November)	48 701	47 636	431
Nasionale Senior Sertifikaat Aanvullende eksamens (Februarie/Maart 2014)	8 579	6 960	408
Senior Sertifikaat-eksamen (Mei/Junie 2013 en elke jaar tot en met 2017)	24 991	13 481	172
BOOV Vlak 4-eksamen (Mei/Junie 2013)	1 109	728	58
BOOV Vlak 4-eksamen (Oktober/November 2013)	4 774	3 480	114

Die Jaarlikse Nasionale Asseseringstoetse is van 10 tot 13 September 2013 afgelê. 'n Totaal van 604 364 leerders is in die Wes-Kaap geregistreer om die toetse te skryf wat by 1 552 skole in die provinsie afgelê is, insluitend 1 458 openbare gewone skole, 76 regering-gesteunde onafhanklike skole en 18 spesiale skole.

Sekuriteit van eksamens is 'n belangrike prioriteit. Alle eksamenprosesse en -prosedures word ingevolge die betrokke wetgewing bestuur.

Die WKOD het 1 328 mense tydens 18 sessies in September 2013 opgelei om die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamenproses op skoolvlak te bestuur. Die groep het uit skoolhoofde, senior onderwysers en eksterne senior opsieners bestaan. Die toesighouding oor die afneem van die Nasionale Senior Sertifikaat- en BOOV Vlak 4-eksamens is deur onderwysers en eksterne opsieners in 'n 50-50-verhouding uitgevoer. Die senior opsiener, wat ook 'n eksterne gemeenskaplid was, het 'n belangrike ondersteunende rol vir die skoolhoof vervul, wat die hoofeksamenbeampte in die skool was.

Ten einde die gehalte van NSS-nasiening te verbeter, is bevoegdheidstoetse gedurende April-Mei 2013 vir nasieners in tien vakke uitgevoer. Dit is duidelik dat die standaard en gehalte van nasiening in hierdie vakke verbeter het.

Om te verseker dat die skoolgebaseerde assesseringspunte (SBA) geldig en betroubaar is, moet onderwysers die assesseringstake by die vakhoof op skoolvlak vir moderering indien. Kurrikulumadviseurs voer deurlopende moderering van SBA op skoolvlak uit. Moderering van SBA word ook op provinsiale vlak gedoen, voordat die moderering deur die Departement van Basiese Onderwys en Umalusi gedoen word. Waar SBA-punte as ongeldig bevind word, word die skole na die distrik vir die ondersteuning en ingryping verwys.

Skole en leerders wat besonder goed presteer het, het erkenning by die jaarlikse toekenningsgeleentheid ontvang wat op 14 Januarie 2014 gehou is.

Die Senior Sertifikaat-eksamen vir volwasse leerders sal voortgaan en tot 2017 aangebied word. Die getal eksamensentrums het oor die jare afgeneem as deel van 'n formele rasionaliserings-oefening wat verseker dat die hoogste standarde van toegang en beheer gehandhaaf word.

Strategiese doelwitte

Program 9					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPM901: Getal kandidate vir die Graad 12 Senior Sertifikaat-eksamen (matriekeksamen)	44 700	48 500	47 636	-864	Die skatting was grotendeels akkuraat. 'n Effense tekort is ervaar. Inskrywing is 'n veranderlike wat van 'n aantal faktore afhang wat buite die beheer van die WKOD is.
► PPM902: Getal kandidate wat die Nasionale Senior Sertifikaat geslaag het	36 992	40 000	40 558	558	Die ekstra sukses was bevredigend en te danke aan die ekstra pogings van die leerders, onderwysers en amptenare. Hierby ingesluit was klaskameronderrig, tutors, vakansieprogramme, die telematika-program, vorige vraestelle, die "Wenke vir Sukses"-boekie, handboeke en algemene ondersteuning en monitering.
► PPM903: Getal leerders wat toegang tot studies vir die B-graad in die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) behaal het	16 319	17 600	19 477	1 877	Die ekstra sukses was bevredigend en te danke aan die ekstra pogings van die leerders, onderwysers en amptenare. Hierby ingesluit was klaskameronderrig, tutors, vakansieprogramme, die telematika-program, vorige vraestelle, die "Wenke vir Sukses"-boekie, handboeke en algemene ondersteuning en monitering.
► PPM904: Getal leerders wat Wiskunde in die NSS-eksamen geslaag het	11 311	11 500	12 216	716	Die ekstra sukses was bevredigend en te danke aan die ekstra pogings van die leerders, onderwysers en amptenare. Hierby ingesluit was klaskameronderrig, tutors, vakansieprogramme, die telematika-program, vorige vraestelle, die "Wenke vir Sukses"-boekie, handboeke en algemene ondersteuning en monitering. Die Dinaledi-program en die WKOD se strategieë vir Geletterdheid en Gesyferdheid en Wiskunde en Wetenskap, tesame met die langtermyn-impak van die sistemiese toetse, behoort steeds vrugte af te werp.

Program 9					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Bepaalde teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPM905: Getal leerders wat Natuurwetenskap in die NSS-eksamen geslaag het	7 995	8 400	8 333	-67	Alhoewel die teiken nie behaal is nie, was daar 338 meer wat geslaag het. Die ekstra sukses was bevredigend en te danke aan die ekstra pogings van die leerders, onderwysers en amptenare. Hierby ingesluit was klaskamer-onderrig, tutors, vakansie-programme, die telematika-program, vorige vraestelle, die "Wenke vir Sukses"-boekie, handboeke en algemene ondersteuning en monitering. Die Dinaledi-program en die WKOD se strategieë vir Geletterdheid en Gesyferdheid en Wiskunde en Wetenskap, tesame met die langtermyn-impak van die sistemiese toetse, behoort steeds vrugte af te werp.
► PPM906: Getal Graad 3-leerders wat Taal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	52 531	58 614	44 660	-13 954	Die JNA-toetsprogram word gekenmerk deur innerlike strydighede, bv. tussen grade en die feit dat onderwysers en leerders nog moet leer wat getoets word en hoe dit getoets word. Die assessering word deur onderwysers en dan d.m.v. 'n steekproef-moderering gedoen; dit is dus nog nie moontlik om skattings oor syfers te maak nie. Sukses of mislukking ten opsigte van punte kan dus nog nie beweer word nie. Hierdie aanwysers sal bestudeer word soos toetse plaasvind en soos skole en leerders die elemente van die toetse bemeester.

Program 9					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Bepaalde teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPM907: Getal Graad 3-leerders wat Wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	35 294	42 474	53 171	10 697	Die JNA-toetsprogram word gekenmerk deur innerlike strydighede, bv. tussen grade en die feit dat onderwysers en leerders nog moet leer wat getoets word en hoe dit getoets word. Die assessering word deur onderwysers en dan d.m.v. 'n steekproef-moderering gedoen; dit is dus nog nie moontlik om skattings oor syfers te maak nie. Sukses of mislukking ten opsigte van punte kan dus nog nie beweer word nie. Hierdie aanwysers sal bestudeer word soos toetse plaasvind en soos skole en leerders die elemente van die toetse bemeester.
► PPM908: Getal Graad 6-leerders wat Taal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	30 252	40 903	44 549	3 646	Die JNA-toetsprogram word gekenmerk deur innerlike strydighede, bv. tussen grade en die feit dat onderwysers en leerders nog moet leer wat getoets word en hoe dit getoets word. Die assessering word deur onderwysers en dan d.m.v. 'n steekproef-moderering gedoen; dit is dus nog nie moontlik om skattings oor syfers te maak nie. Sukses of mislukking ten opsigte van punte kan dus nog nie beweer word nie. Hierdie aanwysers sal bestudeer word soos toetse plaasvind en soos skole en leerders die elemente van die toetse bemeester.

Program 9					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Bepaalde teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPM909: Getal Graad 6-leerders wat Wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	14 406	17 140	27 396	10 256	Die JNA-toetsprogram word gekenmerk deur innerlike strydighede, bv. tussen grade en die feit dat onderwysers en leerders nog moet leer wat getoets word en hoe dit getoets word. Die assessering word deur onderwysers en dan d.m.v. 'n steekproef-moderering gedoen; dit is dus nog nie moontlik om skattings oor syfers te maak nie. Sukses of mislukking ten opsigte van punte kan dus nog nie beweer word nie. Hierdie aanwysers sal bestudeer word soos toetse plaasvind en soos skole en leerders die elemente van die toetse bemeester.
► PPM910: Getal Graad 9-leerders wat Taal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	28 997	43 169	26 175	-16 994	Die JNA-toetsprogram word gekenmerk deur innerlike strydighede, bv. tussen grade en die feit dat onderwysers en leerders nog moet leer wat getoets word en hoe dit getoets word. Die assessering word deur onderwysers en dan d.m.v. 'n steekproef-moderering gedoen; dit is dus nog nie moontlik om skattings oor syfers te maak nie. Sukses of mislukking ten opsigte van punte kan dus nog nie beweer word nie. Hierdie aanwysers sal bestudeer word soos toetse plaasvind en soos skole en leerders die elemente van die toetse bemeester.

Program 9					
Programprestasiemaatstaf	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
► PPM911: Getal Graad 9-leerders wat Wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	3 751	8 721	5 291	-3 430	Die JNA-toetsprogram word gekenmerk deur innerlike strydighede, bv. tussen grade en die feit dat onderwysers en leerders nog moet leer wat getoets word en hoe dit getoets word. Die assessering word deur onderwysers en dan d.m.v. 'n steekproef-moderering gedoen; dit is dus nog nie moontlik om skattings oor syfers te maak nie. Sukses of mislukking ten opsigte van punte kan dus nog nie beweer word nie. Hierdie aanwysers sal bestudeer word soos toetse plaasvind en soos skole en leerders die elemente van die toetse bemeester.

Prestasie-aanwysers

Program 9					
Programprestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
PPA 9.1: % van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in Taal behaal	38.90%	40%	37%	-3%	Terwyl die teiken nie bereik is nie, moet daarop gelet word dat skole versoek is om leerders voor te berei om sekere vrae in uitgebreide skryf te beantwoord en leerders werk hard daaraan om hierdie nuwe vereiste te bemeester. 'n Aantal stappe is gedoen om hierdie proses te ondersteun.
PPA 9.2: % van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde behaal	51.50%	55%	55%		

Program 9					
Programprestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2012/2013	Beplande teiken 2013/2014	Werklike prestasie 2013/2014	Afwyking van beplande teiken teenoor werklike prestasie vir 2013/2014	Kommentaar oor afwykings
PPA 9.3: % van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Taal behaal	36.90%	37%	30%	-7%	Terwyl die teiken nie bereik is nie, moet daarop gelet word dat skole versoek is om leerders voor te berei om sekere vrae in uitgebreide skryf te beantwoord en leerders werk hard daaraan om hierdie nuwe vereiste te bemeester. 'n Aantal stappe is gedoen om hierdie proses te ondersteun.
PPA 9.4: % van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde behaal	26.40%	30%	28%	-2%	Daar is verbetering op die vorige jaar, maar die teiken is ten spyte van baie ondersteuning nie bereik nie. Voortdurende werk word vereis.
PPA 9.5: % van leerders in Graad 9 wat aanvaarbare uitkomst in Tale behaal	48.20%	50%	48%	-2%	Leerders het ten spyte van baie ondersteuning nie die teiken bereik nie. Voortdurende werk word vereis.
PPA 9.6: % van leerders in Graad 9 wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde behaal	13.90%	15%	14%	-1%	Dit bly 'n uitdagende gebied en die verbetering op die vorige jaar was minimaal.
PPA 9.7: Skole met 'n slaagkoers met <60% wat die Nasionale Senior Sertifikaat geslaag het	26	10	23	-13	Die program van ingryping en ondersteuning het nie die volle gewenste uitwerking gehad nie.
PPA 9.8: Nasionale Senior Sertifikaat-slaagkoers	82.80%	83%	85.1%	2.1%	Die teiken is oorskry as gevolg van die harde werk van alle partye betrokke by die onderrig- en leerprogram en die gevolg van die ingrypings hierbo genoem.
PPA 9.9: % van leerders wat vir studies om 'n B-graad kwalifiseer	36.50%	37%	40.9%	3.9%	Die teiken is oorskry as gevolg van die harde werk van alle partye betrokke by die onderrig- en leerprogram en die gevolg van die ingrypings hierbo genoem.

Strategie om gebiede van onderprestasie op te los

- Opleiding van skoolhoofde in nuwe assesseringsvereistes
- Verbeterings aan die nasien van skrifte
- Voortgesette gebruik van data om ingrypings te ondersteun
- Gaan voort met die administrasie van bevoegdheidstoetse vir nasieners en brei dit uit.

Veranderinge aan beplande teikens

Geen

Koppeling van prestasie aan begrotings

Die uitgawes wat in Program 9 aangegaan is, het tot die bereiking van die volgende belangrike uitsette vir die WKOD bygedra:

- Verskaffing van kontrakposte vir ekamennasieners
- Verkryging en toerusting van sentrums vir eksamennasiening
- Die druk en verspreiding van eksamenvraestelle
- Implementering van die JNA-toetsprogram

Subprogramuitgawes

Naam van subprogram	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onderbesteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
9.1 Betalings aan SETA	5,811	5,811	-	5,524	5,524	-
9.2 Professionele dienste	500,958	500,958	-	480,853	480,853	-
9.3 Eksterne eksamens	137,842	137,842	-	136,242	136,242	-
9.4 Voorwaardelike toelae	18,501	17,848	653	17,416	16,552	864
Totaal	663,112	662,459	653	640,035	639,171	864

5 OORDRAGBETALINGS

5.1. Oordragbetalings aan openbare entiteite

Nie van toepassing nie

5.2. Oordragbetalings aan alle organisasies buiten openbare entiteite

Oordragbetalings word aan opvoedkundige instellings gemaak ingevolge die betrokke wette van die Parlement wat vir hulle geld. Oordragbetalings word byvoorbeeld aan openbare gewone skole vir norme en standaarde gemaak, soos ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet uiteengesit. Bylae 1B van die finansiële jaarstate verskaf 'n meer gedetailleerde verduideliking vir elke soort entiteit.

Die departement pas artikel 38(i)(j) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (PFMA) toe, wat vereis dat opvoedkundige instellings wat oordragbetalings ontvang, bewys moet lewer dat hulle die fondse vir die beoogde doel aanwend. Die betrokke opvoedkundige instellings moet 'n verklaring aflê en sertifikaat onderteken voordat die volgende oordragbetalings gedoen word. Hulle is verder ingevolge die wetgewing wat op die spesifieke opvoedkundige instelling van toepassing is, ook verantwoordelik daarvoor om hulle geouditeerde finansiële state teen 'n sperdatum vir hersiening en nakoming in te dien.

Oordragbetalings is aan verskeie opvoedkundige instellings gemaak, insluitend openbare gewone skole en VOO-kolleges. In die geval van VOO-kolleges, waar dienste aan die WKOD gelewer word, word 'n Memorandum van Ooreenkoms aangegaan en rolle en verantwoordelikhede word duidelik uiteengesit. Gereelde verslagdoening word aan die departement gedoen met betrekking tot finansiële uitgawes en diensleweringsaspekte, bv. die opleiding van VKO-praktisyns. Instellings word jaarlikse deur eksterne en onafhanklike ouditeure geoudit.

Finansiële ondersoeke van skole en ander instellings word uitgevoer deur die Skool-Korporatiewe Beamptes wat by distrikte gebaseer is. Hulle gaan na of verklarings wat deur skole gemaak is, 'n ware weerspieëling is van uitgawes aangegaan. Distrikte monitor skole op grond van 'n kontrolerisiko-klassifikasie-indeks, d.w.s. lae tot hoë risiko. Skole word deur die distrikskantoor geëvalueer voordat Artikel 21-funksie toegewys word. Hulle toegekende status word op 'n gereelde basis hersien.

Die herverkiesing van skoolbeheerliggame (SBL'e) elke drie jaar stel vir die departement 'n besondere uitdaging. Die verantwoordelikheid vir finansiële bestuur rus by die SBL. Die vereiste dat skoolhoofde ook 'n rol moet speel in die finansiële bestuur van die skool, help die departement met monitering. Finansiële bestuur is 'n belangrike onderwerp wat in die opleiding van nuwe SBL'e gedek word. Kapasiteitsbou op skoolvlak is belangrik om nakoming van die voorwaardes rakende oordragbetalings te verseker.

Die tabel hieronder toon die oordragbetalings wat vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014 gemaak is.

Naam van oordrag-ontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Het die departement artikel 38(1)(j) van die PFMA nagekom?	Bedrag oorgedra (R'000)	Bedrag deur entiteit bestee	Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie
Openbare gewone skool	Instellings sonder winsbejag	Infrastruktuur (instandhouding en opgraderings)	JA	167,690	167,690	0
		N&S: Bykomende groei	JA	2,017	2,017	0
		Koshuissubsidie	JA	33,877	33,877	0
		Administratiewe steun	JA	9,262	9,262	0
		Voorwaardelike toelae: Maatskaplike sektor UOWP	JA	3,898	3,898	0
		Norme en standaarde	JA	520,360	520,360	0
		Voorwaardelike toelae: NSVP	JA	32,056	32,056	0
		Gr 3, 6 en 9 toetse en JNA	JA	17,897	17,897	0
		Gr 12 toekennings	JA	1,443	1,443	0
		Vergoeding vir gratis vrystelling	JA	42,668	42,668	0
		Jeugfokus	JA	18,524	18,524	0
		Leerdervoer	JA	36,101	36,101	0
		Litium-toekennings	JA	8,876	8,876	0
		Private vervoersubsidie	JA	3,523	3,523	0
		Internetkonneksie	JA	17,608	17,608	0
		Tegniese vakke	JA	2,112	2,112	0
		Matriekeksamensentrums	JA	243	243	0
		Veilige skole-sekuriteit	JA	23,453	23,453	0
		Voorwaardelike toelae: Dinaledi/tegniese herkapitalisering	JA	3,820	3,820	0
		SBL-lidmaatskap en -opleiding	JA	287	287	0
NTA's en NSS VOO-opleiding	JA	3,114	3,114	0		
Wiskunde en wetenskap	JA	6,338	6,338	0		
Subsidies vir onafhanklike skole	Instellings sonder winsbejag	Subsidie	JA	84,648	84,648	0

Naam van oordragontvanger	Tipe organisasie	Doel waarvoor fondse aangewend is	Het die departement artikel 38(1)(j) van die PFMA nagekom?	Bedrag oorgedra (R'000)	Bedrag deur entiteit bestee	Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie
Openbare spesiale skoolonderwys	Instellings sonder winsbejag	Subsidie	JA	122,364	122,364	0
		Skoolhandboeke	JA	4,210	4,210	0
		Leerdervoer	JA	1,226	1,226	0
		Opgradering van infrastruktuur	JA	3,140	3,140	0
Verdere Onderwys en Opleiding	Instellings sonder winsbejag	Opgradering/ instandhouding van infrastruktuur	JA	52,130	52,130	0
		Subsidie	JA	11,031	11,031	0
Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes	Instellings sonder winsbejag	Subsidie	JA	32,641	32,641	0
Vroeëkind-ontwikkelingsentrums	Instellings sonder winsbejag	Subsidie	JA	276,840	276,840	0
		Leerdervoer	JA	413	413	0
		Voorwaardelike toelae: Maatskaplike sektor UOWP	JA	5,817	5,817	0
		Voor-Gr R-toelae	JA	56,990	56,990	0

Die tabel hieronder weerspieël die oordragbetalings waarvoor daar in die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014 begroot is, maar waarvoor geen oordragbetalings gemaak is nie.

Naam van oordragontvanger	Doel waarvoor fondse aangewend moes word	Begrote bedrag (R'000)	Bedrag oorgedra (R'000)	Redes waarom fondse nie oorgedra is nie
Geen	NvT	NvT	NvT	NvT

6. VOORWAARDELIKE TOELAES

6.1. Voorwaardelike toelae en geormerkte fondse betaal

Nie van toepassing nie

6.2. Voorwaardelike toelae en geormerkte fondse ontvang

Al die vereistes ingevolge die Wet op die Verdeling van Inkomste, 2011 ten opsigte van bogenoemde voorwaardelike toelae is nagekom:

- Alle oordragte ontvang is in die departement se bankrekening gedeponeer;
- Fondse is volgens die sakeplanne bestee;
- Voorwaardes van die voorwaardelike toelae, soos in die goedgekeurde sakeplanne uiteengesit, is nagekom.

Monitering

Monitering van elke toelae het deur middel van maandelikse verslagdoening, kontroles en terreinbesoeke deur die betrokke amptenare plaasgevind en verbeterings is op 'n deurlopende grondslag aangebring. Die verkrygingsprosesse vir die Tegniese Skole Herkapitalisasie-toelae en die Dinaledi-toelae is gesentraliseer en tyd is aan elkeen bestee om te verseker dat alle voorwaardes nagekom word en dat geen verkwiste besteding plaasvind nie, byvoorbeeld in gevalle waar items of opleiding op die programme nie deur die betrokke skole benodig was nie. Aan die een hand het die maatreëls tot besparings gelei en aan die ander hand het dit beteken dat sekere prosesse langer geneem het as wat verwag is, gegewe die omvang van die gehaltebeheer wat in plek was.

Die tabelle hieronder toon die voorwaardelike toelaes en geormerkte fondse ontvang in die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014.

Voorwaardelike toelae: Herkapitalisasie-toelae vir tegniese hoërskole	
Departement wat die toelae oorgedra het	Departement van Basiese Onderwys
Doel van die toelae	Herkapitalisering van tegniese hoërskole
Verwagte uitsette van die toelae	<ul style="list-style-type: none"> • Die bou van nuwe werkwinkels. • Opknapping of herontwerp van bestaande werkwinkels. • Verskaffing van toerusting, gereedskap en masjinerie vir werkwinkels.
Werklike uitsette behaal	<p>Die konstruksie van die nuwe werkwinkels is aan die gang en is geskeduleer om op 31 Julie 2014 voltooi te wees.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opknapping of herontwerp van bestaande werkwinkels. • Die tender vir die verskaffing van toerusting is toegeken en die afleweringdatum is 30 Junie 2014. • Opleiding van onderwysers in vakinhoud.
Bedrag per gewysigde DORA	R11 884 miljoen
Bedrag ontvang (R'000)	R13 898 miljoen

Voorwaardelike toelae: Herkapitalisasie-toelae vir tegniese sekondêre skole	
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	NVT
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R3 717 miljoen
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	<ul style="list-style-type: none"> • Die tenders vir die verskaffing van IKT-toerusting aan skole is toegeken, maar aflewering kon nie voor die einde van Maart 2014 geskied nie. Fondse is verbind en 'n heruitreiking is versoek. • Die Departement van Vervoer en Openbare Werke, wat die projek vir die Direkoraat Infrastruktuurbeplanning en -bestuur hanteer, het 'n projekbestuursmaatskappy gekontrakteer om die konstruksie van meganiese en siviele tegnologie-werkwinkels by twee tegniese hoërskole te bestuur. Die terreine is op 5 Maart 2014 aan die bouer oorhandig en die konstruksie word beoog om teen 31 Mei 2014 voltooi te wees. • Die tender vir die verskaffing van toerusting aan die tegniese skole is toegeken. Aflewering sal in Mei plaasvind.
Redes vir afwyking van prestasie	Tenders is toegeken, maar kon nie teen die einde van Maart 2014 afgelewer word nie.
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Alle rekwisies vir 2014/15 is by VKB vir verkryging ingedien.

Voorwaardelike toelae: Herkapitalisasie-toelae vir tegniese sekondêre skole	
Moniteringsmeganisme van die ontvangende departement	VKB hou elke twee weke vergaderings met die senior bestuur vir Kurrikulum VOO om te verseker dat tenders op hoogte is.
Voorwaardelike toelae: Toelaag vir Onderwysinfrastruktuur (OIT)	
Departement wat die toelae oorgedra het	Infrastruktuurbeplanning en -bestuur
Doel van die toelae	Instandhouding, opknapping, uitbreiding van infrastruktuur en skepping van nuwe infrastruktuur.
Verwagte uitsette van die toelae	Verseker dat die toestand van bestaande infrastruktuur in stand gehou word, soos deur die PFMA voorgeskryf, of skep addisionele kapasiteit by opvoedkundige instellings, soos goedgekeur.
Werklike uitsette behaal	Instandhouding van fasiliteite en opknapping/uitbreiding/aanbouing van verskeie eenhede/fasiliteite
Bedrag per gewysigde DORA	R960 465 miljoen
Bedrag ontvang (R'000)	R960 465 miljoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	NvT
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R821 831 miljoen
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	Onbestede fondse is verbind vir verdragings in ASIDI- kapitale infrastruktuurprojekte by openbare gewone skole.
Redes vir afwyking van prestasie	Geen
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Maandelikse interdepartementele vergaderings met DTPW
Moniteringsmeganisme van die ontvangende departement	Infrastruktuur-verslagdoeningsmodel (IRM) en maandelikse vorderingsverslae van DTPW
Voorwaardelike toelae: Toelae vir MIV en Vigs (Onderrig in Lewensvaardighede)	
Departement wat die toelae oorgedra het	Departement van Basiese Onderwys
Doel van die toelae	<p>Om Suid-Afrika se MIV-/Vigs-voorkomingstrategie te ondersteun deur die kennis, vaardighede en gepaste besluitneming oor seksuele en reprodutiewe gesondheid van leerders en opvoeders te verbeter.</p> <p>Om die impak van MIV/Vigs te versag deur 'n sorgsame, ondersteunende en bemagtigende omgewing vir leerders en opvoeders te skep.</p> <p>Om die voorsiening van 'n veilige, regte-gebaseerde omgewing in skole te verseker wat vry is van diskriminasie, stigma en enige vorm van seksuele teistering of mishandeling.</p> <p>Om kinders se kwesbaarheid vir MIV-, TB- en SOS-besmetting te verminder, met 'n bepaalde fokus op weeskinders en kwesbare kinders.</p>

Verwagte uitsette van die toelae	<p>Leerders, opvoeders en amptenare se toenemende kennis van en vaardighede in MIV, SOS's en TB.</p> <p>Afname in riskante seksuele gedrag onder leerders, opvoeders en amptenare</p> <p>Verminder struikelblokke vir retensie in skole, veral vir kwesbare kinders.</p> <p>Afname in riskante seksuele gedrag onder leerders, opvoeders en amptenare</p> <p>Skole, distrikte en provinsies het MIV/Vigs Lewensvaardighede-onderwysprogramme by hulle medewerking-, evaluering- en verslagdoeningstelsels geïntegreer.</p> <p>Bestuur, administrasie en ondersteuning aan distrikte en skole gelewer.</p>
Werklike uitsette behaal	Alle uitsette is volgens die sakeplan bereik. Oorrol van R863 934 (3,5%).
Bedrag per gewysigde DORA	R17 637 million
Bedrag ontvang (R'000)	R18 501 miljoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	NvT
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R17 848 million
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	Onbestede fondse is verbind vir dienste gelewer deur verskaffers/kontrakteurs gedurende 2013/14, maar fakture is nie betyds vir betaling ingedien nie en is dus nie teen 31 Maart 2014 betaal nie.
Redes vir afwyking van prestasie	Geen
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Alle rekwisies vir 2014/15 is voor die aanvang van die boekjaar vir verkryging ingedien.
Moniteringsmeganisme van die ontvangende departement	Maandelikse en kwartaallikse verslae word aan WKOD-bestuur voorgelê vir monitering en aftekening.

Voorwaardelike toelae: Toelae vir Nasionale Skoolvoedingsprogram	
Departement wat die toelae oorgedra het	Departement van Basiese Onderwys (DBO)
Doel van die toelae	Om voedsame maaltye aan leerders te voorsien
Verwagte uitsette van die toelae	Voedsame maaltye wat aan leerders bedien word
Werklike uitsette behaal	Voedsame maaltye aan leerders voorsien
Bedrag per gewysigde DORA	R260 538 miljoen
Bedrag ontvang (R'000)	R265 103 miljoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	NvT
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R258 328 miljoen
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	Onbestede fondse is as gevolg van 'n loodsprojek vir melk (verskaffing van melk aan leerders) wat vroeg in die boekjaar moes plaasvind. As gevolg van verdragings met die verkryging van verpakkingsmateriaal, is die loodsprojek verdrag en het gedurende November 2013 plaasgevind.
Redes vir afwyking van prestasie	Verdragings in die implementering van die loodsprojek vir melk.
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Verbeter die koers van indiening van uitstaande eise van diensverskaffers om betaling voor die einde van die boekjaar te verseker.
Moniteringsmeganisme van die departement	Die NSVP se provinsiale kantoor monitor die uitgawes en distriksamptenare monitor die program op 'n daaglikse basis.

Voorwaardelike toelae: Dinaledi Skole	
Departement wat die toelae oorgedra het	Departement van Basiese Onderwys
Doel van die toelae	<ul style="list-style-type: none"> • Om die gehalte van leerderprestasie in wiskunde, fisiese wetenskappe, lewenswetenskappe en eerste addisionele taal (EAT) Engels in lyn met die Aksieplan tot 2014 te verbeter. Om die inhoudskennis, pedagogiese en didaktiese vaardighede van wiskunde-, fisiese wetenskappe- en lewenswetenskappe-onderwysers te verbeter.
Verwagte uitsette van die toelae	<ul style="list-style-type: none"> • Voer 'n behoeftebepaling by elke Dinaledi-skool uit en verskaf, waar daar 'n gebrek is: • apparaat en verbruiksgoedere aan skole wat 'n funksionele wetenskaplaboratorium ontbreek en ondersteun skole met die verkryging van 'n geskikte, toegewyde fisiese struktuur, waar benodig. • geometriestelle en sakrekenaars • inligting- en kommunikasietegnologie- (IKT) hardeware, sagteware, internetkonnektiwiteit en 'n toegewyde fisiese infrastruktuur • toegang tot geskikte opvoedkundige TV-uitsendings • inhoud, didaktiese en pedagogiese programme om die doeltreffendheid van onderwysers te verbeter • bestuursopleiding en/of mentorskap vir skoolhoofde en skoolbestuurspanne • mede-kurrikulêre, bykomende voorbereiding van Graad 8- tot 12-leerders vir beter prestasie en deelname aan olimpiades en toegang tot wetenskap-klubs, wetenskap-feeste en kompetisies • duidelik bepaalde aansporings vir leerders, onderwysers en/of skole wat ooreengekome prestasieteikens bereik of oorskry
Werklike uitsette behaal	Uitsette bereik met die uitsondering van fisiese wetenskap- en lewenswetenskap-apparaat en chemikalieë. Die tender moes weer geadverteer word en is eers in April 2014 toegeken.
Bedrag per gewysigde DORA	R10 096 miljoen
Bedrag ontvang (R'000)	R13 366 miljoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	Nvt
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R11 868 miljoen
Redes waarom bedrag nie bestee is nie	Wetenskap-tenders is eers in April 2014 toegeken.
Redes vir afwyking van prestasie	Wetenskap-tender is eers in April 2014 toegeken omdat dit weer geadverteer moes word.
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Alle rekwisies vir 2014/15 is voor die aanvang van die boekjaar vir verkryging ingedien.
Moniteringsmeganisme van die departement	VKB hou elke twee weke vergaderings met die senior bestuur vir Kurrikulum VOO om te verseker dat tenders op hoogte is.

Voorwaardelike toelae: Toelaag vir Verdere Onderwys en Opleiding	
Departement wat die toelae oorgedra het	Departement van Hoër Onderwys en Opleiding (DHOO)
Doel van die toelae	Om die suksesvolle oorpasing van die VOO-kollege-funksie na die DHOO te verseker
Verwagte uitsette van die toelae	<ul style="list-style-type: none"> • Oorpasing van bestuurspersoneel van VOO-kolleges na die DHOO afgehandel • Oorpasing van niebestuurspersoneel na die DHOO afgehandel • Sekondering van provinsiale Onderwysdepartement-personeel na DHOO afgehandel • Oorpasing van provinsiale Onderwysdepartement-personeel na DHOO afgehandel • Posvoorsieningsmodel vir VOO-kolleges afgehandel • Implementering van die befondsingsnorme en -standaarde vir VOO-kolleges • Implementering van die Nuwe Programkoste vir Befondsing van VOO-kolleges • Monitor die ondersteuning van VOO-kolleges deur PDE's • Implementering van 37% in plaas van voordele vir VOO-kolleges
Werklike uitsette behaal	<ul style="list-style-type: none"> • Oorpasing van bestuurspersoneel van VOO-kolleges na die DHOO afgehandel • Oorpasing van niebestuurspersoneel na die DHOO afgehandel • Sekondering van provinsiale Onderwysdepartement-personeel na DHOO afgehandel • Implementering van die befondsingsnorme en -standaarde vir VOO-kolleges • Implementering van 37% in plaas van voordele vir VOO-kolleges
Bedrag per gewysigde DORA	R353 097 miljoen
Bedrag ontvang (R'000)	R353 097 miljoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	NvT
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R353 078 miljoen
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	Besparing op vergoeding
Redes vir afwyking van prestasie	Geen afwyking van provinsiale uitsetprestasie nie
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Nvt
Moniteringsmeganisme van die departement	Maandelikse en kwartaallikse verslae

Voorwaardelike toelae: UOWP Geïntegreerde Toelaag vir Provinsies – Onderwys	
Departement wat die toelae oorgedra het	Departement van Vervoer en Openbare Werke
Doel van die toelae	Om werkseleenthede vir die jeug, vroue en gestremdes in die VKO-sektor te skep.
Verwagte uitsette van die toelae	<ul style="list-style-type: none"> • Lei 394 VKO-praktisyns op die gebied van Vroeëkindontwikkeling op. • Lei 22 voorheen-werklose matrikulante op om datavasleggers te wees.
Werklike uitsette behaal	<ul style="list-style-type: none"> • 299 VKO-praktisyns is na die 12-maande opleidingskursus as bevoegd verklaar. Elke praktisyn het 'n 12-maande VKO Vlak 1-kursus by een van die ses VOO-kolleges in die provinsie bygewoon. • Elke VKO-praktisyn het ook opleiding in noodhulp ontvang. • 22 datavasleggers het kursusse in kantoorbestuur, Microsoft Office, menslike hulpbronbestuur en projekbestuur voltooi.
Bedrag per gewysigde DORA	R12 298 miljoen
Bedrag ontvang (R'000)	R12 298 miljoen
Redes indien bedrag soos per DORA nie ontvang is nie	Nvt
Bedrag deur die departement bestee (R'000)	R12,064 miljoen
Redes waarom entiteit nie bedrag bestee het nie	Fakture nie betyds vir verwerking ontvang nie.
Redes vir afwyking van prestasie	
Maatreëls ingestel om prestasie te verbeter	Kolleges moes weekliks van enige uitstaande fakture in kennis gestel word.
Moniteringsmeganisme van die departement	'n Eksterne diensverskaffer is gekontrakteer om die opleiding te moniteer wat by kolleges aangebied word. 'n Moniteringsverslag is op lêer.

7. DONATEURSFONDSE

7.1. Donateursfondse ontvang

Die departement het nie gedurende die oorsigtydperk enige donateursfondse ontvang nie.

8. KAPITALE BELEGGING

8.1. Kapitale belegging, instandhouding en batebestuursplan

Bouprojekte gedurende 2013/14 voltooi

Nuwe skole

- Geen nuwe skole is in 2013/14 oorhandig nie:
- Geen mobiele skole is vir ingebruikneming in 2013/14 voltooi nie.

Vervangingskole (vervanging van skole wat met on gepaste materiaal gebou is)

- Die volgende vervangingskole is in 2013/14 voltooi: Formosa Laerskool, Pacaltsdorp Laerskool, St. Thomas Laerskool, Kathleen Murray Laerskool, Rusthof Laerskool, Fairview Laerskool en Plantation Road Laerskool
- Een opgradering en bykomende projek is voltooi, naamlik Bloekombos Laerskool.

Bykomende klaskamers

- Uitbreidingsklaskamers: 7 klaskamers is by bestaande skole aangebou om vir toenemende inskrywing voorsiening te maak
- Graad R-klaskamers: 11 klaskamers is in 2013/14 voltooi.
- Mobiele eenhede verskaf: 175 klaskamers.

Die infrastruktuur wat vir lewering in 2012/13 geskeduleer was, word hieronder uiteengesit, saam met die werklike getalle wat gelewer is.

Kategorie	Geteiken	Werklike getal
Nuwe skole	4	0
Vervangingskole	7	7
Graad R-klaskamers	65	11
Opgradering en aanbouing		1
Uitbreidingsklaskamers	Geen teikens gestel nie	7
Mobiele klaskamers		175

Afwykings ten opsigte van teikens word onder Program 8 met betrekking tot programprestasie-maatstawwe bespreek. Sommige projekte is vertraag en alternatiewe reëlings moes vir akkommodasie getref word.

Kapitaalprojekte onder konstruksie

(a) Nuwe skole

Die permanente skole wat oorspronklik vir voltooiing teen 31 Maart 2014 geskeduleer is, naamlik Concordia Laerskool, Concordia Hoërskool, Silversands Hoërskool en Vuyiseka Hoërskool is in die finale stadium van konstruksie of tenderbeoordeling.

(b) Vervangingskole

Die volgende vervangingskole wat aanvanklik vir voltooiing gedurende die 2013/14-boekjaar geskeduleer is, was op 31 Maart 2014 in verskillende stadiums van konstruksie: A.C.J. Phakade Laerskool, Garden Village Laerskool, Itsitsa Laerskool, Pineview Laerskool en Touwsrante Laerskool. Hierby gevoeg is die veertien, eerste-fase ASIDI-projekte, naamlik: Hawston Laerskool, Willemsvallei Laerskool, Knysna Sekondêre Skool, Kasselsvlei Laerskool, Parkview Laerskool, Wesfleur Laerskool, Sophakama Laerskool, Valhalla Laerskool, Delta Laerskool, Die Duine Laerskool, Sophumelela Sekondêre Skool, Portia Laerskool, Kensington Sekondêre Skool en Heideveld Laerskool. Al hierdie skole is tans onder konstruksie.

Uitgawes is in ooreenstemming met die norme van die industrie. Die Departement se Implementeringsagente (Departement van Vervoer en Openbare Werke en die Eenheid vir Projekimplementering) hanteer alle tenderprosesse vir nuwe geboue en projekte vind in ooreenstemming met die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en ander beheermaatreëls plaas.

Batebestuur

Onroerende bates

Die WKOD gebruik die Onderwysbestuursinligtingstelsel (OBIS) en die Skole se Register van Behoefte-inligtingstelsel (SRBIS) om onroerende bates te bestuur.

Belangrike roerende bates:

Wat roerende bates betref, beskik die WKOD oor 'n batebestuurseenheid wat deel uitmaak van die Voorsieningskanaaleenheid.

Alle meubels en toerusting wat deur Hoofkantoor en die onderwysdistrikskantore benodig word, word sentraal aangekoop en op 'n inventaris van roerende bates vasgelê volgens die vereistes wat deur Nasionale Tesourie voorgeskryf word.

Die volgende maatreëls is toegepas om 'n bateregister te verseker wat rekeningkundige standaarde handhaaf en 'n doeltreffende, deeglike en akkurate rekonsiliasie van inligting verseker:

- Jaarlikse voorraadopname word deur die departement uitgevoer, soos voorgeskryf deur die Tesourieregulasies.
- Aftekening van inventarisse deur die verantwoordelike amptenare en sertifisering deur Verantwoordingsbestuurders.
- Uitreiking van omsendbriewe in lyn met Hoofstuk 10 van die Tesourieregulasies.

- Aankopeprosedures vir bates in die Rekenpligtige Beamppte se Stelsel.
- Maandelikse rekonsiliasie van aankope op LOGIS en die uitgawes op BAS.
- Handhawing van 'n bateregister met al die inligting wat deur die Tesourieregulasies vereis word.

Die meganisme wat in werking gestel is om 'n doeltreffende stelsel van identifikasie, beveiliging, monitering en rekordhouding van roerende bates te verseker, is soos volg:

- Alle bates het staafkodes ontvang, is "RSA" gemerk en in inventarisse opgeteken.
- Bates is in die register vir roerende bates in alle batekategorieë aangeteken en unieke nommers is daarvoor toegeken (strepieskodes).
- Verantwoordingsbestuurders is verantwoordelik om hulle bates te beveilig.
- Roerende bates is op 'n inventaris per kostesentrum en ligging opgeteken. Inventarisse is deur die kostesentrumbestuurders as korrek gesertifiseer en word by elke ligging bygehou.

Skole

Die WKOD het meubels en arbeidsbesparende items vir skole aangekoop. Hierdie items vorm egter nie deel van die WKOD se bateregister nie. Ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet 84 van 1996), word dat as voorraaditems van die skole beskou. Skole moet dus oor hierdie voorraaditems in hulle jaarlikse finansiële state verslag doen. Die WKOD se bateregister weerspieël slegs die voorraad van hoofkantoor en die onderwysdistrikte en hul onderskeie dienspunte.

Planne oor roerende bates, byvoorbeeld motorvoertuie

Die provinsiale Departement van Vervoer en Openbare Werke (Staatsmotorvervoer) bestuur die verskaffing, onttrekking en vervanging van ou en/of beskadigde motorvoertuie van die staatsgarage (GG). Hulle formuleer ook provinsiale beleid oor die gebruik van GG-voertuie en handhaaf 'n bateregister op die Fleetman-stelsel. Die WKOD is verantwoordelik vir die lisensiëring, instandhouding en voortdurende voorsiening van brandstof vir die voertuie.

Die WKOD maak seker dat die provinsiale beleid toegepas word. Daar word ook 'n register van voertuie in gebruik deur die WKOD bygehou en voertuiggebruik word deur middel van logboeke gemonitor. Die huidige vloot voldoen tans aan die behoeftes van die WKOD.

Instandhouding

Groot instandhoudingsprojekte is gedurende die oorsigtydperk onderneem:

Getal projekte	Begroting vir 2012/13 R'000	Beraamde finale koste (R'000)
108	R 92 650m	R 92 650m

Die 2013 U-AMP toon die volgende onder die opskrif "Gebruikers se gradering van toestand"

Toestand	Algemene beskrywing	Gradering
Uitstekend	Geen opsigtelike defekte nie. Voorkoms lyk nuut. Risiko-indeks: Geen uitwerking op diensvermoë nie. Geen risiko nie.	C5
Goed	Toon oppervlakkige verwerking, geringe defekte en geringe tekens van verswakte afwerking van oppervlaktes. Risiko-indeks: Afwisselende, geringe ongerief vir bedrywighede. Geringe risiko vir gesondheid en veiligheid of eiendom. Lae koste-implikasie.	C4
Redelik	In gemiddelde toestand, verswakte oppervlaktes het aandag nodig; dienste werk maar het aandag nodig, agterstand bestaan in instandhoudingswerk. Risiko-indeks: Voortdurende ongerief vir bedrywighede. Mate van risiko vir gesondheid en veiligheid of eiendom. Medium koste-implikasie.	C3
Swak	Het baie verswak, met ernstige strukturele probleme. Lyk oor die algemeen sleg met verweerde beskermingslae; elemente is stukkend, dienste werk nie; aansienlike aantal groot defekte. Risiko-indeks: Groot ontwrigting op diensvermoë, hoë waarskynlikheid van risiko vir gesondheid en veiligheid of eiendom. Hoë koste-implikasie/finansiële verlies.	C2
Baie swak	Het gefaal; nie operasioneel nie en ongepas om te okkupeer. Risiko-indeks: onbruikbaar, onmiddellike hoë risiko vir sekuriteit, gesondheid en veiligheid of eiendom. Aansienlike koste-impak.	C1

Vierhonderd vyf-en-tagtig(480) openbare gewone skole in die Wes-Kaap is as "swak" gegradeer. Gehuurde skole en skole met ongepaste struktuur ("plankieskole") is buite verhouding in hierdie kategorie verteenwoordig. Met verloop van jare is baie min geskeduleerde instandhouding deur eienaars van gehuurde eiendom gedoen. Eienaars van eiendom voer die lae huurgeld as die hoofrede aan waarom behoorlike instandhouding nie op gehuurde skole uitgevoer kan word nie. Eenduisend-vier-en-twintig (1 024) skole word as "redelik" gegradeer. Baie meer van hierdie skole behoort as "goed" beskou te word, maar die agterstand in instandhouding aan hierdie geboue het die gradering beïnvloed.

Een-en-twintig (21) openbare gewone skole word as "C4" gegradeer.

Die toestand van WKOD-geboue gaan agteruit en sal aanhou agteruitgaan tensy die instandhoudingsbegroting verhoog of alternatiewe modelle aangeneem word. Die jaarlikse vereiste vir instandhouding is 1.5% van die waarde van die voorraad. Alhoewel geskeduleerde instandhoudingsprojekte volgens plan verloop, het jaarlikse kostestygings 'n impak op die omvang van dit wat aandag kan geniet. Dus bly daar kommer oor voorraad wat verouder en agteruitgaan.

'n Opsomming van die syfers word hieronder aangebied:

Tekort in instandhouding				
Boekjaar	Batewaarde	1,5% vir instandhouding benodig	Begroting verskaf	Tekort
2004	10,560,000	158,400	73,719	84,681
2005	12,000,000	180,000	76,174	103,826
2006	12,000,000	180,000	90,037	89,963
2007	15,052,800	225,792	37,192	188,600
2008	15,052,800	225,792	52,363	173,429
2009	15,052,800	225,792	73,719	152,073
2010	17,357,885	260,368	102,363	158,005
2011	18,225,779	273,387	108,413	164,974
2012	18,225,779	273,387	114,725	158,662
2013	19,683,841	295,257	168,673	126,584
Totale agterstand sedert 2004		2,298,175		

Daar was 'n impak op die agterstand in 2012/13 en weer in 2013/14. As gevolg van die stadige besteding aan kapitaalprojekte, is 'n besluit geneem om 'n lys projekte te onderneem wat oorspronklik nie as gevolg van begrotingsprioriteite by die U-AMP ingesluit kon word nie. Daar is ook aandag geskenk aan die beplanning van die 2014/15-geskeduleerde projekte ten einde geskeduleerde instandhoudingsuitgawes in die 2014/15-boekjaar vinniger te laat geskied. Die beplanning van 39 kapitale projekte is in 2013/14 begin om die uitvoering van projekte in die toekoms te bespoedig.

Infrastruktuursprojekte	2013/2014			2012/2013		
	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/Onder- besteding	Finale begroting	Werklike uitgawes	(Oor-)/ Onder- besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Nuwe en vervangingsbates	778,999	640,365	138,634	343,287	343,287	0
Bestaande infrastruktuurbates	271,012	271,012	0	357,882	317,567	40,315
Opgraderings en aanbouings	41,041	41,041	0	134,119	129,189	4,930
Rehabilitasie, opknapping en herstelwerk	7,213	7,213	0	35,875	35,875	0
Instandhouding en herstelwerk	225,758	225,758	0	187,888	152,503	35,385
Infrastruktuuroordrag	142,935	142,935	0	89,818	89,818	0
- Lopend	62,250	62,250	0	42,350	42,350	0
- Kapitaal	80,685	80,685	0	47,468	47,468	0
Totaal	1,192,946	1,054,312	138,634	790,987	750,672	40,315

Deel C
Beheer

1. INLEIDING

'n Verbintenis deur die departement om die hoogste standaard van beheer te handhaaf, is die grondslag vir die bestuur van openbare finansies en hulpbronne. Gebruikers wil die versekering hê dat die departement goeie beheerstrukture in plek het om staatshulpbronne, wat deur die belastingbetaler befonds word, doeltreffend, effektief en ekonomies te benut.

Die departement word deur die Onderwysouditkomitee bedien en al die lede is onafhanklike lede wat deur die Rekenpligtige Beampte in oorleg met die Uitvoerende Gesag aangestel is. Die Ouditkomitee word ooreenkomstig 'n "Verwysingsraamwerk" bedryf, wat op 18 Julie 2012 goedgekeur is.

Die Ouditkomitee vergader ten minste op 'n kwartaallike grondslag om uitvoering te gee aan sy verantwoordelikhede soos uiteengesit in die goedgekeurde Verwysingsraamwerk. Die Ouditkomitee vergader ook met die Uitvoerende Gesag en Rekenpligtige Beampte om sake van belang te bespreek.

Interne oudit is steeds onafhanklik aangebied deur die gedeelde interne ouditfunksie wat aan die Korporatiewe Dienstesentrum in die Departement van die Premier gekorporatiseer is.

In ooreenstemming met die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (Wet 1 van 1999) (PFMA) en King III, verskaf die interne ouditfunksie aan die Ouditkomitee en bestuur die versekering dat die interne kontroles met betrekking tot korporatiewe beheer, risikobestuur en beheerprosesse voldoende en doeltreffend is. In ooreenstemming met die PFMA en King III, is 'n risiko-gebaseerde, 3-jaar rollende strategiese en jaarlikse operasionele interne ouditplan deur die Ouditkomitee goedgekeur en die Ouditkomitee die uitvoering van die operasionele plan en bestuur se implementering van regstellende stappe gemonitor.

'n Nuwe direktoraat, wat regstreeks aan die Departementshoof rapporteer, is in 2013 ingestel om as die Interne Kontrole-eenheid vir die WKOD te dien. Die direktoraat se mandaat behels o.a. strategiese bestuur, leiding en advies met betrekking tot interne kontrole-praktyke. Elemente is:

1. Verseker behoorlike beheer – koördineer en handhaaf geskikte delegasie en beheerraamwerk, verseker implementering van regstellende kontroles, verseker die implementering en handhawing van 'n geïntegreerde verliesbeheerstelsel, doen kwartaalliks en jaarliks verslag oor die status van die reaksie op FOE-verslae.
2. Lewer 'n versekeringsdiens – meld aangeleenthede by die Ouditkomitee aan, fasiliteer die eksterne en interne oudit, bestuur die post-ouditproses.
3. Regulatoriese, beleids- en beheerraamwerk en taktiese raad – ontwikkel instrumente en tegnieke, lewer advies oor strategie, beleidsdokumente.

Interne oudit erken die rol wat deur ander verskaffers van versekering gespeel word en beoog vir die volgende jaar 'n gekombineerde benadering tot versekering, wat sal verseker dat interne oudithulpbronne vir die mees toepaslike risikogebiede aangewend word.

Alle amptenare word deur middel van posbeskrywings en prestasie-ooreenkomste aanspreeklik gehou. Amptenare by hoofkantoor word vir tydige en deskundige ondersteuning aan distrikte verantwoordelik gehou. Skole en distrikte word vir ondersteuning aan skole en die prestasie van leerders aanspreeklik gehou. Die belangrikste fokusareas was bywoning deur onderwysers en leerders en die optimale benutting van die skooldag.

Aanspreeklikheid op skoolvlak is vanaf 2011 versterk deur die Wes-Kaapse Wysigingswet op Provinsiale Skoolonderwys (Wet 7 van 2010), wat in Januarie 2011 in werking getree het.

Aanspreeklikheid is uitgebrei met die oorsigtelike rol wat deur Provinsiale en Nasionale Tesourie vervul word ten opsigte van die verpligte elemente van die beplanning- en verslagdoening-siklusse wat finansiële én niefinansiële aangeleenthede dek. Verslagdoening vind op 'n maandelikse (bv. finansiële), kwartaallikse of jaarlikse grondslag plaas. Alle afdelings van die WKOD het ooreenstemmende afdelings in die Departement van Basiese Onderwys of die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding, waardeur verslagdoening, prestasie-ontleding en vooruitskattings op 'n volgehoue grondslag gekanaliseer word. Die Departement van die Premier speel 'n oorsigtelike rol in belangrike WKOD-projekte. Voorts word beheer deur interne én eksterne auditprosesse op kontroles uitgeoefen, wat daartoe bydra dat funksionaliteit en omsigtige bestuur verseker word.

Materiële aanspreeklikheid berus in die formele verhouding tussen die WKOD en UMALUSI, die nasionale gehalteversekeringsliggaam vir leeruitkomst. Die verhouding is gegrond op die interne moderering van assesseringsprosesse en die voorsiening van 'n aanvaarbare eksamenproses.

Net soos alle staatsdepartemente landwyd, het die WKOD aan 'n moniteringsinnovasie van die Presidensie deelgeneem, naamlik die assesseringshulpmiddel vir bestuursprestasie (MPAT) wat die vier gebiede van korporatiewe beheer bestudeer: strategiese beplanning, MH, korporatiewe beheer en aanspreeklikheid en finansiële bestuur. Die oefening was 'n waardevolle een.

Heelskoolevaluering verskaf steeds waardevolle insigte, nie slegs oor die ondersteunings-behoeftes van individuele skole nie, maar ook oor sistemiese kwessies. Korter besoeke is afgelê by klein skole of dié skole wat optimaal funksioneer. Differensiering in die lengte van besoeke het daarvoor gesorg dat bykomende skole besoek kon word. Skole word volgens die HSE-gradering gekodeer. Die bevindinge is in tendensverslae bekendgestel, benewens die uitgebreide verslae wat aan die betrokke skole voorsien is.

Alle skole het in Februarie 2013 en weer in 2014 aanlyn-skoolverbeteringsplanne (SVP'e) met teikens vir drie jaar voltooi – vir akademiese prestasie; bestuursdoeltreffendheid (soos leerder- en onderwyserafwesigheid en akademiese beplanning); hulpbronne en instandhouding. Die aanwysers stem ooreen met die nasionale teikens onder Aksieplan 2014 en is in lyn met die nege fokusgebiede van heelskoolevaluering. Die waarde van 'n verbeteringsplan soos hierdie, is dat alle skole daarop gefokus is om belangrike ingrypings vir verbetering te dryf. Die SVP vorm ook deel van die aanspreeklikheidstelsel, aangesien die ondertekenaars van die plan die skoolhoof, die SBL en die WKOD insluit. Skole het in 2014 ook aksieplanne ingedien om die stappe te spesifiseer wat hulle sal instel om die gestelde teikens te bereik.

Kwartaallikse skoolverbeteringsmonitering is in 2013 uitgevoer om die kernaspekte van verkryging en skoolfunksionaliteit, bv. SBL-verkiesings en voorbereidheid vir die nuwe jaar, na te spoor. Aangesien die verslae aanlyn vasgelê is, kon die data ontgin en gebruik word om ondersteuning te verbeter. Die data het die WKOD byvoorbeeld in staat gestel om op hoogte van die aflewering van werkboeke te bly.

2. RISIKOBESTUUR

Die Rekenpligtige Beampte (RB) vir die Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD) neem verantwoordelikheid vir die implementering van Ondernemingsrisikobestuur (ORB) ingevolge die Nasionale Tesourie Openbare Sektor Raamwerk vir Risikobestuur (NTOSRRB) en die Direktoraat Ondernemingsrisikobestuur (D:ORB) in die Departement van die Premier lewer 'n gesentraliseerde strategiese ondersteuningsdiens aan die departement.

Ter nakoming van die Nasionale Tesourie Openbare Sektor Raamwerk vir Risikobestuur (NTOSRRB) en om risikobestuur in die departement te verstewig, het die WKR 'n ORB-beleid aanvaar waarin die WKR se oorhoofse doel met betrekking tot ORB uiteengesit word.

'n Jaarlikse ORB-implementeringstrategie is ontwikkel om uitvoering te gee aan die WKR se ORB-beleid en om die prioriteite van die WKOD se Jaarlikse Implementeringsplan vir Ondernemingsrisikobestuur en die prioriteite oor risikobestuur te implementeer. Dit stel die departement in staat om op sy departementele doelstellings, doelwitte en sleutelprestasië-aanwysers te lewer, ingeligte besluite oor risiko te neem en nakoming van toepaslike wetgewing te versterk. Die rolle en verantwoordelikhede van bestuurders en personeel wat risikobestuur in die departement toepas, word ook uiteengesit en die magtigende wetgewing, standarde, meganismes, hulpmiddels en hulpbronne wat gebruik word om die ORB-plan te verwesenlik, word gedefinieer.

Die Wes-Kaap Onderwysdepartement Risikobestuurskomitee hou toesig oor die hele stelsel van die departement se risikobestuur en voorsien die Rekenpligtige Beampte van die nodige verslae oor die prestasie van risikobestuur. Die Ouditkomitee hou onafhanklike toesig oor die departement se stelsel van risikobestuur. Die Ouditkomitee ontvang kwartaallike ORB-vorderingsverslae en departementele risikoprofiële en -registers ten einde hul onafhanklike toesighoudende rol te vervul. Die Ouditkomitee se evaluering van die risikobestuursproses hou verband met die vordering van die implementering van die departement se jaarlikse ORB-implementeringsplan en betekenisvolle/strategiese risiko's waarvoor die departement te staan kom en die toepaslike strategieë oor die reaksie op/behandeling van risiko's.

Risikobestuurskomitee

Die WKDO het 'n Risikobestuurskomitee ingestel om die Rekenpligtige Beampte by te staan in die uitvoering van haar onderskeie verantwoordelikhede met betrekking tot risikobestuur. Die komitee funksioneer volgens die verwysingsraamwerk wat deur die Rekenpligtige Beampte goedgekeur is. Die komitee bestaan uit die lede van die departement se uitvoerende komitee. Die komitee moet ingevolge die verwysingsraamwerk vyf keer 'n jaar vergader.

Die komitee se vergaderings is gedurende die oorsigjaar soos volg bygewoon:

Lid	Posisie	Geskeduleerde vergaderings	Bygewoon
Me. P. Vinjevold	SG: Onderwys	4	3
Mnr. L. Ely	ADG: Finansies	4	3
Me. M. Harker	ADG: Onderwysbeplanning	4	3
Mnr. B. Schreuder	ADG: Kurrikulum- en Assesseringsbestuur	4	3
Mnr. J. Lyners	ADG: Institusionele Ontwikkeling en Koördinerings	4	3
Mnr. I. Carolus	HD: Mensebestuurspraktyke	4	3

Risikobestuursproses

Die WKOD het gedurende die oorsigtydperk sy risiko's van toepassing op die strategiese en jaarlikse prestasieplan beoordeel. Risikobeoordeling vind op 'n jaarlikse basis op 'n strategiese vlak plaas en word kwartaalliks bygewerk. Die Risikobeoordeling word op 'n kwartaallike basis op programvlak uitgevoer ten einde die bestaande risiko's te hersien en by te werk en ontluikende risiko's te identifiseer. Beduidende risiko's van toepassing op doelwitte is beoordeel ten opsigte van die waarskynlikheid en impak daarvan, planne om risiko's te hanteer word ontwikkel en deur toegewese risiko-eienaars bestuur. Programrisikoregisters word deur die onderskeie programbestuurders goedgekeur.

Die Risikobestuurskomitee bekragtig, prioritiseer en maak verdere aanbevelings aan die Rekenpligtige Beampte om beduidende risiko's deur middel van gepaste risikoreaksie/-behandeling te verminder ten einde die departementele strategiese doelwitte te bereik en hierdie proses word kwartaalliks uitgevoer.

Uitwerking op institusionele prestasie

Ondernemingsrisikobestuur het 'n belangrike aktiwiteit van die departement se senior bestuur geword, veral op uitvoerende vlak (EXCO). Die risiko-kampvegter is 'n lid van EXCO. Die volgehoue bewustheid oor sistemiese risiko's en die fokus op versagting het tot 'n wisselende mate tot beter dienslewering bygedra. Die ryphed ten opsigte van risikobestuur het oor die tydperk verbeter. Strenger aandag aan risikobestuur sal die nodige volgehoue aandag geniet.

3. BEDROG EN KORRUPSIE

Die Wes-Kaapse Regering het 'n Anti-Korrupsiestrategie aanvaar, wat 'n bevestiging is van die provinsie se houding van zero toleransie teenoor bedrog en korrupsie. Die departement het 'n Bedrogvoorkomingsplan en 'n Implementeringsplan vir Bedrogvoorkoming goedgekeur, wat uitvoering gee aan die Bedrogvoorkomingsplan.

Verskeie kanale bestaan vir die aanmelding van bewerings van bedrog en korrupsie en dit word volledig in die Provinsiale Anti-Korrupsie Strategie en die Departementele Bedrogvoorkomingsplan beskryf. Elke bewering wat deur die Forensiese Ondersoekendeheid aangeteken word, word in 'n gevallestuurstelsel opgeteken en dit word as 'n bestuurshulpmiddel gebruik om verslag te lewer oor vordering wat met die departement se gevalle gemaak word en wat statistiek vir die provinsie en die departement verskaf. Ons beskerm werknemers wat die fluitjie oor vermoedelike bedrog, korrupsie en diefstal blaas, op voorwaarde dat die bekendmaking 'n beskermde bekendmaking is (d.w.s. nie kwaadwillig nie). Die geleentheid om anoniem te bly, word verleen aan enige persoon wat dade van bedrog, diefstal en korrupsie wil aanmeld en indien hulle dit in persoon wil doen, word hulle identiteit vertroulik gehou deur die persoon by wie hulle dit aanmeld.

Sodra bedrog of korrupsie na afloop van 'n ondersoek bevestig word, word die betrokke werknemer wat aan hierdie dade deelgeneem het aan 'n dissiplinêre verhoor onderwerp. In alle sodanige gevalle word daar van die WKR-vertegenwoordiger wat die dissiplinêre verrigtinge inisieer, verwag om die ontslag van die betrokke werknemer aan te beveel. Waar

prima facie-bewys van kriminele optrede bespeur word, word 'n strafregtelike saak aan die Suid-Afrikaanse Polisie diens gerapporteer.

53 ondersoek is gedurende hierdie boekjaar deur die Forensiese Ondersoekeenheid voltooi, terwyl 21 gevalle vir interne ondersoek na die departement verwys is. Twintig (20) ondersoek het bedrog of korrupsie bevestig, nege ondersoek het onreëlmatighede en/of nienakoming bevestig, een ondersoek het diefstal bevestig, twee ondersoek het aangedui dat daar geen bedrog, korrupsie of onreëlmatigheid was nie en in 21 gevalle het die aanvanklike aansoek nie die bewering van bedrog, diefstal of korrupsie bevestig nie. Daar was aan die einde van die boekjaar 28 aangeleenthede op die gevalle van die departement.

4. MINIMALISERING VAN BELANGEBOTSING

Lede van senior bestuur moet jaarliks, of soos omstandighede verander, 'n verklaring van "Geen botsende belange" voltooi en indien. Alle lede van die bodkomitee en alle personeel in voorsieningskanaalbestuur moet enige botsing van belange verklaar. Die departement vereis dat alle bidders potensiële verhoudings met die werkgewer of werknemers verklaar. Die lede van die Ouditkomitee moet ook 'n verklaring van "Geen botsende belange" indien.

5. GEDRAGSKODE

Die departement voldoen aan die Staatsdiens-gedragskode.

Die beleid oor die aanvaarding van geskenke deur kantoorgebaseerde amptenare van die Wes-Kaap Onderwysdepartement is op 27 Maart 2013 afgehandel. Die beleid handel onder andere oor algemene riglyne, die geskenkregister, prosedures vir die voltooiing van verklaringsvorme, vrae wat gereeld gevra word en 'n templaet vir 'n geskenkregister.

6. GESONDHEID, VEILIGHEID EN OMGEWINGSKWESSIES

Die veiligheid van leerders en opvoeders by skole stel 'n groot uitdaging en die departement het vennootskappe met ander betrokke provinsiale departemente aangegaan om die kwessie te hanteer. Gemeenskapsbetrokkenheid bly 'n belangrike aspek in die stryd teen geweld wat sommige van ons hoë-risiko skole beïnvloed. Die departement het ook in sekere skole CCTV-kameras geïnstalleer om skoolhoofde in staat te stel om aktiwiteite te monitor.

7. PORTEFEULJESKOMITEES

Nie van toepassing nie

8. SKOOR-BESLUITE

Die Komitee het kennis geneem van die Ouditeur-Generaal se auditmening oor die departement se finansiële jaarstate, wat finansiële ongekwalifiseer is met nakoming van wette en regulasies t.o.v. verkryging en kontrakbestuur en uitgawebestuur en dat dit 'n verbetering op die 2011/12- gekwalifiseerde auditmening met bevindings verteenwoordig.

Die komitee het die departement gelukkigwens met die vordering wat in hierdie verband gemaak is en die verbintenis om in 2014 en daarna 'n skoon oudit te behaal. Ten einde hierdie verbintenis na te kom en 'n regressie in die ouditresultate te vermy, moet die departement alle aangeleenthede wat deur die Ouditeur-Generaal, die Ouditkomitee en hierdie komitee geopper is, dringend en volhoubaar aanspreek.

Die komitee het kennis geneem van die feit dat 25% van hoë-risiko gebiede deur Interne Oudit gedek is, vergeleke met 40% verlede jaar, en het verder kennis geneem dat van die 15 interne oudits wat gedurende die boekjaar vir ouditering goedgekeur is, 13 in werklikheid voltooi is.

Die SKOOR-besluite vir die boekjaar, soos ter tafel gelê, word hieronder aangedui.

Hooforsaak van die probleem	SKOOR-besluit	Stappe gedoen oor SKOOR-besluit insluitend verwante koste	Impak op toekomstige finansiële jare
<p>Bladsy: 113 (paragraaf 7) en 175 van die jaarverslag (SKOOR-besluite)</p> <p>Beskrywing: Die komitee het kennis geneem van die nuwe beleid oor onreëlmatige, vrugtelose en verkwiste uitgawes, wat gedurende die 2011/12-boekjaar deur die departement opgestel en geïmplementeer is met die doel om toekomstige onreëlmatige uitgawes te verminder.</p>	<p>Die Komitee het ooreengekom dat:</p> <p>1. Die departement moet die komitee inlig oor die inhoud van die Beleid Omsendbrief (Nr. 5 van 2013), die implementering daarvan en al die suksesse/uitdagings wat tydens die implementeringsproses ervaar is.</p>	<p>Die WKOD het die beleid in 2013 uitgereik en het gedurende Februarie en Maart 2013 opleiding aan alle Verliesbeheerbeamptes gebied.</p>	<p>Geen</p>
<p>Bladsy: 113 van die jaarverslag (paragraaf 5)</p> <p>Opskrif: "3.6. Interne Ouditfunksie"</p> <p>Beskrywing: Die Ouditkomitee het met kommer kennis geneem dat verdere oudit-dekking nodig is om 'n aansienlike persentasie hoë-risiko gebiede in die departement te dek.</p>	<p>2. Die departement moet die komitee inlig oor die omvang van die ouditdekking (insluitende die risiko-gebaseerde interne ouditplan) gedurende die 2012/13-boekjaar en die suksesse/uitdagings wat ervaar is, veral ten opsigte van die strategiese hoë-risiko gebiede, byvoorbeeld:</p>	<p>Datum van aksie wat deur SKOOR geskeduleer sal word.</p>	<p>Geen</p>

Hooforsaak van die probleem	SKOOR-besluit	Stappe gedoen oor SKOOR-besluit insluitend verwante koste	Impak op toekomstige finansiële jare
	2.1 Bevoegdheidsontwikkeling van Onderwysers – Spesiale Onderwysopvoeders; 2.2 Onreëlmatige uitgawes; 2.3 Skoolverbeteringsplan – Kurrikulumbeplanning; 2.4 Instandhouding van infrastruktuur – gehuurde skole; en Sentrale Onderwysbestuursinligtingstelsel (SOBIS) en die Distrikbestuursinligtingstelsel (DBIS). 3. Die departement moet verslag doen oor die ouditdekking van operasionele en strategiese hoërisiko gebiede, insluitend die meganismes wat ingestel is om te verseker dat risiko's in hierdie gebiede geminimeer word.	Datum van aksie wat deur SKOOR geskeduleer sal word.	Geen
<p>Bladsy: 116 van die jaarverslag (paragraaf 4) Opskrif: “Die doeltreffendheid van interne beheer” Beskrywing: Die komitee het kennis geneem dat Ernst & Young 'n evaluering uitgevoer het van die beheeromgewing vir IT-algemene beheer en inligtingsveiligheid wat SOBIS (Sentrale</p>	4. Die departement moet aandag skenk aan die gapings in kontrole wat in die Ernst & Young-evaluering geïdentifiseer is en prosedures instel om nakoming van die gebruikerstoegangadministrasie by die betrokke instansies (skole/ distrikskantoor) te verseker.	Die Riglyn vir SOBIS-gebruikerstoegang is aangepas om vir gereelde PERSAL-datastorting voorsiening te maak, soos aanbeveel. Die WKOD het goedkeuring verkry om van die korporatiewe wagwoordstandaarde vir SOBIS-gebruikers by skole af te wyk.	Verbeterde IT-algemene kontrole en veiligheid

Hooforsaak van die probleem	SKOOR-besluit	Stappe gedoen oor SKOOR-besluit insluitend verwante koste	Impak op toekomstige finansiële jare
<p>Onderwysbestuur-inligtingstelsel) en DBIS (Distrik-bestuursinligtingstelsel) ondersteun en dat beduidende gapings in kontrole geïdentifiseer is. Die Komitee het kennis geneem dat bestuur kontroles ontwerp het vir die bestuur van verbruikers se toegang tot die SOBIS-toepassing in die vorm van 'n gedokumenteerde en goedgekeurde bestuursproses vir gebruikersrekeninge</p>			
<p>Bladsy: 156 van die jaarverslag (paragraaf 1) Opskrif: "Algemene oorsig van die stand van sake" Beskrywing: Die komitee het kennis geneem van die ouditkomitee se kommer oor ontlukende risiko's, bo en behalwe dié wat deur die Ouditeur-Generaal uitgewys is, en dat hierdie risiko's by die risikoplan ingesluit is en deel van die interne auditplan uitmaak.</p>	<p>5. Die departement moet verslag doen oor die finansiële implikasies van die geregistreerde gevalle insake PILIR (beleid oor Ongeskiktheidsverlof en Aftrede weens Swak Gesondheid) en die meganismes uit-eensit wat ingestel is om te verseker dat hierdie gevalle in die toekoms geminimeer word.</p> <p>6. Die departement moet verseker dat beleide en prosedures oor ongeskiktheidsverlof en aftrede weens swak gesondheid nagekom word.</p>	<p>Ingevolge departementele beleide kan 'n plaasvervangende, instellinggebaseerde opvoeder aangestel word wanneer die tydperk van afwesigheid van die permanente pos-bekleër langer as 10 werksdae is. Dit impliseer dat, in die geval van die tydelike ongeskiktheid van 'n opvoeder vir langer as 10 werksdae, 'n plaasvervanger ingevolge die PILIR aangestel kan word. Tydelike ongeskiktheidsverlof word ingevolge die bepalings van PILIR voorlopig met volle betaling goedgekeur. 'n Finale besluit oor die betalingsvoorwaardes word</p>	

Hooforsaak van die probleem	SKOOR-besluit	Stappe gedoen oor SKOOR-besluit insluitend verwante koste	Impak op toekomstige finansiële jare
		<p>slegs geneem wanneer die aanbeveling van die Bestuurder Gesondheidsrisiko ontvang word. Die presiese finansiële implikasies vir die 2012/13-boekjaar kan nie bepaal word nie, aangesien die hele staatsdiens van Suid-Afrika vir die tydperk 1 Januarie 2013 tot 31 Oktober 2013 sonder die dienste van 'n Bestuurder Gesondheidsrisiko was. Die Minister van Staatsdiens en Administrasie het tot hede nog nie 'n opdrag uitgereik oor hoe hierdie gevalle wat gedurende voorgenoemde tydperk ontvang is, hanteer moet word nie.</p> <p>Ten einde die bestuur van PILIR-gevalle te stroomlyn, het die WKOD in Desember 2011 'n kollektiewe ooreenkoms met die onderwysvakbonde aangegaan. 'n Nuwe Bestuurder Gesondheidsrisiko is met ingang van 1 November 2013 aangestel en die WKOD hou gereelde vergaderings met die bestuurder om nakoming van die beleid te verseker. Die Mensebestuurspraktyke-komponent</p>	

Hooforsaak van die probleem	SKOOR-besluit	Stappe gedoen oor SKOOR-besluit insluitend verwante koste	Impak op toekomstige finansiële jare
		van die WKOD hou ook gereeld interne vergaderings asook met onderwysvakbonde om nakoming van die voorskrifte te verseker. Die WKOD verseker dat al die voorskrifte ingevolge PILIR nagekom word.	
<p>Bladsy: 164 van die jaarverslag Opskrif: "SKOOR-besluite" Beskrywing: Die komitee het die departement bedank vir die publikasie in die jaarverslag van besluite wat geneem is en stappe wat in hierdie verband gedoen is, maar het aangedui dat dit nie 'n akkurate weerspieëling van die toesighoudende rol is wat in die oorsigjaar deur die komitee vervul is nie.</p>	<p>7. Die departement behoort die komitee se inleidende kommentaar wat spesifiek oor hierdie departement gaan, hierdie tabel van besluite en die lys van inligting wat deur die komitee versoek word, in alle toekomstige jaarverslae publiseer.</p>	Voortdurend en met die publisering van die departement se 2013/14-jaarverslag as beginpunt	Geen
<p>Bladsy: 181 van die jaarverslag. Opskrif: "Oorbetaling: Ministeriële drywer" Beskrywing: Die komitee het kennis geneem dat die departement ondersoek koördineer rakende die oorbetaling van die ministeriële bestuurders van</p>	<p>8. Die departement moet die komitee inlig oor vordering wat gemaak is en/of die uitkomst van hierdie ondersoek.</p>	Die uitkoms van die ondersoek het aan die lig gebring dat geen skuld bestaan nie en dus het geen potensiële oorbetaling plaasgevind nie.	Geen

Hooforsaak van die probleem	SKOOR-besluit	Stappe gedoen oor SKOOR-besluit insluitend verwante koste	Impak op toekomstige finansiële jare
<p>verskeie departemente wat oor 'n aantal jare strek en dat hierdie oorbetalings deur die departement as onbelangrik vir die finansiële jaarstate geag word.</p>			
<p>Bladsy: 186 van die jaarverslag Opskrif: "Bereiking van beplande teikens (aantekening 20 en 21)" Beskrywing: Die komitee het kennis geneem van die Ouditeur-Generaal se kommentaar dat, van die totale getal van 56 teikens wat vir die jaar beplan is, 21 van die teikens nie ten volle gedurende die oorsigjaar bereik is nie. Dit het 37% van totale beplande teikens wat nie gedurende die oorsigjaar bereik is nie, verteenwoordig. Dit is in bladsy 26 – 91 van die jaarverslag openbaar gemaak. Dit is hoofsaaklik weens die feit dat 'n aantal van die aanwysers bevolking-gebaseer is en afhang van veranderlikes wat vraaggedrewe is, wat dit moeilik maak om akkurate teikens te bepaal, buiten om vorige</p>	<p>9. Hierdie aangeleenthede moet na die betrokke staande komitee verwys word vir verdere monitering en evaluering van die departement.</p>	<p>Voortdurend en soos deur die betrokke staande komitee geskeduleer</p>	<p>Die situasie sal heel moontlik voortduur in die geval van die bevolking-gebaseerde aanwysers, op voorwaarde dat die "prestasie" omskryf word as 'n 100% korrelasie tussen teiken en werklik in, byvoorbeeld, leerdergetalle, ens.</p>

Hooforsaak van die probleem	SKOOR-besluit	Stappe gedoen oor SKOOR-besluit insluitend verwante koste	Impak op toekomstige finansiële jare
<p>tydperke se data as 'n voorspellende teiken te gebruik. In ander gevalle was die metings direk aan die bevolkings-groei gekoppel, bv. voorsiening van onderwysers en vervoer en leerders in geen-fooï skole, ens.</p>			
<p>Bladsy: 188 van die jaarverslag Opskrif: "Ondersoeke" (aantekening 28 tot 30) Beskrywing: Die komitee het kennis geneem dat 49 gevalle van bedrieglike aktiwiteite met betrekking tot finansiële ongerymdhede, beweerde korrupsie, nepotisme en beweerde verkrygingsbedrog gedurende die jaar aangemeld is. 65 gevalle met betrekking tot finansiële ongerymdhede, beweerde korrupsie, nepotisme en beweerde verkrygingsbedrog is geopen, waarvan 10 op daardie stadium aan die gang was. 17 gevalle met betrekking tot finansiële</p>	<p>10. Die departement en FOE moet die komitee inlig oor vordering wat gemaak is en/of die uitkomst van hierdie ondersoeke.</p>	<p>Datum van aksie wat deur SKOOR geskeduleer sal word.</p>	<p>Geen</p>

Hooforsaak van die probleem	SKOOR-besluit	Stappe gedoen oor SKOOR-besluit insluitend verwante koste	Impak op toekomstige finansiële jare
<p>ongerymdhede, beweerde korrupsie, nepotisme en beweerde verkrygingsbedrog is gedurende die huidige boekjaar afgesluit, waarvan veertien ten opsigte van bedrog en/of finansiële ongerymdhede was.</p>			
<p>Bladsy: 188 van die jaarverslag (paragraaf 27) Opskrif: "Finansiële en prestasiebestuur" Beskrywing: Die komitee het kennis geneem van die Ouditeur-Generaal se bevinding dat goedere en dienste met 'n transaksiewaarde onder R500 000 verkry is sonder dat die nodige pryskwotasies ingewin is, soos vereis deur Tesourieregulasie 16A6.1. Dit is 'n herhaling van 'n bevinding van die vorige jaar en prosesse wat ingestel is om die aanbevelings wat in die vorige jaar se bestuursverslag in hierdie verband gemaak is, toe te pas, is slegs tydens die tweede helfte van die oorsigjaar ingestel.</p>	<p>11. Die departement moet nakoming van VKB-wetgewing en -regulasies vir die verkryging van goedere tussen R10,000 en R500,000 hersien en monitor.</p> <p>12. Die departement moet meganismes implementeer om te verseker dat distrikte VKB-nakomend is.</p>	<p>Ten einde nienakoming te verminder, het die departement die volgende maatreëls ingestel:</p> <p>Aanstelling van voorsieningskanaalkampvegters in alle kantore en in VKB-regulasies opgelei;</p> <p>Implementering van elektroniese verkrygingstelsel;</p> <p>Die departement het 'n betalingskontrolelys ingestel waarvolgens die persoon wat die betaling magtig, moet sertifiseer dat alle wetgewende en verkrygingsvoorskrifte nagekom is; en 'n Interne Kontrole-eenheid is ingestel om 'n post-oudit van alle betalings te doen.</p>	<p>Geen</p>

Hooforsaak van die probleem	SKOOR-besluit	Stappe gedoen oor SKOOR-besluit insluitend verwante koste	Impak op toekomstige finansiële jare
<p>Bladsy: 213 van die jaarverslag Opskrif: "5.8 Waardedaling" Beskrywing: SKOOR het kennis geneem dat die ouditkomitee die bestuursverslag met die Ouditeur-Generaal en die departementele bestuurspan bespreek het. Die ouditkomitee het veral kennis geneem van die wesenlike waardedaling met betrekking tot ontvangbare rekeninge. Stappe is deur die ouditkomitee geneem om bestuur se verbintnisse op te volg.</p>	<p>13. Die departement moet die komitee inlig oor die regstellende maatreëls wat ingestel is om wesenlike waardedaling met betrekking tot ontvangbare rekeninge te hanteer.</p>	<p>Die Skuldbeleid van die WKOD is gewysig om vir die omskrywing van waardedaling voorsiening te maak.</p>	<p>Geen</p>
<p>Bladsy: 222 van die jaarverslag Opskrif: "Verduidelikings-aantekening 1" Beskrywing: Die komitee het met kommer kennis geneem dat die departement gedurende Maart 2013 'n oorbetalings van R52,652 miljoen aan Bonitas Mediese Skema gemaak het. Die terugbetaling is egter op 10 April 2013 ontvang.</p>	<p>14. Die departement moet die komitee inlig oor die interne meganismes vir kontrole wat ingestel is om te verseker dat enige foutiewe/dubbeltalings opgespoor en verhoed word.</p>	<p>Die Provinsiale Tesourie het 'n bykomende stap ingestel waar departemente die bedrae wat aan instellings oorgedra moet word, bevestig word. Hierdie vorm word deur die direkteur of sy adjunk in die Tak Finansies afgeteken.</p>	<p>Geen</p>

Hooforsaak van die probleem	SKOOR-besluit	Stappe gedoen oor SKOOR-besluit insluitend verwante koste	Impak op toekomstige finansiële jare
<p>Bladsy: 224 van die jaarverslag</p> <p>Opskrif: "Verpligtinge"</p> <p>Beskrywing: Die departement se uitgawes is volgens die goedgekeurde begroting in toom gehou. Dis egter hoofsaaklik weens onderbesteding van begrote fondse in program 1 en 8, eerder as besparings.</p>	<p>15. Die departement moet meganismes instel om onderbesteding vroeër op te spoor.</p>	<p>Die departement het die volgende maatreëls ingestel: -</p> <p>Verkryging word vroeër in die boekjaar beplan, uitgawes word maandeliks gemonitor en die verantwoordelike bestuurder gee terugvoering;</p> <p>Verantwoordelike bestuurder gee halfpad deur die boekjaar terugvoering oor moontlike onderbesteding vanweë verskeie redes; en Toepassing van virement in begroting vir bykomende behoeftes elders in die departement.</p>	<p>Geen</p>

9. VORIGE WYSIGINGS AAN OUDITVERSLAE

Die departement berei 'n finansiële bestuursverbeteringsplan (FMIP) voor wat fokus op die kwessies van nienakoming wat deur die Ouditeur-Generaal geopper is. Die plan word gehalte-verseker en die Ouditeur-Generaal word in hierdie verband geraadpleeg. Gereelde verslagdoening word aan die departementele ouditkomitee oor vordering gedoen.

Aard van kwalifikasie, vrywaring, ongunstige mening en gevalle van nienakoming	Boekjaar waarin dit ontstaan het	Vordering met die uitklaring/oplossing van die saak
<p>Goedere en dienste met 'n transaksiewaarde onder R500 000 is verkry sonder dat die nodige pryskwotasies ingewin is, soos vereis deur Tesourieregulasie 16A 6.1</p>	<p>2012/13</p>	<p>Ten einde nienakoming te verminder, het die departement die volgende maatreëls ingestel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorsieningskanaal-kampvegters is in alle kantore aangestel en in VKB-regulasies opgelei - Implementering van elektroniese verkrygingstelsel - Die departement het 'n betalings-

Aard van kwalifikasie, vrywaring, ongunstige mening en gevalle van nienakoming	Boekjaar waarin dit ontstaan het	Vordering met die uitklaring/oplossing van die saak
		kontrolelys ingestel waarvolgens die persoon wat die betaling magtig moet sertifiseer dat alle wetgewende en verkrygingsvoorskrifte nagekom is. - 'n Interne Kontrole-eenheid is ingestel om 'n post-oudit van alle betalings te doen.
Die rekenpligtige beampte het nie doeltreffende stappe gedoen om onreëlmatige uitgawes te verhoed nie, soos vereis deur artikel 38(1)(c)(ii) van die PFMA en Tesourieregulasie 9.1.1.	2012/13	Die volgende maatreëls is ingestel - Voorsieningskanaal-kampvegters is in alle kantore aangestel en in VKB-regulasies opgelei - Implementering van elektroniese verkrygingstelsel - Die departement het 'n betalings-kontrolelys ingestel waarvolgens die persoon wat die betaling magtig moet sertifiseer dat alle wetgewende en verkrygingsvoorskrifte nagekom is.

10. INTERNE BEHEERENHEID

Die nuutgestigte interne kontrole-eenheid het in 2013/14 die volgende funksies onderneem:

Versekering van behoorlike beheer

- Die geïntegreerde interne kontrolestelsel bestuur: 'n databasis van regsraamwerke is gehandhaaf en bygehou en die behoorlike implementering van delegasie van raamwerke is verseker
- Die register vir forensiese ondersoeke gehandhaaf: vorderingsverslae oor FOE-gevalle aan hoofkantoor en distrikte voorsien en die bygewerkte departementele FOE-register aan die Departement van die Premier voorgeleë
- Beleide, prosedures en prosesse rakende die interne kontrole-eenheid ontwikkel, insluitend: sakeprosesse en -prosedures voltooi met betrekking tot die prestasie van VKB-kampvegters; sakeprosesse en -prosesse voltooi vir die monitering van nakoming
- Nakoming teenoor voorskrifte gemonitor: 'n werkende instrument vir nakoming bestuur en ontwikkel; die instrument in lyn met huidige wetgewing bygewerk ten einde tendense op te spoor om swakhede in die interne kontrolestelsel te bepaal
- Die doeltreffendheid en implementering van finansiële bepalings geëvalueer: ondersoeke in die departement voltooi; die prestasie van VKB-kampvegters gemonitor; VKB-kamp-vegters in die distrikte en by hoofkantoor opgelei en d.m.v. inligtingsvergaderings op hoogte gehou
- Die departementele risikoregisters geëvalueer: 'n rekord van risikoverslae gehandhaaf; met ORB-eenheid en interne oudit oor die departementele risiko's geskakel

Versekeringsdienste gelewer

Die interne en eksterne oudits gefasiliteer: vordering met aanbevelings in die bestuursverslag en interne auditverslae gemonitor; die reaksies van bestuur ontleed en geïmplementeer; insette en advies gelewer

Verslag oor aangeleenthede aan die auditkomitee gedoen: kommentaar aan die auditkomitee oor die status van finansiële bestuursverbeteringsplan gelewer

Implementering van regstellende kontroles verseker: verslae en registers oor onreëlmatige, vrugtelose en verkwiste uitgawes en ongemagtigde uitgawes verskaf; die post-auditproses ten opsigte van betalingsbewyse voltooi; die SKOOR-besluite vir die jaarverslag voorberei; die verifiëring van die MPAT-dokumentasie voltooi.

11. INTERNE OUDIT EN OUDITKOMITEES

Interne Oudit voorsien bestuur van onafhanklike, objektiewe versekerings- en raadgevende dienste wat bedoel is om waarde toe te voeg en om die bedrywighede van die departement voortdurend te verbeter. Dit behoort die departement by te staan met die bereiking van sy doelwitte deur 'n sistematiese, gedissiplineerde benadering te voorsien om die doeltreffendheid van bestuurs-, risikobestuurs- en beheerprosesse te evalueer en te verbeter. Die volgende belangrike aktiwiteite word in hierdie verband uitgevoer:

- Evalueer en maak gepaste aanbevelings vir die verbetering van die bestuursprosesse ter bereiking van die departement se doelwitte;
- Evalueer die geskiktheid en doeltreffendheid van en dra by tot die verbetering van die risikobestuursproses;
- Lewer bystand aan die Rekenpligtige Beampte met die handhawing van doeltreffende en effektiewe beheer deur die evaluering van maatreëls om die effektiwiteit en doeltreffendheid daarvan te bepaal en maak aanbevelings vir verbetering of versterking.

Interne auditwerk wat gedurende die oorsigjaar vir die departement voltooi is, het vier interaksies oor versekering ingesluit. Die interne auditplan het vyf interaksies oor versekering ingesluit. Die besonderhede van hierdie interaksies word by die verslag van die auditkomitee ingesluit.

Die Ouditkomitee is as 'n toesighoudende liggaam ingestel en voorsien onafhanklike toesig oor die bestuurs-, risikobestuurs- en beheerprosesse in die departement, wat verantwoordelikhede insluit met betrekking tot:

- Interne auditfunksie;
- Eksterne auditfunksie soos deur die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika uitgevoer;
- Departementele rekeningkunde en verslagdoening;
- Departementele rekeningkundige beleide;
- Oorsig van die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika se bestuurs- en auditverslag;
- Hersiening van departementele in-jaar-monitering;
- Departementele risikobestuur;
- Interne kontrole;
- Voorafbepaalde doelwitte;
- Etiek en forensiese ondersoeke.

Die tabel hieronder maak toepaslike inligting oor lede van die ouditkomitee bekend:

Naam	Kwalifikasies	Intern of ekstern	Indien intern, posisie in die departement	Datum aangestel	Datum bedank	Getal vergaderings bygewoon
Mnr Ronnie Kingwill	GR (SA)	Ekstern	NvT	1 Januarie 2013	NvT	8
Prof Estian Calitz	DCom (Ekonomie)	Ekstern	NvT	1 Januarie 2013	NvT	3
Me Zulpha Abrams	GR(SA) & FIIA SA, CIA	Ekstern	NvT	7 April 2014	NvT	5
Mnr Linda Nene	BComm (Rek); Nagraadse Diploma in Bestuur – Korporatiewe Beheer; MDP; CCSA; CRMA; CCP; FIIASA	Ekstern	NvT	1 April 2011	NvT	8
Mnr Luzuko Mduyvelwa	M(Fil); M(Publieke Admin); Diploma: Projekbestuur	Ekstern	NvT	1 Okt 2011	NvT	6

12. VERSLAG VAN DIE OUDITKOMITEE

Die ouditkomitee bied met genoeg hul verslag vir die boekjaar geëindig 31 Maart 2014 aan.

Verantwoordelikheid van die Ouditkomitee

Die Ouditkomitee rapporteer dat alle verantwoordelikhede nagekom is, soos vereis deur artikel 38(1)(a)(ii) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en Tesourieregulasie 3.1.13. Die Ouditkomitee rapporteer verder dat die toepaslike, formele verwysingsraamwerk (goedgekeur op 11 September 2013) as die verwysingsraamwerk van die Ouditkomitee aanvaar is, aangeleenthede ter nakoming van hierdie raamwerk gereguleer is en dat alle verantwoordelikhede daarin vervat, uitgevoer is.

Die doeltreffendheid van interne kontrolestelsels

Die volgende interne ouditwerk is gedurende die oorsigjaar op grond van 'n risiko-gebaseerde benadering voltooi:

- Leerder-en-onderwyser-ondersteuningsmateriaal
- Bestuur en beheer
- Voorwaardelike toelaes
- Bestuur van sakebelanghebbendes

Die belangrikste gebiede vir verbetering wat deur interne oudit tydens die verrigting van hul funksies aangeteken is, is die volgende:

- Leerder-en-onderwyser-ondersteuningsmateriaal: Verbeter bestuur se toesighouding oor die gebruik en behoud van handboeke by skole
- Bestuur en beheer: Implementeer standaard bedryfsprosedures wat die monitering van finansiële bestuursvermoëns by skole definieer
- Voorwaardelike toelaes: Implementeer standaard bedryfsprosedures vir die bestuur van die MIV-/Vigs- en TB-toelaag
- Sakebelanghebbendebestuur: stel 'n raamwerk op as riglyn vir die proses wat gevolg moet word vir die identifisering, prioritisering, bou en verbetering van verhoudinge met belanghebbendes

Regstellende maatreëls is deur bestuur ooreengekom en die implementering daarvan word op 'n kwartaallikse basis deur die ouditkomitee gemonitor.

Die goedgekeurde interne ouditplan vir die jaar is voltooi, met die uitsondering van een projek wat na die einde van die boekjaar voltooi is en by die volgende kwartaallikse oorsigvergadering gerapporteer is.

Die ouditkomitee het oorweging geskenk aan die werk van interne oudit, asook die versekering wat verskaf is deur die verskeie ander versekeringsverskaffers insluitende bestuur, interne kontrole-eenheid, die funksie van ondernemingsrisikobestuur; forensiese funksie, provinsiale tesourie en eksterne oudit; en met die uitsondering van die aspekte hierbo vermeld asook aangeleenthede van die forensiese funksie wat 'n defek in interne kontrole geïdentifiseer het, is niks onder die komitee se aandag gebring wat 'n wesenlike defek in die interne kontrolestelsels van die departement aandui nie.

In-Jaar Bestuurs- en Kwartaallikse Prestasieverlae

Die departement het maandeliks en kwartaalliks aan Provinsiale Tesourie verslag gedoen, soos vereis deur die PFMA.

Die ouditkomitee is tevrede met die inhoud en gehalte van die kwartaallikse finansiële en prestasieverlae wat gedurende die oorsigjaar deur die departement se Rekenpligtige Beampte uitgereik is.

Evaluering van finansiële state

Die Ouditkomitee het:

- die geouditeerde finansiële jaarstate soos in die jaarverslag aangebied, met die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika en die Rekenpligtige Beampte hersien en bespreek;
- die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika se bestuursverslag en bestuur se reaksie daarop hersien;
- veranderinge aan die rekeningkundige beleide en praktyke oorweeg en, waar toepaslik, in die finansiële jaarstate daarvoor verslag gedoen;
- die departement se prosesse vir nakoming van regs- en regulatoriese bepalings hersien;
- die inligting oor voorafbepaalde doelwitte, soos in die jaarverslag gerapporteer, hersien;
- wesenlike wysigings voortspruitend uit die oudit van die departement hersien; en
- veranderinge aan die tussentydse finansiële state, soos deur die departement aangebied vir die ses maande wat op 30 September 2013 geëindig het, hersien en, waar van toepassing, veranderinge aanbeveel.

Interne audit

Vakatures in die interne audit-strukture ontvang voortdurend aandag en goeie vordering word met die vulling van befondsde vakatures gemaak. Daar was geen onopgeloste interne auditbevindings nie en goeie vordering is gemaak om regstellende maatreëls in te stel oor bevindings van die interne audit.

Risikobestuur

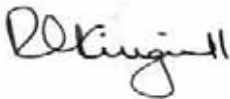
Die departement het volle verantwoordelik en eienaarskap geneem vir die implementering van die onderneming-wye risikobestuursmetode en -funksie en dit word op 'n kwartaallike basis deur die auditkomitee hersien. Dit bly 'n uitdaging om ORB regoor die departement te institutionaliseer. Die Ouditkomitee het 'n aantal ontluikende risiko's opgemerk en sal dit op 'n gereelde grondslag monitor.

Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika se verslag

- Die Ouditkomitee stem ooreen met en aanvaar die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika se mening oor die finansiële jaarstate en doen aan die hand dat die geouditeerde finansiële jaarstate aanvaar word en saam met die verslag van die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika gelees word.
- Die Ouditkomitee het met die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika en die departement vergader om te verseker dat daar geen onopgeloste kwessies is wat uit die regulatoriese verslag voortspruit nie.
- Die auditkomitee het die departement se implementeringsplan vir ouditkwessies wat in die vorige jaar geopper is, op 'n kwartaallike basis hersien en is tevrede dat die aangeleenthede voldoende opgelos is.
- Die auditkomitee het aanbeveel dat die finansiële jaarstate op 12 Augustus 2014 deur die Rekenpligtige Beamppte goedgekeur word.

Waardering

Die Ouditkomitee wil graag sy waardering uitspreek teenoor die bestuur van die departement, die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika, die Interne Oudit-eenheid en alle ander verskaffers van versekering vir die samewerking en inligting wat hulle verskaf het ten einde dit vir ons moontlik te maak om hierdie verslag saam te stel.

Mnr Ronnie Kingwill
Voorsitter van die Onderwysauditkomitee
Onderwysdepartement
Datum: 14 Augustus 2014

Deel D
Menslike Hulpbronbestuur

1. INLEIDING

Die inligting vervat in hierdie deel van die jaarverslag is vir alle departemente in die staatsdiens deur die Minister vir die Staatsdiens en Administrasie voorgeskryf.

2. OORSIG VAN MENSLIKE HULPBRONNE

2.1 Wetgewing wat MH-bestuur bepaal

Die inligting wat in hierdie deel verskaf word, word deur die Staatsdiensregulasies (hoofstuk 1, deel III J.3 en J.4) voorgeskryf.

Wet op Basiese Diensvoorwaardes, 1997 (Wet 75 van 1997)

Wet op Arbeidsbetrekkinge, 1995 (Wet 66 van 1995)

Wet op Billike Indiensneming, 1998 (Wet 55 van 1998)

Wet op Beroepsgeondheid en -veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993)

Wet op die Vergoeding vir Beroepsiektes en -beserings, 1993 (Wet 130 van 1993)

Die Wet op Staatsamptenaarpensioenfonds, 1996 (Proklamasie 21 van 1996)

Die Wet op die Indiensneming van Opvoeders, 1998 (Wet 76 van 1998)

Die Staatsdienswet, 1994 (Proklamasie 103 van 1994)

Die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996

Wet op Vaardigheidsontwikkeling, 1998 (Wet 97 van 1998)

Die Wet op die Bevordering van Gelykheid en die Voorkoming van Onbillike Diskriminasie, 2000 (Wet 4 van 2000)

Die Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting, 2000 (Wet 2 van 2000)

Die Wet op die Bevordering van Administratiewe Geregtigheid, 2000 (Wet 3 van 2000)

Die inligting toon die departement se demografiese samestelling van ras, geslag en gestremdheid, soos vereis deur die Wet op Billike Indiensneming en die Departement van Staatsdiens en Administrasie. Poste op die diensstaat vereis verskeie akademiese kwalifikasies, byvoorbeeld 'n Senior Sertifikaat, tegniese kwalifikasie of voorgraadse en nagraadse kwalifikasie, asook sekere vaardigheidsvlakke. Die Wet op Billike Indiensneming verklaar dat wanneer daar bepaal word of die aangewese groepe billik in 'n beroepskategorie en -vlak in 'n werkgewer se arbeidsmag verteenwoordig word, 'n aantal faktore in ag geneem moet word, insluitend die poel van toepaslik gekwalifiseerde persone uit die aangewese groepe waaruit die werkgewer redelik verwag kan word om werknemers te bevorder of aan te stel. Die syfers wat in hierdie afdeling aangebied word, neem nie hierdie faktore in ag nie en weerspieël nie die feit dat die bevolkingstatistiek wat deur die 2011-sensus verskaf is, aandui dat 'n baie klein persentasie van die Wes-Kaapse bevolking Matriek en tersiêre kwalifikasies het nie. Hierdie faktor bepaal die poel van "toepaslik gekwalifiseerde persone" waaruit die Wes-Kaapse Regering personeel kan aanstel (soos deur die Wet op Gelyke Indiensneming gespesifiseer). Die departement belê voortdurend in maatreëls om 'n breër poel van toepaslik gekwalifiseerde persone te skep wat om werkgeleenthede kan meeding, ten einde billike verteenwoordiging in alle beroepskategorieë en -vlakke in die arbeidsmag te verbreed.

2.2 Inleiding

Oorsig van die departement se MH-aangeleenthede

Die bestuur van die departement se diensstaat is van kritieke belang vir die opvoedkundige sukses van skole. Die departement het 185 meer poste vir die 2014 akademiese jaar toegeken. Verder het die departement 'n beter leerder-opvoeder-verhouding in die grondslagfase geïmplementeer. Die departement het daarin geslaag om sy getal permanente onderwysers te vermeerder en dus is daar oor die algemeen groter stabiliteit in die stelsel. Stappe is gedoen om 'n leerder-opvoeder-verhouding van 1: 36 in laerskole en 1:34 in hoërskole te verseker. Die departement het ook begin met 'n doelgerigte ontplooiingsplan vir oortollige opvoeders en die dalende syfer is 'n bewys van die sukses daarvan. Die WKOD het gedurende die verslagtydperk die getal oortollige opvoeders met 129 verminder.

Die departement het in die 2013-skooljaar vier vakaturelyste vir opvoeders suksesvol geadministreer.

Gestelde MH-prioriteite vir die jaar onder oorsig en die impak van hierdie prioriteite

Die departement beskou die werwing van bekwame bestuurders om as skoolhoofde by skole aangestel te word, as 'n prioriteit. Verteenwoordigers van die departement op sodanige keuringspanele was waaksaam om te verseker dat 'n behoorlike proses gevolg word.

Nog 'n prioriteit was om die getal werknemers op uitgebreide verloftydperke te verminder ten einde die finansiële las op die departement te verlig, aangesien dit die aanstelling van plaasvervangeropvoeders noodsaak.

Werksmagbeplanningsraamwerk en sleutelstrategieë om 'n vaardige en bekwame werksmag te lok en te werf.

Die departement het gebruik gemaak van die dienste en beskikbaarheid van die gegradueerdes van die Funza Lushaka-beursskema wat deur die nasionale Departement van Basiese Onderwys geadministreer word. Gedurende die tydperk 1 April 2013 tot 31 Desember 2013, is 384 (57.2%) Funza Lushaka-beurshouers (2012 beurshouers wat vir plasing in 2013 gekwalifiseer het) uit 671 suksesvol geplaas. Gedurende die tydperk 1 Januarie 2014 tot 31 Maart 2014, is 284 (47%) Funza Lushaka-beurshouers (2013 beurshouers wat vir plasing in 2014 gekwalifiseer het) uit 604 suksesvol in onderwysposte geplaas.

Die departement het met die vulling van SBD-poste klem gelê op die uitslae van die bevoegdheid-gebaseerde assesserings waaraan kandidate onderworpe was.

Raamwerk vir werknemerprestasiestuur

Die departement het die voorgeskrewe beleid ten opsigte van prestasiestuur aanvaar en onderskryf en het verseker dat alle personeel, opvoeders asook staatsdienspersoneel, goed ingelig is oor die verwagtinge van die werkgewer.

Werknemerwelstandsprogramme

'n Eksterne diensverskaffer het 'n diens aan die hele provinsiale regering gelewer en die departement het hierdie program ondersteun.

Die program bied voortgesette ondersteuning ten opsigte van die sielkundige, emosionele en leefstylbehoefte van werknemers. Dit is 'n program wat onder andere op MIV en Vigs, stres, finansiële bestuur, verhoudings, regsaspekte, familiesake, middelmisbruik en trauma-ontlonting fokus. Die program behandel ook werknemers se gesondheid- en welstandskwessies deur middel van werknemergesondheid- en welstandbewustheidsdae. Die doel van hierdie dae is om gesonde leefstyle te bevorder en bewustheid te skep oor die dienste wat die WKOD aan sy werknemers bied. Daarbenewens vind Bewusmaking oor Gesondheidsbevordering plaas volgens die dae aangeteken in die Departement Gesondheid se gesondheidskalender. Die departement het gedurende die oorsigtydperk 16 gesondheid- en welstandbewustheidsdae aangebied en ook bewustheid geskep deur 10 voorspraaksessies te hou oor die werknemer-welstandsprogram wat die WKOD aan werknemers bied.

Beleidsontwikkeling

Die departement het voor die einde van Augustus 2013 die diensstaat vir alle skole vir 2014 beskikbaar gestel. Dit het skole in staat gestel om tydig met hul beplanning vir 2014 te begin en het ook voldoende geleentheid geskep vir skole om 'n beroep op meer poste te doen, waar dit nodig geag is. Die afname in leerdergetalle gedurende die loop van 'n skooljaar lei daartoe dat sommige skole, soos die jaar vorder, meer opvoeders het as wat die leerder-onderwyser-verhouding toelaat en met dié strekking is die diensstaat van skole soos op 31 Julie 2013 op geverifieerde leerdertalle gegrond.

'n e-Werwingstelsel ("werwing van die beste") is met ingang van Januarie 2013 geïmplementeer. Die stelsel stel alle opvoeders in staat om hul persoonlike profiel op die stelsel te voltooi en die platform te gebruik om aanlyn om geadverteerde poste aansoek te doen. Hierdie stelsel het bewys dat die bestuur van aansoeke meer doeltreffend hanteer word en 'n opname het 'n groot mate van gebruikerstevredenheid aangedui.

Die departement maak sedert 2013 van die Pensioene E-Kanaliserings-stelsel gebruik, wat voorsiening maak vir die elektroniese verwerking van pensioenonttrekking vir begunstigdes en het die omkeertyd vir die werklike betaling van voordele merkwaardig verminder.

Strenger aandag is geskenk om te verseker dat alle werknemers wat vergoeding vir werk buite die staatsdiens ontvang, om goedkeuring aansoek doen.

Die departement het met behulp van interne oudit 'n belanghebbende-dokument ontwikkel om die werksverhouding met eksterne belanghebbendes soos vakbonde, skoolhoofde-forum en skoolbeheerliggame te verbeter.

Toekomstige MH-planne/doelwitte

Die uitrol van die e-Werwingstelsel vir kantoorgebaseerde opvoeders asook staatsdienspersoneel.

Die verskaffing van aanlyn-aansoeke vir institusionele opvoederposte aan skole in elektroniese formaat.

3. OORSIG VAN MENSLIKE HULPBRONSTATISTIEK

3.1. Personeelverwante uitgawes

Die volgende tabelle is 'n opsomming van die finale geouditeerde personeelverwante uitgawes per program en per salarisband. 'n Aanduiding van die volgende word in die besonder verskaf:

- bedrag bestee aan personeel
- bedrag bestee aan salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese fonds.

Program	Programaanwysing
Program 1	Administrasie
Program 2	Openbare gewone skoolonderwys
Program 3	Onafhanklike skoolonderwys
Program 4	Openbare spesiale skoolonderwys
Program 5	Verdere Onderwys- en Opleidingskolleges
Program 6	Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes
Program 7	Vroeëkindontwikkeling
Program 8	Infrastruktuurontwikkeling
Program 9	Hulpdienste en verwante dienste

Tabel 3.1.1 Personeeluitgawes per program vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Program	Totale uitgawes (R'000)	Personeel-uitgawes (R'000)	Opleidings-uitgawes (R'000)	Professionele en spesiale dienste-uitgawes (R'000)	Personeel-uitgawes as 'n % van totale uitgawes	Gemiddelde personeel-koste per werknemer (R'000)	Getal werknemers
Program 1	571 137	297 851	867	0	1.92	339.24	878
Program 2	11 362 779	9 625 960	30 825	0	62.09	279.50	34 440
Program 3	84 660	0	0	0	0.00	0	0
Program 4	910 338	761 299	0	0	4.91	263.52	2 889
Program 5	353 078	289 657	0	0	1.87	309.13	937
Program 6	37 898	*963	0	0	0.01	120.38	8
		**3 148	0	0	0.02	0	0
Program 7	465 535	63 142	0	0	0.41	337.66	187
Program 8	1 054 312	5 446	0	0	0.04	302.56	18
Program 9	662 459	***453 266	0	0	2.92	384.12	1 180
		****66 201	0	0	0.43	0	0
Totaal	15 502 196	11 566 933	31 692	0	74.61	285.34	40 537

Nota:

* Die personeeluitgawes ten opsigte van Program 6 (Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes) ten bedrae van R0.963m is ten opsigte van die agt voltydse werknemers in permanente diens. Die aangeduide gemiddelde personeelkoste is dus slegs ten opsigte van die voltydse werknemers

** Die bedrag van R3.148m reflekteer die bedrag ten opsigte van die uitgawes rakende 39 opvoeders wat op 'n uurlikse basis vir onderlig by BOOV-sentrums aangestel is.

*** Die personeeluitgawes ten opsigte van Program 9 (Hulpdienste en Verwante Dienste) ten bedrae van R453.266m is ten opsigte van die werknemers in permanente diens. Die aangeduide gemiddelde personeelkoste is dus slegs ten opsigte van die voltydse werknemers.

**** Die bedrag van R66.201m reflekteer die bedrag ten opsigte van die uitgawes vir eksaminatore/moderatore/nasieners en tydelike administratiewe ondersteuningspersoneel (vir die 2013-Matriekeksamen).

Tabel 3.1.2 Personeelkoste per salarisband vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Salarisband	Personeel- uitgawes (R'000)	% van totale personeel- koste	Gemiddelde personeel- koste per werknemer (R'000)	Getal werknemers
Laer geskool (Vlak 1-2)	319 846	2.76	98.63	3 243
Geskool (Vlak 3-5)	709 168	6.11	149.68	4 738
Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	6 583 747	56.75	281.04	23 426
Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	3 940 305	33.96	434.05	9 078
Senior en topbestuur (Vlak 13-16)	48 484	0.42	932.38	##52
Totaal	#11 601 550	100.00	286.20	40 537
Nota:				
# Die totale personeeluitgawes in tabel 3.1.1 en 3.1.2 verskil omdat sommige transaksies direk op BAS plaasvind				
## Die totale getal werknemers aangedui in tabel 3.1.1 en 3.1.2 hierbo sluit sowel staatsdienspersoneel as opvoeders in. Die getal werknemers in die salarisband 13 – 16 sluit die ses Hoof Uitvoerende Beamptes verbonde aan die Verdere Onderwys- en Opleidingskolleges in				

Die volgende tabelle verskaf 'n opsomming per program (Tabel 3.1.3) en salarisbande (Tabel 3.1.4) van uitgawes aangegaan as gevolg van salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese bystand. Die tabel verskaf in elke geval 'n aanduiding van die persentasie van die personeelbegroting wat vir hierdie items aangewend is.

Tabel 3.1.3 Salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese bystand per program vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Program	Salarisse		Oortyd		Huiseienaarstoelae		Mediese fonds	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as 'n % van personeel- koste	Bedrag (R'000)	Oortyd as 'n % van personeel- koste	Bedrag (R'000)	HET as 'n % van personeel- koste	Bedrag (R'000)	Mediese bystand as 'n % van personeel- koste
Program 1	237 572	2.00	3 453	0.03	8 371	0.10	13 899	0.10
Program 2	7 214 260	62.20	113	0.00	217 408	1.90	402 903	3.50
Program 4	553 087	4.80	105	0.00	17 783	0.20	30 875	0.30
Program 5	218 780	1.90	0	0.00	6 267	0.10	11 838	0.10
Program 6	11 700	0.10	0	0.00	412	0.00	679	0.00
Program 7	48 462	0.40	0	0.00	1 085	0.00	2 477	0.00
Program 8	3 885	0.00	0	0.00	30	0.00	7	0.00
Program 9	357 900	3.10	1 840	0.02	8 606	0.10	16 329	0.10
Totaal	8 645 646	74.52	5 511	0.05	259 962	2.24	479 007	4.13

Tabel 3.1.4 Salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese bystand per salarisband vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Salarisband	Salarisse		Oortyd		Huiseienaarstoelae		Mediese fonds	
	Bedrag (R'000)	Salarisse as 'n % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	Oortyd as 'n % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	HET as 'n % van personeel-koste	Bedrag (R'000)	Mediese bystand as 'n % van personeel-koste
Geskoold (Vlak 1-2)	224 623	1.90	125	0.00	16 010	0.10	17 025	0.10
Geskoold (Vlak 3-5)	504 825	4.40	1 821	0.02	29 738	0.30	41 328	0.0
Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	4 908 153	42.30	2 873	0.02	145 727	1.30	283 337	2.40
Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	2 975 891	25.70	692	0.01	68 231	0.60	136 705	1.20
Senior bestuur (Vlak 13-16)	32 154	0.30		0.00	256	0.00	612	0.00
Totaal	8 645 646	74.52	5 511	0.05	259 962	2.24	479 007	4.13

3.2. Indiensneming en vakatures

Die tabelle in hierdie afdeling is 'n opsomming van die posisie ten opsigte van indiensneming en vakatures.

Die volgende tabelle is 'n opsomming van die getal poste op die diensstaat, die getal werknemers, die persentasie poste vakant en of daar enige personeel bykomend tot die diensstaat is.

Hierdie inligting word ten opsigte van twee belangrike veranderlikes aangebied:

- program (Tabel 3.2.1) en
- salarisband (Tabel 3.2.2).

Tabel 3.2.1 Indiensneming en vakatures per program soos op 31 Maart 2014

Personeel-groep	Program	Getal befondsde poste	On-befondsde poste	Getal poste gevul	Vakature-koers %	Getal persone bykomend tot die diensstaat	Totale getal werknemers
Alle personeel	Program 1	901	57	861	4.00	17	878
	Program 2	34 131	85	34 169	0.00	271	34 440
	Program 4	3 078	11	2 863	7.00	26	2 889
	Program 5	1 312	153	937	2.00	0	937
	Program 6	12	0	8	33.00	0	8
	Program 7	15	0	187	0.00	0	187
	Program 8	0	0	18	0.00	0	18
	Program 9	1 309	79	1 154	12.00	26	1 180
	Totaal	40 758	385	40 197	1.00	340	40 537

Personeel-groep	Program	Getal befondsde poste	Onbefondsde poste	Getal poste gevul	Vakature-koers %	Getal persone bykomend tot die diensstaat	Totale getal werknemers
Opvoeders	Program 1	118	6	117	1.00	6	123
	Program 2	27 994	1	28 188	0.00	130	28 318
	Program 4	1 922	0	1 871	3.00	15	1 886
	Program 5	885	0	773	13.00	0	773
	Program 6	4	0	2	50.00	0	2
	Program 7	15	0	187**	0.00	0	187
	Program 8	0	0	1	0.00	0	1
	Program 9	702	8	630	10.00	16	646
	Totaal	31 640	15	31 769	0.00	167*	31 936
Staatsdienspersoneel	Program 1	783	51	744	5.00	11	755
	Program 2	6 137	84	5 981	3.00	141	6 122
	Program 4	1 156	11	992	14.00	11	1 003
	Program 5	427	153	164	62.00	0	164
	Program 6	8	0	6	25.00	0	6
	Program 7	0	0	0	0.00	0	0
	Program 8	0	0	17	0.00	0	17
	Program 9	607	71	524	14.00	10	534
	Totaal	9 118	370	8 428	8.00	173	8 601

Nota:

* In die geval van opvoeders bykomend tot die diensstaat, word slegs die syfers aangedui van daardie opvoeders wat behoorlik as bykomend ingevolge die kollektiewe ooreenkomste geïdentifiseer is.

** Program 7: Poste van opvoeder: preprimêr word afgeskaf soos hulle vakant raak. Die WKOD het 'n beleid aanvaar waarvolgens die fondse gekoppel aan ontruimde poste deur 'n subsidie vervang word in 'n poging om meer leerterreine vir preprimêre leerders te skep (Vroeëkindontwikkeling). 187 opvoeders in Program 7 is preprimêre personeel. Hierdie personeel word in addisionele poste gedra.

Wat opvoedkundige instellings betref, beteken die getal vakatures ten opsigte van opvoeders nie dat die instelling minder opvoeders het as die getal opvoeders waarop hulle geregtig is nie. Dit dui bloot aan dat die opvoederposte nie in 'n permanente hoedanigheid gevul is nie. In elke geval waar die pos nie permanent gevul word nie, word 'n kontrakaanstelling gemaak om te verseker dat alle opvoedkundige instellings voldoende kapasiteit het.

Tabel 3.2.2 Indiensneming en vakatures per salarisband soos op 31 Maart 2014

Personeel-groep	Salarisband	Getal befondsde poste	On-befondsde poste	Getal poste gevul	Vakature-koers %	Getal persone bykomend tot die diensstaat	Totale getal werknemers
Alle personeel	Laer geskool (Vlak 1-2)	3 373	194	3 265	3.00	50	3 315
	Geskool (Vlak 3-5)	4 257	78	3 795	11.00	66	4 646
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	28 875	75	29 264	0.00	172	28 651
	Hoogs geskool toesig-houding (Vlak 9-12)	4 203	38	3 823	9.00	50	3 873
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	50	0	50	0.00	2	52

Personeel-groep	Salarisband	Getal befondsde poste	On-befondsde poste	Getal poste gevul	Vakature-koers %	Getal persone bykomend tot die diensstaat	Totale getal werknemers
	Totaal	40 758	385	40 197	1.00	340	40 537
Opvoeders	Laer geskool (Vlak 1-2)	0	0	0	0.00	0	0
	Geskool (Vlak 3-5)	0	0	0	0.00	0	*785
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	27 671	0	28 145	0.00	122	27 482
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	3 969	15	3 624	9.00	45	3 669
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0	0.00	0	0
	Totaal	31 640	15	31 769	0.00	167	31 936
Staatsdienspersoneel	Laer geskool (Vlak 1-2)	3 373	194	3 265	3.00	50	3 315
	Geskool (Vlak 3-5)	4 257	78	3 795	11.00	66	3 861
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	1 204	75	1 119	7.00	50	1 169
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	234	23	200	15.00	5	205
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	50	0	49	0.00	2	51
	Totaal	9 118	370	8 428	8.00	173	8 601

Nota:

- Wat opvoedkundige instellings betref, beteken die getal vakatures ten opsigte van opvoeders nie dat die instelling minder opvoeders het as die getal opvoeders waarop hulle geregtig is nie. Dit dui bloot aan dat die opvoederposte nie in 'n permanente hoedanigheid gevul is nie. In elke geval waar die pos nie permanent gevul word nie, word 'n kontrakaanstelling gemaak om te verseker dat alle opvoedkundige instellings die getal opvoeders het waarop hulle geregtig is.
- Alle opvoederposte word geskep vir die aanstelling van professioneel, ten volle gekwalifiseerde opvoeders (minstens Matriek plus 3 jaar opleiding) op die minimum van salarislak 6-7. Die WKOD het 'n paar ondergekwalifiseerde opvoeders in die stelsel. Hulle is die 785 opvoeders wat op salarislak 3-5 vergoed word, aangesien hulle nie aan die minimum posvereistes voldoen om op salarislak 6-7 betaal te word nie. Hierdie opvoeders is almal in goedgekeurde poste aangestel wat op hierdie tabel in salarisband 6-8 aangetoon word.

Tabel 3.2.3 Indiensneming en vakatures per kritieke beroep soos op 31 Maart 2014

Kritieke beroep	Getal poste op goedgekeurde diensstaat	Getal poste gevul	Vakaturekoers	Getal werknemers bykomend tot die diensstaat
NvT	NvT	NvT	NvT	NvT
Totaal	NvT	NvT	NvT	NvT

Aantekeninge:

- Die CORE-klassifikasie, soos bepaal deur die DPSA, moet vir die voltooiing van hierdie tabel gebruik word.
- Kritieke beroepe word omskryf as beroepe of subkategorieë binne 'n beroep
 - waarin daar tans of in die toekoms verwag word om 'n skaarste van gekwalifiseerde en ervare persone te wees, hetsy vanweë die onbesikbaarheid van sodanige geskoolde persone of die feit dat die beskikbare persone nie aan die toepaslike vereistes vir indiensneming voldoen nie;
 - waarvoor persone 'n gevorderde kennis oor 'n spesifieke vakgebied of wetenskap of leerarea benodig en daardie kennis d.m.v. 'n langdurige kursus of studie en/of gespesialiseerde instruksie opgedoen word;
 - waar die inherente aard van die beroep die bestendige uitvoering van diskresie verg en dit grotendeels intellektueel van aard is; en ten opsigte waarvan 'n departement 'n hoë mate van moeilikheid ervaar om die dienste van werknemers te werf of behou.

3.3 Vulling van SBD-poste

Die tabelle in hierdie afdeling verskaf inligting oor indiensneming en vakatures soos dit verband hou met lede van die senior bestuursdiens (SBD) per salarisvlak. Dit verskaf ook inligting oor die advertering en vulling van SBD-poste, redes waarom voorgeskrewe tydsraamwerke nie nagekom is nie en dissiplinêre stappe wat geneem is.

Tabel 3.3.1 SBD-posinligting soos op 31 Maart 2014

SBD-vlak	Getal SBD-poste per vlak		Getal SBD-poste gevul per vlak	% van SBD-poste gevul per vlak	Getal SBD-poste vakant per vlak	% van SBD-poste vakant per vlak
	Befonds	On-befonds				
Direkteur-Generaal/ Departementshoof	1	0	1	100.00	0	0.00
Salarisvlak 16, maar nie Departementshoof nie	0	0	0	0.00	0	0.00
Salarisvlak 15	4	0	4	100.00	0	0.00
Salarisvlak 14	9	0	8	100.00	1	0.00
Salarisvlak 13	36	0	40	108.00	0	13.89
Totaal	50	0	53	106.00	1	100.00

Nota:
 Twee (2) SBD-lede word bo die WKOD-dienststaat gedra plus een (1) SBD-lid in die Kantoor van die Minister van Onderwys in die Wes-Kaap en een (1) SBD-lid word teen die Interne Kontrole-poste gedra.

Tabel 3.3.2 SBD-posinligting soos op 30 September 2013

SBD-vlak	Getal SBD-poste per vlak		Getal SBD-poste gevul per vlak	% van SBD-poste gevul per vlak	Getal SBD-poste vakant per vlak	% van SBD-poste vakant per vlak
	Befonds	Onbefonds				
Direkteur-Generaal/ Departementshoof	1	0	1	2.08	0	0.00
Salarisvlak 16, maar nie Departementshoof nie	0	0	0	0.00	0	0.00
Salarisvlak 15	4	0	4	8.33	0	0.00
Salarisvlak 14	9	0	7	14.58	2	33.33
Salarisvlak 13	36	0	36	75.00	4	66.67
Totaal	50	0	48	100.00	6	100.00

Nota:
 • Twee (2) SBD-lede word bo die WKOD-dienststaat gedra plus een (1) SBD-lid in die Kantoor van die Minister van Onderwys in die Wes-Kaap en een (1) SBD-lid word teen die Interne Kontrole-pos gedra.

Tabel 3.3.3 Advertering en vulling van SBD-poste vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

SBD-vlak	Getal SBD-poste per vlak		Getal SBD-poste gevul per vlak	% van SBD-poste gevul per vlak	Getal SBD-poste vakant per vlak	% van SBD-poste vakant per vlak
	Befonds	Onbefonds				
Direkteur-Generaal/ Departementshoof	1	0	1	2.08	0	0.00
Salarisvlak 16, maar nie Departementshoof nie	0	0	0	0.00	0	0.00
Salarisvlak 15	4	0	4	8.33	0	0.00
Salarisvlak 14	9	0	7	14.58	2	33.33
Salarisvlak 13	36	0	36	75.00	4	66.67
Totaal	50	0	48	100.00	6	100.00

Twee (2) SBD-lede word bo die WKOD-diensstaat gedra plus een (1) SBD-lid in die Kantoor van die Minister van Onderwys in die Wes-Kaap en een (1) SBD-lid word teen die Interne Kontrole-poste gedra.

Tabel 3.3.4 Redes waarom die vulling van befondsde, vakante SBD-poste nie nagekom is nie - binne ses maande geadverteer en binne 12 maande gevul nadat dit vakant geraak het vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Redes waarom vakatures nie binne ses maande geadverteer is nie
Nvt

Redes waarom vakatures nie binne ses maande gevul is nie
Nvt

Aantekeninge

- Ingevolge die Staatsdiensregulasies, hoofstuk 1, deel VII C.1A.3 moet departemente goeie oorsaak of rede aandui waarom die vulling van SBD-poste binne die voorgeskrewe tydsraamwerke nie nagekom is nie.

Tabel 3.3.5 Dissiplinêre stappe ingestel vir nakoming van die voorgeskrewe tydsraamwerk vir die vulling van SBD-poste binne 12 maande vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Dissiplinêre stappe wat ingestel is vir die nienakoming van voorgeskrewe tydraamwerke vir die vul van SBD-poste binne 12 maande
Nvt

Aantekeninge

- Ingevolge die Staatsdiensregulasies, hoofstuk 1, deel VII C.1A.2 moet departemente goeie oorsaak of rede aandui waarom die vulling van SBD-poste binne die voorgeskrewe tydsraamwerke nie nagekom is nie. In die geval van nienakoming van hierdie regulasie, moet die betrokke uitvoerende gesag of departementshoof gepaste dissipline stappe doen ingevolge artikel 16A(1) of (2) van die Staatsdienswet.

3.4. Posevaluering

Binne 'n nasionaal-bepaalde raamwerk, kan uitvoerende gesagte enige pos in sy of haar organisasie evalueer of herevalueer. Ingevolge die regulasies moet alle vakatures op salarisvlak 9 en hoër geëvalueer word voordat dit gevul word. Die volgende tabel is 'n opsomming van die getal poste wat gedurende die oorsigjaar geëvalueer is. Die tabel verskaf ook statistieke oor die getal poste wat op- of afgegradeer is.

Tabel 3.4.1 Posevaluering per salarisband vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Salarisband	Totale getal poste soos op 31 Maart 2014	Getal poste ge-evalueer	% van poste volgens salaris-bande ge-evalueer	Poste opgegradeer		Poste afgegradeer	
				Getal	% van getal poste	Getal	% van getal poste
Laer geskoold (Vlak 1-2)	3 373	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Geskoold (Vlak 3-5)	4 257	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	28 875	2	0.01	0	0.00	0	0.00
Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	4 203	5	0.12	0	0.00	0	0.00
Senior bestuursdiens Band A (Vlak 13)	36	1	2.78	0	0.00	0	0.00
Senior bestuursdiens Band B (Vlak 14)	9	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Senior bestuursdiens Band C (Vlak 15)	4	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Senior bestuursdiens Band D (Vlak 16)	1	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Totaal	40 758	8	0.02	0	0.00	0	0.00

Die volgende tabel verskaf 'n opsomming van die getal werknemers wie se posisies opgegradeer is weens hulle poste wat opgegradeer is. Die getal werknemers kan verskil van die getal poste opgegradeer, aangesien nie alle werknemers outomaties in die nuwe poste geabsorbeer word nie en party van die opgegradeerde poste kan ook vakant wees.

Tabel 3.4.2 Profiel van werknemers wie se posisies opgegradeer is weens hul poste wat opgegradeer is vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Geslag	Swart	Asiër	Kleurling	Wit	Totaal
Vroulik	0	0	0	0	0
Manlik	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0

Werknemers met 'n gestremdheid	0
--------------------------------	---

Die volgende tabel verskaf 'n opsomming van die getal gevalle waar salarisbande die graad oorskry het wat deur posevaluering bepaal is. Redes vir die afwyking word in elke geval voorsien.

Tabel 3.4.3 Werknemers met salarisvlakke hoër is as die vlakke wat deur posevaluering bepaal is per beroep vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Totale getal werknemers wie se salaris die grade oorskry het wat deur posevaluering bepaal is	Geen
---	------

Die volgende tabel is 'n opsomming van die begunstigdes van bogenoemde ten opsigte van ras, geslag en gestremdheid.

Tabel 3.4.4 Profiel van werknemers wie se salarisvlakke hoër is as die vlakke wat deur posevaluering bepaal is vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Totale getal werknemers wie se salaris die grade oorskry het wat deur posevaluering bepaal is	Geen
---	------

3.5. Verandering in indiensneming

Hierdie afdeling verskaf inligting oor veranderinge in indiensneming oor die boekjaar. Omsetkoerse gee 'n aanduiding van tendense in die indiensnemingsprofiel van die departement. Die volgende tabelle verskaf 'n opsomming van omsetkoerse per salarisband en kritieke beroepe (see definisies in onderstaande aantekeninge).

Tabel 3.5.1 Jaarlikse omsetkoerse per salarisband vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Personeel-groep	Salarisband	Getal werknemers per band soos op 31 Maart 2013	Aanstellings	Oorplasings na die departement	Aanstellings en oorplasings na die departement	Beëindigings	Oorplasings uit die departement	Beëindigings en oorplasings uit die departement	Omsetkoers %
Alle personeel	Laer geskool (Vlak 1-2)	3 087	3 036	1	3 037	2 806	1	2 807	7.00
	Geskool (Vlak 3-5)	4 778	4 995	5	5 000	3 832	6	3 838	24.00
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	23 390	11 762	23	11 785	11 739	31	11 770	0.00
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	8 820	576	3	579	1 117	12	1 129	0.00
	Senior bestuursdiens Band A (Vlak 13)	37	3	0	3	1	0	1	8.00
	Senior bestuursdiens Band B (Vlak 14)	7	0	0	0	1	0	1	0.00
	Senior bestuursdiens Band C (Vlak 15)	4	0	0	0	0	0	0	0.00
	Senior bestuursdiens Band D (Vlak 16)	1	0	0	0	0	0	0	0.00
	Totaal		40 124	20 372	32	20 404	19 496	50	19 546

Personeelgroepe	Salarisband	Getal werknemers per band soos op 31 Maart 2013	Aanstellings	Oorplasinge na die departement	Aanstellings en oorplasinge na die departement	Beëindigings	Oorplasinge uit die departement	Beëindigings en oorplasinge uit die departement	Omsetkoers %
Opvoeders	Laer geskool (Vlak 1-2)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
	Geskool (Vlak 3-5)	896	3796	0	3 796	2 562	1	2 563	138.00
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	22 109	11 520	14	11 534	11 493	28	11 521	0.00
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	8 623	542	3	545	1 089	7	1 096	0.00
	Senior bestuursdiens Band A (Vlak 13)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
	Senior bestuursdiens Band B (Vlak 14)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
	Senior bestuursdiens Band C (Vlak 15)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
	Senior bestuursdiens Band D (Vlak 16)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
	Totaal	31 628	15 858	17	15 875	15 144	36	15 180	2.00
Staatsdiens	Laer geskool (Vlak 1-2)	3 087	3 036	1	3 037	2 806	1	2 807	7.00
	Geskool (Vlak 3-5)	3 882	1 199	5	1 204	1 270	5	1 275	0.00
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	1 281	242	9	251	246	3	249	0.00
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	197	34	0	34	28	5	33	0.00
	Senior bestuursdiens Band A (Vlak 13)	37	3	0	3	1	0	1	8.00
	Senior bestuursdiens Band B (Vlak 14)	7	0	0	0	1	0	1	0.00
	Senior bestuursdiens Band C (Vlak 15)	4	0	0	0	0	0	0	0.00
	Senior bestuursdiens Band D (Vlak 16)	1	0	0	0	0	0	0	0.00
	Totaal	8 496	4 514	15	4 529	4 352	14	4 366	2.00

Nota:

Kolom 3 (getal werknemers) sluit die aard van aanstellings en botallige personeel in en sluit die Minister uit. Staatsamptenare en Opvoeders wat nie permanente poste beklee nie, word op kontrak vir vaste tydperke aangestel. Dit sluit werknemers in wat in substantiewe vakatures aangestel word, wat ontstaan weens natuurlike uitvloei, afsterwe, bevorderings, ens. en werknemers (opvoeders) wat as plaasvervangers in die plek van diegene wat afwesig is weens siekteverlof, kraamverlof, ens. aangestel word. Dit impliseer dat dieselfde werknemer tot vier keer in 'n bepaalde verslagtydperk aangestel kan word, aangesien elke kontrak as 'n nuwe aanstelling beskou word. Die verstryking van die kontrak word vir verslagdoeleindes as 'n beëindiging van diens beskou en dit is die rede vir die buitengewoon hoë getal beëindigings.

Tabel 3.5.2 Jaarlikse omsetkoerse per kritieke beroep vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Kritieke beroep	Aantal werknemers aan begin van tydperk - April 2013	Aanstellings in en oorplasinge na die departement	Beëindigings en oorplasinge uit die departement	Omsetkoers
TOTAAL	NvT	NvT	NvT	NvT

Die tabel hieronder identifiseer die belangrikste redes waarom personeel die departement verlaat het.

Tabel 3.5.3.1 Redes waarom personeel die departement verlaat het vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Groep	Tipe beëindiging	Getal personeel	% van totale beëindigings	Getal beëindigings as 'n % van totale getal werknemers soos op 31 Maart 2014
Alle personeel	Sterfte/heengaan	131	0.7.0	0.30
	Bedanking	779	4.00	1.90
	Beëindiging van kontrak	17 671	90.40	44.00
	Ontslag – operasionele veranderinge	15	0.10	0.00
	Ontslag – wangedrag	44	0.20	0.10
	Ontslaan weens swak gesondheid	35	0.20	0.10
	Aftrede	821	4.20	2.00
	Werknemer-geïnisieerde skeidingspakket	11	0.10	0.00
	Oorplasinge na ander regeringsdepartemente	50	0.30	0.10
	Groot totaal	19 557	100.00	48.70
Opvoeders	Sterfte/heengaan	76	0.50	0.20
	Bedanking	629	4.10	2.00
	Beëindiging van kontrak	13 794	90.80	43.60
	Ontslag – operasionele veranderinge	15	0.10	0.00
	Ontslag – wangedrag	21	0.10	0.10
	Ontslaan weens swak gesondheid	21	0.10	0.10
	Aftrede	588	3.90	1.90
	Werknemer-geïnisieerde skeidingspakket	11	0.10	0.00
	Oorplasinge na ander regeringsdepartemente	36	0.20	0.10
	Groot totaal	15191	100.00	48.00
Staatsdienspersoneel	Sterfte/heengaan	55	1.30	0.60
	Bedanking	150	3.40	1.80
	Beëindiging van kontrak	3877	88.80	45.60
	Ontslag – operasionele veranderinge	0	0.00	0.00
	Ontslag - wangedrag	23	0.50	0.30
	Ontslaan weens swak gesondheid	14	0.30	0.20
	Aftrede	233	5.30	2.70
	Werknemer-geïnisieerde skeidingspakket	0	0.00	0.00
	Oorplasinge na ander regeringsdepartemente	14	0.30	0.20
	Groot totaal	4366	100.00	51.40

Nota:

Die "Beëindiging van Kontrak"-syfer mag hoog lyk in vergelyking met ander regeringsdepartemente en werkgewers. Die hoë syfer is omdat die WKOD 'n beleid het waarvolgens werknemers vir kort tydperke op kontrak aangestel word. Hierdie poste word gereeld binne die raamwerk van toepaslike kollektiewe ooreenkomste geadverteer, met die doel dat dit so vroeg as moontlik permanent gevul sal word. Verder word plaasvervangeropvoeders aangestel in die plek van opvoeders wat met verlof gaan of of gesekondeer word. Die kortste tydperk vir 'n kontrakaanstelling ten opsigte van 'n opvoeder is twee weke.

Tabel 3.5.3.2 Redes waarom personeel bedank het, 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Groep	Tipe beëindiging	Alle personeel	% van totale beëindigings
Alle personeel	Ouderdom	3	0.02
	Swak gesondheid	14	0.07
	Beter vergoeding	42	0.22
	Huishoudelike probleme	2	0.01
	Emigrasie	18	0.09
	Verdere studie	8	0.04
	Huwelik	7	0.04
	Aard van werk	35	0.18
	(Geen rede nie (hoofsaaklik "einde van kontrak"))	18 725	96.60
	Ander onderwysdepartemente	1	0.01
	Ander beroep	53	0.27
	Eie onderneming	1	0.01
	Persoonlike griewe	13	0.07
	Reorganisasie	1	0.01
	Bedanking uit die pos	556	2.85
	Swangerskap	2	0.01
	Wangedrag	4	0.02
	Wedersyds ooreengekome skeidingspakket	1	0.01
	Vermindering van poste	9	0.05
	Vorige klag van wangedrag	1	0.01
	Grooftotaal	19 496	100.00
Opvoeders	Ouderdom	2	0.01
	Swak gesondheid	12	0.08
	Beter vergoeding	33	0.22
	Huishoudelike probleme	2	0.01
	Emigrasie	18	0.12
	Verdere studie	8	0.05
	Huwelik	7	0.05
	Aard van werk	24	0.16
	(Geen rede nie (hoofsaaklik "einde van kontrak"))	14 515	95.85
	Ander onderwysdepartement	1	0.01
	Ander beroep	38	0.25
	Eie onderneming	1	0.01
	Persoonlike griewe	12	0.08
	Reorganisasie	1	0.01
	Bedanking uit die pos	456	3.01
	Swangerskap	1	0.01
	Wangedrag	3	0.02
	Wedersyds ooreengekome skeidingspakket	1	0.01
	Vermindering van poste	9	0.01
	Vorige klag van wangedrag	0	0.00
	Grooftotaal	15 144	100.00

Groep	Tipe beëindiging	Alle personeel (getal)	% van totale beëindigings
Staatsdienspersoneel	Ouderdom	1	0.02
	Swak gesondheid	2	0.05
	Beter vergoeding	9	0.21
	Huishoudelike probleme	0	0.00
	Emigrasie	0	0.00
	Verdere studie	0	0.00
	Huwelik	0	0.00
	Aard van werk	11	0.25
	(Geen rede nie (hoofsaaklik "einde van kontrak"))	4 210	96.73
	Ander onderwysdepartement	0	0.00
	Persoonlike griewe	1	0.02
	Ander beroep	15	0.34
	Eie onderneming	0	0.00
	Reorganisasie	0	0.00
	Herontwerp van pos	100	2.30
	Swangerskap	1	0.02
	Wangedrag	1	0.02
	Wedersyds ooreengekome skeidingspakket	0	0.00
	Vermindering van poste	0	0.00
	Vorige klag van wangedrag	1	0.02
	Groot totaal	4 352	100.00

Tabel 3.5.3.3 Redes waarom permanente personeel bedank het 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Groep	Tipe beëindiging	Alle personeel (getal)	% van totale beëindigings
Alle personeel	Ouderdom	3	0.41
	Swak gesondheid	12	1.63
	Beter vergoeding	36	4.88
	Huishoudelike probleme	2	0.27
	Emigrasie	18	2.44
	Verdere studie	8	1.08
	Huwelik	7	0.95
	Aard van werk	32	4.34
	Geen rede nie	9	1.22
	Ander onderwysdepartement	1	0.14
	Ander beroep	48	6.50
	Eie onderneming	1	0.14
	Persoonlike griewe	12	1.63
	Afskaffing van pos	543	73.58
	Swangerskap	1	0.14
	Wangedrag	4	0.54
	Vorige klag van wangedrag	1	0.14
		Groot totaal	738

Groep	Tipe beëindiging	Alle personeel (getal)	% van totale beëindigings
Opvoeders	Ouderdom	2	0.33
	Swak gesondheid	10	1.66
	Beter vergoeding	30	4.99
	Huishoudelik	2	0.33
	Emigrasie	18	3.00
	Verdere studie	8	1.33
	Huwelik	7	1.16
	Aard van werk	21	3.49
	Geen rede nie	8	1.33
	Ander onderwysdepartement	1	0.17
	Ander beroep	35	5.82
	Eie onderneming	1	0.17
	Persoonlike griewe	11	1.83
	Bedanking uit die pos	443	73.71
	Swangerskap	1	0.17
	Wangedrag	3	0.50
	Vorige klag van wangedrag	0	0.00
		Groot totaal	601
Staatsdienspersoneel	Ouderdom	1	0.73
	Swak gesondheid	2	1.46
	Beter vergoeding	6	4.38
	Huishoudelike probleme	0	0.00
	Emigrasie	0	0.00
	Verdere studie	0	0.00
	Huwelik	0	0.00
	Aard van werk	11	8.03
	Geen rede nie	1	0.73
	Ander onderwysdepartement	0	0.00
	Ander beroep	13	9.49
	Eie onderneming	0	0.00
	Persoonlike griewe	1	0.73
	Bedanking uit die pos	100	72.99
	Swangerskap	0	0.00
	Wangedrag	1	0.73
	Vorige klag van wangedrag	1	0.73
		Groot totaal	137

Tabel 3.5.3.3 Ouderdomsgroepe van permanente personeel wat bedank het
 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Ouderdom	Bedankings alle personeel	Alle personeel - %	Bedankings opvoeders	Opvoeders - %	Bedankings staatsdiens- personeel	Staatsdiens- personeel %
Ouderdom 20>	1	0.14	0	0.00	1	0.73
Ouderdom 20 tot 24	21	2.85	21	3.49	0	0.00
Ouderdom 25 tot 29	97	13.14	95	15.81	2	1.46
Ouderdom 30 tot 34	77	10.43	59	9.82	18	13.14
Ouderdom 35 tot 39	63	8.54	53	8.82	10	7.30
Ouderdom 40 tot 44	143	19.38	123	20.47	20	14.60
Ouderdom 45 tot 49	160	21.68	121	20.13	39	28.47
Ouderdom 50 tot 54	96	13.01	71	11.81	25	18.25
Ouderdom 55 tot 59	54	7.32	41	6.82	13	9.49
Ouderdom 60 tot 64	26	3.52	17	2.83	9	6.57
Ouderdom 65>	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Groot totaal	738	100	601	100.00	137	100.00

Tabel 3.5.3.4 Toekenning van werknemer-geïnisieerde skedingspakkette per salarisband
 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Personeelgroep	Salarisband	Getal pakkette heringestel
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	0
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	4
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	7
	Senior bestuursdiens Band A	0
	Senior bestuursdiens Band B	0
	Senior bestuursdiens Band C	0
	Senior bestuursdiens Band D	0
	Totaal	11
Opvoeders	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	0
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	4
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	7
	Senior bestuursdiens Band A	0
	Senior bestuursdiens Band B	0
	Senior bestuursdiens Band C	0
	Senior bestuursdiens Band D	0
	Totaal	11
Staatsdiens	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	0
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	0
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	0
	Senior bestuursdiens Band A	0
	Senior bestuursdiens Band B	0
	Senior bestuursdiens Band C	0
	Senior bestuursdiens Band D	0
	Totaal	0

Tabel 3.5.4 Bevorderings per kritieke beroep vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Beroep	Werknemers 1 April 20YY	Bevorderings na 'n ander salarisvlak	Salarisvlak- bevorderings as 'n % van werknemers per beroep	Vorderings na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerfvorderings as 'n % van werknemers per beroep
TOTAAL	NvT	NvT	NvT	NvT	NvT

Tabel 3.5.5 Bevorderings per salarisband vir die tydperk 1 April 2013 tot Maart 2014

Personeel- groep	Salarisband	Werknemers soos op 31 Maart 2013	Bevordering na 'n ander salarisvlak	Salarisvlak- bevorderings as 'n % van werknemers per salarisband	Vorderings na 'n ander kerf binne 'n salarisvlak	Kerf- vorderings as 'n % van werknemers per salarisband
Alle personeel	Laer geskool (Vlak 1-2)	3 087	235	7.61	2 243	72.66
	Geskool (Vlak 3-5)	4 778	130	2.72	3 562	74.55
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	23 390	852	3.64	18 936	80.96
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	8 820	1 135	12.87	7 978	90.45
	Senior bestuursdiens (Vlak 13-16)	49	5	10.20	33	57.14
	Totaal	40 124	2 357	5.87	32 747	81.61
Opvoeders	Laer geskool (Vlak 1-2)	0	0	0.00	0	0.00
	Geskool (Vlak 3-5)	896	4	0.45	231	25.78
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	22 109	807	3.65	18 183	82.24
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	8 623	1126	13.06	7 832	90.83
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0.00	0	0.00
	Totaal	31 628	1 973	6.12	26 246	82.98
Staatsdiens	Laer geskool (Vlak 1-2)	3 087	235	7.61	2 243	72.66
	Geskool (Vlak 3-5)	3 882	126	3.25	3 328	85.81
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	1 281	45	3.51	753	58.78
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	197	9	4.57	146	74.11
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	49	5	10.20	33	57.14
	Totaal	8 496	420	4.94	6 501	76.52

3.6. Billike indiensneming

Tabel 3.6.1 Totale getal werknemers (insluitend werknemers met gestremdhede) in elk van die volgende beroepskategorieë soos op 31 Maart 2014

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	A	K	I	W	A	K	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 14-16)	1	5	1	3	1	1	1	0	0	0	14
Senior bestuur (Vlak 13)	3	11	1	7	5	7	0	4	0	0	38
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	134	657	10	308	82	175	7	101	0	1	1 475
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	596	3 753	34	981	1 431	5 121	48	2 302	3	9	14 278
Halfgeskoolde en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	1 223	2 631	16	632	3 986	7 746	52	3 045	74	35	19 440
Ongeskoolde en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	612	2 026	3	111	400	1 929	1	163	31	16	5 292
Totaal	2 569	9 083	65	2 042	5 905	14 979	109	5 616	108	61	40 537

Tabel 3.6.2 Totale getal werknemers (met gestremdhede) in elk van die volgende beroepsbande soos op 31 Maart 2014

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	M	V	
Topbestuur (Vlak 14-16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (Vlak 13)	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	2	1	0	2	0	1	0	4	0	0	10
Halfgeskoolde en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	2	2	0	1	1	2	0	1	0	0	9
Ongeskoolde en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	2	3	0	1	1	3	0	0	0	0	10
Totaal	6	6	0	4	2	6	0	5	0	0	29

Tabel 3.6.3 Werwing vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 14-16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (Vlak 13)	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	3
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	11	39	0	27	11	16	0	16	0	0	120
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	47	742	5	110	233	1 031	2	238	0	0	2 408
Halfgeskoolde en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	757	1 659	6	312	2 380	4 949	53	1 833	240	94	12 283
Ongeskoolde en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	462	1 661	6	149	571	2 130	2	375	139	63	5 558
Totaal	1 277	4 103	17	598	3 195	8 126	57	2 463	379	157	20 372

Tabel 3.6.4 Bevorderings vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 14-16)	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	3
Senior bestuur (Vlak 13)	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	13	89	1	39	13	25	0	21	0	0	201
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	77	419	3	80	239	605	8	200	0	0	1 631
Halfgeskoolde en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	21	54	0	1	31	112	0	38	1	0	258
Ongeskoolde en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	46	96	0	2	33	83	0	2	0	0	262
Totaal	157	660	4	124	316	825	8	262	1	0	2 357

Tabel 3.6.5 Beëindigings vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Buitelandse burgers		Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	Manlik	Vroulik	
Topbestuur (Vlak 14-16)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Senior bestuur (Vlak 13)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	18	89	0	40	17	28	0	25	0	0	217
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	66	920	8	160	307	1 300	6	378	0	0	3 145
Halfgeskool en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	733	1 666	4	301	2 316	4 804	43	1 715	261	101	11 944
Ongeskool en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	376	1 421	6	97	329	1 602	2	190	113	52	4 188
Totaal	1 193	4 097	18	598	2 969	7 735	51	2 308	374	153	19 496

Tabel 3.6.6 Dissiplinêre aksie vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Dissiplinêre aksie	Manlik				Vroulik				Totaal
	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	Swart	Kleurling	Indiër	Wit	
Alle tipes	62	180	0	12	51	93	0	11	409

Tabel 3.6.7 Vaardigheidsontwikkeling vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Beroepsvlakke	Manlik				Vroulik				Totaal
	S	K	I	W	S	K	I	W	
Topbestuur (Vlak 14-16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senior bestuur (Vlak 13)	3	0	0	0	0	0	0	0	3
Professioneel gekwalifiseerde en ervare spesialiste en middelbestuur (Vlak 11-12)	2 028	3 015	48	988	1 873	5 445	90	1 514	15 001
Geskoolde tegnies en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Vlak 8-10)	25	161	0	151	159	485	0	0	981
Halfgeskool en diskresionêre besluitneming (Vlak 4-7)	10	27	0	2	50	127	0	61	277
Ongeskool en bepaalde besluitneming (Vlak 1-3)	5	11	0	8	14	50	0	25	113
Groototaal	2 071	3 214	48	1 149	2 096	6 107	90	1 600	16 375

Nota:

Daar is geen belyning tussen die Organiseringsraamwerk vir Beroepe (OFO) wat aan die SETA's gerapporteer word en die beroepskategorieë gelys onder die Kode van Vergoeding (CORE) nie. Die departement het die CORE-beroepskategorieë in lyn gebring met die OFO-beroepskategorieë vir die doel van verslagdoening ten opsigte van die getal werknemers.

3.7. Ondertekening van prestasie-ooreenkomste deur SBD-lede

Alle lede van die SBD moet prestasie-ooreenkomste binne gespesifiseerde tydsraamwerk sluit en onderteken. Inligting oor die ondertekening van prestasie-ooreenkomste deur SBD-lede, die redes waarom die voorgeskrewe tydsraamwerke nie nagekom is nie en dissiplinêre stappe wat geneem is, word hier aangebied.

Tabel 3.7.1 Ondertekening van prestasie-ooreenkomste deur SBD-lede soos op 31 Mei 2013

SBD-vlak	Getal befondsde SBD-poste per vlak	Getal SBD-lede per vlak	Getal ondertekende prestasie-ooreenkomste per vlak	Ondertekende prestasie-ooreenkomste as % van SBD-lede per vlak
Direkteur-Generaal/ Departementshoof	1	1	1	2.12
Salarisvlak 16, maar nie Departementshoof nie	0	0	0	0.00
Salarisvlak 15	4	4	4	8.52
Salarisvlak 14	9	8	8	17.02
Salarisvlak 13	36	34	34	72.34
Totaal	50	47	47	100

Tabel 3.7.2 Redes waarom prestasie-ooreenkomste nie soos op 31 Mei 2013 met alle SBD-lede gesluit is nie

Redes
NvT

Tabel 3.7.3 Dissiplinêre stappe ingestel teen SBD-lede wat nie teen 31 Mei 2013 prestasie-ooreenkomste onderteken het nie

Redes
NvT

3.8. Personeel wat prestasiebelonings ontvang het

Ten einde goeie prestasie aan te moedig, het die departement die volgende prestasiebelonings toegeken aan personeel vir die prestasietydperk 2012/13, maar dit in die oorsigjaar uitbetaal. Die inligting word aangedui ten opsigte van ras, geslag en gestremdheid (Tabel 3.8.1) en salarisbande (Tabel 3.8.2).

Tabel 3.8.1 Prestasiebelonings per ras, geslag en gestremdheid vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Ras en geslag	Profiel van begunstigde			Koste	
	Getal begunstigdes	Totale getal werknemers in groep	% van totaal in groep	Koste (R'000)	Gemiddelde koste (R'000) per begunstigde
Swart	204	1 608	12.69	1 189	5.82
Manlik	75	764	9.82	376	5.01
Vroulik	129	844	15.28	813	6.30
Kleurling	1 065	6 016	17.70	7 333	6.89
Manlik	366	2 594	14.11	2 464	6.73
Vroulik	699	3 422	20.43	4 869	6.97
Indiër	9	27	33.33	98	10.81
Manlik	3	11	27.27	49	16.40
Vroulik	6	16	37.50	48	8.07
Wit	262	826	31.72	2 331	8.90
Manlik	40	170	23.53	355	8.87
Vroulik	222	656	33.84	1 977	8.90
Werknemers met 'n gestremdheid	3	19	15.79	22	7.20
Totaal	1 545	40 124	3.85	10 981	7.11

Tabel 3.8.2 Prestasiebelonings per salarisband vir personeel onder senior bestuursdiens vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Salarisbande	Profiel van begunstigde			Koste		
	Getal begunstigdes	Totale getal werknemers in groep	% van totaal in salarisband	Koste (R'000)	Gemiddelde koste (R'000) per begunstigde	Koste as 'n % van die totale personeel-uitgawes
Staatsdienspersoneel						
Laer geskoold (Vlak 1-2)	269	3 087	9.00	1 030	3.83	0.32
Geskoold (Vlak 3-5)	800	3 882	21.00	4 714	5.89	0.66
Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	418	1 281	33.00	3 977	9.51	0.06
Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	49	197	25.00	951	19.41	0.02
Totaal	1 536	8 447	18.00	10 671	6.95	1.06

Tabel 3.8.3 Prestasiebelonings per kritieke beroep vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Kritieke beroep	Profiel van begunstigde			Koste	
	Getal begunstigdes	Getal werknemers	% van totaal in beroep	Totale koste (R'000)	Gemiddelde koste per werknemer
Totaal	NvT	NvT	NvT	NvT	NvT

Tabel 3.8.4 Prestasieverwante belonings (kontantbonus) per salarisband vir senior bestuursdiens vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Salarisbande	Profiel van begunstigde			Koste		
	Getal begunstigdes	Totale getal werknemers in groep	% van totaal in salarisband	Koste (R'000)	Gemiddelde koste (R'000) per begunstigde	Koste as 'n % van die totale personeel-uitgawes
Senior bestuursdiens Band A (Vlak 13)	6	37	16.00	240	40.06	0.50
Senior bestuursdiens Band B (Vlak 14)	0	7	0.00	0	0.00	0.00
Senior bestuursdiens Band C (Vlak 15)	1	4	25.00	61	60.64	0.13
Senior bestuursdiens Band D (Vlak 16)	0	1	0.00	0	0.00	0.00
Totaal	7	49	14.00	301	43.00	0.63

Buitelandse werkers

Onderstaande tabelle som die indiensneming van buitelandse werkers in die departement op ten opsigte van salarisband en belangrike beroep.

Tabel 3.9.1 Buitelandse werkers per salarisband vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Groep	Salarisband	1 April 2013		31 March 2014		Verander	
		Getal	% van totaal	Getal	% van totaal	Getal	% in salarisband
Alle personeel	Laer geskool (Vlak 1-2)	2	1.00	3	2.00	1	0.00
	Geskool (Vlak 3-5)	57	34.00	58	34.00	1	0.00
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	104	61.00	100	59.00	-4	400.00
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	7	4.00	8	5.00	1	0.00
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Totaal	170	100.00	169	100.00	-1	100.00
Opvoeders	Laer geskool (Vlak 1-2)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Geskool (Vlak 3-5)	55	33.00	55	34.00	0	0.00
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	103	62.00	99	61.00	-4	133.00
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	7	4.00	8	5.00	1	0.00
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Totaal	165	100.00	162	100.00	-3	100.00
Staatsdiens	Laer geskool (Vlak 1-2)	2	40.00	3	43.00	1	50.00
	Geskool (Vlak 3-5)	2	40.00	3	43.00	1	50.00
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	1	20.00	1	14.00	0	0.00
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0.00	0	0.00	0	0.00
	Totaal	5	100.00	7	100.00	2	100.00

Tabel 3.9.2 Buitelandse werkers per belangrike beroep vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Belangrike beroep	1 April 2013		31 Maart 2014		Verandering	
	Getal	% van totaal	Getal	% van totaal	Getal	% verandering
Professionele persone	13	7.65	14	8.28	1	-100.00
Tegnici en verwante professionele persone	1	0.59	1	0.59	0	0.00
Klerke	1	0.59	1	0.59	0	0.00
Arbeiders en verwante werkers	155	91.18	153	90.53	-2	200.00
Totaal	170	100.00	169	100.00	-1	100.00

3.9. Verlofgebruik

Die Staatsdienskommissie het die behoefte geïdentifiseer om siekteverlof deeglik in die staatsdiens te monitor. Die volgende tabelle gee 'n aanduiding van die gebruik van siekteverlof en ongeskiktheidsverlof. In albei gevalle word die geraamde koste van die verlof ook aangedui.

Tabel 3.10.1 Siekteverlof vir die tydperk 1 Januarie 2013 tot 31 Desember 2013

Groep	Salarisband	Totale dae	Dae met mediese sertifisering	% dae met mediese sertifisering	Getal werknemers wat siekteverlof neem	% van totale getal werknemers wat siekteverlof neem	Gemiddelde dae per (siek) werknemer	Gemiddelde dae per (alle) werknemer	Beraamde koste (R'000) vir 261 dae
Alle personeel	Laer geskool (Vlak 1-2)	18 255	15 779	86.44	2 038	7.18	9	6	5 045
	Geskool (Vlak 3-5)	29 292	24 778	84.59	3 159	11.12	9	6	12 053
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	144 552	115 210	79.70	16 936	59.64	9	6	116 020
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	54 400	44 643	82.06	6 235	21.95	9	6	65 150
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	154	115	74.68	31	0.11	5	3	367
	Totaal	246 653	200 525	81.30	28 399	100.00	9	6	198 635
Opvoeders	Laer geskool (Vlak 1-2)	0	0	0	0	0.00	0	0	0
	Geskool (Vlak 3-5)	3 012	2 410	80.01	431	1.92	7	3	1 498
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	134 654	107 133	79.56	15 919	71.03	8	6	109 246
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	53 054	43 574	82.13	6 061	27.04	9	6	63 487
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0.00	0	0.00	0	0	0
	Totaal	190 720	153 117	80.28	22 411	100.00	8	6	174 231
Staatsdiens	Laer geskool (Vlak 1-2)	18 255	15 779	86.44	2 038	34.03	9	6	5 045
	Geskool (Vlak 3-5)	26 280	22 368	85.11	2 728	45.56	10	7	10 555
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	9 898	8 077	81.60	1 017	16.98	10	8	6 774
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	1 346	1 069	79.42	174	2.91	8	7	1 663
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	154	115	74.68	31	0.52	5	3	367
	Totaal	55 933	47 408	84.76	5 988	100.00	9	6	24 404

Tabel 3.10.2 Ongeskiktheidsverlof (tydelik en permanent) vir die tydperk 1 Januarie 2013 tot 31 Desember 2013

Groep	Salarisband	Totale dae	Dae met mediese sertifisering	% dae met mediese sertifisering	Getal werknemers wat siekteverlof neem	% van totale getal werknemers wat siekteverlof neem	Gemiddelde dae per (siek) werknemer	Gemiddelde dae per (alle) werknemer	Beraamde koste (R'000) vir 261 dae
Alle personeel	Laer geskool (Vlak 1-2)	748	741	99.00	22	9.00	34	0	208
	Geskool (Vlak 3-5)	956	955	100.00	30	12.00	32	0	383
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	3 960	3 945	100.00	133	53.00	30	0	3 168
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	2 297	2 291	100.00	65	26.00	35	0	2 702
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	100.00	0	0.00	0	0	0
	Totaal	7 961	7 932	100.00	250	100.00	32	0	6 462
Opvoeders	Laer geskool (Vlak 1-2)	0	0	0.00	0	0.00	0	0	0
	Geskool (Vlak 3-5)	28	28	100.00	3	2.00	9	0	15
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	3 395	3 381	100.00	121	64.00	28	0	2 728
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	2 286	2 280	100.00	64	34.00	36	0	2 697
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0.00	0	0.00	0	0	0
	Totaal	5 709	5 689	100.00	188	100.00	30	0	5 429
Staatsdiens	Laer geskool (Vlak 1-2)	748	741	99.00	22	35.00	34	0	208
	Geskool (Vlak 3-5)	928	927	100.00	27	44.00	34	0	368
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	565	565	100.00	12	19.00	47	0	440
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	11	11	100.00	1	2.00	11	0	16
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0.00	0	0.00	0	0	0
	Totaal	2 252	2 243	100.00	62	100.00	36	0	1 033

Onderstaande tabel som die benutting van jaarlikse verlof op. Die loonooreenkoms wat in 2000 met vakbonde in die PSCBC aangegaan is, vereis die bestuur van jaarlikse verlof om te voorkom dat hoë vlakke van opgehoopde verlof uitbetaal word by diensbeëindiging.

Tabel 3.10.3 Jaarlikse verlof vir die tydperk 1 Januarie 2013 tot 31 Desember 2013

Groep	Salarisband	Totale dae geneem	Gemiddelde getal dae geneem per werknemer	Getal werknemers met jaarlikse verlof
Alle personeel	Laer geskool (Vlak 1-2)	23 422	12	2 015
	Geskool (Vlak 3-5)	36 126	13	2 745
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	24 218	9	2 652
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	30 131	12	2 496
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	1 192	24	50
	Totaal	115 089	12	9 958
Opvoeders	Laer geskool (Vlak 1-2)	0	0	0
	Geskool (Vlak 3-5)	27	2	12
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	3 888	2	1 580
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	25 030	11	2 287
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0
	Totaal	28 945	7	3 879
Staatsdiens	Laer geskool (Vlak 1-2)	23 422	12	2 015
	Geskool (Vlak 3-5)	36 099	13	2 733
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	20 330	19	1 072
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	5 101	24	209
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	1 192	24	50
	Totaal	86 144	14	6 079

Nota:
 Die jaarlikse reg op verlof en maatreëls ten opsigte van kantoorgebaseerde opvoeders maak voorsiening vir die kantoorgebaseerde opvoeders om te kwalifiseer vir jaarlikse verlof van tussen 22 en 30 dae per jaar, wat op die getal jare diens gegrond is. Alle inrigtingsgebaseerde opvoeders word geag met jaarlikse verlof tydens die sluitingstydperke van die inrigting te wees.

Tabel 3.10.4 Opgehoopte verlof vir die tydperk 1 Januarie 2013 tot 31 Desember 2013

Groep	Salarisband	Totale opgehoopte verlof beskikbaar soos op 24 Des 2012	Totale dae opgehoopte verlof geneem	Getal werknemers wat opgehoopte verlof neem	Gemiddelde getal dae geneem per werknemer	Getal werknemers met opgehoopte verlof soos op 24 Des 2013	Totale opgehoopte verlof beskikbaar soos op 24 Des 2013
Alle personeel	Laer geskool (Vlak 1-2)	24 933	1 807	49	37	641	24 933
	Geskool (Vlak 3-5)	93 585	8 236	143	58	1 545	93 585
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	389 553	19 030	1 804	11	7 534	389 618
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	512 727	31 440	1 830	17	7 373	512 785
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	3 878	43	2	22	31	3 878
	Totaal	1 024 677	60 556	3 828	16	17 124	1 024 799

Groep	Salarisband	Totale opgehoopte verlof beskikbaar soos op 24 Des 2012	Totale dae opgehoopte verlof geneem	Getal werknemers wat opgehoopte verlof neem	Gemiddelde getal dae geneem per werknemer	Getal werknemers met opgehoopte verlof soos op 24 Des 2013	Totale opgehoopte verlof beskikbaar soos op 24 Des 2013
Opvoeders	Laer geskool (Vlak 1-2)	0	0	0	0	0	0
	Geskool (Vlak 3-5)	1 647	611	17	36	27	1 647
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	335 522	16 957	1 724	10	6 614	335 587
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	505 204	31 106	1 821	17	7 265	505 262
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	0	0	0	0	0	0
Totaal	842 373	48 674	3 562	14	13 906	842 496	
Staatsdiens	Laer geskool (Vlak 1-2)	24 933	1 807	49	37	641	24 933
	Geskool (Vlak 3-5)	91 938	7 625	126	61	1 518	91 938
	Hoogs geskool produksie (Vlak 6-8)	54 031	2 073	80	26	920	54 031
	Hoogs geskool toesighouding (Vlak 9-12)	7 523	334	9	37	108	7 523
	Senior bestuur (Vlak 13-16)	3 878	43	2	22	31	3 878
Totaal	182 303	11 882	266	45	3 218	182 303	

Die volgende tabel is 'n opsomming van betalings wat aan werknemers gemaak is as gevolg van verlof wat nie geneem is nie.

Tabel 3.10.5 Verlofuitbetalings vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Rede	Totale bedrag (R'000)	Getal werknemers	Gemiddelde betaling per werknemer
Verlofuitbetalings vir 2013/14 weens verlof wat nie in die vorige siklus geneem is nie	0	0	0
Opgehoopte verlofuitbetalings by diensbeëindiging vir 2013/14	37 954	476	79 735
Huidige verlofuitbetalings by diensbeëindiging 2013/14	721	109	6 615
Totaal	38 675	*585	66 111

*n Netto getal van 487 werknemers het verlofuitbetalings ontvang - 98 werknemers het uitbetalings vir sowel opgehoopte as huidige verlof ontvang.

3.11 MIV/Vigs en gesondheidsbevorderingsprogramme

Tabel 3.11.1 Stappe wat geneem is om die risiko van beroepsblootstelling te verminder

Eenhede/kategorieë van werknemers wat geïdentifiseer is as hoë risiko om MIV & verwante siektes op te doen (indien enige)	Belangrike stappe wat ingestel is om die risiko te verminder
Opvoeders en ondersteuningspersoneel (skoolverpleegsters, skoonmakers, opvoeders in laboratoria, ingenieurswese en skoolsekretaresse)	Brosjyre met prosedures ten opsigte van beroeps-blootstelling sal volg. Elke onderwysinrigting het 'n gesondheids- en veiligheidskomitee.

Tabel 3.11.2 Besonderhede oor gesondheidsbevordering en MIV-/Vigs-programme

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien ja
1. Het die departement 'n lid van die SBD aangewys om die bepalings soos vervat in Deel VI E van Hoofstuk 1 van die Staatsdiensregulasies, 2001 te implementeer? Indien wel, verskaf sy/haar naam en posisie.			Direkteur: Strategiese Mensebestuur
2. Het die departement 'n toegewyde eenheid of het dit spesifieke personelede aangewys om die gesondheid en welsyn van werknemers te bevorder? Indien wel, dui die getal werknemers aan wat by hierdie taak betrokke is, en die jaarlikse begroting wat vir hierdie doel beskikbaar is.	X		Die WKOD het twee spesifieke programme waarop dit fokus, nl. die oriënteringsprogram in MIV/Vigs-lewensvaardigheid (LSOP) en die MIV en Vigs in die Werkplek (HWP). Hierdie twee programme ondersteun mekaar ten opsigte van opleiding en voorspraak. Drie amptenare is verantwoordelik vir die WKOD se Werknemergesondheid- en Welsynsprogram op die vlak van Assistent-direkteur, Menslike Hulpbron-praktisyn en Menslike Hulpbronklerk onderskeidelik. Begroting = R 1 794 580
3. Het die Departement 'n Werknemersbystand- of Gesondheidsprogram vir werknemers bekendgestel? Indien wel, dui die sleutel-elemente/dienste van hierdie Program aan.	X		Die program bied voortgesette ondersteuning ten opsigte van die sielkundige, emosionele en leefstyl-behoefte van ons werknemers. Dit is 'n werknemer-gesondheid- en welstandbestuursprogram wat onder andere op MIV en Vigs, stres, finansiële bestuur, verhoudings, regsaspekte, familiesake, middel-misbruik en trauma-ontlonting fokus. Hierdie dienste word deur privaat diensverskaffers gelewer om vertroulikheid te verseker. Hierdie program behandel ook werknemers se gesondheid- en welstandskwessies deur middel van werknemergesondheid- en welstandbewustheidsdae. Die doel van hierdie dae is om gesonde leefstyle te bevorder en bewustheid te skep oor die dienste wat die WKOD aan sy werknemers bied. Daarbenewens vind Bewusmaking oor Gesondheidsbevordering plaas volgens die dae aangeteken in die Departement Gesondheid se gesondheidskalender. Die departement het gedurende die oorsigtydperk 16 gesondheid- en welstandbewustheidsdae aangebied en ook bewustheid geskep deur 10 voorspraaksessies te hou oor die werknemerwelstandsprogram wat die WKOD aan werknemers bied.

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien ja
4. Het die departement komitee(s) ingestel, soos beoog in deel VI E.5 (e) van hoofstuk 1 van die Staatsdiens-regulasies, 2001? Indien wel, verskaf die name van die lede van die komitee en die belanghebbende(s) wie hulle verteenwoordig.	X		Die Direkteur: Strategiese Mensebestuur, verantwoordelike Adjunk-direkteur en verantwoordelike Assistent-direkteur bestuur die program en verskaf kwartaallike verslae aan werknemerpartyte wat ook insette tot die program lewer.
5. Het die departement sy indiensnemingsbeleide en -praktyke hersien om te verseker dat dit nie onbillik teen werknemers diskrimineer op grond van hulle MIV-status nie? Indien wel, lys die indiensnemings-beleide/-praktyke wat as sulks hersien is.	X		Die WKOD het sy eie beleid oor MIV en Vigs in die werkplek, gegrond op die raamwerk verskaf deur die provinsiale regering, aanvaar en dit word deur die MIV- en Vigs- transversale beleid en transversale raamwerk oor werknemergesondheid en -welstand ondersteun.
6. Het die departement maatreëls ingestel om MIV-positiewe werknemers of diegene wat as MIV-positief beskou word, teen diskriminasie te beskerm? Indien wel, lys die sleutelemente van sodanige maatreëls.	X		Die WKOD skep gereeld bewustheid oor die regte konteks waarin MIV en Vigs gesien moet word. Unieke aangeleenthede rakende MIV en Vigs, bv. vertroulikheid, bekendmaking, VBT, ens. is in die WKOD se MIV- en Vigs-beleid en nakoming hiervan is deel van lynbestuur se verantwoordelikheid.
7. Moedig die departement sy werknemers aan om vrywillige berading en toetsing te ondergaan? Indien wel, lys die resultate wat u hiermee bereik het.	x		MIV-berading en -toetsing (HCT) is integraal deel van die breë gesondheidsevaluering wat gedurende Gesondheid- en Welsynsbewustheidsdae uitgevoer word. Deelname aan HCT is gemiddeld 40% van diegene wat die bewustheidsdae bywoon. Die departement ook deur Menslike Hulpbronne Notule 6 van 2012 die Nasionale MIV-beradingsveldtog gekommunikeer met die doel om alle WKOD-personeel aan te spoor om vrywillige MIV-berading en -toetsing te ondergaan. Die lys van HCT-diensverskaffers asook die transversale HCT-toetskalender is by die notule aangeheg. Alle senior bestuurders en hoofde van onderwysinrigtings is versoek om personeel aan te moedig om aan die Nasionale MIV-beradingsveldtog deel te neem.
8. Het die departement maatstawwe/ aanwysers ontwikkel om die impak van sy program oor gesondheidsbevordering te monitor en evalueer? Indien wel, lys sodanige maatstawwe/ aanwysers.	x		Maandelikse en kwartaallike verslae, wat die benutting van die beskikbare dienste aandui, word van die Werknemergesondheid en -welsyn-diensverskaffer ontvang.

Vraag	Ja	Nee	Besonderhede, indien ja
<p>Nota:</p> <p>Die Departement van Gesondheid koördineer die Provinsiale Werknemer Vigs-program, waarvan die WKOD deel is. Dit verskaf konstruktiewe rigting rakende die volgende elemente/dienste:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opvoeding en bewusmaking in die werkplek • Die uitvoer van 'n MIV/Vigs-oudit in die werkplek om infrastrukturele behoeftes te bepaal, bv. noodhulpstelle • Voorkomende programme, bv. die verspreiding van kondome • Bevordering van universele voorsorgmaatreëls, bv. veiligheidsmaatreëls wat nagekom moet word wanneer bloed en liggaamsvloeistowwe van beseerde persone hanteer word • Vrywillige berading en toetsing • Bevordering van ondersteuning aan MIV/Vigs-besmette werknemers <p>DPSA se strategiese raamwerk vir werknemergesondheid en -welsyn beklemtoon nakoming ten opsigte van MIV/Vigs- en TB-bestuur, wat aanbeveel dat die kernfunksies van EH&W in die werkplek is om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die impak van MIV en Vigs te versag en 'n bevorderlike maatskaplike omgewing vir sorg, behandeling en ondersteuning te skep • Implementeer Werknemergesondheid en -welsynsdag-programme vir MIV-besmette en geaffekteerde werkgemeenskap • Implementering van die Portuuropvoeder-program vir werknemers, met die fokus up gedragsrisiko's <p>Mediese bystand vir die behandeling en versorging van werknemers wat met MIV/Vigs lewe, word deur GEMS, ander mediese fondse en primêre gesondheidsorgfasiliteite verskaf.</p>			

3.12 Arbeidsbetrekkinge

Tabel 3.12.1 Kollektiewe ooreenkomste vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Totale getal kollektiewe ooreenkomste	Geen
---------------------------------------	------

Die volgende tabel is 'n opsomming van die uitkoms van dissiplinêre verhore wat gedurende die oorsigjaar in die departement uitgevoer is.

Tabel 3.12.2 Wangedrag en dissiplinêre verhore afgehandel vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Uitkomst van dissiplinêre verhore	Getal	% van totaal
Korrektiewe berading	7	1.00
Mondelinge waarskuwing	1	0.15
Skriftelike waarskuwing	7	1.00
Finale skriftelike waarskuwing	314	45.30
Geskors sonder betaling	51	7.50
Boete	229	33.00
Demosie	1	0.15
Ontslag/ drostery	46	6.60
Onskuldig	23	3.30
Saak teruggetrek	14	2.00
Totaal	693	100.00

Tabel 3.12.3 Tipes wangedrag by dissiplinêre verhore behandel vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Soorte wangedrag	Getal	% van totaal
Diefstal, omkoperij, bedrog of handeling van korrupsie met betrekking tot eksamens	1	0.20
Seksuele aanranding op leerder	9	2.20
Versuim om te voldoen aan of oortree 'n wet of enige ander wetgewing, regulasie of wetlike verpligting	3	0.70
Opsetlike of nalatige wanbestuur van die regering se finansies	13	3.10
Onverdedigbare benadeling van die administrasie, dissipline of doeltreffendheid van die departement	2	0.40
Aanvaar tweede werk en/of vergoeding sonder skriftelike goedkeuring van die werkgewer	1	0.20
Versuim om 'n wettige opdrag en/of roetine-instruksie uit te voer	20	4.80
Afwesigheid	49	11.90
Diskriminasie	2	0.40
Swak prestasie, om redes buiten onvermoë	7	1.70
Onder die invloed van bedwelmende middels terwyl aan diens	5	1.20
Onbehoortlike, skandelige en onaanvaarbare gedrag	70	17.10
Aanrandings, of poog of dreig om aan te rand	160	39.10
Onwettige stakings	19	4.60
Gemene reg- of statutêre oortreding (diefstal, bedrog en korrupsie)	22	5.30
Ooneerlikheid	13	3.10
Drosterij	13	3.10
TOTAAL	409	100.00

Tabel 3.12.4 Griewe aanhangig gemaak vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Griewe aanhangig gemaak	Getal	% van totaal
Getal griewe opgelos	302	69.30
Getal griewe nie opgelos nie	134	30.70
Totale getal griewe aanhangig gemaak	436	100.00

Tabel 3.12.5 Dispute by Rade aanhangig gemaak vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Dispute by rade aanhangig gemaak	Getal	% van totaal
Getal dispute bekragtig	45	36.00
Getal dispute afgewys	80	64.00
Totale getal dispute aanhangig gemaak	125	100.00

Tabel 3.12.6 Stakings vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Stakings	Getal
Totale getal persoon-werkdae verloor	1 599
Totale koste (R'000) van werkdade verloor	703
Bedrag (R'000) verhaal as gevolg van geen werk, geen betaling	703

Tabel 3.12.7 Voorkomende skorsings vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Voorkomende skorsings	Getal
Getal staatsamptenare geskors	8
Getal opvoeders geskors	7
Getal staatsamptenare wie se skorsing 30 dae oorskry het	7
Getal opvoeders wie se skorsing 90 dae oorskry het	3
Gemiddelde getal dae geskors	131
Koste (R'000) van skorsings	878

3.13 Vaardigheidsontwikkeling

Hierdie afdeling beklemtoon die departement se pogings ten opsigte van vaardigheidsontwikkeling.

Tabel 3.13.1 Opleidingsbehoefte geïdentifiseer vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Beroeps-kategorieë	Geslag	Getal werknemers soos op 1 April 2013	Opleidingsbehoefte aan begin van verslagtydperk geïdentifiseer			
			Leerderskappe	Vaardigheidsprogramme & ander kort kursusse	Ander vorms van opleiding	Totaal
Wetgewers, senior beamptes en bestuurders	Vroulik	1 572	0	1 553	0	1 553
	Manlik	2 414	0	2 075	0	2 075
Professionele persone	Vroulik	20 037	0	10 048	0	10 048
	Manlik	8 204	0	5 836	0	5 836
Tegnici en verwante professionele persone	Vroulik	321	0	1	0	1
	Manlik	238	0	0	0	0
Klerke	Vroulik	1 922	0	1 812	0	1 812
	Manlik	267	0	941	0	941
Diens- en verkoopswerkers	Vroulik	5	0	347	0	347
	Manlik	18	0	833	0	833
Geskoolede landbou- en visserijwerkers	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	0	0	0	0	0
Handwerk- en verwante werkers	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	0	0	0	0	0
Toerusting- en masjien-operateurs en -monteurs	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	21	0	1	0	1
Arbeiders en verwante werkers	Vroulik	2 368	0	373	0	373
	Manlik	2 737	0	482	0	482
Elementêre beroepe	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	0	0	0	0	0
Subtotaal	Vroulik	26 225	0	14 134	0	14 134
	Manlik	13 899	0	10 168	0	10 168
Totaal		40 124	0	24 302	0	24 302
Werknemers met gestremdhede	Vroulik	14	0	0	0	0
	Manlik	18	0	0	0	0

Nota: Daar is geen belyning tussen die Organiseringsraamwerk vir Beroepe (OFO) wat aan die SETA's gerapporteer word en die beroepskategorieë gelys onder die Kode van Vergoeding (CORE) nie. Die departement het die CORE-beroepskategorieë in lyn gebring met die OFO-beroepskategorieë vir die doel van verslagdoening ten opsigte van die getal werknemers.

Tabel 3.13.2 Opleiding verskaf vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Beroepskategorieë	Geslag	Getal werknemers soos op 31 Maart 2013	Opleiding in die verslagtydperk voorsien			
			Leerderskappe	Vaardigheidsprogramme & ander kort kursusse	Ander vorms van opleiding	Totaal
Wetgewers, senior beamptes en bestuurders	Vroulik	1 572	0	1 663	0	1 663
	Manlik	2 414	0	1 122	0	1 122
Professionele persone	Vroulik	20 037	0	7 047	0	7 047
	Manlik	8 204	0	4 392	0	4 392
Tegnici en verwante professionele persone	Vroulik	321	0	1	0	1
	Manlik	238	0	0	0	0
Klerke	Vroulik	1 922	0	730	0	730
	Manlik	267	0	384	0	384
Diens- en verkoopswerkers	Vroulik	5	0	0	0	0
	Manlik	18	0	0	0	0
Geskoolde landbou- en visserywerkers	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	0	0	0	0	0
Handwerk- en verwante werkers	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	0	0	0	0	0
Toerusting- en masjien-operateurs en -monteurs	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	21	0	1	0	1
Arbeiders en verwante werkers	Vroulik	2 368	0	102	0	102
	Manlik	2 737	0	118	0	118
Beroepskategorieë	Geslag	Getal werknemers soos op 31 Maart 2013	Opleiding in die verslagtydperk voorsien			
			Leerderskappe	Vaardigheidsprogramme & ander kort kursusse	Ander vorms van opleiding	Totaal
Elementêre beroepe	Vroulik	0	0	0	0	0
	Manlik	0	0	0	0	0
Subtotaal	Vroulik	26 225	0	9 543	0	9 543
	Manlik	13 899	0	6 017	0	6 017
Totaal		40 124	0	15 560	0	15 560
Werknemers met gestremdhede	Vroulik	14	0	0	0	0
	Manlik	18	0	0	0	0

3.14 Beserings aan diens

Die volgende tabel voorsien basiese inligting oor beserings aan diens.

Tabel 3.14.1 Beserings aan diens vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Personeel- groep	Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal	
Alle Personeel	Het slegs basiese mediese aandag nodig	101	80.00	
	Rugbesering	13	12.87	
	Voet/enkel	16	15.84	
	Gewrig/skouer/arm/vinger	31	30.69	
	Neus/oog	3	2.97	
	Nek/kop	5	4.95	
	Knie-/beenbesering	25	24.75	
	Pyn in ribbekas/fisiese aanranding/koma	6	5.94	
	Brandwonde/vel	2	1.98	
	Tydlike totale onbevoegdheid	25	20.00	
	Rugbesering	1	0.99	
	Voet	6	5.94	
	Gewrig/skouer/arm/vinger	4	3.96	
	Neus/oog	5	4.95	
	Nek/kop	4	3.96	
	Knie-/beenbesering	4	3.96	
	Depressie	1	0.99	
	Geskroei hare	0	0.00	
	Permanente onbevoegdheid	0	0.00	
	Noodlottig	0	0.00	
	Totaal	126	100.00	
	Persentasie van totale indiensneming			0.31
Opvoeders	Het slegs basiese mediese aandag nodig	56	84.00	
	Rugbesering	5	8.93	
	Voet	14	25.00	
	Gewrig/skouer/arm/vinger	13	23.21	
	Neus/oog	2	3.57	
	Nek/kop	2	3.57	
	Knie-/beenbesering	13	23.21	
	Pyn in ribbekas/fisiese aanranding/koma	5	8.93	
	Brandwonde/vel	2	3.57	
	Tydlike totale onbevoegdheid	11	16.00	
	Rugbesering	0	0.00	
	Voet	3	27.27	
	Gewrig/skouer/arm/vinger	3	27.27	
	Neus/oog	0	0.00	
	Nek/kop	2	18.18	
	Knie-/beenbesering	3	27.27	
	Totaal	67	100.00	
	Persentasie van totale indiensneming			0.17

Staatsdienspersoneel	Het slegs basiese mediese aandag nodig	45	75.00
	Rugbesering	8	17.78
	Voet	2	4.44
	Gewrig/skouer/arm/vinger	18	40.00
	Neus/oog	1	2.22
	Nek/kop	3	6.67
	Knie-/beenbesering	12	26.67
	Pyn in ribbekas/fisiese aanranding/koma	1	2.22
	Tydlike totale onbevoegdheid	14	25.00
	Rugbesering	1	7.14
	Voet	3	21.43
	Gewrig/skouer/arm/vinger	1	7.14
	Oog	5	35.71
	Nek/kop	2	14.29
	Knie-/beenbesering	1	7.14
	Depressie	1	7.14
	Totaal	59	100.00
	Persentasie van totale indiensneming		0.15

3.15 Benutting van konsultante

Die volgende tabelle bevat inligting oor die benutting van konsultante in die departement. Ingevolge die Staatsdiensregulasies beteken 'konsultant' 'n natuurlike of regs persoon of 'n vennootskap wat kragtens 'n spesifieke kontrak op 'n ad hoc-grondslag enige van die volgende professionele dienste aan 'n departement lewer teen vergoeding wat van enige bron ontvang is:

- (a) Die lewering van deskundige advies;
- (b) Die opstel van voorstelle vir die uitvoering van spesifieke take; en
- (c) Die uitvoering van 'n spesifieke taak wat van 'n tegniese of intellektuele aard is, maar sluit 'n werknemer van die departement uit.

Tabel 3.15.1 Verslag oor konsultant-aanstellings deur van begrote fondse gebruik te maak vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Titel van Projek	Totale getal konsultante wat op projek gewerk het	Tydsduur (Werkdae)	Kontrakwaarde in rand
NvT	0	0	0

Totale getal projekte	Totale individuele konsultante	Totale tydsduur Werkdae	Totale kontrakwaarde in Rand
NvT	0	0	0

Tabel 3.15.2 Ontleding van konsultant-aanstellings deur van begrote fondse gebruik te maak ten opsigte van histories benadeelde individue (HBI) vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Titel van Projek	Persentasie eienaarskap deur HBI-groepe	Persentasie bestuur deur HBI-groepe	Getal konsultante van HBI-groepe wat op projekte gewerk het
NvT	0	0	0

Tabel 3.15.3 Verslag oor konsultant-aanstellings deur van donateursfondse gebruik te maak vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Titel van Projek	Totale getal konsultante wat op projek gewerk het	Tydsduur (Werkdae)	Donateur- en kontrakwaarde in Rand
NvT	0	0	0

Totale getal projekte	Totale individuele konsultante	Totale tydsduur Werkdae	Totale kontrakwaarde in Rand
NvT	0	0	0

Tabel 3.15.4 Ontleding van konsultant-aanstellings deur van donateursfondse gebruik te maak ten opsigte van histories benadeelde individue (HBI) vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Titel van Projek	Persentasie eienaarskap deur HBI-groepe	Persentasie bestuur deur HBI-groepe	Getal konsultante van HBI-groepe wat op projekte gewerk het
NvT	0	0	0

3.16 Skeidingspakkette

Tabel 3.16.1 Die toestaan van werknemer-geïnisieerde skeidingspakkette vir die tydperk 1 April 2013 tot 31 Maart 2014

Personeel-groep	Salarisband	Getal pakkette heringestel
Alle personeel	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	0
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	4
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	7
	Senior bestuursdiens Band A	0
	Senior bestuursdiens Band B	0
	Senior bestuursdiens Band C	0
	Senior bestuursdiens Band D	0
	Totaal	11
Opvoeders	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	0
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	4
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	7
	Senior bestuursdiens Band A	0
	Senior bestuursdiens Band B	0
	Senior bestuursdiens Band C	0
	Senior bestuursdiens Band D	0
	Totaal	11
Statsdiens	Laer geskoold (Vlak 1-2)	0
	Geskoold (Vlak 3-5)	0
	Hoogs geskoold produksie (Vlak 6-8)	0
	Hoogs geskoold toesighouding (Vlak 9-12)	0
	Senior bestuursdiens Band A	0
	Senior bestuursdiens Band B	0
	Senior bestuursdiens Band C	0
	Senior bestuursdiens Band D	0
	Totaal	0

Deel E
Finansiële Inligting

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL AAN DIE WES-KAAPSE PROVINSIALE PARLEMENT OOR
BEGROTINGSPOS 5: WES-KAAP ONDERWYSDEPARTEMENT**

VERSLAG OOR DIE FINANSIËLE STATE

Inleiding

1. Ek het die finansiële state van die Wes-Kaap Onderwysdepartement (WKOD) geoudit, soos op bladsy 188 tot 231 uiteengesit, bestaande uit die begrotingstaat, die staat van finansiële posisie soos op 31 Maart 2014, die staat van finansiële prestasie, die staat van veranderinge in netto bates en die kontantvloeietaal vir die jaar toe geëindig, asook die aantekeninge bestaande uit 'n opsomming van beduidende rekeningkundige beleide en ander verduidelikende aantekeninge.

Rekenpligtige beampte se verantwoordelikheid vir die finansiële state

2. Die rekenpligtige beampte is verantwoordelik vir die voorbereiding en billike aanbieding van hierdie finansiële state ooreenkomstig die Aangepaste Kontantstandaard (AKS) soos voorgeskryf deur die Nasionale Tesourie en die vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur van Suid-Afrika, 1999 (Wet Nr. 1 van 1999) (PFMA) en die Wet op die Verdeling van Inkomste van Suid-Afrika, 2013 (Wet Nr. 2 van 2013) (DORA) en vir sodanige interne kontrole as wat die rekenpligtige beampte nodig mag ag ten einde dit moontlik te maak om finansiële state voor te berei wat vry is van wesenlike wanvoorstelling, hetsy weens bedrog of foute.

Ouditeur-Generaal se verantwoordelikheid

3. Dit is my verantwoordelikheid om 'n mening oor hierdie finansiële state uit te spreek, gegrond op my audit. Ek het my audit uitgevoer ingevolge die Publieke Ouditwet van Suid-Afrika, 2004 (Wet Nr. 25 van 2004) (PAA), die algemene kennisgewing uitgereik ten opsigte daarvan en Internasionale Standaarde oor Ouditering. Hierdie standarde vereis dat ek aan etiese vereistes voldoen en die audit beplan en uitvoer met die oog daarop om redelike sekerheid te verkry dat die finansiële state vry is van wesenlike wanvoorstellings.
4. 'n Oudit behels die uitvoering van prosedures om auditbewyse te bekom van die bedrae wat in die finansiële state openbaargemaak is. Die prosedures wat gekies word, hang van die ouditeur se oordeel af, ingeslote die assessering van die risiko's vir wesenlike wanvoorstelling in die finansiële state, hetsy weens bedrog of foute. Wanneer risiko's geassesseer word, oorweeg die ouditeur die interne beheer van toepassing op die entiteit se voorbereiding en billike aanbieding van die finansiële state met die oog daarop om auditprosedures te ontwerp wat onder die omstandighede geskik is, maar nie met die doel om 'n mening oor die doeltreffendheid van die entiteit se interne beheer uit te spreek nie. 'n Oudit behels ook 'n evaluering van die gepastheid van die rekeningkundige beleid wat gebruik is en die redelikheid van rekeningkundige beramings wat deur bestuur gemaak is, asook 'n evaluering van die algehele aanbieding van die finansiële state.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

5. Ek glo dat die ouditbewyse wat ek bekom het, voldoende en gepas is om 'n basis vir my ouditmening te voorsien.

Mening

6. Na my mening is die finansiële state 'n billike aanbieding, in alle wesenlike opsigte, van die finansiële posisie van die WKOD soos op 31 Maart 2014 en van sy finansiële prestasie en sy kontantvloei vir die jaar toe geëindig, ooreenkomstig die AKS voorgeskryf deur die Nasionale Tesourie en die bepalings van die PFMA en DORA.

Beklemtone van aangeleenthede

7. Ek vestig die aandag op die volgende aangeleenthede: My mening ten opsigte van hierdie aangeleenthede het nie verander nie.

Heraangewing van vergelykende syfers

8. Soos openbaar gemaak in aantekening 31 tot die finansiële state, is die ooreenstemmende syfers vir 31 Maart 2014 heraangegee as gevolg van die Nasionale Tesourie se verandering in die metode van debiteure-indeling volgens uitstaantyd, herklassifikasie van ontoelaatbare rekeninge en 'n fout wat gedurende 2013/14 in die finansiële state van die WKOD vir die jaar geëindig 31 Maart 2013 opgetel is.
9. Soos openbaar gemaak in aantekening 19 tot die finansiële state, is die ooreenstemmende syfers vir 31 Maart 2014 heraangegee as gevolg van die rekeningkundige handleiding vir departemente gedurende 2013/14 ten opsigte van verpligtinge.

Wesenlike waardedalings

10. Soos geopenbaar in aantekening 10 tot die finansiële state, het die WKOD op 31 Maart 2014 ontvangbare rekeninge ten bedrae van R84,1 miljoen gehad, waarvan die verhaalbaarheid van R71,8 miljoen te betwyfel is en waarvoor voorsiening gemaak is.

Bykomende aangeleentheid

11. Ek vestig die aandag op onderstaande aangeleentheid: My mening ten opsigte van hierdie aangeleentheid het nie verander nie:

Ongeouditeerde aanvullende skedules

12. Die aanvullende inligting uiteengesit op bladsy 232 tot 239 vorm nie deel van die finansiële state nie en word as bykomende inligting voorgelê. Ek het nie hierdie skedules geoudit nie en gevolglik spreek ek nie my mening hieroor uit nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

VERSLAG OOR ANDER WETLIKE EN REGULERENDE VEREISTES

13. Ingevolge die PAA en die algemene kennisgewing wat daarvolgens uitgereik is, doen ek verslag oor die volgende bevindings in die aangegewe prestasie-inligting teenoor voorafbepaalde doelwitte vir geselekteerde programme wat in die jaarlikse prestasie-verslag aangebied is, nienakoming van wetgewing asook interne kontrole. Die oogmerk van my toetse was om aanmeldbare bevindings te identifiseer, soos onder elke subopskrif beskryf, maar nie om bewyse in te samel om 'n versekering oor hierdie aangeleenthede te gee nie. Vervolgens gee ek nie 'n mening of gevolgtrekking oor hierdie aan-geleentheid nie.

Voorafbepaalde doelwitte

14. Ek het die prosedures uitgevoer om bewyse te vind oor die bruikbaarheid en betroubaarheid van die aangegewe prestasie-inligting vir die volgende programme wat in die jaarlikse prestasieverlag van die WKOD vir die jaar geëindig 31 Maart 2014 aangebied is:

- Program 2: openbare skoolonderwys op bladsy 48 tot 64.

15. Ek het die aangegewe prestasie-inligting teenoor die algehele kriteria van bruikbaarheid en betroubaarheid geëvalueer.

16. Ek het die nuttigheid van die berigte prestasie-inligting geëvalueer om te bepaal of dit ingevolge Nasionale Tesourie se beginsels oor jaarlikse verslagdoening aangebied is en of die berigte prestasie in ooreenstemming met die beplande program was. Ek het verder toetse uitgevoer om te bepaal of aanwysers en teikens duidelik omskryf, bewysbaar, spesifiek, meetbaar, tydgebonde en toepaslik was, soos vereis deur Nasionale Tesourie se *raamwerk vir die bestuur van programprestasie-inligting*.

17. Ek het die betroubaarheid van die berigte prestasie-inligting geëvalueer om te bepaal of dit geldig, akkuraat en volledig was.

18. Ek het nie enige wesenlike bevindings oor die bruikbaarheid en betroubaarheid van die aangegewe prestasie-inligting vir die geselekteerde program aangeteken nie.

Bykomende aangeleentheid

19. Alhoewel ek geen wesenlike bevindings oor die bruikbaarheid en betroubaarheid van die aangegewe prestasie-inligting vir die geselekteerde program aangeteken het nie, wil ek die aandag op die volgende aangeleentheid vestig:

Bereiking van beplande mikpunte

20. Verwys na die jaarlikse prestasieverlag op bladsy 44, 61 – 63, 68, 77 – 78 en 84 vir inligting oor die bereiking van beplande teikens vir die jaar.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Nakoming van wetgewing

21. Ek het prosedures uitgevoer om bewys te vind dat die WKOD die toepaslike wetgewing ten opsigte van finansiële aangeleenthede, finansiële bestuur en ander verwante aangeleenthede nagekom het. My bevindings oor wesenlike nienakoming van spesifieke aangeleenthede in belangrike wetgewing, soos uiteengesit in die algemene kennis-gewing uitgereik ingevolge die PAA, is soos volg:

Finansiële jaarstate

22. Die finansiële state wat vir ouditering ingedien is, is nie voorberei ingevolge die MCS voorgeskryf deur die Nasionale Tesourie, soos bepaal deur artikel 40(1)(b) van die PFMA nie. Wesenlike wanvoorstellings van openbaarmakingsitems wat in die voorgelegde finansiële state deur die ouditeure geïdentifiseer is, is vervolgens reggestel, wat daartoe gelei het dat die finansiële state 'n ongekwalifiseerde ouditmening ontvang het.

Dienslewering – nasionale skoolvoedingsprogram (NSVP)

23. Sommige maaltye is nie volgens die aanbevole voedselspesifikasies en goedgekeurde spyskaart voorberei nie, wat in stryd is met die Verdeling van Inkomste Toelae-raamwerk, uitgevaardig in Staatskoerant Nr. 36581 gedateer 24 Junie 2013.

Interne kontrole

24. Ek het interne kontrole as van toepassing op my audit van die finansiële state, jaarlikse prestasieverlag en nakoming van wetgewing oorweeg. Die aangeleenthede hieronder is beperk tot die beduidende defekte in interne kontrole wat gelei het tot die bevindings oor die jaarlikse prestasieverlag en die bevindings oor nakoming van wetgewing wat by hierdie verslag ingesluit is.

Finansiële en prestasiebestuur

25. Die WKOD het nie die finansiële jaarstate voldoende hersien om die akkuraatheid en volledigheid daarvan; en dat openbaarmakings in die finansiële state billik verteenwoordig, ondersteun en gestaaf is deur betroubare inligting, te verseker nie. Ek het wesenlike wanvoorstellings vir verskeie openbaarmakingsaantekeninge aangeteken.
26. Skoolbestuur en NSVP-distrikskoördineerders by distrikskantore het nie voldoen aan beleide en prosedures om die begrip en uitvoering van interne kontrole-doelwitte, prosesse en verantwoordelikhede te ondersteun nie. Die WKOD het nie prosesse geïmplementeer om te monitor of voedsame maaltye altyd aan alle leerders ingevolge die NSVP-raamwerk voorsien is nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

ANDER VERSLAE

Prestasie-oudits

27. Die volgende prestasie-oudits is gedurende die oorsigjaar uitgevoer en die status daarvan is soos volg:

Prestasie-oudit oor die gereedheid van die regering om verslag oor sy prestasie te lewer.

28. Die verslag van die Ouditeur-Generaal van Suid-Afrika oor die gereedheid van die regering om verslag oor prestasie te doen, sal gedurende 2014 ter tafel gelê word. Die WKOD was een van die 61 instellings wat gedurende hierdie oudit geoudit is. Die prestasie-oudit het op die volgende gefokus:

- Die stelsels en prosesse wat staatsdepartemente ingestel het om oor hulle prestasie verslag te doen.
- Die leiding en toesighouding wat staatsdepartemente vir verslagdoening oor prestasie ontvang het.

Prestasie-oudit oor vroeëkindontwikkeling (VKO)-program (Graad R)

29. Die uitkomst van 'n prestasie-oudit oor die VKO-program sal by die onderwyssektor-verslag ingesluit word, wat teen die einde van 2014 ter tafel gelê sal word. Die oudit het op die ekonomiese, doeltreffende en effektiewe aanwending van hulpbronne in die VKO-program gefokus.

Prestasie-oudit oor die onderwys- en opleidingsprogram vir volwassenes (OOV)

30. Die uitkomst van 'n prestasie-oudit oor die OOV-program sal by die onderwyssektor-verslag ingesluit word, wat teen die einde van 2014 ter tafel gelê sal word. Die oudit het op die ekonomiese, doeltreffende en effektiewe aanwending van hulpbronne in die VOO-program gefokus.

Ondersoeke

31. Die volgende ondersoeke is tans aan die gang:

Beskrywing	Rede
Ses-en-dertig nuwe gevalle van bedrieglike aktiwiteite is gedurende die boekjaar aangemeld	Finansiële onreëlmatighede, beweerde korrupsie, nepotisme en beweerde verkrygingsbedrog
Agt-en-twintig gevalle is op die verslagdatum oop en aan die gang	Finansiële onreëlmatighede, beweerde korrupsie, nepotisme en beweerde verkrygingsbedrog

WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5

VERSLAG VAN DIE OUDITEUR-GENERAAL
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014

Die volgende ondersoek is gedurende die boekjaar voltooi:

Beskrywing	Rede
Drie-en-vyftig gevalle is gedurende die boekjaar gesluit, waarvan 33 met bedrog en ander onreëlmatighede verband gehou het	Finansiële onreëlmatighede, beweerde korrupsie, nepotisme en beweerde verkrygingsbedrog

Auditor-General

Kaapstad
30 Julie 2014

AUDITOR - GENERAL
SOUTH AFRICA

Auditing to build public confidence

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Begroting per program									
Programme	2013/14							2012/13	
	Aangesuiwerde Begroting R'000	Verskuiwing van fondse R'000	Vire-ment R'000	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Af-wyking R'000	Uitgawes as % van finale begroting %	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000
1. Administrasie									
Lopende betaling	463 324	(14 126)	(21 615)	427 583	425 088	2 495	99.4	394 870	392 708
Oordragte en subsidies	72 949	20 303	-	93 252	93 252	-	100.0	99 123	99 123
Betaling vir kapitale bates	58 931	(252)	(12 036)	46 643	40 543	6 100	86.9	34 682	26 921
Betaling vir finansiële bates	18 191	(5 925)	-	12 266	12 266	-	100.0	18 236	18 236
	613 395	-	(33 651)	579 744	571 149	8 595	-	546 911	536 988
2. Openbare gewone skoolonderwys									
Lopende betaling	10 712 861	(102 675)	(24 196)	10 585 990	10 577 066	8 924	99.9	9 812 838	9 798 650
Oordragte en subsidies	675 184	95 242	-	770 426	770 426	-	100.0	650 209	648 456
Betaling vir kapitale bates	17 516	7 433	-	24 949	15 287	9 662	61.3	4 248	3 414
	11 405 561	-	(24 196)	11 381 365	11 362 779	18 586	-	10 467 295	10 450 520
3. Subsidies vir onafhanklike skole									
Oordragte en subsidies	84 932	-	(284)	84 648	84 648	-	100.0	72 321	72 321
Betaling vir finansiële bates	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	84 932	-	(284)	84 648	84 648	-	-	72 321	72 321
4. Openbare spesiale skoolonderwys									
Lopende betaling	757 589	5 422	12 024	775 035	775 035	-	100.0	681 631	677 441
Oordragte en subsidies	147 508	(5 779)	(9 755)	131 974	131 974	-	100.0	131 428	131 428
Betaling vir kapitale bates	2 972	357	-	3 329	3 329	-	100.0	11 232	11 232
	908 069	-	2 269	910 338	910 338	-	-	824 291	820 101
5. Verdere Onderwys en Opleiding									
Lopende betaling	304 065	(14 389)	-	289 676	289 657	19	100.0	273 885	273 819
Oordragte en subsidies	49 032	14 389	-	63 421	63 421	-	100.0	323 704	323 704
	353 097	-	-	353 097	353 078	19	-	597 589	597 523
6. Basiese Onderwys en Opleiding vir Volwassenes									
Lopende betaling	10 363	(5 318)	(14)	5 031	5 031	-	100.0	7 106	7 106
Oordragte en subsidies	27 549	5 318	-	32 867	32 867	-	100.0	29 814	29 814
	37 912	-	(14)	37 898	37 898	-	-	36 920	36 920
7. Vroeëkindontwikkeling									
Lopende betaling	135 811	(10 405)	-	125 406	125 304	102	99.9	100 000	100 000
Oordragte en subsidies	320 901	10 405	8 925	340 231	340 231	-	100.0	283 894	283 894
	456 712	-	8 925	465 637	465 535	102	-	383 894	383 894
8. Infrastruktuurontwikkeling									
Lopende betaling	183 728	(4 694)	21 369	200 403	200 403	-	100.0	188 413	153 028
Oordragte en subsidies	95 750	23 002	24 183	142 935	142 935	-	100.0	89 818	89 818
Betaling vir kapitale bates	867 916	(18 308)	-	849 608	710 974	138 634	83.7	512 756	507 826
	1 147 394	-	45 552	1 192 946	1 054 312	138 634	-	790 987	750 672
9. Hulpdienste en verwante dienste									
Lopende betaling	633 196	(8 160)	-	625 036	624 383	653	99.9	608 010	607 146
Oordragte en subsidies	14 723	7 475	297	22 495	22 495	-	100.0	9 937	9 937
Betaling vir kapitale bates	13 794	685	1 102	15 581	15 581	-	100.0	22 088	22 088
	661 713	-	1 399	663 112	662 459	653	-	640 035	639 171
Subtotaal	15 668 785	-	-	15 668 785	15 502 196	166 589	98.9	14 360 243	14 288 110
Totaal	15 668 785	-	-	15 668 785	15 502 196	166 589	98.9	14 360 243	14 288 110
Plus: Departementele ontvangste				-				17 348	
Werklike bedrae per staat van finansiële prestasie (totale inkomste)				15 668 785				14 377 591	
Werklike bedrae per staat van finansiële prestasie (Uitgawes)					15 502 196				14 288 110

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Begroting per ekonomiese klassifikasie									
Ekonomiese klassifikasie	2013/14							2012/13	
	Aange- suiwerde Begroting	Ver- skuiwing van fondse	Vire- ment	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af- wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	11 640 672	(75 951)	2 231	11 566 952	11 566 933	19	100.0	10 747 047	10 742 371
Goedere en dienste	1 560 265	(78 394)	(14 663)	1 467 208	1 455 034	12 174	99.2	1 319 706	1 267 527
Oordragte en subsidies									
Departementele agentskappe en rekeninge	5 821	6	-	5 827	5 827	-	100.0	5 534	5 534
Instellings sonder winsbejag	1 452 161	128 798	23 366	1 604 325	1 604 325	-	100.0	1 605 054	1 603 326
Huishoudings	30 546	41 538	-	72 084	72 084	-	100.0	79 648	79 623
Geskenke en donasies	-	13	-	13	13	-	100.0	12	12
Betaling vir kapitale bates									
Geboue en ander vaste strukture	877 056	(53 669)	-	823 387	679 706	143 681	82.6	440 415	435 485
Masjinerie en toerusting	82 717	43 826	(9 832)	116 711	105 996	10 715	90.8	143 735	135 140
Ontasbare bates	1 356	(242)	(1 102)	12	12	-	100.0	856	856
Betaling vir finansiële bates	18 191	(5 925)	-	12 266	12 266	-	100.0	18 236	18 236
Totaal	15 668 785	-	-	15 668 785	15 502 196	166 589	98.9	14 360 243	14 288 110

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Besonderhede per Program 1 – Administrasie
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Besonderhede per subprogram	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Ver-skuiving van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
1.1 Kantoor van die LUR									
Lopende betaling	7 025	(1 113)	-	5 912	5 912	-	100.0	5 942	5 942
Oordragte en subsidies	-	25	-	25	25	-	100.0	24	24
Betaling vir kapitale bates	192	(12)	-	180	180	-	100.0	374	374
1.2 Korporatiewe Dienste									
Lopende betaling	230 038	(323)	(9 893)	219 822	219 822	-	100.0	207 763	207 763
Oordragte en subsidies	2 650	323	-	2 973	2 973	-	100.0	5 257	5 257
Betaling vir kapitale bates	3 288	2	-	3 290	3 290	-	100.0	4 561	4 561
Betaling vir finansiële bates	18 191	(5 925)	-	12 266	12 266	-	100.0	18 217	18 217
1.3 Onderwysbestuur									
Lopende betaling	207 506	(12 435)	(9 464)	185 607	183 112	2 495	98.7	163 147	160 985
Oordragte en subsidies	28 209	30 976	-	59 185	59 185	-	100.0	82 107	82 107
Betaling vir kapitale bates	51 815	-	(10 934)	40 881	34 781	6 100	85.1	28 345	20 584
Betaling vir finansiële bates	-	-	-	-	-	-	-	19	19
1.4 Menslike Hulpbronnontwikkeling									
Lopende betaling	9 496	-	(2 258)	7 238	7 238	-	100.0	8 997	8 997
Oordragte en subsidies	22 705	(9 244)	-	13 461	13 461	-	100.0	-	-
Betaling vir kapitale bates	-	-	-	-	-	-	-	19	19
1.5 Onderwysbestuurs-inligtingstelsel (OBIS)									
Lopende betaling	9 259	(255)	-	9 004	9 004	-	100.0	9 021	9 021
Oordragte en subsidies	19 385	(1 777)	-	17 608	17 608	-	100.0	11 735	11 735
Betaling vir kapitale bates	3 636	(242)	(1 102)	2 292	2 292	-	100.0	1 383	1 383
Totaal	613 395	-	(33 651)	579 744	571 149	8 595	98.5	546 911	536 988

Program 1 per ekonomiese klassifikasie	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiving van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	318 020	(11 168)	(9 001)	297 851	297 851	-	100.0	247 596	247 596
Goedere en dienste	145 304	(2 958)	(12 614)	129 732	127 237	2 495	98.1	147 274	145 112
Oordragte en subsidies									
Departementele agentskappe en rekeninge	2	14	-	16	16	-	100.0	1	1
Instellings sonder winsbejag	69 609	20 042	-	89 651	89 651	-	100.0	93 191	93 191
Huishoudings	3 338	234	-	3 572	3 572	-	100.0	5 919	5 919
Geskenke en donasies	-	13	-	13	13	-	100.0	12	12
Betaling vir kapitale bates									
Masjinerie en toerusting	57 575	(10)	(10 934)	46 631	40 531	6 100	86.9	33 826	26 065
Sagteware en ander ontasbare bates	1 356	(242)	(1 102)	12	12	-	100.0	856	856
Betaling vir finansiële bates									
Betaling vir finansiële bates	18 191	(5 925)	-	12 266	12 266	-	100.0	18 236	18 236
Totaal	613 395	-	(33 651)	579 744	571 149	8 595	98.5	546 911	536 988

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Besonderhede per program 2 – Openbare gewone skoolonderwys
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Besonderhede per subprogram	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
2.1 Openbare laerskole									
Lopende betaling	6 141 906	33 330	-	6 175 236	6 175 236	-	100.0	5 804 783	5 804 783
Oordragte en subsidies	410 012	10 274	-	420 286	420 286	-	100.0	383 871	383 871
Betaling vir kapitale bates	40	1 797	-	1 837	1 837	-	100.0	-	-
2.2 Openbare sekondêre skole									
Lopende betaling	4 250 481	(130 782)	(24 196)	4 095 503	4 095 503	-	100.0	3 686 495	3 686 495
Oordragte en subsidies	216 617	86 804	-	303 421	303 421	-	100.0	227 819	227 819
Betaling vir kapitale bates	-	1 773	-	1 773	1 773	-	100.0	650	650
2.3 Menslike Hulpbron-ontwikkeling									
Lopende betaling	76 768	1 379	-	78 147	78 147	-	100.0	75 781	75 781
Oordragte en subsidies	12 828	(5 883)	-	6 945	6 945	-	100.0	9 545	9 545
Betaling vir kapitale bates	295	1 308	-	1 603	1 603	-	100.0	3 142	2 308
2.4 Voorwaardelike toelaes									
Lopende betaling	243 706	(6 602)	-	237 104	228 180	8 924	96.2	245 779	231 591
Oordragte en subsidies	35 727	4 047	-	39 774	39 774	-	100.0	28 974	27 221
Betaling vir kapitale bates	17 181	2 555	-	19 736	10 074	9 662	51.0	456	456
Totaal	11 405 561	-	(24 196)	11 381 365	11 362 779	18 586	99.8	10 467 295	10 450 520

Program 2 per ekonomiese klassifikasie	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	9 659 733	(33 773)	-	9 625 960	9 625 960	-	100.0	8 987 865	8 987 445
Goedere en dienste	1 053 128	(68 902)	(24 196)	960 030	951 106	8 924	99.1	824 973	811 205
Oordragte en subsidies									
Departementele agentskappe en rekeninge	2	(2)	-	-	-	-	-	2	2
Instellings sonder winsbejag	656 661	59 099	-	715 760	715 760	-	100.0	583 598	581 870
Huishoudings	18 521	36 145	-	54 666	54 666	-	100.0	66 609	66 584
Betaling vir kapitale bates									
Geboue en ander vaste strukture	9 319	(3 726)	-	5 593	546	5 047	9.8	414	414
Masjinerie en toerusting	8 197	11 159	-	19 356	14 741	4 615	76.2	3 834	3 000
Totaal	11 405 561	-	(24 196)	11 381 365	11 362 779	18 586	99.8	10 467 295	10 450 520

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Besonderhede per program 3 – Subsidies vir onafhanklike skole
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Besonderhede per subprogram	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
3.1 Primêre fase Oordragte en subsidies	46 533	796	-	47 329	47 329	-	100.0	35 406	35 406
3.2 Sekondêre fase Oordragte en subsidies	38 399	(796)	(284)	37 319	37 319	-	100.0	36 915	36 915
Totaal	84 932	-	(284)	84 648	84 648	-	100.0	72 321	72 321

Program 3 per ekonomiese klassifikasie	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Oordragte en subsidies Instellings sonder winsbejag	84 932	-	(284)	84 648	84 648	-	100.0	72 321	72 321
Totaal	84 932	-	(284)	84 648	84 648	-	100.0	72 321	72 321

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Besonderhede per program 4 – Openbare spesiale skoolonderwys
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Besonderhede per subprogram	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Ver-skuiving van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
4.1 Skole									
Lopende betaling	757 589	5 371	12 024	774 984	774 984	-	100.0	681 631	677 441
Oordragte en subsidies	147 507	(5 778)	(9 755)	131 974	131 974	-	100.0	131 428	131 428
Betaling vir kapitale bates	2 972	357	-	3 329	3 329	-	100.0	11 232	11 232
4.2 Menslike Hulpbronontwikkeling									
Lopende betaling	-	51	-	51	51	-	100.0	-	-
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	908 069	-	2 269	910 338	910 338	-	100.0	824 291	820 101

Program 4 per ekonomiese klassifikasie	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Ver-skuiving van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	750 067	-	11 232	761 299	761 299	-	100.0	673 069	668 879
Goedere en dienste	7 522	5 422	792	13 736	13 736	-	100.0	8 562	8 562
Oordragte en subsidies									
Instellings sonder winsbejag	146 118	(7 823)	(9 755)	128 540	128 540	-	100.0	129 161	129 161
Huishoudings	1 390	2 044	-	3 434	3 434	-	100.0	2 267	2 267
Betaling vir kapitale bates									
Geboue en ander vaste strukture	-	-	-	-	-	-	-	6 454	6 454
Masjinerie en toerusting	2 972	357	-	3 329	3 329	-	100.0	4 778	4 778
Totaal	908 069	-	2 269	910 338	910 338	-	100.0	824 291	820 101

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Besonderhede per program 5 – Verdere onderwys en opleiding
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Besonderhede per subprogram	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
5.1 Openbare instellings									
Lopende betaling	304 065	(14 389)	-	289 676	289 657	19	100.0	273 885	273 819
Oordragte en subsidies	49 032	14 389	-	63 421	63 421	-	100.0	323 704	323 704
Totaal	353 097	-	-	353 097	353 078	19	100.0	597 589	597 523

Program 5 per ekonomiese klassifikasie	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	304 065	(14 389)	-	289 676	289 657	19	100.0	273 885	273 819
Oordragte en subsidies									
Instellings sonder winsbejag	48 798	14 363	-	63 161	63 161	-	100.0	323 285	323 285
Huishoudings	234	26	-	260	260	-	100.0	419	419
Totaal	353 097	-	-	353 097	353 078	19	100.0	597 589	597 523

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Besonderhede per program 6 – Onderwys en opleiding vir volwassenes
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Besonderhede per subprogram	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Ver-skuiving van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
6.1 Openbare sentrums									
Lopende betaling	10 363	(5 434)	(14)	4 915	4 915	-	100.0	7 106	7 106
Oordragte en subsidies	-	91	-	91	91	-	100.0	-	-
6.2 Subsidies aan privaat sentrums									
Lopende betaling	-	116	-	116	116	-	100.0	-	-
Oordragte en subsidies	27 547	5 229	-	32 776	32 776	-	100.0	29 814	29 814
6.3 Professionele dienste									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
6.4 Menslike Hulpbronontwikkeling									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	37 912	-	(14)	37 898	37 898	-	100.0	36 920	36 920

Program 6 per ekonomiese klassifikasie	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Ver-skuiving van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	8 921	(4 810)	-	4 111	4 111	-	100.0	5 853	5 853
Goedere en dienste	1 442	(508)	(14)	920	920	-	100.0	1 253	1 253
Oordragte en subsidies									
Instellings sonder winsbejag	27 549	5 092	-	32 641	32 641	-	100.0	29 814	29 814
Huishoudings	-	226	-	226	226	-	100.0	-	-
Totaal	37 912	-	(14)	37 898	37 898	-	100.0	36 920	36 920

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Besonderhede per Program 7 – Vroeëkindontwikkeling
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Besonderhede per subprogram	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
7.1 Graad R in openbare skole									
Lopende betaling	92 824	(17 815)	-	75 009	75 009	-	100.0	71 757	71 757
Oordragte en subsidies	208 743	8 126	6 795	223 664	223 664	-	100.0	150 708	150 708
7.2 Graad R in gemeenskapsentrums									
Oordragte en subsidies	52 161	1 599	-	53 760	53 760	-	100.0	43 194	43 194
7.3 Voor-Graad R-opleiding									
Lopende betaling	40 072	8 091	-	48 163	48 163	-	100.0	28 243	28 243
Oordragte en subsidies	54 860	-	2 130	56 990	56 990	-	100.0	73 007	73 007
7.4 Menslike Hulpbronontwikkeling									
Oordragte en subsidies	1	(1)	-	-	-	-	-	-	-
7.5 Voorwaardelike toelae – VKO									
Lopende betaling	2 915	(681)	-	2 234	2 132	102	95.4	-	-
Oordragte en subsidies	5 136	681	-	5 817	5 817	-	100.0	16 985	16 985
Totaal	456 712	-	8 925	465 637	465 535	102	100.0	383 894	383 894

Program 7 per ekonomiese klassifikasie	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	75 478	(12 336)	-	63 142	63 142	-	100.0	64 203	64 203
Goedere en dienste	60 333	1 931	-	62 264	62 162	102	99.8	35 797	35 797
Oordragte en subsidies									
Instellings sonder winsbejag	317 586	13 550	8 925	340 061	340 061	-	100.0	283 593	283 593
Huishoudings	3 315	(3 145)	-	170	170	-	100.0	301	301
Totaal	456 712	-	8 925	465 637	465 535	102	100.00	383 894	383 894

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Besonderhede per Program 8 – Infrastruktuurontwikkeling
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Besonderhede per subprogram	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
8.1 Administrasie									
Lopende betaling	5 321	1 663	-	6 984	6 984	-	100.0	526	526
Betaling vir kapitale bates	5 179	(2 973)	-	2 206	2 206	-	100.0	320	320
8.2 Openbare Gewone Skole									
Lopende betaling	178 407	(6 891)	21 369	192 885	192 885	-	100.0	187 779	152 394
Oordragte en subsidies	95 750	20 602	24 183	140 535	140 535	-	100.0	89 818	89 818
Betaling vir kapitale bates	845 737	(17 301)	-	828 436	689 802	138 634	83.3	460 404	455 474
8.3 Openbare spesiale skoolonderwys									
Lopende betaling	-	487	-	487	487	-	100.0	108	108
Oordragte en subsidies	-	2 400	-	2 400	2 400	-	100.0	-	-
Betaling vir kapitale bates	7 000	(2 909)	-	4 091	4 091	-	100.0	14 575	14 575
8.4 Vroeëkindontwikkeling									
Lopende betaling	-	47	-	47	47	-	100.0	-	-
Betaling vir kapitale bates	10 000	4 875	-	14 875	14 875	-	100.0	37 457	37 457
Totaal	1 147 394	-	45 552	1 192 946	1 054 312	138 634	88.4	790 987	750 672

Program 8 per ekonomiese klassifikasie	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	4 471	975	-	5 446	5 446	-	100.0	456	456
Goedere en dienste	179 257	(5 669)	21 369	194 957	194 957	-	100.0	187 957	152 572
Oordragte en subsidies									
Instellings sonder winsbejag	95 750	23 002	24 183	142 935	142 935	-	100.0	89 818	89 818
Betaling vir kapitale bates									
Geboue en ander vaste strukture	867 737	(49 943)	-	817 794	679 160	138 634	83.0	425 133	420 203
Masjinerie en toerusting	179	31 635	-	31 814	31 814	-	100.0	87 623	87 623
Totaal	1 147 394	-	45 552	1 192 946	1 054 312	138 634	88.4	790 987	750 672

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Besonderhede per Program 9 – Hulpdienste en verwante dienste
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Besonderhede per subprogram	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
9.1 Betalings aan SETA									
Oordragte en subsidies	5 811	-	-	5 811	5 811	-	100.0	5 524	5 524
9.2 Professionele dienste									
Lopende betaling	477 878	(6 339)	-	471 539	471 539	-	100.0	455 082	455 082
Oordragte en subsidies	8 707	5 668	-	14 375	14 375	-	100.0	3 982	3 982
Betaling vir kapitale bates	13 599	671	774	15 044	15 044	-	100.0	21 789	21 789
9.3 Eksterne eksamens									
Lopende betaling	136 817	(307)	-	136 510	136 510	-	100.0	135 676	135 676
Oordragte en subsidies	205	307	297	809	809	-	100.0	421	421
Betaling vir kapitale bates	195	-	328	523	523	-	100.0	145	145
9.4 Voorwaardelike toelaes									
Lopende betaling	18 501	(1 514)	-	16 987	16 334	653	96.2	17 252	16 388
Oordragte en subsidies	-	1 500	-	1 500	1 500	-	100.0	10	10
Betaling vir kapitale bates	-	14	-	14	14	-	100.0	154	154
Totaal	661 713	-	1 399	663 112	662 459	653	99.9	640 035	639 171

Program 9 per ekonomiese klassifikasie	2013/14							2012/13	
	Aange-suiwerde Begroting	Verskuiwing van fondse	Virement	Finale begroting	Werklike uitgawes	Af-wyking	Uitgawes as % van finale begroting	Finale begroting	Werklike uitgawes
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	%	R'000	R'000
Lopende betalings									
Vergoeding van werknemers	519 917	(450)	-	519 467	519 467	-	100.0	494 120	494 120
Goedere en dienste	113 279	(7 710)	-	105 569	104 916	653	99.4	113 890	113 026
Oordragte en subsidies									
Departementele agentskappe en rekeninge	5 817	(6)	-	5 811	5 811	-	100.0	5 531	5 531
Instellings sonder winsbejag	5 158	1 473	297	6 928	6 928	-	100.0	273	273
Huishoudings	3 748	6 008	-	9 756	9 756	-	100.0	4 133	4 133
Betaling vir kapitale bates									
Geboue en ander vaste strukture	-	-	-	-	-	-	0.0	8 414	8 414
Masjinerie en toerusting	13 794	685	1 102	15 581	15 581	-	100.0	13 674	13 674
Totaal	661 713	-	1 399	663 112	662 459	653	99.9	640 035	639 171

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

1. Besonderhede oor oordragte en subsidies ingevolge die Begrotingswet (na virement):

Besonderhede oor hierdie transaksies kan besigtig word in die aantekening oor oordragte en subsidies, openbaarmakingsaantekeninge en Bylae 1 (A-C) tot die finansiële jaarstate.

2. Besonderhede oor spesifieke en eksklusiewe bewilligde bedrae begroot (na virement):

Besonderhede oor hierdie transaksies kan besigtig word in die aantekening 1 (jaarlikse begroting) tot die finansiële jaarstate.

3. Besonderhede oor betalings vir finansiële bates

Besonderhede oor hierdie transaksies per program kan besigtig word in die aantekening oor betalings vir finansiële bates tot die finansiële jaarstate.

4. Verduidelikings van wesenlike afwykings van bedrae begroot (na virement):

4.1 Per program

Naam van program	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwyking R'000	Afwyking as 'n % van finale begroting %
Administrasie	579 744	571 149	8 595	1%
Openbare gewone skoolonderwys	11 381 365	11 362 779	18 586	0%
Subsidies vir onafhanklike skole	84 648	84 648	-	0%
Openbare spesiale skoolonderwys	910 338	910 338	-	0%
Verdere onderwys en opleiding	353 097	353 078	19	0%
Basiese onderwys en opleiding vir volwassenes	37 898	37 898	-	0%
Vroeëkindontwikkeling	465 637	465 535	102	0%
Infrastruktuurontwikkeling	1 192 946	1 054 312	138 634	12%
Hulpdienste en verwante dienste	663 112	662 459	653	0%

Die onderbesteding op administrasie is as gevolg van oponthoude in die aflewering van 'n toedraaimasjien wat vir eksamenadministrasie verkry is en onderbesteding op infrastruktuurontwikkeling is as gevolg van kapitale projekte by openbare skole wat nie voor die einde van die boekjaar voltooi kon word nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

4.2 Per ekonomiese klassifikasie

	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwyking R'000	Afwyking as 'n % van finale begroting %
Lopende uitgawes				
Vergoeding van werknemers	11 566 952	11 566 933	19	0%
Goedere en dienste	1 467 208	1 455 034	12 174	1%
Oordragte en subsidies				
Departementele agentskappe en rekeninge	5 827	5 827	-	0%
Instellings sonder winsbejag	1 604 325	1 604 325	-	0%
Huishoudings	72 084	72 084	-	0%
Geskenke en donasies	13	13	-	0%
Betalings vir kapitale bates				
Geboue en ander vaste strukture	823 387	679 706	143 681	17%
Masjinerie en toerusting	116 711	105 996	10 715	9%
Ontasbare bates	12	12	-	0%
Betalings vir finansiële bates	12 266	12 266	-	0%

Verduideliking van afwyking: Die onderbesteding op masjinerie en toerusting en geboue en ander vaste strukture is as gevolg van oponthoude in die aflewering van 'n toedraaimasjien wat vir eksamenadministrasie verkry is en die konstruksie van kapitale projekte by openbare skole wat nie voor die einde van die boekjaar voltooi kon word nie.

4.3 Per voorwaardelike toelae

	Finale begroting R'000	Werklike uitgawes R'000	Afwyking R'000	Afwyking as 'n % van finale begroting %
Basiese opvoeding				
Toelae vir MIV en Vigs (Onderrig in Lewensvaardighede)	18 501	17 848	653	4%
Toelae vir Nasionale Skoolvoedingsprogram	265 103	258 328	6 775	3%
Herkapitalisasie-toelae vir tegniese sekondêre skole	13 898	3 717	10 181	73%
Toelae vir Dinaledi Skole	13 366	11 868	1 498	11%
Toelae vir onderwysinfrastruktuur	960 465	821 830	138 635	14%
Hoër onderwys en opleiding				
Toelae vir Verdere Onderwys-en-Opleidingskolleges	125 406	125 304	102	0%
UOWP Geïntegreerde Toelae vir Provinsies	3 000	3 000	-	0%
Maatskaplike Sektor UOWP Aansporingsstoelae aan Provinsies	12 298	12 064	234	2%

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE BEGROTINGSTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Verduideliking van afwyking: Die onderbesteding op die toelae vir MIV/Vigs (Lewensvaardighede-onderwys) is as gevolg van verskaffers wat nie teen die finansiële jaareinde fakture vir verbonde uitgawes kon indien nie. Die besparing op die toelae vir die nasionale skoolvoedingsprogram is as gevolg van 'n loodsprojek vir melk wat vroeg in die 2013/14-boekjaar uitgevoer moes word om die moontlikheid te ondersoek om leerders een keer 'n week van 'n sakkie melk te voorsien. Verdragings met die verskaffing van verpakkingsmateriaal het daartoe gelei dat hierdie loodsprojek eers in November 2013 plaasgevind het. Die onderbesteding op die toelae vir herkapitalisering by tegniese sekondêre skole is as gevolg van verdragings in die konstruksie van meganiese en siviele tegnologie-werkswinkels, asook verdragings in die aflewering van IKT-hardeware en meganiese, elektriese en siviele tegnologie-gereedskapstelle by tegniese sekondêre skole. Die besparing op die toelaag vir Dinaledi Skole is hoofsaaklik as gevolg van oponthoude in die tenderprosedures vir die verkryging van IKT-toerusting en infrastruktuur by fokusskole waarvoor tenders eers in April 2014 toegeken is. Die onderbesteding op die toelae vir onderwysinfrastruktuur is as gevolg van verdragings in ASIDI- kapitale infrastruktuurprojekte by openbare gewone skole. Die besparing op die UOWP-aansporingstoelae vir die sosiale sektor aan provinsies is hoofsaaklik as gevolg van minder eise wat van VOO-kolleges ontvang is vir die kapasiteitsbou van datavasleggers en noodhulp-opleiding van VKO-praktisyn-assistente.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**STAAT VAN FINANSIËLE PRESTASIE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
INKOMSTE			
Jaarlikse begroting	1	15 668 785	14 360 243
Departementele inkomste	2	-	17 348
TOTALE INKOMSTE		15 668 785	14 377 591
UITGAWES			
Lopende uitgawes			
Vergoeding van werknemers	3	11 566 933	10 742 371
Goedere en dienste	4	1 455 034	1 267 527
Totale lopende uitgawes		13 021 967	12 009 898
Oordragte en subsidies			
Oordragte en subsidies	6	1 682 249	1 688 495
Totale oordragte en subsidies		1 682 249	1 688 495
Uitgawe vir kapitale bates			
Tasbare bates	7	785 702	570 625
Ontasbare bates	7	12	856
Totale uitgawes vir kapitale bates		785 714	571 481
Betalings vir finansiële bates	5	12 266	18 236
TOTALE UITGAWES		15 502 196	14 288 110
OORSKOT VIR DIE JAAR		166 589	89 481
Rekonsiliasie van netto oorskot vir die jaar			
Begrote fondse		166 589	72 133
Jaarlikse begroting		166 589	72 133
Departementele inkomste en NRF-ontvangste	13	-	17 348
OORSKOT VIR DIE JAAR		166 589	89 481

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE
soos op 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
BATES			
Lopende bates		219 977	156 545
Kontant en kontantekwivalente	8	135 869	10
Vooruitbetalings en voorskotte	9	-	47
Ontvangbare rekeninge	10	84 108	156 488
Nielopende bates		15 752	15 489
Beleggings	11	15 752	15 489
TOTALE BATES		235 729	172 034
LASTE			
Bedryfslaste		170 732	102 555
Begrote fondse wat aan die Inkomstefonds teruggegee moet word	12	166 589	72 133
Departementele inkomste en NRF-ontvangste wat aan die Inkomstefonds teruggegee moet word	13	2 111	10 991
Oortrokke bankrekening	14	-	17 142
Betaalbare rekeninge	15	2 032	2 289
TOTALE LASTE		170 732	102 555
NETTO BATES		64 997	69 479
Verteenwoordig deur:			
Kapitalisasiereserwe		15 752	15 489
Verhaalbare inkomste		49 245	53 990
TOTAAL		64 997	69 479

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**STAAT VAN VERANDERINGE IN NETTO BATES
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
NETTO BATES			
Kapitalisasiereserwes			
Beginsaldo		15 489	14 872
Oordragte:			
Beweging in bedryfsfondse		263	617
Eindsaldo		<u>15 752</u>	<u>15 489</u>
Verhaalbare inkomste			
Beginsaldo		53 990	70 584
Oordragte:		(4 745)	(16 594)
Onverhaalbare bedrae afgeskryf	5.2	(4 745)	(16 594)
Eindsaldo		<u>49 245</u>	<u>53 990</u>
Totaal		<u><u>64 997</u></u>	<u><u>69 479</u></u>

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**KONTANTVLOEISTAAT
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIEWEITE			
Ontvangste		15 702 339	14 402 124
Jaarliks bewilligde fondse ontvang	1.1	15 668 785	14 360 243
Departementele inkomste ontvang	2	31 736	38 351
Rente ontvang	2.3	1 818	3 530
Netto afname in bedryfskapitaal		72 170	(39 119)
Teruggee aan Inkomstefonds		(114 567)	(49 028)
Lopende betalings		(13 021 967)	(12 009 898)
Betalings vir finansiële bates	5	(12 266)	(18 236)
Oordragte en subsidies betaal		(1 682 249)	(1 688 495)
Netto kontantvloei beskikbaar uit bedryfsaktiwiteite		943 460	597 348
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIEWEITE			
Betalings vir kapitale bates		(785 714)	(571 481)
(Toename) in beleggings		(263)	(617)
Netto kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite		(785 977)	(572 098)
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIEWEITE			
(Afname) in netto bates		(4 482)	(15 977)
Netto kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite		(4 482)	(15 977)
Netto toename in kontant en kontantekwivalente		153 001	9 273
Kontant en kontantekwivalente aan die begin van die tydperk	17	(17 132)	(26 405)
Kontant en kontantekwivalente aan die einde van die tydperk		135 869	(17 132)

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Opsomming van beduidende rekeningkundige beleide

Die finansiële state is in ooreenstemming met die onderstaande beleide voorberei, wat konsekwent in alle wesenlike aspekte toegepas is, tensy anders aangedui.

Die historiese koste-grondslag is gebruik, behalwe waar anders aangedui word. Bestuur het assesserings en skattings vir die voorbereiding van die finansiële jaarstate gebruik. Dit is gegrond op die beste inligting wat ten tye van voorbereiding beskikbaar was.

Waar toepaslik en sinvol, is bykomende inligting openbaar gemaak om die nuttigheid van die finansiële state te versterk en om die statutêre vereistes van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur (PFMA), Wet 1 van 1999 (soos gewysig deur Wet 29 van 1999), en die Tesourieregulasies uitgereik ingevolge die PFMA en die Wet op die Verdeling van Inkomste, Wet 1 van 2012, na te kom.

1. Grondslag van voorbereiding

Die finansiële state is in ooreenstemming met die gewysigde kontantstandaard opgestel.

2. Lopende onderneming

Die finansiële state is op 'n lopende-onderneming-basis voorberei.

3. Geldeenheid in aanbieding

Bedrae word in die geldeenheid van die Suid-Afrikaanse Rand (R) aangebied, wat ook die departement se funksionele geldeenheid is.

4. Afronding

Tensy anders vermeld, is finansiële syfers tot die naaste eenduisend Rand (R'000) afgerond.

5. Omrekening van buitelandse valuta

Kontantvloei wat voortspruit uit buitelandse valutatransaksies word na Suid-Afrikaanse Rand omgerekend deur die heersende wisselkoers op die datum van betaling/ontvangs te gebruik.

6. Vergelyking van huidige jaar teenoor die begroting

'n Vergelyking tussen die goedgekeurde, finale begroting en werklike bedrae vir elke program en ekonomiese klassifikasie is by die begrotingstaat ingesluit.

7. Inkomste

7.1 Begrote fondse

Begrote fondse bestaan uit departementele toekennings, sowel as 'n regstreekse koste teen die inkomstefonds (d.w.s. statutêre begroting).

Begrote fondse word in die staat finansiële prestasie erken op die datum waarop die begroting in werking tree. Aansuiwerings wat ooreenkomstig die aansuiwering-begrotingsproses gemaak word, word in die staat van finansiële prestasie erken op die datum waarop die aansuiwerings in werking tree.

Die netto bedrag van enige begrote fondse wat op die verslagdatum aan die/ deur die toepaslike inkomstefonds verskuldig is, word as betaalbaar/ontvangbaar in die staat van finansiële posisie erken.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

7.2 Departementele inkomste

Departementele inkomste word by ontvangs in die staat van finansiële prestasie erken en word daarna in die toepaslike inkomstefonds inbetaal, tensy anders vermeld.

Enige bedrag wat op die verslagdatum aan die toepaslike inkomstefonds verskuldig is, word as betaalbaar in die staat van finansiële posisie erken.

7.3 Opgeloepe departementele inkomste

Opgehoopte bedrae ten opsigte van departementele inkomste (belastinginkomste uitgesluit) word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer:

- dit waarskynlik is dat die ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat met die transaksie verband hou, na die departement sal vloei; en
- die bedrag van die inkomste betroubaar gemeet kan word.

Die opgehoopte inkomste teen die billike waarde van die bedrag ontvangbaar gemeet word.

Opgehoopte belastinginkomste (en verwante rente en/of boetes) word gemeet teen bedrae ontvangbaar vanaf invorderingsagente.

8. Uitgawes

8.1 Vergoeding van werknemers

8.1.1 Salarisse en lone

Salarisse en lone word in die staat van finansiële prestasie op die betaaldatum erken.

8.1.2 Maatskaplike bydraes

Maatskaplike bydraes wat deur die departement ten opsigte van huidige werknemers gemaak word, word in die staat van finansiële prestasie op die datum van betaling erken.

Maatskaplike bydraes wat deur die departement ten opsigte van vorige werknemers gemaak word, word in die staat van finansiële prestasie op die datum van betaling as oordragte aan huishoudings geklassifiseer.

8.2 Ander uitgawes

Ander uitgawes (soos goedere en dienste, oordragte en subsidies en betalings vir kapitale bates) word in die staat van finansiële prestasie op die datum van betaling erken. Die uitgawe word as 'n kapitale uitgawe geklassifiseer as die totale bedrag betaal meer as die kapitalisasiedrempel is.

8.3 Opgeloepe uitgawes betaalbaar

Opgehoopte uitgawes betaalbaar word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer die goedere ontvang word of, in die geval van dienste, wanneer dit aan die departement gelewer word.

Opgehoopte uitgawes betaalbaar word teen koste gemeet.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

8.4 Verhurings

8.4.1 Bedryfsbruikhuur

Betalings vir bedryfsbruikhuur wat gedurende die oorsigtydperk gemaak is, word as lopende uitgawes in die staat van finansiële prestasie op die datum van betaling erken.

Die verpligtinge vir bedryfsbruikhuur word by die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken.

8.4.2 Finansiële bruikhuur

Betalings vir finansiële bruikhuur wat gedurende die oorsigtydperk gemaak is, word as kapitale uitgawes in die staat van finansiële prestasie op die datum van betaling erken.

Die finansiële bruikhuurverpligtinge word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken en word nie tussen die kapitaal- en rentegedeeltes verdeel nie.

Finansiële bruikhuurbates wat aan die einde van die huurtermyn verkry word, word aangeteken en gemeet teen die laagste van:

- koste, synde die billike waarde van die bate; of
- die som van die minimum bruikhuurbetalings gemaak, insluitende enige betalings om eienaarskap aan die einde van die huurtermyn te bekom, rente uitgesluit.

9. Kontant en kontantekwivalente

Kontant en kontantekwivalente word teen kosprys in die staat van finansiële posisie verklaar.

Bankoortrekkings word afsonderlik in die staat van finansiële posisie aangedui.

Vir die doeleindes van die kontantvloeietaal, sluit kontant en kontantekwivalente kontant voorhande, deposito's wat gehou word, ander korttermyn hoogs likiede beleggings en bankoortrekkings in.

10. Vooruitbetalings en voorskotte

Vooruitbetalings en voorskotte word in die staat van finansiële posisie erken wanneer die departement die kontant ontvang of uitbetaal.

Vooruitbetalings en voorskotte word aanvanklik en gevolglik teen kosprys gemeet.

11. Lenings en ontvangbare rekeninge

Lenings en ontvangbare rekeninge word in die staat van finansiële posisie erken teen kosprys plus opgehoopte rente, waar rente gehef word, minus bedrae wat reeds betaal of afgeskryf is.

12. Beleggings

Beleggings word teen kosprys in die staat van finansiële posisie erken.

13. Waardedaling van finansiële bates

Waar daar 'n aanduiding van waardedaling van 'n finansiële bate is, word 'n skatting van die vermindering in die aangetekende drawaarde, ten einde die beste raming van die bedrag van die toekomstige ekonomiese voordele wat na verwagting uit die bate ontvang sal word, te weerspieël, in die aantekeninge tot die finansiële state aangedui.

14. Betaalbare rekeninge

Lenings en betaalbare rekeninge word teen kosprys in die staat van finansiële posisie erken.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

15. Netto bates

15.1 Kapitalisasiereserwe

Die kapitalisasiereserwe bestaan uit finansiële bates en/of laste wat in 'n vorige verslagtydperk ontstaan, maar vir die eerste keer in die staat van finansiële posisie in die huidige verslagtydperk erken word. Bedrae word in die kapitalisasiereserwe erken wanneer dit in die huidige tydperk geïdentifiseer word en word na die Provinsiale Inkomstefonds oorgedra wanneer die onderliggende bate verkoop of die tersaaklike fondse ontvang word.

15.2 Verhaalbare inkomste

Bedrae word as verhaalbare inkomste erken wanneer 'n betaling wat in 'n vorige boekjaar gemaak is, in die huidige boekjaar van 'n debiteur verhaalbaar word. Bedrae word na die Provinsiale Inkomstefonds oorgedra wanneer dit verhaal word, of na die staat van finansiële prestasie oorgedra as dit afgeskryf word.

16. Kapitale bates

16.1 Onroerende kapitale bates

Onroerende kapitale bates word aanvanklik teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken. Onroerende kapitale bates wat deur 'n nie-ruiltransaksie verkry word, word teen billike waarde soos op die datum van verkryging gemeet.

Waar die koste van onroerende kapitale bates nie akkuraat bepaal kan word nie, word die onroerende kapitale bates teen R1 gemeet, tensy die billike waarde van die bate betroubaar geskat is, in welke geval die billike waarde gebruik word.

Alle bates wat voor 1 April 2002 verkry is (of 'n later datum, soos deur die KOG goedgekeur) word teen R1 aangeteken.

Onroerende kapitale bates word gevolglik teen kosprys gedra en is nie aan waardevermindering of waardedaling onderhewig nie.

Daaropvolgende uitgawes van 'n kapitale aard word aan die einde van die kapitale projek by die kosprys van die bate gevoeg, tensy die onroerende bate deur 'n ander departement aangeteken word, in welke geval die voltooide projek koste na daardie departement oorgeplaas word.

16.2 Roerende kapitale bates

Roerende kapitale bates word aanvanklik teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken. Roerende kapitale bates wat deur 'n nie-ruiltransaksie verkry word, word teen billike waarde soos op die datum van verkryging gemeet.

Waar die kosprys van roerende kapitale bates nie akkuraat bepaal kan word nie, word die roerende kapitale bates teen billike waarde gemeet en waar billike waarde nie bepaal kan word nie, word die roerende bates teen R1 gemeet.

Alle bates wat voor 1 April 2002 verkry is (of 'n later datum, soos deur die KOG goedgekeur) word teen R1 aangeteken.

Roerende kapitale bates word gevolglik teen kosprys gedra en is nie aan waardevermindering of waardedaling onderhewig nie.

Daaropvolgende uitgawes van 'n kapitale aard word aan die einde van die kapitale projek by die kosprys van die bate gevoeg, tensy die roerende bate deur 'n ander departement/entiteit aangeteken word, in welke geval die voltooide projek koste na daardie departement oorgeplaas word.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

16.3 Ontasbare bates

Ontasbare bates word aanvanklik teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken. Ontasbare bates wat deur 'n nie-ruiltransaksie verkry word, word teen billike waarde soos op die datum van verkryging gemeet.

Intern-gegenereerde ontasbare bates word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer die ontwikkelingsfase van die projek begin.

Waar die kosprys van ontasbare bates nie akkuraat bepaal kan word nie, word die ontasbare kapitale bates teen billike waarde gemeet en waar billike waarde nie bepaal kan word nie, word die ontasbare bates teen R1 gemeet.

Alle bates wat voor 1 April 2002 verkry is (of 'n later datum, soos deur die KOG goed-gekeur) word teen R1 aangeteken.

Ontasbare bates word gevolglik teen kosprys gedra en is nie aan waardevermindering of waardedaling onderhewig nie.

Daaropvolgende uitgawes van 'n kapitale aard word aan die einde van die kapitale projek by die kosprys van die bate gevoeg, tensy die ontasbare bate deur 'n ander departement/entiteit aangeteken word, in welke geval die voltooië projek koste na daardie departement oorgeplaas word.

17. Voorsienings en voorwaardelikes

17.1 Voorsienings

Voorsienings word in die aantekeninge tot die finansiële state openbaar gemaak wanneer daar 'n heersende wettige of konstruktiewe verpligting is om ekonomiese voordele weens gebeure in die verlede te verbeur, en dit waarskynlik is dat 'n uitvloeï van hulpbronne wat ekonomiese voordele of dienspotensiaal bevat, nodig sal wees om die verpligting na te kom en om 'n betroubare raming van die verpligting te maak. Die voorsiening word gemeet as die beste raming van die fondse wat benodig word om die huidige verpligting op die verslagdoeningsdatum te vereffen.

17.2 Voorwaardelike laste

Voorwaardelike laste word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer daar 'n moontlike verpligting uit vorige gebeure voortspruit en waarvan die bestaan slegs bevestig sal word deur die voorkoms of nie-voorkoms van een of meer onsekere toekomstige gebeure wat nie binne die beheer van die departement is nie of wanneer daar 'n huidige verpligting is wat nie erken word nie, omdat dit onwaarskynlik is dat 'n uitvloeï van hulpbronne benodig sal word om die verpligting te vereffen of die bedrag van die verpligting nie betroubaar gemeet kan word nie.

17.3 Voorwaardelike bates

Voorwaardelike bates word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer 'n moontlike bate uit gebeure in die verlede voortspruit en waarvan die bestaan bevestig sal word deur die voorkoms of nie-voorkoms van een of meer onsekere toekomstige gebeure wat nie binne die beheer van die departement is nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**REKENINGKUNDIGE BELEIDE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

17.4 Verpligtinge

Verpligtinge word teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer daar 'n kontraktuele reëling of 'n goedkeuring deur bestuur is op 'n wyse wat 'n geldige verwagting skep dat die departement sy verantwoordelikhede sal nakom en daardeur toekomstige uitgawes sal aangaan wat tot die uitvloeï van kontant sal lei.

18. Ongemagtigde uitgawes

Ongemagtigde uitgawes word in die staat van finansiële posisie erken tot tyd en wyl die uitgawes óf:

- deur die Parlement of die Provinsiale Wetgewer met befondsing goedgekeur word en die verwante fondse ontvang is; of
- deur die Parlement of die Provinsiale Wetgewer sonder befondsing goedgekeur word en teen die begroting in die staat van finansiële prestasie afgeskryf word; of
- na ontvangbare rekeninge vir invordering oorgedra.

Ongemagtigde uitgawes gemeet word teen die bedrag van die bevestigde ongemagtigde uitgawes.

19. Vructelose en verkwiste besteding

Vructelose en verkwistende uitgawes word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer dit bevestig is. Die bedrag aangeteken is gelyk aan die totale waarde van die vructelose en/of verkwistende uitgawes aangegaan.

Vructelose en verkwistende uitgawes word uit die aantekeninge tot die finansiële state verwyder wanneer dit opgelos is of na ontvangbare rekeninge vir invordering oorgedra word.

Vructelose en verkwistende uitgawes- ontvangbare rekeninge word gemeet teen die bedrag wat na verwagting verhaal sal word en word onerken wanneer dit vereffen of gevolglik as onverhaalbaar afgeskryf word.

20. Onreëlmatige uitgawes

Onreëlmatige uitgawes word in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken wanneer dit bevestig is. Die bedrag aangeteken is gelyk aan die waarde van die onreëlmatige uitgawes aangegaan, tensy dit onprakties is om te bepaal, in welke geval redes daarvoor in die aantekening gegee word.

Onreëlmatige uitgawes word uit die aantekening verwyder wanneer dit óf deur die betrokke gesag gekondoneer word, na ontvangbare rekeninge vir verhaling oorgedra word of nie gekondoneer word en nie verhaalbaar is nie.

Onreëlmatige uitgawes- ontvangbare rekeninge word gemeet teen die bedrag wat na verwagting verhaalbaar is en onerken word wanneer dit vereffen word of gevolglik as onverhaalbaar afgeskryf word.

21. Sleutelbestuurspersoneel

Vergoeding wat aan sleutelbestuurspersoneel, insluitend hulle familieledes waar toepaslik, betaal word, word by die openbaarmakingsaantekeninge ingesluit.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

1. Jaarlikse begroting

1.1 Jaarlikse begroting

	Finale begroting 2013/14 R'000	Werklike fondse ontvang 2013/14 R'000	Fondse nie versoek/ ontvang nie 2013/14 R'000	Begroting ontvang 2012/13 R'000
Programme				
Administrasie	579 744	613 395	(33 651)	549 872
Openbare gewone skoolonderwys	11 381 365	11 405 561	(24 196)	11 614 865
Subsidies vir onafhanklike skole	84 648	84 932	(284)	72 697
Openbare spesiale skoolonderwys	910 338	908 069	2 269	892 675
Verdere onderwys en opleiding	353 097	353 097	-	597 589
Basiese onderwys en opleiding vir volwassenes	37 898	37 912	(14)	35 818
Vroeëkindontwikkeling	465 637	456 712	8 925	429 572
Infrastruktuurontwikkeling	1 192 946	1 147 394	45 552	167 155
Hulp- en verwante dienste	663 112	661 713	1 399	-
Totaal	15 688 785	15 668 785	-	14 360 243
		Aantekening	2013/14	2012/13
			R'000	R'000

1.2 Voorwaardelike toelaes*

Totale toelaes ontvang	32	1 639 728	1 337 749
------------------------	----	-----------	-----------

** Daar moet op gelet word dat die voorwaardelike toelaes by die bedrae in die finale begroting in Aantekening 1.1 ingesluit word.

2. Departementele inkomste

Verkoop van goedere en dienste buiten kapitale bates	2.1	11 959	13 172
Boetes, strafgeld en verbeurings	2.2	774	761
Rente, dividende en huur vir grond	2.3	1 818	3 530
Transaksies in finansiële bates en laste	2.4	19 003	24 418
Totale inkomste ingevorder		33 554	41 881
Min: Eie inkomste ingesluit in begroting	13	33 554	24 533
Departementele inkomste ingevorder		-	17 348

2.1 Verkoop van goedere en dienste buiten kapitale bates

Verkoop van goedere en dienste wat deur die departement geproduseer is	2	11 701	13 032
Verkope deur markonderneming		11 701	13 032
Verkoop van skroot, afval en ander gebruikte lopende goedere		258	140
Totaal		11 959	13 172

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aantekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
2.2 Boetes, strafgeld en verbeurings	2		
Boetes		774	761
Totaal		774	761
2.3 Rente, dividende en huur vir grond	2		
Rente		1 818	3 530
Totaal		1 818	3 530
2.4 Transaksies in finansiële bates en laste	2		
Ontvangbare rekeninge		13 356	14 354
Ander ontvangste, insluitende verhaalbare inkomste		5 647	10 064
Totaal		19 003	24 418
3. Vergoeding van werknemers			
3.1 Salarisse en lone			
Basiese salaris		8 642 942	7 997 746
Prestasietoekenning		23 409	22 210
Diensgebaseerde		26 133	17 655
Vergoedend/gebeurlik		131 647	115 374
Periodieke betalings		9 046	9 672
Ander niepensioendraende toelaes		1 229 333	1 149 943
Totaal		10 062 510	9 312 600
3.2 Maatskaplike bydraes			
Werkgewerbydraes			
Pensioen		1 023 142	953 398
Medies		478 431	473 759
WVF		6	9
Bedingingsraad		895	662
Amptelike vakbonde en verenigings		1 949	1 943
Totaal		1 504 423	1 429 771
Totale vergoeding van werknemers		11 566 933	10 742 371
Gemiddelde getal werknemers		40 537	40 124

Sub-aantekening 3.1 t.o.v. vergoedende/omstandigheid-vergelykings vir 2012/13 het met R6 486 miljoen gestyg as gevolg van 'n herklassifikasie van uitgawes t.o.v. leerderskappe wat voorheen onder goedere en dienste gelys is.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aantekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
4. Goedere en dienste			
Administratiewe gelde		611	803
Advertensies		5 697	8 393
Kleiner bates	4.1	50 739	37 175
Beurse (werknemers)		4 669	4 286
Spyseniering		14 265	10 552
Kommunikasie		11 669	12 043
Rekenaardienste	4.2	15 844	16 339
Konsultante, kontrakteurs en agentskap-/ uitbestede dienste	4.3	342 315	306 468
Vermaak		389	258
Ouditkoste - ekstern	4.4	11 892	10 499
Voorraad	4.5	417 486	293 327
Bedryfsbruikhuur		5 130	14 684
Eiendomsbetalings	4.6	260 786	249 803
Huur en verhuring		12 841	3 918
Vervoer as deel van departementele aktiwiteite voorsien		211 418	193 782
Reis en verblyf	4.7	56 336	47 572
Lokale en fasiliteite		5 983	17 500
Opleiding en ontwikkeling		11 995	27 024
Ander bedryfsuitgawes	4.8	14 969	13 101
Totaal		1 455 034	1 267 527

Sub-aantekening 4.8. t.o.v. ander bedryfsuitgawes-vergelykings vir 2012/14 het met R6 486 miljoen gedaal as gevolg van 'n herklassifikasie van uitgawes t.o.v. leerderskappe wat voorheen onder goedere en dienste gelys en nou by vergoeding van werknemers ingesluit is.

4.1 Kleiner bates	4		
Tasbare bates		46 214	34 175
Masjinerie en toerusting		46 214	34 175
Ontasbare bates		4 525	3 000
Totaal		50 739	37 175
4.2 Rekenaardienste	4		
SITA-rekenaardienste		11 321	9 423
Eksterne rekenaardiensverskaffers		4 523	6 916
Totaal		15 844	16 339

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aantekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
4.3 Konsultante, kontrakteurs en agentskap-/ uitbestede dienste	4		
Besigheids- en adviesdienste		34 769	36 839
Regskoste		6 235	3 344
Kontrakteurs		5 798	6 759
Agentskap- en steun-/uitbestede dienste		295 513	259 526
Totaal		342 315	306 468
4.4 Ouditkoste - ekstern	4		
Regulerende oudits		10 990	9 249
Prestasie-oudits		219	666
Rekenaaroudits		683	584
Totaal		11 892	10 499
4.5 Voorraad (SLEGS Wes-Kaap)	4		
Leer-en-onderrig-ondersteuningsmateriaal		385 242	252 722
Voedsel en voedselvoorraad		989	852
Ander verbruiksgoedere		1 961	1 250
Materiaal en voorraad		235	201
Skryfbehoeftes en drukwerk		28 757	37 942
Mediese voorraad		302	360
Totaal		417 486	293 327
4.6 Eiendomsbetalings	4		
Munisipale dienste		51 194	62 934
Instandhouding en herstelwerk aan eiendom		196 932	175 846
Ander		12 660	11 023
Totaal		260 786	249 803
4.7 Reis en verblyf	4		
Binnelands		55 964	47 559
Buitelands		372	13
Totaal		56 336	47 572
4.8 Ander bedryfsuitgawes	4		
Professionele liggame, lidmaatskap en ledegeld		1 463	1 315
Hervestigingskoste		2 507	1 805
Ander		10 999	9 981
Totaal		14 969	13 101

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aantekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
5. Betalings vir finansiële bates			
Ander wesentliche verliese afgeskryf	5.1	52	2 126
Skuld afgeskryf	5.2	12 214	16 110
Totaal		12 266	18 236
5.1 Ander wesentliche verliese afgeskryf	5		
Aard van verliese			
Eise teen die staat		-	2
Onreëlmatige uitgawes		-	1 883
Staatsmotorhuis - ongelukke		30	241
Vrugtelose en verkwiste besteding		22	-
Totaal		52	2 126
5.2 Skuld afgeskryf			
Aard van skuld afgeskryf	5		
Ander skuld afgeskryf			
Werknemerbelasting		349	335
Vergoeding		9 365	10 083
Beurse		831	2 039
Ander		273	569
Rente op skuld		1 396	3 084
Totaal		12 214	16 110
6. Oorplasinge en subsidies			
Departementele agentskappe en rekeninge	Bylae 1A	5 827	5 534
Instellings sonder winsbejag	Bylae 1B	1 604 325	1 603 326
Huishoudings	Bylae 1C	72 084	79 623
Geskenke, skenkings en borgskappe	Bylae 1D	13	12
Totaal		1 682 249	1 688 495
7. Uitgawe vir kapitale bates			
Tasbare bates		785 702	570 625
Geboue en ander vaste strukture	30	679 706	435 485
Masjinerie en toerusting	28	105 996	135 140
Ontasbare bates		12	856
Sagteware	29	12	856
Totaal		785 714	571 481

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**7.1 Ontleding van fondse aangewend vir verkryging
van kapitale bates – 2013/14**

	Begrote fondse R'000	Bystandshulp R'000	Totaal R'000
Tasbare bates	785 702	-	785 702
Geboue en ander vaste strukture	679 706	-	679 706
Masjinerie en toerusting	105 996	-	105 996
Ontasbare bates	12	-	12
Sagteware	12	-	12
Totaal	785 714	-	785 714

**7.2 Ontleding van fondse aangewend vir verkryging
van kapitale bates – 2012/13**

	Begrote fondse R'000	Bystandshulp R'000	Totaal R'000
Tasbare bates	570 625	-	570 625
Geboue en ander vaste strukture	435 485	-	435 485
Masjinerie en toerusting	135 140	-	135 140
Ontasbare bates	856	-	856
Sagteware	856	-	856
Totaal	571 481	-	571 481

8. Kontant en kontantekwivalente

	Aantekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
Gekonsolideerde Betaalmeester-generaal Rekening		135 869	-
Kontant voorhande		-	10
Totaal		135 869	10

9. Vooruitbetalings en voorskotte

Reis en verblyf		-	47
Totaal		-	47

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14			Totaal R'000	2012/13 R'000
		Minder as een jaar R'000	Een tot drie jaar R'000	Over as drie jaar R'000		
10. Ontvangbare rekeninge						
Eise verhaalbaar	10.1	6 034	-	455	6 489	18 087
	Bylae 3					
Verhaalbare uitgawes	10.2	4 199	-	-	4 199	58 863
Personeelskuld	10.3	1 959	7 549	19 216	28 724	25 739
Ander debiteure	10.4	3 250	7 644	33 802	44 696	53 799
Totaal		15 442	15 193	53 473	84 108	156 488
				Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
10.1 Eise verhaalbaar				10		
Nasionale departemente					4 641	17 242
Provinsiale departemente					1 007	242
Privaat ondernemings					447	332
Huishoudings en instansies sonder winsbejag					394	271
Totaal					6 489	18 087
10.2 Verhaalbare uitgawes (ontoelaatbare rekeninge)				10		
Ontoelaatbare rekeninge					1 532	53 404
Salaris: Herstelinskrywing					1 688	4 012
Salaris: Belastingskuld					959	1 447
Salaris: Loonbeslagorder					20	-
Totaal					4 199	58 863
<p>Die vergelykings vir ontvangbare rekeninge t.o.v. die 2012/13-boekjaar is heraangegee. Ontoelaatbare rekeninge (R53 404) is voorheen by die sub-aantekening 10.4 vir ander debiteure ingesluit. Dit is in lyn met Nasionale Tesourie se klassifisering, aangesien hierdie bedrae nog nie as skuld opgeneem is nie.</p> <p>Dieselfde geld vir die vergelykings t.o.v. die salaris: terugskrywing, belastingskuld en loonbeslagorder-rekeninge, wat voorheen by die sub-aantekening 10.3 vir personeelskuld ingesluit is. Dit is ook in ooreenstemming met Nasionale Tesourie se klassifisering, aangesien hierdie bedrae ook verhaalbaar is en nog nie as skuld opgeneem is nie.</p>						
10.3 Personeelskuld				10		
Skuldrekening					28 724	25 739
Totaal					28 724	25 739
<p>Die vergelyking vir sub-aantekening is heraangegee. Sien voetnota oor sub-aantekening 10.2</p>						

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
10.4 Ander debiteure	10		
Kontraktbreuk		7 864	9 530
Gewese werknemers		33 563	40 680
Staatswaarborges		488	565
Kriminele dade		506	1 074
Velerlei		2 240	1 915
Verrekeningsrekeninge		35	35
Totaal		44 696	53 799

Die vergelyking vir sub-aantekening is heraanagegee. Sien voetnota oor sub-aantekening 10.2

10.5 Waardedaling van ontvangbare rekeninge	10		
Skatting van waardedaling van ontvangbare rekeninge		71 786	79 365
Totaal		71 786	79 365

Die waardedaling van ontvang rekeninge vir 2012/13 (Openbaarmakingsaantekening 28) ten bedrae van R58 842 is heraanagegee. Dit was as gevolg van die laat verandering aan die metode om debiteure volgens ouderdom in te deel.

11. Beleggings			
Nielopend			
Aandele en ander ekwiteit			
JL Bisset-fonds		-	450
Graham Civil Service-beursfonds		-	40
Royal Reception-fonds		-	27
Skoolboufonds		15 752	14 972
Totaal		15 752	15 489
Ontleding van nielopende beleggings			
Beginsaldo		15 489	14 872
Toevoegings in kontant		263	617
Eindsaldo		15 752	15 489
12. Begrote fondse wat aan die Inkomstefonds teruggegee moet word			
Beginsaldo		72 133	15 999
Soos heraanagegee		72 133	15 999
Oordrag vanaf staat van finansiële prestasie (soos heraanagegee)		166 589	72 133
Gedurende die jaar betaal		(72 133)	(15 999)
Eindsaldo		166 589	72 133

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
13. Departementele inkomste en NRF-ontvangste wat aan die Inkomstefonds teruggegee moet word			
Beginsaldo		10 991	2 139
Soos heraangegee		10 991	2 139
Oordrag vanaf staat van finansiële prestasie (soos heraangegee)		-	17 348
Eie inkomste ingesluit in begroting		33 554	24 533
Gedurende die jaar betaal		(42 434)	(33 029)
Eindsaldo		2 111	10 991
14. Bankoortrekking			
Gekonsolideerde Betaalmeester-generaal Rekening		-	17 142
Totaal		-	17 142
15. Betaalbare rekeninge – lopend			
Verrekeningsrekening	15.1	1 008	1 255
Ander betaalbare rekeninge	15.2	1 024	1 034
Totaal		2 032	2 289
15.1 Verrekeningsrekening	15		
Sal: ACB-intrekking		377	617
Sal: Inkomstebelasting		303	32
Sal: pensioenfonds		159	120
Salaris terugskrywingsbeheer		-	320
Salaris: mediese fonds		53	69
Ander aftrekkingsrekeninge		41	41
Sal: belastingskuld		75	56
Totaal		1 008	1 255
15.2 Ander betaalbare rekeninge	15		
Velerlei		1 024	1 034
Totaal		1 024	1 034

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
16. Netto kontantvloei beskikbaar uit bedryfsaktiwiteite			
Netto oorskot soos per staat van finansiële prestasie		166 589	89 481
Voeg terug nie-kontant/kontantbeweging wat nie as bedryfsaktiwiteite geag word nie		776 871	507 867
Afname in ontvangbare rekeninge – lopend		72 380	(34 228)
Afname in voorafbetalings en voorskotte (Afname) in ontvangbare rekeninge - lopend		47	(28)
Uitgawes vir kapitale bates		(257)	(4 863)
Terugstortings in Inkomstefonds		785 714	571 481
Eie inkomste ingesluit in begroting		(114 567)	(49 028)
		33 554	24 533
Netto kontantvloei voortgebring deur bedryfsaktiwiteite		943 460	597 348
17. Rekonsiliasie van kontant en kontantekwivalente vir kontantvloei doeleindes			
Gekonsolideerde Betaalmeester-generaal Rekening		135 869	(17 142)
Kontant voorhande		-	10
Totaal		135 869	(17 132)
18. Voorwaardelike laste en voorwaardelike bates			
Voorwaardelike laste			
Aanspreeklik aan	Aard		
Behuisingsleningwaarborges	Werknemers	Bylae 2A	573
Eise teen die departement		Bylae 2B	317 071
Interregering- betaalbare rekeninge: (onbevestigde saldo's)		Bylae 4	23
Ander		Bylae 2B	32 114
Totaal			349 781
18.1 Voorwaardelike bates			
Aard van voorwaardelike bates			
Oorbetaling van ministeriële drywer (opgelos)		-	135
Totaal		-	135

Die implementering van die beleid en prosedure oor ongeskiktheidsverlof en affrede weens swak gesondheid (PILIR) is vir 'n gedeelte van die boekjaar opgeskort. PILIR maak voorsiening vir die aanstelling van 'n paneel van geakkrediteerde Bestuurders Gesondheidsrisiko deur die Departement van Staatsdiens en Administrasie (DPSA) om as diensverskaffers vir departemente op te tree en aansoeke deur werknemers te ondersoek en evalueer. Hulle aanstelling is verdrag as gevolg van 'n regsding teen die aanstellings-proses wat voor die Hoër Hof geding het. Besluite kon dus nie betyds gedurende die eerste helfte van die boekjaar geneem word oor die geldigheid van die aansoeke om ongeskiktheid en/of affrede weens siek gesondheid wat deur werknemers ingedien is nie. Die paneel is formeel op 1 November 2013 ingestel. Bedrae wat aan werknemers betaal is, kan dus verhaalbaar wees indien die paneel nie aansoeke goedkeur wat vir ongeskiktheid en/of affrede weens swak gesondheid ingedien is voordat die paneel ingestel is nie.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
19. Verpligtinge			
Lopende uitgawes			
Goedgekeur en gekontrakteer		958 224	751 737
Goedgekeur maar nog nie gekontrakteer nie		-	-
		958 224	751 737
Kapitale uitgawes			
Goedgekeur en gekontrakteer		795 450	791 378
Goedgekeur maar nog nie gekontrakteer nie		-	-
		795 450	791 378
Totaal		1 753 674	1 543 115

Die vergelykings vir verpligtinge is heraanengegee as gevolg van wysigings aan die rekeningkundige handleiding vir departemente.
Lopende verpligtinge verteenwoordig kontrakte vir leerdervoer wat vir 'n vyf-jaar tydperk aangegaan is. Kapitale verpligtinge verteenwoordig kontrakte vir die bou van skole wat langer as 'n jaar duur.

20. Opgehoopte bedrae en betaalbare rekening nie erken nie

Gelys per ekonomiese klassifikasie	30 dae	30+ dae	Totaal	Totaal
Goedere en dienste	16 122	1 823	17 945	25 358
Oordragte en subsidies	288	31	319	1 396
Kapitale bates	19 725	767	20 492	20 800
Totaal	36 135	2 621	38 756	47 554

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
Gelys per programvlak			
Program 1		17 796	13 671
Program 2		-	28 275
Program 4		-	583
Program 5		270	-
Program 6		-	1
Program 7		-	2 986
Program 8		20 524	2 038
Program 9		166	-
		38 756	47 554
Saldo's deur departemente bevestig	Bylae 4	384	1 018
Totaal		384	1 018

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000		
21. Werknemervoordele					
Aanspraak op verlof		122 630	123 161		
Diensbonus (dertiende tjek)		344 890	324 492		
Prestasietoekenings		14 320	13 395		
Opgehoopte verlofverpligtinge		1 009 718	1 009 995		
Ander		66 734	139 286		
Totaal		1 558 292	1 610 329		
22. Bruikhuurverpligtinge					
22.1 Uitgawes op bedryfsbruikhuur					
	Gespesialiseerde militêre bates	Grond	Geboue en ander vaste strukture	Masjinerie en toerusting	Totaal
2013/14	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Nie later as 1 jaar nie	-	-	-	5 346	5 346
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie	-	-	-	1 335	1 335
Totale bruikhuurverpligtinge	-	-	-	6 681	6 681
	Gespesialiseerde militêre bates	Grond	Geboue en ander vaste strukture	Masjinerie en toerusting	Totaal
2012/13	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Nie later as 1 jaar nie	-	-	-	2 260	2 260
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie	-	-	-	1 581	1 581
Totale bruikhuurverpligtinge	-	-	-	3 841	3 841
22.2 Uitgawes aan finansiële bruikhuur					
	Gespesialiseerde militêre bates	Grond	Geboue en ander vaste strukture	Masjinerie en toerusting	Totaal
2013/14	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Nie later as 1 jaar nie	-	-	-	22 629	22 629
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie	-	-	-	85 635	85 635
Later as 5 jaar	-	-	-	14 132	14 132
Totale bruikhuurverpligtinge	-	-	-	122 396	122 396
	Gespesialiseerde militêre bates	Grond	Geboue en ander vaste strukture	Masjinerie en toerusting	Totaal
2012/13	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Nie later as 1 jaar nie	-	-	-	20 244	20 244
Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie	-	-	-	73 976	73 976
Later as 5 jaar	-	-	-	16 469	16 469
Totale bruikhuurverpligtinge	-	-	-	110 689	110 689

Die Onderwysdepartement het 513 voertuie van GMT gedurende 2013/14 gehuur. Daaglikse tariewe is maandeliks betaalbaar en dek bedryfskoste en kapitaalkoste vir die vervanging van voertuie en die implisiete finansiële koste met hierdie soort reëling.

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
23. Opgelope departementele inkomste			
Transaksies in finansiële bates en laste		9	1 712
Totaal		9	1 712
23.1 Ontleding van opgelope departementele inkomste			
Beginsaldo		1 712	6 968
Min: Bedrae ontvang		(3 350)	(16 526)
Plus: Bedrae erken		1 647	11 270
Eindsaldo		9	1 712
24. Onreëlmatige uitgawes			
24.1 Rekonsiliasie van onreëlmatige uitgawes			
Beginsaldo		32 592	29 809
Plus: Onreëlmatige uitgawes - m.b.t. tot vorige jaar		739	-
Plus: Onreëlmatige uitgawes - m.b.t. huidige jaar		4 593	6 924
Min: Vorige jaar bedrae gekondoneer		(27 825)	-
Min: Lopende jaar bedrae gekondoneer		(2 459)	(2 258)
Min: Bedrae onerhaalbaar nie (nie gekondoneer nie)		-	(1 883)
Onreëlmatige uitgawes wat wag om gekondoneer te word		7 640	32 592
Ontleding van afwagtende kondonering per ouderdom-klassifikasie			
Lopende jaar		2 134	4 744
Vorige jare		5 506	27 848
Totaal		7 640	32 592
			2013/14 R'000
24.2 Besonderhede oor onreëlmatige uitgawes - lopende jaar			
Insident			
Ander – verkeerde tariewe gebruik			7
Onvoldoende kwotasies			3 046
Bykomende betaling			23
Maatskappy opgeskort			1 517
Totaal			4 593

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

		2013/14		
		R'000		
24.3	Besonderhede oor onreëlmatige uitgawes gekondoneer			
	Insident		Gekondoneer deur (gesag)	
	Verskaffers betaal namens 13 nie-artikel 21 skole		Rekenpligtige Beampte	971
	Afwyking van verkrygings-prosedures		Rekenpligtige Beampte	9 036
	Beweerde tenderonreëlmatighede		Rekenpligtige Beampte	12 145
	Onvoldoende kwotasies		Rekenpligtige Beampte	2 723
	Geen belangeverklaring		Rekenpligtige Beampte	3 910
	Ander – verkeerde tariewe gebruik		Rekenpligtige Beampte	715
	Maatskappy opgeskort		Rekenpligtige Beampte	761
	Addisionele betalings		Rekenpligtige Beampte	23
	Totaal			30 284
24.4	Besonderhede van onreëlmatige uitgawes wat ondersoek word			
	Insident			
	Onvoldoende kwotasies			5 370
	Waarnemingstoelae			61
	Geen verklaring van belange nie			428
	Ander – verkeerde tariewe gebruik			14
	Beweerde bedrieglike aktiwiteite			433
	Beweerde tenderonreëlmatighede			1 334
	Totaal			7 640
		Aan- tekening	2013/14 R'000	2012/13 R'000
25.	Vrugtelose en verkwiste besteding			
25.1	Rekonsiliasie van vrugtelose en verkwiste besteding			
	Beginsaldo		140	103
	Vrugtelose en verkwiste besteding – m.b.t. vorige jaar		67	-
	Vrugtelose en verkwiste besteding – m.b.t. lopende jaar		687	39
	Min: Bedrae opgelos		(642)	(2)
	Vrugtelose en verkwiste besteding waaroor besluit moet word		252	140
25.2	Ontleding van afwagende besluit per ekonomiese klassifikasie			
	Lopend		55	39
	Kapitaal		197	101
	Totaal		252	140

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

	2013/14 R'000
25.3 Ontleding van lopende jaar se vrugtelose en verkwiste besteding	
Insident	
Oorbesteding op spyseniering	48
Rente op laat oorbetalings van pensioen	632
Rente op laat munisipale betalings	7
Totaal	687

26. Verwante party-verhoudinge

1. Die transaksies wat met openbare gewone skole verband hou, word in Bylae 1B openbaar gemaak.
2. Die departement het gedurende die jaar dienste van die Wes-Kaapse Departement van Vervoer en Openbare Werke (DTPW) soos volg ontvang:
 - Die departement gebruik kosteloos 'n gebou wat deur die DTPW bestuur word. Parkeerplek word ook aan staatsamptenare voorsien teen 'n goedgekeurde tarief wat nie markverwant is nie.
 - Die departement maak gebruik van staatsmotorvoertuie wat deur die Staatsmotorvervoer-afdeling van die DTPW bestuur word ingevolge 'n arm-lengte-transaksie wat deur die Provinsiale Tesourie goedgekeur word.
3. Die departement het korporatiewe dienste van die Departement van die Premier Wes-Kaap soos volg ontvang:
 - Inligtings- en Kommunikasietegnologie
 - Organisasie-ontwikkeling
 - Provinsiale opleiding (transversaal)
 - Ondernemingsrisikobestuur
 - Interne oudit
 - Forensiese ondersoeke
 - Regsdienste
 - Korporatiewe kommunikasie
4. Die departement het raadgewende en operasionele dienste met betrekking tot veiligheid/sekuriteit van die Departement van Gemeenskapsveiligheid ontvang.

	Getal individue	2013/14 R'000	2012/13 R'000
27. Sleutelbestuurspersoneel			
Politieke ampsdraers	1	1 652	1 652
Amptenare:			
Vlak 15 tot 16	5	6 722	6 316
Vlak 14 (insluitend HFB indien op laer vlak)	10	8 625	7 071
Familielede van sleutelbestuurspersoneel	10	4 035	3 846
Totaal		21 034	18 885

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

28. Roerende tasbare kapitale bates

Beweging in roerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2014

	Beginsaldo R'000	Lopende jaar aansuiwering tot vorige jaar saldo's R'000	Toevoegings R'000	Vervreem-ding R'000	Eindsaldo R'000
Masjinerie en toerusting	395 080	1 701	103 137	(62 760)	437 158
Vervoerbates	330 710	1 659	50 721	(12 556)	370 534
Rekenaartoerusting	39 991	28	42 898	(41 204)	41 713
Meubels en kantoortoerusting	19 380	-	9 518	(9 000)	19 898
Ander masjinerie en toerusting	4 999	14	-	-	5 013
Totale roerende tasbare kapitale bates	395 080	1 701	103 137	(62 760)	437 158

28.1 Toevoegings

Toevoegings tot roerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2014

	Kontant R'000	Nie-kontant R'000	(Kapitale werk-in- wording – lopende koste en finansiële bruikhuur- betalings) R'000	Ontvang lopend, nie betaal nie (betaal in lopende jaar, ontvang vorige jaar) R'000	Totaal R'000
Masjinerie en toerusting	105 996	21 985	(24 844)	-	103 137
Vervoerbates	53 935	21 630	(24 844)	-	50 721
Rekenaartoerusting	42 543	355	-	-	42 898
Meubels en kantoortoerusting	9 518	-	-	-	9 518
Totale toevoegings tot roerende tasbare kapitale bates	105 996	21 985	(28 844)	-	103 137

28.2 Vervreemding

Vervreemding van roerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2014

	Vir kontant verkoop R'000	Oordrag uit of vernietig of onttrek R'000	Totale ver- vreemding R'000	Werklike kontant ontvang R'000
Masjinerie en toerusting	-	62 760	62 760	-
Vervoerbates	-	12 556	12 556	-
Rekenaartoerusting	-	41 204	41 204	-
Meubels en kantoortoerusting	-	9 000	9 000	-
	-	-	-	-
Totale vervreemding van roerende tasbare kapitale bates	-	62 760	62 760	-

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

28.3 Beweging vir 2012/13

Beweging in roerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2013

	Beginsaldo R'000	Lopende jaar aansuiwing tot vorige jaar saldo's R'000	Toe- voegings R'000	Vervreem- ding R'000	Eindsaldo R'000
Masjinerie en toerusting	174 436	125 627	124 844	(29 827)	395 080
Vervoerbates	116 127	124 447	99 270	(9 134)	330 710
Rekenaartoerusting	38 171	399	17 635	(16 214)	39 991
Meubels en kantoortoerusting	16 153	-	7 706	(4 479)	19 380
Ander masjinerie en toerusting	3 985	781	233	-	4 999
Totale roerende tasbare kapitale bates	174 436	125 627	124 844	(29 827)	395 080

28.4 Kleiner bates

Beweging in kleiner bates per die bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2014

	Gespesiali- seerde militêre bates R'000	Ontasbare bates R'000	Erfenisbates R'000	Masjinerie en toerusting R'000	Biologiese bates R'000	Totaal R'000
Beginsaldo	-	1 372	-	33 238	-	34 610
Lopende jaar aan- suiwing tot vorige jaar saldo's	-	-	-	76	-	76
Toevoegings	-	4 525	-	49 078	-	53 603
Vervreemding	-	(4 525)	-	(45 727)	-	(50 252)
Totale kleiner bates	-	1 372	-	36 665	-	38 037

	Gespesiali- seerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
Getal R1 kleiner bates	-	-	-	146 169	-	146 169
Getal kleiner bates teen kosprys	-	315	-	81 330	-	81 645
Totale getal kleiner bates	-	315	-	227 499	-	227 814

Beweging in kleiner bates per die bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2013

	Gespesiali- seerde militêre bates R'000	Ontasbare bates R'000	Erfenisbates R'000	Masjinerie en toerusting R'000	Biologiese bates R'000	Totaal R'000
Beginsaldo	-	1 352	-	21 352	-	22 704
Lopende jaar aansuiwing tot vorige jaar saldo's	-	-	-	7 911	-	7 911
Toe-voegings	-	3 000	-	36 969	-	39 969
Vervreem-ding	-	(2 980)	-	(32 994)	-	(35 974)
Totale kleiner bates	-	1 372	-	33 238	-	34 610

	Gespesiali- seerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
Getal kleiner bates teen kosprys	-	315	-	38 844	-	39 159
Totale getal kleiner bates	-	315	-	38 844	-	39 159

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

28.5 Roerende bates afgeskryf

Roerende bates afgeskryf vir die jaar geëindig 31 Maart 2014

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Bates afgeskryf	-	-	-	5 159	-	5 159
Totale roerende bates afgeskryf	-	-	-	5 159	-	5 159

Roerende bates afgeskryf vir die jaar geëindig 31 Maart 2013

	Gespesialiseerde militêre bates	Ontasbare bates	Erfenisbates	Masjinerie en toerusting	Biologiese bates	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Bates afgeskryf	-	-	-	4 828	-	4 828
Totale roerende bates afgeskryf	-	-	-	4 828	-	4 828

29. Ontasbare kapitale bates

Beweging in ontasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2014

	Beginsaldo	Lopende jaar aansuiwering tot vorige jaar saldo's	Toevoegings	Vervreemding	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Sagteware	19 690	-	12	-	19 702
Totale ontasbare kapitale bates	19 690	-	12	-	19 702

29.1 Toevoegings

Toevoegings tot ontasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2014

	Kontant	Nie-kontant	(Ontwikkelingw erk-in-wording lopend)	In huidige jaar ontvang, nie betaal nie (lopend betaal)	Totaal
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Sagteware	12	-	-	-	12
Totale toevoegings tot ontasbare kapitale bates	12	-	-	-	12

29.2 Beweging vir 2012/13

Beweging in ontasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2013

	Beginsaldo	Lopende jaar aansuiwering tot vorige jaar saldo's	Toevoegings	Vervreemding	Eindsaldo
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Sagteware	18 834	-	856	-	19 690
Totale ontasbare kapitale bates	18 834	-	856	-	19 690

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

30. Onroerende tasbare kapitale bates

Toevoegings

30.1 Toevoegings tot onroerende tasbare kapitale bates per bateregister vir die jaar geëindig 31 Maart 2014

	Kontant R'000	Nie- kontant R'000	(Kapitale werk in die proses - lopende koste en finansiële bruikhuur- betalings) R'000	Onvang lopend, nie betaal nie (betaal in lopende jaar, ontvang vorige jaar) R'000	Totaal R'000
Geboue en ander vaste strukture	679 706	-	(679 706)	-	-
Nieresidensiële geboue	679 706	-	(679 706)	-	-
Totale toevoegings tot onroerende tasbare kapitale bates	679 706	-	(679 706)	-	-

Aant.

2012/13

R'000

31. Regstelling van vorige tydperk se fout vir sekondêre inligting

Die vergelykende bedrae in aantekening 26 is soos volg heraanagegee:

Lopende uitgawes R751 737, voorheen R1 408 465 en

751 737

Kapitale uitgawes R791 378, voorheen R2 489 351

791 378

Netto-effek op die aantekening

1 543 115

Die vergelykende bedrae in aantekening 29.1 is soos volg heraanagegee:

Nie later as 1 jaar nie R2 260, voorheen R2 201

2 260

Later as 1 jaar en nie later as 5 jaar nie R1 581, voorheen R1 447. Hierdie verandering was as gevolg van

1 581

bedryfshuur van staatsvoertuie wat voorheen weggelaat is.

-

Netto-effek op die aantekening

3 841

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**AANTEKENINGE TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

32. Staat van voorwaardelike toelaes ontvang

Naam van toelaag	Toekenning van toelaag					Bestee				2012/13	
	Wet op die Verdeling van Inkomste/Provinsiale toelaes R'000	Oor-dragte R'000	DORA-aan-suiwerings R'000	Ander aan-suiwerings R'000	Totaal beskik-baar R'000	Bedrag deur departe-ment ontvang R'000	Bedrag deur departe-ment bestee R'000	Onder-/(oorbe-steding) R'000	% beskikbare fondse deur departe-ment bestee %	Wet op die Verdeling van Inkomste R'000	Bedrag deur departe-ment bestee R'000
Toelae vir Dinaledi Skole	10 096	3 270	-	-	13 366	13 366	11 868	1 498	89	9 571	4 585
Toekenning vir Onderwys-infrastruktuur	960 465	-	-	-	960 465	960 465	821 831	138 634	86	431 397	431 397
UOWP Geïntegreerde Toelae vir Provinsies	3 000	-	-	-	3 000	3 000	3 000	-	100	1 000	1 000
Verdere Onderwys en Opleiding	351 437	-	1 660	-	353 097	353 097	353 078	19	100	597 589	597 523
MIV/Vigs-toelae (Lewens-vaardighede)	17 637	864	-	-	18 501	18 501	17 848	653	96	17 416	16 552
Toelaag vir Nasionale Skoolvoedings-program	260 538	4 565	-	-	265 103	265 103	258 328	6 775	97	245 588	236 669
Maatskaplike Sektor UOWP Aansporings-toelae aan Provinsies	12 298	-	-	-	12 298	12 298	12 064	234	98	23 924	23 903
Herkapitalisasie-toelaag vir tegniese sekondêre skole	11 884	2 014	-	-	13 898	13 898	3 717	10 181	27	11 264	9 250
Totaal	1 627 355	10 713	1 660	-	1 639 728	1 639 728	1 481 734	157 994	-	1 337 749	1 320 879

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Bylae 1A

Staat van oordragte aan departementele agenskappe en rekeninge

Departement / agenskap / rekening	Oordragtoekenning				Bestee		2012/13
	Aangesuiwerde begroting R'000	Her-uitreikings R'000	Aansuiwerings R'000	Totaal beskikbaar R'000	Werklike oordrag R'000	% van beskikbare fondse oorgedra %	Werklike uitgawes R'000
SETA	5 811	-	-	5 811	5 811	100	5 524
SABC TV-lisensie	10	-	6	16	16	100	10
Totaal	5 821	-	6	5 827	5 827		5 534

Bylae 1B

Staat van oordragte aan instellings sonder winsbejag

Instellings sonder winsbejag	Oordragtoekenning				Bestee		2012/13
	Wet op Aangesuiwerde Begrotings R'000	Her-uitreikings R'000	Aansuiwerings R'000	Totaal beskikbaar R'000	Werklike oordrag R'000	% van beskikbare fondse oorgedra %	Werklike uitgawes R'000
Oordragte							
Openbare gewone skole	827 179	-	125 695	952 874	952 874	100	764 652
Onafhanklike skole	84 932	-	(284)	84 648	84 648	100	72 321
Skole vir leerders met spesiale onderwys-behoeftes	146 119	-	(15 179)	130 940	130 940	100	129 661
Verdere onderwys- en opleidingskolleges	48 798	-	14 363	63 161	63 161	100	323 285
BOOV: Privaat sentrums	27 549	-	5 092	32 641	32 641	100	29 814
VKO: Gr R openbare skole	207 288	-	16 206	223 494	223 494	100	167 392
VKO: Gr R gemeenskap	52 161	-	1 599	53 760	53 760	100	43 194
VKO: Leerderskappe	58 136	-	4 671	62 807	62 807	100	73 007
Totaal	1 452 162	-	152 163	1 604 325	1 604 325		1 603 326

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Bylae 1C
Staat van oordragte aan huishoudings (H/H)**

Tipe aanwyser	OORDRAGTOEKENNING				BESTEE		2012/13
	Wet op Aangesuiwerde Begrotings R'000	Her- uitreikings R'000	Aansuiwerings R'000	Totaal R'000	Werklike R'000	% van besikbare fondse oorgedra %	Werklike uitgawes R'000
Oordragte							
H/H werknemer- diensvoordeel: besering aan diens	1 184	-	(1 078)	106	106	100	-
H/H werknemer- diensvoordeel: verlofuitkering	12 375	-	46 825	59 200	59 200	100	55 366
H/H werknemer- diensvoordeel: PST aftredevoordeel	4 913	-	(4 850)	63	63	100	9
H/H werknemer- diensvoordeel: skeiding	-	-	6 569	6 569	6 569	100	1 930
H/H werknemer- diensvoordeel: Beurse (niewerknemers)	10 624	-	(6 711)	3 913	3 913	100	17 918
H/H eise teen die staat (kontant)	1 450	-	773	2 223	2 223	100	4 400
H/H: PMT/terugbetaling en betalings as besondere vergunning	-	-	10	10	10	100	-
Totaal	30 546	-	41 538	72 084	72 084		79 623

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

Bylae 1D

Staat van geskenke, donasies en borgskappe gemaak en kwytskeldings, terugbetalings en betalings as besondere vergunning gemaak

Aard van geskenk, skenking of borgskap	2013/14 R'000	2012/13 R'000
In kontant betaal		
WKOD-sokkerklub: Borgskap vir uitgawes	13	12
Subtotaal	13	12
Kwytskeldings, terugbetalings en betalings as besondere vergunning gemaak		
New Eisleben Hoërskool – bydrae tot begrafniskoste van leerder, Mhlawuli A.	10	-
Subtotaal	10	-
Totaal	23	12

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**BYLAE 2A
STAAT VAN FINANSIËLE WAARBORGE UITGEREIK SOOS OP 31 MAART 2014 – PLAASLIK**

Waarborg-instansie	Waarborg ten opsigte van	Oorspronklik	Beginsaldo 1 April 2013	Waarborge onttrek	Gewaarborgde terug-	Herwaarderings	Eindsaldo 31 Maart 2014	Gewaarborgde rente vir	Gereëliseerde verliese	
		gewaarborgde kapitale	R'000	R'000	gedurende die jaar		betalings/ gekanselleer/ verminder/ vrygestel	R'000	die jaar geëindig 31	nie verhaalbaar nie,
		bedrag	R'000	R'000	gedurende die jaar	R'000	R'000	Maart 2014	m.a.w. eise uitbetaal	
			R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	
Behuising										
0001 – Standard Bank van S.A. Beperk		-	154	83	38	-	199	-	-	
0004 – First Rand Bank Beperk Eerste Nasionaal		-	100	119	21	-	198	-	-	
0017 – ABSA		-	254	-	143	-	111	-	-	
0516 – Green Start Home Loans (Edms.) Bpk.		-	65	-	-	-	65	-	-	
Totaal		-	573	202	202	-	573	-	-	

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**BYLAE 2B
STAAT VAN GEBEURLIKE VERPLIGTINGE SOOS OP 31 MAART 2014**

Aard van verpligtinge	Beginsaldo 1 April 2013 R'000	Verpligtinge gedurende die jaar aangegaan R'000	Verpligtinge gedurende die jaar betaal/ gekanselleer/ verminder R'000	Verhaalbare verpligtinge (Verskaf besonderhede hieronder) R'000	Eindsaldo 31 Maart 2014 R'000
Eise teen die departement					
Verskeie eise	316 439	15 429	(14 797)	-	317 071
Subtotaal	316 439	15 429	(14 797)	-	317 071
Ander					
Munisipale rekeninge	4 765	62 321	(34 972)	-	32 114
Subtotaal	4 765	62 321	(34 972)	-	32 114
Totaal	321 204	77 750	(49 769)	-	349 185

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Bylae 3
Eise verhaalbaar**

Staatsentiteit	Bevestigde balans uitstaande		Onbevestigde balans uitstaande		Totaal	
	31/03/2014 R'000	31/03/2013 R'000	31/03/2014 R'000	31/03/2013 R'000	31/03/2014 R'000	31/03/2013 R'000
Departement						
Onderwysdepartement – Oos-Kaap	-	-	594	74	594	74
Onderwysdepartement – Gauteng	-	-	98	19	98	19
Onderwysdepartement – Noordwes	-	-	42	-	42	-
Departement van Kultuursake & Sport	-	-	-	61	-	61
Departement van die Premier	-	46	7	-	7	46
Departement Gesondheid	-	14	(65)	-	(65)	14
Onderwysdepartement – KwaZulu Natal	-	-	66	-	66	-
Departement van Gemeenskapsveiligheid	-	-	-	9	-	9
Palama	-	-	-	16	-	16
Departement van Basiese Onderwys	-	-	4 622	17 226	4 622	17 226
Dept van Korrektiewe Dienste	-	-	-	19	-	19
Onderwysdepartement – Vrystaat	-	-	43	-	43	-
Departement van Maatskaplike Ontwikkeling	-	-	200	-	200	-
Departement van Justisie en Grondwetlike Ontwikkeling	-	-	22	-	22	-
SA Polisediens (SAPD)	-	-	19	-	19	-
	-	60	5 648	17 424	5 648	17 484
Ander staatsentiteite						
Kaapse Onderwysers- Professionele Vereniging (CTPA)	-	-	332	332	332	332
Staatswerknemerspensioenfonds (GEPF)	-	-	394	271	394	271
Die Burger	-	-	115	-	115	-
	-	-	841	603	841	603
Totaal	-	60	6 489	18 027	6 489	18 087

**WES-KAAP PROVINSIE
ONDERWYSDEPARTEMENT
BEGROTINGSPOS 5**

**BYLAES TOT DIE FINANSIËLE JAARSTATE
vir die jaar geëindig 31 Maart 2014**

**Bylae 4
Interregering betaalbare rekeninge**

Staatsentiteit	Bevestigde saldo		Onbevestigde saldo		Totaal	
	31/03/2014 R'000	31/03/2013 R'000	31/03/2014 R'000	31/03/2013 R'000	31/03/2014 R'000	31/03/2013 R'000
Departemente						
Lopend						
Noordkaap Onderwysdepartement	-	54	-	-	-	54
Departement van Justisie en Grondwetlike Ontwikkeling	91	868	-	-	91	868
Vrystaat Onderwysdepartement	-	81	-	-	-	81
Gauteng Onderwysdepartement	-	-	-	74	-	74
Nasionale Departement van Arbeid	-	-	22	11	22	11
Departement van Basiese Onderwys	-	-	-	2	-	2
Staatsmotorvervoer	251	15	-	-	251	15
Departement Gesondheid – Wes- Kaap	42	-	1	-	43	-
Totaal departemente	384	1 018	23	87	407	1 105
Totaal interregering	384	1 018	23	87	407	1 105

Bylae 5

Beweging in kapitale werk-in-woording vir die jaar geëindig 31 Maart 2014

	Beginsaldo	Lopende jaar	Voltooide	Eindsaldo
	R'000	kapitale WIW	bates	R'000
		R'000	R'000	
Masjinerie en toerusting	4 225	3 123	2 708	4 640
Vervoerbates	4 225	3 123	2708	4 640
Totaal	4 225	3 123	2 708	4 640

Bylaes

Bylae A: Aksieplan tot 2014 en Leweringsooreenkoms-aanwysers (Nasionaal)

Die Departement van Basiese Onderwys sal aan provinsies inligting oor hierdie afdeling verskaf. Die verskaffing van inligting oor aanwysers 16.1 tot 27.2 hang af van die beskikbaarheid van bevindings van 'n skoolmoniteringsopname wat deur die Departement van Basiese Onderwys onderneem is. Die Departement sal inligting oor hierdie aanwysers bywerk soos inligting beskikbaar word.

Aanwyser-nommer	Titel van aanwyser	Databron	Provinsiale prestasie (jongste)
1.1	Persentasie van Graad 3-leerders wat volgens die land se Jaarlikse Nasionale Assessering op die nodige vlak vir <i>geletterdheid</i> presteer.	JNA	49
1.2	Persentasie van Graad 3-leerders wat volgens die land se Jaarlikse Nasionale Assessering op die nodige vlak vir <i>gesyferdheid</i> presteer.	JNA	58
2.1	Persentasie van Graad 6-leerders wat volgens die land se Jaarlikse Nasionale Assessering op die nodige vlak vir <i>taal</i> presteer.	JNA	63
2.2	Persentasie van Graad 6-leerders wat volgens die land se Jaarlikse Nasionale Assessering op die nodige vlak vir <i>wiskunde</i> presteer.	JNA	33
3.1	Persentasie van Graad 9-leerders wat volgens die land se Jaarlikse Nasionale Assessering op die nodige vlak vir <i>taal</i> presteer.	JNA	43
3.2	Persentasie van Graad 9-leerders wat volgens die land se Jaarlikse Nasionale Assessering op die nodige vlak vir <i>wiskunde</i> presteer.	JNA	17
4	Getal Graad 12-leerders wat in die openbare nasionale eksamen vir toegang tot 'n Baccalaureus-program kwalifiseer.	NSS-databasis	19 477
5	Getal Graad 12-leerders wat <i>wiskunde</i> slaag.	NSS-databasis	12 216
6	Getal Graad 12-leerders wat <i>natuurwetenskap</i> slaag.	NSS-databasis	8 333
7	Gemiddelde telling wat in Graad 6 vir <i>taal</i> in die SACMEQ-assessering behaal is.	SACMEQ-databasis	583 (2007)
8	Gemiddelde telling wat in Graad 6 vir <i>wiskunde</i> in die SACMEQ-assessering behaal is.	SACMEQ-databasis	566 (2007)
9	Gemiddelde telling wat vir Graad 8- <i>wiskunde</i> in TIMSS behaal is. SA telling 348.	TIMSS-databasis	404 (2011)
10	Persentasie van 7- tot 15-jariges wat onderwysinstellings bywoon.	GHS	91.9%
11.1	Die persentasie van Graad 1-leerders wat 'n formele Graad R ontvang het.	JSO	65.8%
11.2	Die inskrywingsverhouding van kinders van 3 tot 5 jaar. (Hierdie aanwyser is 'n bron van kommer vir die DBO en DSO.)	GHS	62.4
12.1	Die persentasie van 9-jariges wat aan die begin van die jaar in Graad 4 of hoër is.	JSO/GHS	11.6%
12.2	Die persentasie van 12-jariges wat aan die begin van die jaar in Graad 7 of hoër is.	JSO/GHS	14.5%
13.1	Die persentasie jeugdiges wat 'n Nasionale Senior Sertifikaat by 'n skool verwerf.	GHS	46.1%
13.2	Die persentasie jeugdiges wat enige VOO-kwalifikasie bekom. (Hierdie aanwyser is 'n bron van kommer vir die DBO en DHOO)	GHS	Onbeskikbaar
14	Die getal gekwalifiseerde onderwysers van 30 jaar en jonger wat gedurende die afgelope jaar vir die eerste keer as onderwysers by die staatsdiens diens aanvaar het.	PERSAL	576
15.1	Die persentasie klasse met nie meer as 45 leerders nie.	JSO	96.6%

Aanwyser- nommer	Titel van aanwyser	Databron	Provinsiale prestasie (jongste)
Grondlyndata oor die volgende aanwysers word verskaf na 'n nasionale steekproef wat deur die Departement van Basiese Onderwys gedoen is. Inligting oor al die aanwysers is nie beskikbaar nie.			
		WK	Nasionaal
15.2	Die persentasie skole waar toegewese onderwysposte almal gevul is.	95%	90%
16.1	Die gemiddelde ure per jaar wat onderwysers aan professionele ontwikkelingsaktiwiteite bestee.	55	39
16.2	Die persentasie onderwysers wat in staat is om minimum standaarde te bereik in anonieme en steekproef-gebaseerde assesserings van hul vakkennis.	Onbeskikbaar	Onbeskikbaar
17	Die persentasie van onderwysers wat op 'n gemiddelde dag van die skool afwesig is.	4%	8%
18	Die persentasie van leerders wat alles in die kurrikulum dek vir die huidige jaar op grond van steekproef-gebaseerde evaluering van rekords wat deur onderwysers gehou word, en bewyse van praktiese oefeninge wat deur leerders gedoen is.	Onbeskikbaar	Onbeskikbaar
19	Die persentasie van leerders wat toegang tot die nodige handboeke en werkboeke vir die hele skooljaar het.	Onbeskikbaar	Onbeskikbaar
20	Die persentasie van leerders in skole met biblioteke of mediasentrums wat aan bepaalde minimum standaarde voldoen.	72	40
21	Die persentasie van skole wat die minimum stel bestuursdokumente van die nodige standaard produseer, bv. 'n skoolbegroting, 'n skoolontwikkelingsplan, 'n jaarverslag, bywoningsregisters en leerders se punteskedules.	67	53
22	Die persentasie van skole waar die skoolbeheerliggaam aan die minimum vereistes vir doeltreffendheid voldoen.	Onbeskikbaar	Onbeskikbaar
23.1	Die persentasie van leerders in skole wat op die minimum vlak befonds word.	82	79
23.2	Die persentasie van skole wat op grond van 'n assessering van hul finansiële bestuursbevoegdheid die volledige stel finansiële bestuursverantwoordelikhede opgelê is.	86	76
24.1	Die persentasie van skole wat nasionaal bepaalde <i>minimum</i> standaarde vir fisiese infrastruktuur nakom.	Onbeskikbaar	Onbeskikbaar
24.2	Die persentasie van skole wat nasionaal bepaalde <i>optimale</i> standaarde vir fisiese infrastruktuur nakom.	Onbeskikbaar	Onbeskikbaar
25	Die persentasie van kinders wat elke dag 'n openbaar-befondsde middagete by die skool geniet.	45	70
26	Die persentasie van skole met minstens een opvoeder wat gespesialiseerde opleiding in die identifisering en ondersteuning van spesiale behoeftes ondergaan het.	Onbeskikbaar	Onbeskikbaar
27.1	Die persentasie van skole wat minstens twee maal per jaar deur distriksamptenare vir monitoring- en ondersteuningsbesoek is.	100 (eie data)	Onbeskikbaar
27.2	Die persentasie van skoolhoofde wat die ondersteuningsdienste van distrikte as bevredigend beoordeel.	90 (eie data)	Onbeskikbaar

BYLAE B: Opsomming van nasionaal-bepaalde programprestasiemaatstawwe. Hierdie bylae lys die nasionale programprestasiemaatstawwe wat tussen die Department van Basiese Onderwys, Tesourie en die Wes-Kaap Onderwysdepartement ooreengekom is.

Nr.	PPM nommer	Maatreël	Omskrywings en besonderhede	Databronne	Gereeldheid van verslagdoening
Sleutelprestasië-area: Program 1					
1.	PPM101	Getal openbare skole wat SA SAMS gebruik om data aan die nasionale leerderopspoorstelsel te voorsien	Openbare skool: Verwys na gewone en spesiale skole. Sluit onafhanklike skole uit. Status Quo: Teken die getal openbare skole op wat (teen die jongste beskikbare datum) SA SAMS gebruik om data aan LURITS te voorsien. Teiken: Teken die getal openbare skole op wat vir die relevante kwartaal vir opleiding in die gebruik van SA SAMS geteiken sal word.	Provinsiale OBIS; Operasionele Data	Kwartaaliks
2.	PPM102	Getal openbare skole wat elektronies (per e-pos) bereik kan word	Openbare skool: Verwys na gewone en spesiale skole. Sluit onafhanklike skole uit. Status Quo: Teken die getal openbare skole op wat volgens die jongste beskikbare data per e-pos bereik kan word. Teiken: Teken die getal openbare skole op wat in die beplande boekjaar geteiken sal word om e-pos-konnektiwiteit te ontvang.	Provinsiale OBIS – SNAP-opname	Jaarliks
3.	PPM103	Persentasie lopende onderwysuitgawes wat aan niepersoneelitems bestee word	Lopende onderwysuitgawes: Verwys na al die regering se niekapitaal-uitgawes aan onderwys (met inbegrip van alle subsektore van onderwys, spesiale skole en onafhanklike skole ingesluit) Niepersoneelitems: Verwys na al die regering se niepersoneel, niekapitaal-uitgawes aan onderwys (met inbegrip van alle subsektore van onderwys, spesiale skole en onafhanklike skole ingesluit) Berekening: Deel die lopende uitgawes wat in 'n boekjaar aan niepersoneelitems bestee word deur die totale openbare lopende uitgawes aan onderwys vir dieselfde boekjaar, en vermenigvuldig met 100. Status Quo: Teken die jongste beskikbare inligting op Teiken: Teken die geprojekteerde uitgawes vir die beplande boekjaar op	Provinsiale HFB	Jaarliks
4.	PPM201	Getal leerders by openbare gewone skole ingeskryf	Let wel: Hierdie maatstaf sluit inskrywing in spesiale skole en Graad R-inskrywing in openbare gewone skole uit. Status Quo: Teken totale leerderinskrywing in openbare gewone skole volgens die jongste SNAP-data op (Graad R-inskrywing uitgesluit). Teiken: Teken die getal leerders op wat na verwagting in die beplande boekjaar by openbare gewone skole ingeskryf te wees (Graad R-inskrywing uitgesluit).	Provinsiale OBIS; SNAP-opname	Jaarliks

Nr.	PPM nommer	Maatreël	Omskrywings en besonderhede	Databronne	Gereeldheid van verslagdoening
Sleutelprestasie-area: Program 2					
5.	PPM202	Getal opvoeders in diens by openbare gewone skole	<p>Opvoeder: Verwys na enige persoon wat ander mense onderrig, opvoed of oplei, of wat professionele onderwysdienste lewer. Dit sluit nie-opvoedkundige personeel uit en sluit alle opvoeders in (tydelik, plaasvervangers ens.)</p> <p>Status Quo: Teken die totale getal opvoeders op wat volgens die jongste beskikbare data by openbare gewone skole in diens is.</p> <p>Teiken: Die getal opvoeders wat na verwagting in die beplande boekjaar in diens sal wees.</p>	Provinsiale PERSAL	Kwartaalliks
6.	PPM203	Getal nie-opvoedkundige personeel in diens by openbare gewone skole	<p>Opvoeder: Verwys na enige persoon wat ander mense onderrig, opvoed of oplei, of wat professionele onderwysdienste lewer.</p> <p>Nie-opvoeder personeel: Alle personeel verbonde aan skole wat nie opvoeders is nie. Dit sluit in: ondersteuningspersoneel, administratiewe personeel, koshuispersoneel en professionele personeel wat nie onderrig nie.</p> <p>Status Quo: Teken die totale getal nie-opvoedkundige personeel op wat volgens die jongste beskikbare data in openbare gewone skole in diens is.</p> <p>Teiken: Teken die getal nie-opvoedkundige personeel op wat na verwagting in die beplande boekjaar in diens sal wees.</p>	Provinsiale PERSAL	Kwartaalliks
7.	PPM204	Getal leerders in openbare gewone skole wat by die "geen-fooi skool"-beleid baat	<p>Status Quo: Teken die getal leerders op wat in die afgelope boekjaar by die "geen-fooi-skool"-beleid gebaat het.</p> <p>Teiken: Teken die getal leerders op wat na verwagting in die beplande boekjaar by die "geen-fooi-skool"-beleid sal baat.</p>	Provinsiale Programbestuurder	Jaarliks
8.	PPM205	Getal leerders wat baat by die Nasionale Skoolvoedingsprogram (NSVP) (kwartaalliks)	<p>Status Quo: Teken die getal leerders op wat baat by die Nasionale Skoolvoedingsprogram per kwartaal.</p> <p>Teiken: Teken die getal leerders op wat vir die relevante kwartaal geteiken word om van maaltye voorsien te word</p>	Provinsiale Programbestuurder	Kwartaalliks
9.	PPM 206	Getal leerders wat baat by leerdervoer	<p>Status Quo: Teken die getal leerders op wat baat by die leerdervoer wat deur die regering voorsien word per kwartaal.</p> <p>Teiken: Teken die getal leerders op wat vir die relevante kwartaal geteiken word om van leerdervoer voorsien te word</p>	Provinsiale Programbestuurder of Departement van Vervoer Programbestuurder	Kwartaalliks

Nr.	PPM nommer	Maatreël	Omskrywings en besonderhede	Databronne	Gereeldheid van verslagdoening
Sleutelprestasie-area: Program 2					
10.	PPM207	Getal leerders met spesiale onderwys-behoefte wat by openbare gewone skole ingeskryf is	<p>Spesiale onderwysbehoefte: Onderwys wat gespesialiseer van aard is, en gerig is op leer- en ontwikkelingshindernisse wat deur leerders met spesiale onderwysbehoefte (met inbegrip van dié met gestremdhede) in openbare gewone skole ervaar word.</p> <p>Status Quo: Teken die getal leerders met spesiale onderwysbehoefte op wat in die afgelope boekjaar by openbare gewone skole ingeskryf was</p> <p>Teiken: Teken die getal leerders met spesiale behoeftes op wat na verwagting in die beplande boekjaar by openbare gewone skole ingeskryf sal wees.</p> <p>LET WEL: Hierdie maatstaf sluit nie die getal leerders met spesiale behoeftes in wat by spesiale skole ingeskryf is nie.</p>	OBIS: Jaarlikse Skoolopname	Jaarliks
11.	PPM208	Getal volle-diens-skole	<p>Voldiensskole: Gewone skole wat spesiaal toegerus en daarop ingestel is om 'n reeks leerhindernisse in 'n inklusiewe onderwysomgewing te behandel.</p> <p>Status Quo: Teken die getal volle-diens-skole (openbare gewone) op wat in die afgelope boekjaar bestaan het.</p> <p>Teiken: Teken die getal volle-diens-skole op wat na verwagting in die beplande boekjaar gevestig sal word.</p>	Provinsiale Programbestuurder	Jaarliks
12.	PPM209	Getal skole wat ten minste een keer 'n kwartaal deur 'n kringbestuurder besoek word	<p>Kringbestuurder: Provinsiale onderwysdepartemente het verskillende name vir hierdie portefeulje. In Gauteng is dit byvoorbeeld IDSOs.</p> <p>Status Quo: Totale getal skole (spesiale skole, onafhanklike skole en openbare gewone skole) wat per kwartaal gedurende die afgelope boekjaar vir ondersteuning, monitering en skakeling deur kringbestuurders besoek is.</p> <p>Teiken: Totale getal skole wat beplan word om per kwartaal gedurende die beplande boekjaar deur kringbestuurders besoek te word.</p>	Provinsiale Programbestuurder: Distrikte	Kwartaalliks
Sleutelprestasie-area: Program 3 (Onafhanklike Skole)					
13.	PPM301	Getal gesubsidieerde leerders in onafhanklike skole	<p>Onafhanklike Skole: Skole wat ingevolge die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASA) as onafhanklik geregistreer is of beskou word.</p> <p>Status Quo: Teken die totale getal leerders in gesubsidieerde onafhanklike skole in die afgelope boekjaar op.</p> <p>Teiken: Teken die totale getal leerders in onafhanklike skole op wat in die beplande boekjaar verwag word om gesubsidieer te word.</p>	Provinsiale Programbestuurder / HFB	Jaarliks

Nr.	PPM nommer	Maatreël	Omskrywings en besonderhede	Databronne	Gereeldheid van verslagdoening
Sleutelprestasie-area: Program 4 (Spesiale Skole)					
14.	PPM401	Getal leerders in openbare spesiale skole ingeskryf	<p>Spesiale skole: Skole wat toegerus om onderwys aan leerders te bied wat onderwys en ander ondersteuning van hoë intensiteit benodig, hetsy op 'n voltydse of deelydse basis. Die leerders wat hierdie skole bywoon, sluit dié in wat liggaamlike, intellektuele of sensoriese gestremdhede of ernstige gedrags- en/of emosionele probleme het, sowel as dié wat in konflik met die gereg is of wat komplekse gesondheidsorgbehoefes het.</p> <p>Status Quo: Teken die totale getal leerders op wat in die afgelope boekjaar in openbare spesiale skole ingeskryf was.</p> <p>Teiken: Teken die totale getal leerders op wat na verwagting in die beplande boekjaar in spesiale skole ingeskryf sal wees.</p> <p>LET WEL: Hierdie maatstaf sluit nie die getal leerders met spesiale behoeftes in wat by openbare gewone skole ingeskryf is nie.</p>	Provinsiale OBIS: SBO SNAP	Jaarliks
15.	PPM402	Getal opvoeders in diens by openbare spesiale skole	<p>Opvoeder verwys na enige persoon wat ander mense onderrig, opvoed of oplei, of wat professionele onderwysdienste lewer.</p> <p>Status Quo: Teken die totale getal opvoeders op wat in die afgelope boekjaar in openbare spesiale skole in diens was.</p> <p>Teiken: Teken die getal opvoeders op wat na verwagting in die beplande boekjaar in openbare spesiale skole in diens sal wees.</p>	Provinsiale PERSAL	Kwartaalliks
16.	PPM403	Getal professionele nie-opvoedkundige personeel in diens by openbare spesiale skole	<p>Professionele nie-onderriggewende personeel: Dit is personeel wat as paramedici, maatskaplike werkers, versorgers, terapeute, sielkundiges ens. geklassifiseer word.</p> <p>Status Quo: Teken die totale getal nie-opvoeder spesialiste op wat in die afgelope boekjaar in openbare spesiale skole in diens was.</p> <p>Teiken: Teken die getal nie-opvoeder spesialiste op wat na verwagting in die beplande boekjaar in openbare spesiale skole in diens sal wees.</p>	PERSAL	Kwartaalliks
17.	PPM702	Getal openbare skole wat Graad R aanbied	<p>Status Quo: Teken die totale getal openbare skole (gewone en spesiale skole) op wat in die afgelope boekjaar Graad R aangebied het</p> <p>Teiken: Teken die totale getal openbare skole (gewone en spesiale skole) op wat na verwagting in die beplande boekjaar Graad R gaan aanbied</p>	Provinsiale OBIS; SNAP-opnames	Jaarliks
18.	PPM 703	Getal Graad R-praktisyns wat per kwartaal by openbare gewone skole in diens is	<p>Status Quo: Teken die getal Graad R-praktisyns op wat per kwartaal by openbare gewone skole in diens is</p> <p>Teiken: Teken die getal VKO-onderwysers op wat na verwagting in die relevante kwartaal in diens sal wees.</p>	Provinsiale Programbestuurder	Kwartaalliks

Nr.	PPM nommer	Maatreël	Omskrywings en besonderhede	Databronne	Gereeldheid van verslagdoening
Sleutelprestasie-area: Program 8					
19.	PPM801	Getal openbare gewone skole wat van watertoevoer voorsien moet word	Status Quo: Teken die getal openbare gewone skole op wat volgens die jongste beskikbare inligting van water voorsien is. Teiken: Teken die getal openbare skole op wat in die beplande boekjaar van water voorsien moet word.	Provinsiale NOIBS-Programbestuurder	Jaarliks
20.	PPM802	Getal openbare gewone skole wat van kragtoevoer voorsien moet word	Definisie: Skole met elektrisiteit verwys na skole wat enige bron van elektrisiteit het, met inbegrip van sonpanele en kragopwekkers. Status Quo: Teken die getal openbare gewone skole op wat volgens die jongste beskikbare inligting van elektrisiteit voorsien is. Teiken: Teken die getal openbare gewone skole op wat in die beplande boekjaar geteiken word om geëlektrifiseer te wees.	Provinsiale NOIBS-Programbestuurder	Jaarliks
21.	PPM803	Getal openbare gewone skole wat van sanitasiegeriewe voorsien moet word	Sanitasiegeriewe: Verwys na alle soort toilette Status Quo: Teken die getal openbare gewone skole op wat volgens die jongste beskikbare inligting sanitasiegeriewe (toilette) het Teiken: Teken die getal openbare gewone skole op wat in die beplande boekjaar van sanitasiegeriewe voorsien moet word.	Provinsiale NOIBS-Programbestuurder	Jaarliks
22.	PPM804	Getal klaskamers wat in openbare gewone skole gebou moet word	Klaskamers: Kamers waar onderrig en leer plaasvind, maar wat nie vir spesiale onderrigaktiwiteite ontwerp is nie. Dit sluit spesialiskamers uit. Status Quo: Teken die totale getal klaskamers op wat volgens die jongste beskikbare inligting in openbare gewone skole bestaan Teiken: Teken die getal klaskamers op wat in die beplande boekjaar in openbare gewone skole gebou moet word. Hierdie maatstaf sluit spesialiskamers uit.	Provinsiale NOIBS-Programbestuurder	Jaarliks
23.	PPM805	Getal spesialiskamers wat in openbare gewone skole gebou moet word (alle kamers buiten klaskamers – SLUIT IN laboratoriums, voorraadmamers, siekeboeg, kombuis, ens.)	Spesialiskamers: Kamers wat vir spesiale onderrig en nie-onderrigaktiwiteite ontwerp is. Dit SLUIT administratiewe kantore en klaskamers (soos in PPM 804 gedefinieer) UIT, en sluit kamers soos laboratoriums, voorraadmamers, siekeboeë, kombuise, biblioteke, hulpbronsentrums ens. in Status Quo: Teken die totale getal spesialiskamers op wat volgens die jongste beskikbare inligting in openbare gewone skole bestaan. Teiken: Teken die getal spesialiskamers op wat in die beplande boekjaar in openbare gewone skole gebou moet word.	Provinsiale NOIBS-Programbestuurder	Jaarliks

Nr.	PPM nommer	Maatreël	Omskrywings en besonderhede	Databronne	Gereeldheid van verslagdoening
Sleutelprestasie-area: Program 9					
24.	PPM901	Getal kandidate vir die Graad 12 Senior Sertifikaat-eksamen (matriekeksamen)	Status Quo: Teken die totale getal kandidate op wat die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen in die afgelope boekjaar afgelê het. Teiken: Teken die totale getal kandidate op wat na verwagting in die beplande boekjaar vir die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen sal inskryf.	Provinsiale Programbestuurder: Eksamendatabasis	Jaarliks
25.	PPM902	Getal kandidate wat die Nasionale Senior Sertifikaat geslaag het	Status Quo: Teken die getal NSS-kandidate op wat die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) geslaag het Teiken: Teken die getal leerders op wat na verwagting die volgende NSS-eksamen sal slaag	Provinsiale Programbestuurder: NSS Eksamendatabasis	Jaarliks
26.	PPM903	Getal leerders wat toegang tot studies vir die B-graad in die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) behaal het	Status Quo: Teken die getal leerders op wat toegang tot studies vir die B-graad in die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) behaal het Teiken: Teken die getal leerders op wat na verwagting toegang tot B-graad-studies in die volgende NSS-eksamen sal verkry	Provinsiale Programbestuurder: NSS Eksamendatabasis	Jaarliks
27.	PPM904	Getal leerders wat Wiskunde in die NSS-eksamen geslaag het	Status Quo: Teken die getal leerders op wat Wiskunde in die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) geslaag het Teiken: Teken die getal leerders op wat na verwagting Wiskunde in die volgende NSS-eksamen sal slaag	Provinsiale Programbestuurder: NSS Eksamendatabasis	Jaarliks
28.	PPM905	Getal leerders wat Natuurwetenskap in die NSS-eksamen geslaag het	Status Quo: Teken die getal leerders op wat Natuurwetenskap in die Nasionale Senior Sertifikaat (NSS) geslaag het Teiken: Teken die getal leerders op wat na verwagting Natuurwetenskap in die volgende NSS-eksamen sal slaag	Provinsiale Programbestuurder: NSS Eksamendatabasis	Jaarliks
29.	PPM906	Getal Graad 3-leerders wat Taal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	Status Quo: Teken die getal Graad 3-leerders op wat Taal in die JNA geslaag het Teiken: Teken die getal Graad 3-leerders op wat na verwagting Taal in die volgende JNA sal slaag	Provinsiale Programbestuurder: JNA Databasis	Jaarliks
30.	PPM907	Getal Graad 3-leerders wat Wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	Status Quo: Teken die getal Graad 3-leerders op wat Wiskunde in die JNA geslaag het Teiken: Teken die getal Graad 3-leerders op wat na verwagting Wiskunde in die volgende JNA sal slaag	Provinsiale Programbestuurder: JNA Databasis	Jaarliks

Nr.	PPM nommer	Maatreël	Omskrywings en besonderhede	Databronne	Gereeldheid van verslagdoening
Sleutelprestasie-area: Program 9					
31.	PPM908	Getal Graad 6-leerders wat Taal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	Status Quo: Teken die getal Graad 6-leerders op wat Taal in die JNA geslaag het Teiken: Teken die getal Graad 6-leerders op wat na verwagting Taal in die volgende JNA sal slaag	Provinsiale Programbestuurder: JNA Databasis	Jaarliks
32.	PPM909	Getal Graad 6-leerders wat Wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	Status Quo: Teken die getal Graad 6-leerders op wat Wiskunde in die JNA geslaag het Teiken: Teken die getal Graad 6-leerders op wat na verwagting Wiskunde in die volgende JNA sal slaag	Provinsiale Programbestuurder: JNA Databasis	Jaarliks
33.	PPM910	Getal Graad 9-leerders wat Taal in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	Status Quo: Teken die getal Graad 9-leerders op wat Taal in die JNA geslaag het Teiken: Teken die getal Graad 9-leerders op wat na verwagting Taal in die volgende JNA sal slaag	Provinsiale Programbestuurder: JNA Databasis	Jaarliks
34.	PPM911	Getal Graad 9-leerders wat Wiskunde in die Jaarlikse Nasionale Assessering (JNA) geslaag het	Status Quo: Teken die getal Graad 9-leerders op wat Wiskunde in die JNA geslaag het Teiken: Teken die getal Graad 9-leerders op wat na verwagting Wiskunde in die volgende JNA sal slaag	Provinsiale Programbestuurder: JNA Databasis	Jaarliks

BYLAE C: PROGRAMPRESTASIE-AANWYSERS – TEGNIESE AANWYSERS

Daar is geen nuwe aanwysers in 2013/14 nie.

PPA 1.1			
Nr.	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Verseker finansiële bestuur
2	Kort definisie		Om oorkoepelende bestuur van, en steun aan die onderwysstelsel te voorsien ingevolge die Wet op Nasionale Onderwysbeleid, die Wet op Openbare Finansiële Bestuur en ander relevante beleidsbepalings.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Nakoming van ingestelde beleide en finansiële state sonder wesenlike wanvoorstellings.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Goeie korporatiewe beheer
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Ouditeur-General se bestuursverslag
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direkteur Finansiële Rekeningkunde
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Verslae deur die Ouditeur-Generaal uitgereik
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Nie bereken nie
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Geen
7	Soort aanwyser		Uitkomst
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Op teiken, wenslik
12	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Direkteur Finansiële Rekeningkunde

PPA 1.2			
Nr.	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1			Afwykings ten opsigte van tenders bo R500 000
2	Kort definisie		Dit is 'n aanduiding van waar uitsonderings binne toegelate reëls en regulasies deur Voorsieningskanaalbestuur gemaak is
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Getal afwykings
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Aanduiding van 'n onbeplande gebeurtenis of onvoorsiene omstandighede
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Rekords van Voorsieningskanaalbestuur
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direkteur Verkrygingsbestuur
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Rekordhouding word met die hand gedoen
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Getal gevalle-afwykings
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Geen
7	Soort aanwyser		Aktiwiteite
8	Soort berekening	Kumulatief	X
9	Verslagdoening-siklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Laer prestasie is wenslik
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Direkteur Verkrygingsbestuur

PPA 2.1			
Nr.	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1			Persentasie van leerders in die skoolstelsel behou vanaf Graad 10 – 12
2	Kort definisie		Meting van die mate (%) waartoe leerders wat Graad 10 begin, in dieselfde groep vorder na Graad 12 in openbare gewone skole
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	'n Hoër % van leerders bly tot Graad 12 in die stelsel
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Werksmag wat akademies beter voorberei is; beter geleenthede vir leerders; toegang tot tersiêre onderwys versterk; verminder die koers van kwesbaarheid onder leerders; meer doeltreffende ontplooiing van ondersteuning (maatskaplik)
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Jaarlikse Skoolopname
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Mnr S. Hansraj
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Onttrek uit SOBIS vir JSO.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Die getal Gr. 12-leerders verdeel deur die getal Gr. 10-leerders uit dieselfde groep (twee jaar vroeër) as 'n persentasie.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Die berekening is slegs vir openbare gewone skole en is afhanklik van die administrasie van eenheidsrekords by skole. Dit weerspieël nie alle leerders in alle opvoedkundige sektore nie. Dit sluit die in- en uitmigrasie van leerders, sterftes en ander faktore uit.
7	Soort aanwyser		Uitset; Doeltreffendheid; Ekonomie; Billikheid
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoening-siklus	Jaarliks	Jaarliks oor die vorige akademiese jaar in die eerste kwartaal van die volgende jaar
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Hoër as teiken is wenslik.
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Gekoördineer deur Departementshoofde; data ingesamel en gerapporteer deur KB; Samewerkende poging sluit baie rolspelers in.

PPA 2.2			
Nr.	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Getal addisionele skole wat beveilig is met alarms wat gekoppel is aan gewapende reaksie, diefwering, en klipskerms op vensters.
2	Kort definisie		Die aanwyser sal aandui hoe die program se sistemiese insette die veiligheidsvlakke by skole verbeter en wat die direkte resultate oor 'n bepaalde tydperk is.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Dit toon die maatreëls wat by 'n skool ingestel is om hul veiligheidsprofiel te bevorder.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Dit sal aandui wat die minimum maatreëls is wat by 'n skool ingestel behoort te wees.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Finansiële verslae wat die aankoop van goedere en dienste vir spesifieke skole aandui.
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Oscar Apollis
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Intern
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Getal skole getel
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Geen
7	Soort aanwyser		Insette
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoening-siklus	Jaarliks	X
11	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Meer skole toegerus; maar minder insidente wat plaasvind Behoort volgens teiken te wees.
12	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Veilige Skole-koördineerder by distrikte; Veilige Skole-bestuurder by hoofkantoor

PPA 2.3			
Nr.	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Getal beurse aan verdienstelike studente toegeken vir vier jaar se formele studie aan Hoër Onderwysinstellings.
2	Kort definisie		Die getal beurse toegeken om ambisieuse onderwysers in staat te stel om in skaars vakgebiede te kwalifiseer – nuwe asook bestaande beurse.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Die getal persone wat beurse ontvang het.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Om aan te dui hoeveel onderwysers per jaar nuut gekwalifiseerd is in skaars vakgebiede om aan die eise te voldoen. Om 'n konstante poel opvoeders te verseker.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Van individuele lêers oor beurse en beurskontrakte.
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direkteur: Menslike Hulpbronbestuur
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Deur doeltreffende rekordhouding en kommunikasie met beurshouers te handhaaf.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Die getal aktiewe beurskontrakte soos op 31 Maart aan die einde van die betrokke boekjaar.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Onverwagte uitsak/druiping van studente.
7	Soort aanwyser		Inset
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoening-siklus	Jaarliks	X
11	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Werklike prestasie moet by teiken pas.
12	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Menslike Hulpbronbestuur

PPA 2.4			
Nr.	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Afwesigheid van opvoeders in openbare gewone skole as 'n % uitgedruk
2	Kort definisie		Die persentasie werksdae verloor as gevolg van opvoeders se afwesigheid by openbare gewone skole [resultaat moet as 'n % van die totale getal werklike werksdae in die skooljaar/kwartaal opgeteken word]
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Die % van moontlike werksdae verloor as gevolg van opvoeders se afwesigheid gedurende 'n spesifieke skooljaar/kwartaal.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Die status lig beplanning en ingrypingstrategieë in wat ontwikkel moet word om onderwysbeleid en -ondersteuning/-dissipline te verbeter.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	PERSAL
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direktoraat: Menslike Hulpbronbestuur
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Data wat op 'n spesifieke tydstip uit PERSAL onttrek is om opvoeders se afwesigheid gedurende 'n kwartaal of jaarliks te weerspieël
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Die data word ingesamel deur die aanvangsdatum van die verlof te gebruik ten einde te bepaal in watter kwartaal die verlof val. Indien die verloftydperk (goedgekeurde verlof oor twee kwartale of langer) buite die verslagdoeningstydperk val, sal die verlof wat geneem is, ingesluit word by die verslagdoeningstydperk wat met die einde van die verlof ooreenstem. Die dae verlof geneem word bereken as 'n % van die moontlike werksdae in 'n kwartaal.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend moontlike faktore buite die departement se beheer	Daar is 'n tydsvertraging tussen die dae geneem en die verwerking van dokumentasie. Daar is ook 'n vertraging in die berekening van kategorieë, aangesien sekere tipes verlof vrygestel is en die verlofregulasies waarvolgens verlof in 'n 3-jaar siklus bereken word
7	Soort aanwyser		Uitsette/doeltreffendheid
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Kwartaalliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Laer
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Die Hoofdirekteur: Menslike Hulpbronbestuur

PPA 2.5			
Nr.	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Afwesigheid van leerders in openbare gewone skole as 'n % uitgedruk
2	Kort definisie		Die getal werksdae verloor a.g.v. leerderafwesigheid in openbare gewone skole. [Teken op as 'n % van die totale getal werklike werksdae in die skooljaar/kwartaal]
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Die % van moontlike werksdae verloor as gevolg van leerderafwesigheid gedurende 'n spesifieke skooljaar.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Die status lig beplanning en ingrypingstrategieë in wat ontwikkel moet word om onderwysbeleid en -ondersteuning/-dissipline te verbeter.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	SOBIS:
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Projekbestuurder: OBIS-direktoraat: Kennis- en Inligtingsbestuur
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Leerderbywoning moet aan die einde van elke kwartaal en nie later nie as die eerste week van die volgende kwartaal by elke skool op die OBIS-stelsel vasgelê word. Kringspanbestuurders kan die data op EduInfosearch monitor. Die administrateur by hoofkantoor trek verslae op versoek, maar meer spesifiek vir kwartaallike/jaarlikse verslagdoening oor leerderbywoning. Die bywoningsyfers word dan aangebied as 'n persentasie van dae verloor as gevolg van leerderafwesigheid van die skool.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Die geaggregeerde getal leerders afwesig by alle nakomende openbare gewone skole word as 'n persentasie van die totale moontlike bywoningsdae uitgedruk.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	75% van skole het in 2012 aan die versoek om data voldoen. Die uitdaging met nakoming sal gedurende 2013 behandel word aangesien dit nou 'n aanwyser in die Skoolverbeteringsplanne is. Skole wat herhaaldelik foutiewe data instuur, sal geïdentifiseer word en opleiding ontvang.
7	Soort aanwyser		Uitsette/doeltreffendheid
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Kwartaalliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Laer
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Die Hoofdirekteur: Bestuur van sake-intelligensie

PPA 2.6			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1			Getal onderwysers in Graad R-12 wat formele kurrikulumopleidingsprogramme by die Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut bywoon
2	Kort definisie		Getal opvoeders wat in-diens-kursusse oor vakinhoud en onderrigmetodes by KOLI bywoon, insluitend wiskunde, wetenskappe en tale. (Om oorkoepelende bestuur van, en steun aan die onderwysstelsel te voorsien ingevolge die Wet op Nasionale Onderwysbeleid en ander relevante beleidsbepalings.) Die kursusse kan twee weke duur OF kort ingrypings oor een of twee dae wees.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Die getal opvoeders wat in die verskillende kategorieë opgelei is.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Om inhoudskennis en praktiese onderrigmetodes te versterk ter verbetering van leer en onderrig in die klaskamer.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Bywoningsregisters
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	N Pasiya (Hoof: Kaapse Onderwys- en Leierskapinstituut)
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Telling van vasgelegde name
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Getal onderwysers wat kursusse suksesvol voltooi.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Geen
7	Soort aanwyser		Uitset
8	Soort berekening	Niekumulatief	Niekumulatief
9	Verslagdoening-siklus	Kwartaalliks?	Kwartaalliks
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Ekstras word geakkommodeer, indien moontlik.
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Die Direkteur: KOLI

PPA 2.7			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Getal skoolbestuurspanlede by KOLI opgelei
2	Kort definisie		Hou rekord van die getal lede van skoolbestuurspanne wat formele opleiding oor 'n tydperk van weke ondergaan en deur die KOLI gesertifiseer word. Kort kursusse (een of twee dae) word ook ingesluit.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Getal SBS-lede wat aan elemente van beste praktyk blootgestel is.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Skole wat met swak bestuur sukkel, kan hulle sukseskoers verbeter as hulle bestuurders nuwe vaardighede aanleer.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Bywoningsregisters
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Programbestuurder. Bywoningsrekords.
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Telling van rekords.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Getal kandidate wat die kursusse suksesvol voltooi.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Geen
7	Soort aanwyser		Uitset
8	Soort berekening	8.2 Niekumulatief	Niekumulatief
9	Verslagdoening-siklus	Identifiseer of 'n aanwyser kwartaalliks, jaarliks of teen langer tydperke gerapporteer word	
		9.1 Kwartaalliks?	Kwartaalliks
		9.2 Jaarliks?	
		9.3 Ander? Meld asseblief	
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Op teiken
11	Verantwoordelike vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Direkteur KOLI

PPA 5.1.			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Getal studente wat vir NS(B)-kursusse by VOO-kolleges ingeskryf is
2	Kort definisie		Die NS(B) is 'n drie-jaar studieprogram Die rekords sal aandui wie vir die studiekursus ingeskryf het om die sertifikaat te verwerf.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Getal studente wat vir NS(B)-kursusse by VOO-kolleges in die Wes-Kaap ingeskryf is.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Die kwalifikasie maak deure vir verdere studie en werksgeleenthede oop.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	VOO-kolleges se inskrywingsdata
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	VOO-kolleges stuur die data na die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding.
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Telling van leerderrekords
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Telling van diegene wat vir kursusse ingeskryf is, uitgedruk in koptelling en FTE
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Rekords word by kolleges gehou en aan die DHOO verskaf.
7	Soort aanwyser		Inset
8	Soort berekening	Kumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Geskiedenis van aanwyser	Dieselfde as vorige jaar	Dieselfde as vorige jaar: dit was voorheen 'n nasionale programprestasiemaatstaf
11	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Hoër
12	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Departement van Hoër Onderwys en Opleiding; VOO-kollege-sektor in Wes-Kaap.

PPA 5.2.			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Getal VOO-kollege NS(B)-studente wat volledige kursusse suksesvol voltooi het
2	Kort definisie		Die NS(B) is 'n drie-jaar program. Die studente moet aan die einde van elke jaar eksamens aflê. Die rekords dui aan wie vir die sertifikaat kwalifiseer nadat alle vereistes nagekom is.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Dit is 'n telling van studente wat die program van studie wat tot die NS(B)-kwalifikasie lei, suksesvol voltooi het.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Dit is die program van studie wat die kern is van die programaanbiedinge by kolleges.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Leerderrekords op die nasionale eksamendatabasis.
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Departement van Hoër Onderwys en Opleiding
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Leerderrekords
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Individuele rekords word op 'n opsommende lys aangebied: dit is 'n TELLING van suksesvolle kandidate.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Geen
7	Soort aanwyser		Uitkomst
8	Soort berekening	Kumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Geskiedenis van aanwyser	Dieselfde as vorige jaar	Dieselfde as vorige jaar: dit was voorheen 'n nasionale programprestasiemaatstaf
11	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Hoër
12	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Departement van Hoër Onderwys en Opleiding; VOO-kollege-sektor in Wes-Kaap.

PPA 6.1.			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Getal leerders by openbare BOOV-sentrums ingeskryf. [Definisie van BOOV: Alle leer- en opleidingsprogramme vir volwassenes vanaf vlak 1 tot 4, waar BOOV vlak 4 gelykstaande is aan Graad 9 in openbare skole of 'n Nasionale Kwalifikasieraamwerk vlak 1, soos beoog in die Wet op die Suid-Afrikaanse Kwalifikasie-owerheid, Wet 58 van 1995.
2	Kort definisie		Rekord van die getal leerders (wat na verwagting) in die beplande boekjaar by BOOV-sentrums ingeskryf sal wees.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Rekord van die getal leerders (wat na verwagting) in die beplande boekjaar by BOOV-sentrums ingeskryf sal wees.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	VOO is 'n sleutelsektor vir vaardighede en ekonomiese ontwikkeling en om regstelling en geleenthede te verseker.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Kitsopname en Jaarlikse Opname
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Data van die Kitsopname en Jaarlikse Opname word op SOBIS aangeteken en vasgelê.
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Kitsopname en Jaarlikse Opname word aangeteken en vasgelê – dit is 'n TELLING.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Kitsopname en Jaarlikse Opname word aangeteken en vasgelê – dit is 'n TELLING.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Rekords word by sentrums bewaar en die data word op SOBIS vasgelê.
7	Soort aanwyser		Doeltreffendheid
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Geskiedenis van aanwyser	Dieselfde as vorige jaar	Dieselfde as vorige jaar: dit was voorheen 'n nasionale Programprestasiemaatstaf
11	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Hoër
12	Verantwoordelike vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Departement van Hoër Onderwys en Opleiding; VOO-subdirektoraat in die Wes-Kaap.

PPA 6.2.			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Getal opvoeders in diens by openbare BOOV-sentrums. [Definisie van BOOV: Alle leer- en opleidingsprogramme vir volwassenes vanaf vlak 1 tot 4, waar BOOV vlak 4 gelykstaande is aan Graad 9 in openbare skole of 'n Nasionale Kwalifikasieraamwerk vlak 1, soos beoog in die Wet op die Suid-Afrikaanse Kwalifikasie-owerheid, Wet 58 van 1995.
2	Kort definisie		Telling van die getal opvoeders in diens by openbare BOOV-sentrums. LET WEL: Hierdie syfer sluit beide deelydse en voltydse (koptelling) BOOV-opvoeders in.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Hoeveel opvoeders is by openbare BOOV-sentrums in diens
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Daar moet 'n balans tussen studente en personeel wees
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Openbare BOOV-sentrums verskaf data aan SOBIS d.m.v. die Jaarlikse Opname
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direktoraat Kennisbestuur
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Data-invordering van die Jaarlikse Opname
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Telling van die getal opvoeders in diens by openbare BOOV-sentrums. LET WEL: Hierdie syfer sluit beide deelydse en voltydse (koptelling) BOOV-opvoeders in.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Rekords word by sentrums bewaar en die data word op SOBIS vasgelê.
7	Soort aanwyser		Inset
8	Soort berekening	Kumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Geskiedenis van aanwyser		Dieselfde as vorige jaar: dit was voorheen 'n nasionale programprestasiemaatstaf
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Hoër
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Departement van Hoër Onderwys en Opleiding; VOO-subdirektoraat in die Wes-Kaap.

PPA 7.1			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Addisionele VKO-stelle aan openbare gewone skole
2	Kort definisie		100 geselekteerde laerskole met Graad R-klasse word voorsien van VKO- binnemuurse en buitemuurse toerusting om met interaktiewe en doeltreffende leer en onderrig te help
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Getal en name van skole wat VKO-stelle ontvang het
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Om die databasis van skole wat VKO-stelle ontvang het, by te werk en om die duplisering van dienste te vermy.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Distrikte se lyste
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Distrik- Institusionele IBB VKO-bestuurder
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Opname – distrik se databasis
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Telling by skole
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Vandalisme en inbrake wat by skole plaasvind kan die rede vir die verdwyning van VKO-stelle wees. Skole wat deur inbrake geraak is, sal dan 'n bykomende VKO-stel nodig hê en die getal skole wat steeds VKO-stelle benodig, sal dus toeneem.
7	Soort aanwyser		Doeltreffendheid, ekonomie en billikheid
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Op teiken
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Direktoraat Institusionele Bestuur

PPA 7.2			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Addisionele VKO-stelle aan onafhanklike skole
2	Kort definisie		50 geselekteerde onafhanklike skole met Graad R-klasse word voorsien van VKO-binnemuurse en buitemuurse toerusting om met interaktiewe en doeltreffende leer en onderrig te help
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Getal en name van skole wat VKO-stelle ontvang het
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Om die databasis van skole wat VKO-stelle ontvang het, by te werk en om die duplisering van dienste te vermy.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Distrikte se lyste
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Distrik-IBB VKO-bestuurder
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Opname – distrikte se databasis
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Telling by skole
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Vandalisme en inbrake wat by skole plaasvind kan die rede vir die verdwyning van VKO-stelle wees. Skole wat deur inbrake geraak is, sal dan 'n bykomende VKO-stel nodig hê en die getal skole wat steeds VKO-stelle benodig, sal dus toeneem.
7	Soort aanwyser		Doeltreffendheid, ekonomie en billikheid
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Op teiken
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	DIM VKO CES S Fortuin

PPA 8.1			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Getal infrastruktuurprojekte voltooi.
2	Kort definisie		Die getal voltooide, geskeduleerde instandhoudingsprojekte word getel en aangeteken.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Dit toon die getal skole wat geskeduleerde instandhouding vir 'n tydperk ontvang
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Dit hou rekord van die WKOD se pogings om skole funksioneel vir die doel vir onderrig en leer te hou
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	DTPW en implementeringsagente van die WKOD verskaf die "Praktiese Voltooiing-sertifikate" wat aandui dat 'n projek afgeteken is.
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	AD: Instandhouding van infrastruktuur.
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Aantekening van die getal praktiese voltooiing-sertifikate.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Telling van skole
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Aangesien implementeringsagente eksterne agente is, het die WKOD nie altyd beheer oor die getalle wat aangeteken word nie. Verder is die werk wat versoek is, nie noodwendig die werk wat gelewer word nie.
7	Soort aanwyser		Uitset; impak
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Kwartaalliks?	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Op teiken
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	AD: Infrastruktuur, eiendom en instandhouding

PPA 9.1			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		% van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in taal behaal
2	Kort definisie		Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 3- sistemiese toetse (taal) deelneem en daarin slaag om die toetse te slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die grondslagfase bywoon
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel op grondslagfase meet
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Die verslag van die sistemiese toetse is die basiese databron. Die verslag bevat die totale getal leerders wat die toetse skryf met 'n disaggregasie van die proporsie wat slaag en die proporsie wat nie die toets slaag nie.
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direktoraat: Navorsing
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Dit word onttrek uit die finale verslag wat deur die eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer, voorgelê is.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 3 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
7	Soort aanwyser		Uitkomst
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Die werklike prestasie is hoër as die geteikende prestasie
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is.

PPA 9.2			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		% van leerders in Graad 3 wat aanvaarbare uitkomst in Wiskunde behaal
2	Kort definisie		Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 3- sistemiese toetse (wiskunde) deelneem en daarin slaag om die toetse te slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die grondslagfase bywoon
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel op grondslagfase meet
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Die verslag van die sistemiese toetse is die basiese databron. Die verslag bevat die totale getal leerders wat die toetse skryf met 'n disaggregasie van die proporsie wat slaag en die proporsie wat nie die toets slaag nie.
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direktoraat: Navorsing
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Dit word onttrek uit die finale verslag wat deur die eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer, voorgelê is.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 3 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
7	Soort aanwyser		Uitkomst
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Die werklike prestasie wat hoër as die geteikende prestasie is
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is

PPA 9.3			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		% van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in taal behaal
2	Kort definisie		Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 6- sistemiese toetse (taal) deelneem en daarin slaag om die toetse te slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die intermediêre fase bywoon
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel op grondslagfase meet
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Die verslag van die sistemiese toetse is die basiese databron. Die verslag bevat die totale getal leerders wat die toetse skryf met 'n disaggregasie van die proporsie wat slaag en die proporsie wat nie die toets slaag nie.
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direktoraat: Navorsing
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Dit word onttrek uit die finale verslag wat deur die eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer, voorgelê is.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 6 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
7	Soort aanwyser		Uitkomst
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
11	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Werklike prestasie wat hoër as die geteikende prestasie is
12	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is.

PPA 9.4			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		% van leerders in Graad 6 wat aanvaarbare uitkomst in wiskunde behaal
2	Kort definisie		Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 3- sistemiese toetse (wiskunde) deelneem en daarin slaag om die toetse te slaag Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die intermediêre fase bywoon
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel op grondslagfase meet
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Die verslag van die sistemiese toetse is die basiese databron. Die verslag bevat die getal leerders wat die toetse skryf met 'n disaggregasie van die proporsie wat slaag en die proporsie wat nie die toets slaag nie.
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direktoraat: Navorsing
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Dit word onttrek uit die finale verslag wat deur die eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer, voorgelê is.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 6 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
7	Soort aanwyser	Identifiseer of die aanwyser (i) insette, (ii) aktiwiteite, (iii) uitsette, (iv) uitkomst, (v) impak of 'n ander dimensie van prestasie meet soos (vi) doeltreffendheid, (vii) ekonomie of (viii) billikheid	
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Die werklike prestasie is hoër as die geteikende prestasie
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is

PPA 9.5			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		% van leerders in Graad 9 wat aanvaarbare uitkomst in taal behaal
2	Kort definisie		Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 9- sistemiese toetse (taal) deelneem en daarin slaag om die toetse te slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die senior fase van AOO bywoon.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel op die senior fase van AOO meet.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Die verslag van die sistemiese toetse is die basiese databron. Die verslag bevat die totale getal leerders wat die toetse skryf met 'n disaggregasie van die proporsie wat slaag en die proporsie wat nie die toets slaag nie.
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direktoraat: Navorsing
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Dit word onttrek uit die finale verslag wat deur die eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer, voorgelê is.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 9 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
7	Soort aanwyser		Uitkomst
8	Soort berekening	Kumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Die werklike prestasie is laer as die geteikende prestasie
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is

PPA 9.6			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		% van leerders in Graad 9 wat aanvaarbare uitkomst in wiskunde behaal
2	Kort definisie		Dit meet die proporsie van leerders wat aan die Graad 9- sistemiese toetse (wiskunde) deelneem en daarin slaag om die toetse te slaag. Die slaagpunt vir die toetse word op 50% gestel
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Die aanwyser toon die algemene vlak van vaardigheid van leerders wat skool in die intermediêre fase bywoon
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Hierdie aanwyser is belangrik aangesien dit die doeltreffendheid van die onderwysstelsel op grondslagfase meet
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Die verslag van die sistemiese toetse is die basiese databron. Die verslag bevat die getal leerders wat die toetse skryf met 'n disaggregasie van die proporsie wat slaag en die proporsie wat nie die toets slaag nie.
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Direktoraat: Navorsing
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Dit word onttrek uit die finale verslag wat deur die eksterne diensverskaffers wat aangestel is om die toets te administreer, voorgelê is.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Die getal leerders wat die toets slaag (50% en hoër) word uitgedruk as 'n persentasie van die totale getal leerders wat die toets geskryf het.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Skole wat minder as vyf leerders in Graad 9 het, neem nie aan die sistemiese toetse deel nie.
7	Soort aanwyser		Uitkomst
8	Soort berekening	Kumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Die werklike prestasie is hoër as die geteikende prestasie
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Die bestuur van die aanwyser is 'n funksie van die Tak Kurrikulum, terwyl verslagdoening oor die aanwyser 'n funksie van die Direktoraat: Navorsing is.

PPA 9.7			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Skole met 'n slaagkoers met <60% in die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen
2	Kort definisie		Aanduiding van die getal onderpresterende skole
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Uitset van onderpresterende skole
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Om te bepaal of ingrypings help om die laer slaagkoerse te verminder, veral in benadeelde gebiede.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	IOKS
		4.2 Data-insamelaar/-vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	DAM
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Slaagkoerse vir skole
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Z / W X 100 bepaal die slaagkoers van 'n skool. Waar Z die getal kandidate is wat volgens die kriteria in die NSS-beleid geslaag het. Waar W die getal kandidate in 'n skool is wat sewe vakke vir die NSS geskryf het. Slaagkoerse van alle skole word gefiltreer om die skole wat 'n slaagkoers van onder 60% behaal het, te bepaal.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Geen
7	Soort aanwyser		Uitset
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Laer as wenslik
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Direktoraat Assesseringsbestuur

PPA 9.8			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		Nasionale Senior Sertifikaat-slaagkoers
2	Kort definisie		Die persentasie van leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen slaag deur Huistaal met 40% of meer te slaag en twee ander vakke met 40% of meer te slaag en drie ander vakke met 30% of meer te slaag.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Aanwyser toon % van leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat-kwalifikasie verwerf het.
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Dit is belangrik om die prestasie van die onderwysstelsel en die mate waartoe die opvoedkundige uitset bereik is, te bepaal.
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Die data kom van die Geïntegreerde Eksamenrekenaarstelsel, wat 'n nasionale stelsel is
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Mnr A Clausen
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Deur die DBO verwerk.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Getal leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen slaag deur Huistaal met 40% of meer te slaag en twee ander vakke met 40% of meer te slaag en drie ander vakke met 30% of meer te slaag, verdeel deur die getal leerders wat die eksamen geskryf het.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Die data word onttrek uit die IECS; enige probleme met die IECS sal buite die WKOD se beheer wees, aangesien die IECS 'n nasionale stelsel is
7	Soort aanwyser		Uitsette
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Hoër prestasie is wenslik
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	DBO (Mnr A Clausen)

PPA 9.9			
Nr	Tegniese aanwyser	Beskrywing	Reaksie
1	Titel van aanwyser		% van leerders wat vir studies om 'n B-graad kwalifiseer
2	Kort definisie		'n Persentasie van leerders wat die NSS met 'n prestasie van 50-59% of meer slaag in vier vakke gekies uit die lys van aangewese vakke en 'n minimum van 30% in die Taal van Onderrig en Leer van die instelling.
3	Doel/belang	Verduidelik wat die aanwyser moet aandui en waarom dit belangrik is	
		3.1 Wat dui die aanwyser aan?	Persentasie van leerders wat toegang tot 'n B-graad kan verkry
		3.2 Waarom is dit belangrik?	Belangrik om die gehalte van geslaagdheid te bepaal en vordering vanaf VOO na HO te verseker
4	Bron/insameling van data	Beskryf waarvandaan die inligting kom en hoe dit ingesamel word:	
		4.1. Waarvandaan kom die data?	Die data kom van die Geïntegreerde Eksamenrekenaarstelsel, wat 'n nasionale stelsel is
		4.2 Data-insamelaar/vaslegger (afdeling/bestuurder se naam)	Mnr A Clausen
		4.3 Hoe word data ingesamel?	Deur die DBO verwerk.
5	Metode van berekening	Beskryf duidelik en spesifiek hoe die aanwyser bereken word	Getal leerders wat die Nasionale Senior Sertifikaat-eksamen met 'n prestasie van 50-59% of meer slaag in vier vakke gekies uit die lys van aangewese vakke en 'n minimum van 30% in die Taal van Onderrig en Leer van die instelling verdeel deur die getal leerders wat die eksamen geskryf het.
6	Databeperkings	Identifiseer enige beperking met die data, insluitend faktore wat buite die departement se beheer kan wees	Die data word onttrek uit die IECS; enige probleme met die IECS sal buite die WKOD se beheer wees, aangesien die IECS 'n nasionale stelsel is
7	Soort aanwyser		Uitkomst
8	Soort berekening	Niekumulatief	X
9	Verslagdoeningsiklus	Jaarliks	X
10	Gewenste prestasie	Identifiseer of werklike prestasie wat hoër of laer as geteikende prestasie is, wenslik is	Hoër prestasie is wenslik
11	Verantwoordelikheid vir aanwyser	Identifiseer wie vir die bestuur van en verslagdoening oor die aanwyser verantwoordelik is	Mnr A Clausen